

ಶ್ರೀ ಪ್ರ ಕ ಟ ನ

ಶ್ರೀ ಭೂ ನೀಳಾದಿನಾಯಕನಾದ ಭಗವಂತನು ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿರುವ ಸೂರಿಗಳನ್ನು ಜೇತನೋಜ್ಜೀವನಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವ ಪ್ರೇರಿಸಿದನು. ಆ ನಿತ್ಯಸಂಸಾರಗಳೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಗಳಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ೪೦೦೦ ದ್ವಾವಿಡ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಭಗವದನುಭವ ರಸಾತ್ಮಕವಾದ ಅಮೃತವನ್ನು ಸಕಲಮತಸ್ಥರೂ ಪಾನಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತ-ಶ್ರೀ ಶಠಾನುನಿ ವಿರಚಿತವಾದ “ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ”-ಎಂಬ ಸಹಸ್ರ ಪದ್ಯಾತ್ಮಕ ದ್ವಾವಿಡ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಲ್ಕಿಸಿಂಹಭಗವದ್ವಿರಚಿತವಾದ (೧) ಕನ್ನಡಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ (೨) ಸಂಸ್ಕೃತಪದ್ಯಾತ್ಮಕ-ಸಹಸ್ರಗಾಧಾರತ್ನಾವಳಿ (೩) ಕನ್ನಡತಾತ್ಪರ್ಯಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ ವಾದ ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ಸಂಗತಿ, ದ್ರಮಿಡೋಪನಿಷತ್ತಾತ್ಪರ್ಯರತ್ನಾವಳಿ-ಶ್ಲೋಕ ಗಳೊಡನೆ ಆಯಾ ದಶಕನ ಸಾರಾಂಶವನ್ನೂ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಲಲಿತತವವಾದ ಶೈಲಿಯಿಂದ ವಿರಚಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಮಹಾವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಸಕಲ ಲೋಕೋಪಕಾರಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ವರೂ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಈ ಮುದ್ರಣಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ, ಉದಾರವಾದ ದ್ರವ್ಯಸಾಹ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಕಿಸಿಂಹ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು.

ಮು ದ್ರ ಣ ಕ್ರ ಮ

ಈ ಪ್ರಬಂಧವು ೧೦ ಸಂಚಿಕೆಗಳಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಶತಕದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು. ಜಿಂದಾ ದಾರರಿಗೆ ಆಯಾ ಸಂಚಿಕೆಯು ಮುದ್ರಿತವಾದ ಓಡನೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

೧೦ ಸಂಚಿಕೆಗಳ ಬೆಲೆ ೬-೦-೦. ಒಂದೊಂದು ಸಂಚಿಕೆಯ ಬೆಲೆ ೦-೧೨-೦.

ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ೦-೧೦-೦ ಸಹ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮ್ಯಾನ್ರೇಜರ್,

ಶ್ರೀ ನೇದಾನ್ತ ಪ್ರಸ್ತಕ ಶಾಲಾ,

17, ಈಸ್ಟ್‌ವಾರ್ಕ್ ರೋಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಚಿಸಿಂಹ ಭಗವತ್ಪ್ರಬಂಧಮಾಲಾ

ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿ ವಿರಚಿತವಾದ

ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ

ಎಂಬ

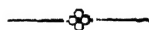
ಸಹಸ್ರಗಾಧಾತ್ಮಕ - ದ್ರಾವಿಡ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧ

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಚಿಸಿಂಹಭಗವದ್ವಿರಚಿತವಾದ—(೧) ಕನ್ನಡಪ್ರತಿವದಾರ್ಥ

(೨) ಸಂಸ್ಕೃತಪದ್ಯಾತ್ಮಕ—ಸಹಸ್ರಗಾಧಾರತ್ನಾವಳಿ

(೩) ಕನ್ನಡತಾತ್ಪರ್ಯ—ಸಮೇತ

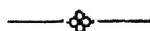
(ದ್ರಾವಿಡೋಪನಿಷತ್ಸಂಗತಿ-ದ್ರಾವಿಡೋಪನಿಷತ್ತಾತ್ಪರ್ಯರತ್ನಾವಳಿ-ಸಹಿತ)



೪ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆ

ಚ ತು ಥ ಶ ತ ಕ

(ಸಂವತ್ಸಾರಾನ್ತ)



ಬೆಂಗಳೂರು

ವೆ. ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಯವರ

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೦ ಸಂಚಿಕೆಗಳುಳ್ಳ
ಸಮಗ್ರ-ಪ್ರಬಂಧ ಕ್ರಯ
ರೂ. 6-0-0.

1931.

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಜಿಲಿ
12 ಅಣೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ಶತಕೋಪಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿ ವಿರಚಿತವಾದ

ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ

(ಚತುರ್ಥ ಶತಕ)

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಪಿಸಿಂಹ ಭಗವದ್ವಿರಚಿತ-ವಾಖ್ಯಾನಸಹಿತ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯತಿ ಕಲ್ಕೀನೋದ್ಧಾರಸಿಂಹಃ ಪರಾತ್ಪರಃ |

ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ಕೃತಾವತರಣೋ ಹರಿಃ ||

ಚತುರ್ಥ ಶತಕದಲ್ಲಿ—ಪ್ರಥಮದಶಕ.

(ಬರುನಾಯಕಮ್—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರರು ಐಹಿಕ್ಕೈಶ್ವರ್ಯವೂ ಸ್ವರ್ಗಾದಿ ಭೋಗವೂ
ಅಸ್ಥಿರವೆಂದೂ, ಕೈವಲ್ಯವೂ ಅಲ್ಪಫಲವೆಂದೂ, ಶ್ರೀ ಭಗವದನುಭವವೇ
ನಿರಪಾಯವಾದ ಪರಮವುರುಷಾರ್ಥವೆಂದೂ—ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(ಈ ದಶಕವು—ಶ್ರೀ ಯಾದವಾದ್ರಿ—ತಿರುನಾರಾಯಣಪುರ—ದಿವ್ಯ ದೇಶ ನಿಷಯಕವೆಂದು
ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರರಾಸ್ತರಜ್ಜಿ ರಹಸ್ಯವಿತ್ತಮರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಂದ
ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಯಾದವಾದ್ರಿ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ
ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯತತ್ತ್ವವು.)

(೧) ಬರುನಾಯಕಮಾಯೋಡ ವುಲಕುಡನಾಣ್ಡವರ್,

ಕರುನಾಯಕವರ್ನ್ದಕಲರ್ ಶಿದೈಕಿಯ ಪಾನ್ಯೆಯರ್,

ಪೆರುನಾಡುಕಾಣ ವಿಮ್ಮೆಯಿಲೇ ಪಿಚ್ಚೈತಾಮ್ ಕೊಳ್ಳುರ್,

ತಿರುನಾರಣ್ಕತಾಳ್ ಕಾಲಮ್ಮಿ ಚ್ಚಿನ್ನಿತ್ತುಯ್ ಮಿನೋ.

ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನೇರ್ಗಾಧಾಸಹಸ್ರೇ ಪರಮಾತ್ಮನಃ |

ಚರಣಾವೇವ ಶರಣಂ ಚತುರ್ಥೇ ಶತಕೇ ಸ್ಮೃತಮ್ ||೧||

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಲ್ಪಿಸ್ತೃಪಿಸಿಂಹಾರ್ಯಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾಭಯದ್ಭರಃ |

ಚತುರ್ಥಶತಕನ್ಯಾಯ್ಯಾಂ ಕುರ್ವೇ ಕರ್ಣಾಟಭಾಷಯಾ ||೨||

ಪ್ರ|| ಒರುನಾಯಕಮಾಯ್-ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯರೂಪವಾದ ಏಕಚ್ಛತ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಓಡ-(ಬಹುಕಾಲ) ನಡೆಯುವಂತೆ, ಉಲಕುಡೇ-ಲೋಕದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ, ಆಣ್ಣವರ್-ರಾಜ್ಯರಕ್ಷಣವೆನುಡಿದವರು, (ಆ ಐಶ್ವರ್ಯವು ನಷ್ಟವಾದಮೇಲೆ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ), ಕರುನಾಯ್-ಕರೀನಾಯಿಯಿಂದ, ಕವರ್ನ್ದ-ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ, ಕಾಲರ್-ಕಾಲುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಶಿದ್ಧಿಕಿಯ-ಒಡೆದು ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟ, ಪಾನ್ಯೆಯರ್-ಮಡಕೆಯಚೂರನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದವರಾಗಿ, ಪೆರುನಾಡು-ಮಹಾಪ್ರಥಿವಿಯಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ, ಕಾಣಿ-ಕಾಣುವಂತೆ, ಇಮ್ಮೆಯಿಲೇ-ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ, ಸಿಚ್ಚೈ-ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು, ತಾಮ್-(ಲಜ್ಜೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ತಾನೇ ಬೇಡಿ, ಕೊಪ್ಪರ್-ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. (ಐಶ್ವರ್ಯವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ಥಿರವಾದುದರಿಂದ), ತಿರುನಾರಣ-ನಿತ್ಯ ಶ್ರೀವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ನಾರಾಯಣನ, ತಾಳ್-ಪಾದಗಳನ್ನು, ಕಾಲಮ್ಪೆತ್ತ-ಕಾಲವಿಲಂಬವಿಲ್ಲದಂತೆ ತೀಳುವಾಗಿ, ಚಿನ್ನಿತ್ತು-ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ (ಚಿನ್ನಿಸಿ), ಉಯ್ಯಿ-ಉಜ್ಜೀವಿಸಿ.

(ಸ. ಗಾ-ರ ||)—

ಏಕಚ್ಛತ್ರಾಧಿಪತ್ಯಂ ವಿದಧತಿ ಕಿಲ ಯೇ ಭೂತಲೇ ತೇಽಪಿ ಕಾಲೇ

ನೀಲಶ್ವಾಕೃಷ್ಣಪಾದಾ ಧೃತಘಟಶಕಲಾ ಭಿಕ್ಷುಕಾ ಏನ ಹಿ ಸ್ಯುಃ |

ಅಸ್ತಿ ದೇಶೇಽಪಿ ಸರ್ವೇರ್ಜಗತಿ ಸುವಿದಿತಾ ಏನ! ತಸ್ಮಾತ್ತುಯೂಯಂ

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಸ್ಯ ಸ್ಮರತ ಪದಯುಗಂ ನಿತ್ಯಮುಜ್ಜೀವನಾಯ ||

ತಾ|| ಏಕಚ್ಛತ್ರಾಧಿಪತ್ಯವೆನುಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹುಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭೋಗವೆನು ಪಡೆದು ಕ್ರಮೇಣ ನಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯರಾಗಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಕರೀನಾಯಿಯಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಲುಳ್ಳವರಾಗಿ) ಮಡಕೆಯ ಚೂರನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಹಿಡಿದು ಭಿಕ್ಷಾನ್ನವೆನು ಬೇಡಿ ಜೀವಿಸುವರು. ಐಶ್ವರ್ಯವು ಹೀಗೆ ಅಸ್ಥಿರವಾದುದರಿಂದ ನಿತ್ಯ ಶ್ರೀವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ನಾರಾಯಣನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಚಿನ್ನಿಸಿ ಭಜಿಸಿ ಉಜ್ಜೀವಿಸಿ. (ಇದೇ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವುದು—ಎಂದು ಭಾವವು.)

(೨) ಉಯ್ಮಿ ತಿತ್ರೈಕೋಣರ್‌ನ್ನೆಪ್ಪಲಕಾಣ್ಡವರಿಮ್ಮೆಯೇ,
 ತಮ್ಮಿತ್ತಶುವೈ ಮಡವಾರೈ ಪ್ಪಿಱರ್‌ ಕೊಳ್ಳತ್ತಾಮ್‌ ವಿಟ್ಟು,
 ವೆಮ್ಮಿನೊಳಿವೆಯಿಲ್‌ ಕಾನಕಮ್‌ ಪೋಯ್‌
 ಕ್ಕುಮ್ಮೈತ್ತಿನ್ನರ'ಕಳ್‌,
 ಶೆಮ್ಮಿನ್ಮುಡಿ ತ್ತಿರುಮಾಲೈ ವಿರೈನ್ಮಡಿಶೇರ್ಮಿನೋ.

ಪ್ರ|| ತಿತ್ರೈ-ಕಪ್ಪವನ್ನು, ಕೋಣರ್‌ನ್ನು-ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಉಯ್ಮಿ-ಜೀವಿತ
 ರಾಗಿರಿ, ಎನ್ನು-ಎಂದು, ಉಲಕು ಆಣ್ಡವರ್‌-(ಕೆಳಗಿನ ರಾಜರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ)
 ಲೋಕವನ್ನು ಆಳಿದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೂ ಕೂಡ, ಇಮ್ಮೆಯೇ-ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ
 (ಈ ಶರೀರದೊಡನೆಯೇ), ತಮ್‌-ತಮ್ಮ, ಇತ್ತಶುವೈ-ಅಭಿಮತ ಭೋಗರಸಪ್ರ
 ದರಾದ, ಮಡವಾರೈ-ಪ್ರೀಯರನ್ನು, ಪಿಱರ್‌-ಅನ್ಯರು, ಕೊಳ್ಳ-ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ,
 ತಾಮ್‌-ತಾವೇ, ವಿಟ್ಟು-ಕೈಬಿಟ್ಟು (ಆ ದೇಶದಲ್ಲೂ ವಾಸಮಾಡಲಾರದೆ), ವೆಮ್ಮಿ
 ನೊಳಿ-ಬೆಂಪುಹೋಗುವಂತೆ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುತ್ತಿರುವ, ವೆಯಿಲ್‌ - ಬಿಸುಲುಳ್ಳ, ಕಾನ
 ಕಮ್‌-ಕಾಡಿನೊಳಗೆ, ಪೋಯ್‌-ಹೋಗಿ(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ), ಕುಮ್ಮೈ ತಿನ್ನರ'ಕಳ್‌-ಪೀಡೆ
 ಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. (ಆದುದರಿಂದ) ಶೆಮ್ಮಿ - ಅಪ್ರತಿಹತ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ,
 ಮುಡಿ-ಕಿರೀಟವಂ ಧರಿಸಿರುವ, ತಿರುಮಾಲೈ-ಶ್ರೀಯಃಪತಿಯನ್ನು, ವಿರೈನ್ಮ-ತ್ವರೆ
 ಯೊಡನೆ, ಅಡಿಶೇರ್ಮಿ-ಪಾದಾಶ್ರಯವಂಮಾಡಿ ಭಜಿಸಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಉಜ್ಜೀವ್ಯಂ ಹಿ ಕರಾರ್ಪಣೈರಿತಿ ನೃಪಾನಾಜ್ಞಾಪ್ಯ ರಾಜ್ಞಾಂ ವರಾ
 ಭೂಮ್ಯಾಮತ್ರ ಕಿಲ ತ್ಯಜನ್ತಿ ರಮಣೀಸ್ವೀಯಾಶ್ಚ ಭುಕ್ತಾ ಅಹೋ !
 ಅನ್ಯೇಷಾಂತು ಕರೇಷು ಹಂತ ! ವಿಪಿನೇಽಸ್ಯತ್ಯಂತ ತೀವ್ರಾತಪೇ
 ಸಂತಪ್ತಾ ಇತಿ ದೀಪ್ರಮೌಳೀಹಿತಂ ಶ್ರೀಶಂ ಭಜಧ್ಯಂ ಕ್ಷಣಾತ್ ||

ತಾ|| (ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟರಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ
 ಪ್ರಿಯರಾಗಿ ಭೋಗ್ಯತಮರಾಗಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಗಳನ್ನೂ ಇತರರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ವನದಲ್ಲಿ
 ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಸಂತಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರಾದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಯಃಪತಿಯ ಪಾದಗಳನ್ನೇ
 ಭಜಿಸಿರಿ—ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಕಪ್ಪಗಳನ್ನು ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಇತರ ರಾಜ
 ರನ್ನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಭೋಗ್ಯರಾದ
 ಸ್ತ್ರೀಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಇತರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ವನದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಾತಪಸನ್ನಪ್ತರಾಗಿ

ಕಣಗಳಾಗಿ (ಅನಾಮಧೇಯರಾಗಿ) ನಷ್ಟರಾಗುವರು. ಆದುದರಿಂದ ದಿವ್ಯಗಂಧ
ಯುಕ್ತ ತುಳಸೀಮಾಲಾಲಂಕೃತ ಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ
ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಉಜ್ಜೀವಿಸಿರಿ

(೪) ನಿನ್ಯೈಪ್ಪಾಲ್ ಪುಕಿಲ್ ಕಡಲೆಕ್ಕಲಿಲ್ ನುಣ್ಣುಣಲಿಲ್ ಪಲರ್,
ಎನ್ಯತ್ತೋರುಕಬ್ಬಿಳುಮಿವ್ವುಲಕಾಣ್ಣು ಕಡ್ಲಿನ್ನವರ್,
ಮನ್ಯೈಪ್ಪಾಲ್ ಮರುಬ್ಬಿಳು ಮಾಯ್‌ದಲಲ್ಲಾಲ್ ಮುಠ್ಠು
ಕುಣ್ಣಿಲಮ್,
ಪನ್ಯೆತ್ತಾಳ್ ಮದಕಳಿಟ್ಪವಕ್ ಪಾದಮ್ ಪಣಿಮಿನೋ.

ಪ್ರ | ನಿನ್ಯೈಪ್ಪಾಲ್-ಸ್ಮರಿಸಲು (ನೆನೆಯಲು), ಪುಕಿಲ್ - ಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಎನ್ಯೆ
ತ್ತೋರುಕಬ್ಬಿಳುಮ್ - ಅನೇಕಯುಗಗಳೂ, ಇ ಉಲಕು - ಈ ಲೋಕವನ್ನು,
ಆಣ್ಣು-ಆಳಿ, ಕಡ್ಲಿನ್ನವರ್-ಅತೀತರಾದವರು (ವೃತ್ತರಾದವರು), ಕಡಲೆಕ್ಕಲಿಲ್-
ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಶಿಯಾಗಿರುವ (ಪರ್ವತಾಕಾರವಾಗಿರುವ), ನುಣ್ಣುಮಣಲಿಲ್-
ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮರಳಿಗಿಂತ, ಪಲರ್-ಅಸಂಖ್ಯಾತರಾದವರು. (ಹೀಗೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ
ನಷ್ಟರಾದುದರಿಂದ) ಮನ್ಯೈಪ್ಪಾಲ್ - (ಅವರು ನಾಸನಾಡುತ್ತಿದ್ದ) ಆರಮನೆ
ಗಳಿಗೂ, ಮರುಬ್ಬಿಳು-ಅದರಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೈಲುಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ, ಅ-ಮೃತ್ಯುಸಮು
ತ್ತಿಯದಂತೆ, ಮಾಯ್‌ದಲ್ ಆಲ್ಲಾಲ್-ನಷ್ಟವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಮುಠ್ಠು
-ಬೇರೆ ಅನಶಿಷ್ಟವಾಗಿ (ಸ್ಥಿರವಾಗಿ) ಇರುವುದೊಂದನ್ನೂ, ಕಣ್ಣಿಲಮ್-(ನಾವು)
ಕಂಡಿಲ್ಲ. (ಆದುದರಿಂದ) ಪನ್ಯೆ-ಓಲೆಮರದ ಬುಡದಂತೆ ದೊಡ್ಡದಾದ, ತಾಳ್-
ಪಾದತಲಗಳುಳ್ಳ, ಮದಕಳಿಣು - ಮತ್ತೆಗಜವನ್ನು (ಕುಮಲಯಾಪೀಡವನ್ನು),
ಅಟ್ಟವ-ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ, ಪಾದಮ್ - ಪಾದಗಳನ್ನು, ಪಣಿಮಿ-
ನಮಸ್ಕರಿಸಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸಂಜ್ಞಾನೈತ ಯದಿ ಸ್ವಯಂ ಚ ತದಿದಂ ರಾಜ್ಞಾಂ ಗಣಾಃ ಪ್ರಾಯಶೋ
ಽನನ್ತಸ್ತೇ ಸಿಕತಾಧಿಕಾ ಹಿ ಜಲಧೌನಷ್ಟಾ ಯುಗೇಷು ಸ್ವಯಮ್ |
ಕಿಂ ತೇಷಾಂ ಭವನಾನಿ ನೈವ ಸಕಲಾನ್ಯತ್ಯಂತನಷ್ಟಾನ್ಯಥೋ ?
ದೃಷ್ಟಂ ಸರ್ವವತೋ ಭಜೇತ್ಪದಯುಗಂ ಮತ್ತದ್ವಿಪಧ್ವಂಸಿನಃ ||

ತಾ|| (ಆಯುಷಕರಮಿತಿಯೂ ಆತ್ಮಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ರಾಜಾಧಿರಾಜರೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟರಾದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಆಳಿ ಅನೇಕಯುಗಗಳಿಂದ ನಷ್ಟರಾದ ರಾಜಾಧಿರಾಜರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಮುದ್ರದ ಮರಳು ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮರಳುಕಣಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಹೀಗೆ ನಷ್ಟರಾದ ಅವರ ಆರಮಣಿಗಳೂ ಬೈಲುಬೈಲಾಗಿ ನಷ್ಟವಾದುವು. ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದೊಂದನ್ನೂ ನಾವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕುವಲಯಾಪೀಡವೆಂಬ ಮತ್ತೆಗಬವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿರಿ.

(೫) ಪಣಿಮಿಕ್ ತಿರುವರುಳ್ಳೆನ್ನು ಮೆಳ್ಳೆದ ಪೈವೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆಳ್ಳಿ,
ಅಣಿಮೆಕ್ ಕುಲಾರಿನ್ನಕ್ಕಲವಿ ಯಮುಮಣ್ಣಾರ್,
ತುಣಿಮುನ್ನು ನಾಲ ಪ್ಪಲ್ಲೆಡ್ತೆಯರ್ ತಾಮಿತ್ತಿಸ್ಸಚ್ಚೆಲ್ವರ್,
ಮಣಿಮಿನ್ನುಮೇನಿ ನಮ್ಮಾಯವ್ ಪೇರ್ ಶೊಲ್ಲಿ ವಾಳ್ತಿನೇನೀ-

ಪ್ರ|| ಅಮ್-ರಮಣೀಯವಾದ, ಶೀದಮ್ - ಶೀತಳವಾದ, ಪೈ-ವಿಸ್ತೃತವಾದ, ಪೂಮ್‌ಪಳ್ಳಿ - ಪುಷ್ಪಶಯನದಲ್ಲಿ, ತಿರುವರುಳ್‌ಪಣಿಮಿಕ್ - ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿರಿ, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂಬ ಆದರೋಕ್ತಿಯುಳ್ಳ, ಅಣಿಮೆಕ್ ಕುಲಾರ್-ಅಲಂಕೃತ ಮೃದುಕೇಶಗಳುಳ್ಳ, ರಮಣೀಮಣಿಗಳ, ಇನ್ನಕ್ಕಲವಿ ಅಮುದು - ಅನನ್ದಾತ್ಮಕ ಸಂಶ್ಲೇಷಾಮೃತವನ್ನು, ಉಣ್ಣಾರ್-ಭುಜಿಸಿದವರೂ ಕೂಡ, ತುಣಿ-ವಸ್ತ್ರದ ಶಕಲವು, ಮುನ್ನು-ಮುಂದುಗಡೆ, ನಾಲ-ಜೋಲಾಡುವಂತೆ (ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಲದಂತೆ) ಅಷ್ಟು ದರಿದ್ರತಮರಾಗಿ, ಪಲ್‌ವಿಡ್ತೆಯರ್-ಅನೇಕ ಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಆ ಸ್ತ್ರೀಗಳು, ತಾಮ್-ತಾವೇ, ಇಮ್ಮಿಪ್ಪ-ಅನಾದರವಚನಗಳಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ, ಶೆಲ್ವರ್ - (ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಚಾಪಲ್ಯದಿಂದ) ವೃಥಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. (ಆದುದರಿಂದ) ಮಣಿಮಿನ್ನುಮೇನಿ-ನೀಲರತ್ನದಂತೆ ಕಾನ್ಮಿಯುಳ್ಳ ದಿವ್ಯಶರೀರವುಳ್ಳ, ನಮ್‌ಮಾಯವ್ - ನಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯಜೀಷ್ಠಿತನಾದ ಭಗವಂತನ, ಪೇರ್-ನಾಮಗಳನ್ನು, ಶೊಲ್ಲಿ-ಕೀರ್ತನಮಾಡಿ, ವಾಳ್ತಿನೇನೀ-ಬಾಳಿರಿ (ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿರಿ).

(ಸ-ಗಾ-ರೆ ||)—

ರಮ್ಯತ್ವಾವ್ಯತಿತಪುಷ್ಪಶಯನೇ ಸೀಮಂತಿನಿಭಿಷ್ಕುಯಂ
ರಾನಾಭಿಸ್ಸಹ ಭೋಗಸಾರಮನುಭೂಯೈವ ಪ್ರಿಯಾಭಿರ್ಜನಾಃ |
ತಾಭಿಸ್ಪ್ರೀಭಿರಪಿ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಭವಂ ನಾನಾವಿಧಂ ಪ್ರಾಪಿತಾ-
ಸ್ತಸ್ಮಾನ್ನೀಲಮಾಣಿಸ್ವರೂಪಮನಘಂ ಕೃಷ್ಣಂ ಭಜಧ್ವಂ ಸದಾ ||

ತಾ|| (ಅಂಗನಾಪರಿಷ್ಕಂಗಳೂ ಅಸ್ಥಿರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ರಮ್ಯವಾಗಿ
ಯೂ ಶೀತಳವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪುಷ್ಪಶಯನದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಮಾಡಿರೆಂದು ಅತ್ಯಾ-
ದರೋಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ರಮಣೀಮಣಿಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪಾವೃತರಸವಂ ಪಾನಮಾಡಿ
ಅನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದವರೂ ಕೂಡ, ಮಾನರಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಸ್ತ್ರವೂಕೂಡ ಸಾಲದೆಹೋಗಿ
ದೀನತಮರಾಗಿ ಆ ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಂದಲೇ ತಿರಸ್ಕೃತರಾಗಿ ವೃಥಾಚಪಲಚಿತ್ತರಾಗುವರು.
ಆದುದರಿಂದ ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನಾದ ನಮ್ಮ ಮಾಯಾಜೀಷ್ಟಿತವಿಶಿಷ್ಟನಾದ
ಭಗವಂತನ ನಾಮಗಳನ್ನೇ ಸಂಕೀರ್ತಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರಿ.

(೬) ವಾಟ್‌ನ್ದಾರ್‌ಕಳ್ ವಾಟ್‌ನ್ದದುಮಾಮೃತ್ಯವೊಕ್ಕಲಿಲ್,
ಮಾಯ್‌ನ್ದು ಮಾಯ್‌ನ್ದು,
ಆಟ್‌ನ್ದಾರ್‌ನ್ದಲಲ್ಲಾ ಲಪ್ಪ ಮುದಲಿಪ್ಪಿಱುತಿಯಾಯ್,
ವಾಟ್‌ನ್ದಾರ್‌ಕಳ್ ವಾಟ್‌ನ್ದೇ ನಿಪ್ಪರೆನ್ಬದಿಲ್ಲ್ಯೆ ನಿಪ್ಪುಟಿಲ್,
ಆಟ್‌ನ್ದಾರ್ ಕಡಲ್‌ಪಳ್ಳಿಯಣ್ಣ ಲಡಿಯವರಾಮಿನೋ.

ಪ್ರ|| ವಾಟ್‌ನ್ದಾರ್‌ಕಳ್-ಜಿನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿದವರೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಭಾವಿಸಿ
ಕೊಂಡಿರುವವರು, ವಾಟ್‌ನ್ದದು-ಬಾಳಿದುದು, ಮಾಮೃತ್ಯು-ಮಹಾವರ್ಷಜಲದಲ್ಲಿ,
ಮೊಕ್ಕಲಿಲ್ (ಮೊಕ್ಕುಳ್ಳೆ)-ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ, ಮಾಯ್‌ನ್ದು ಮಾಯ್‌ನ್ದು-ನಶಿಸಿನಶಿಸಿ,
ಆಟ್‌ನ್ದಾರ್-ಅಧಃಪತನವುಳ್ಳವರಾದರು, ಎನು ಅಲ್ಲಾಲ್ - ಎಂಬಿಷ್ಟುಮಾತ್ರವೇ
ಹೊರತು, ಅನುಮುದಲ್ - ಉತ್ಪತ್ತಿಕಾಲದ ಆರಭ್ಯ, ಇನು ಅಪ್ಪುತಿಯಾಯ್-
ಈದಿನಪರೈಂತವಾಗಿ, ವಾಟ್‌ನ್ದಾರ್‌ಕಳ್ - ಬಾಳಿದವರು, ವಾಟ್‌ನ್ದೇನಿಪ್ಪಾರ್ -
ಬಾಳಿಯೇ ಇರುವರು, ಎನ್ಬದಿಲ್ಲ್ಯೆ-ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ನಿಪ್ಪುಟಿಲ್-ಶಾಶ್ವತ
ವಾದ ಬಾಳು ಬೇಕಾದರೆ, ಆಟ್‌ನ್ದ ಆರ್-ಅಗಾಧವಾಗಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ, ಕಡಲ್
ಪಳ್ಳಿ-ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಶಯನಮಾಡಿರುವ, ಅಣ್ಣಲ್-ಸ್ವಾಮಿಗೆ, ಅಡಿಯವರ್-ಧಾಸ
ಭೂತರಾಗಿ, ಅರ್ಫಿ-ಆಗಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶ್ರೀಮನ್ನೋ ಧನಿಕಾಶ್ಚ ಬುದ್ಧವಸನಾ ನಶ್ಯಂತಿ ನಶ್ಯಂತ್ಯಹೋ !
 ಸತ್ಯಂ ! ಜನ್ಮತ ಏನ ನೈಕವಿಧತಾ ಹ್ಯದ್ಯಾವಧಿ ಸ್ಯಾದಹೋ ! |
 ತೇಷಾಂ ಸಮ್ಪದಿ ನಶ್ವರತ್ವಮತ ಏನಾಸ್ತೀತಿ ಯೂಯಂ ಸ್ಥಿರಾಂ
 ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಸಮ್ಪದಮಪ್ಯಗಾಧಜಲಧೌ ಸುಶ್ತಂ ಹರಿಂ ಪ್ರಾಪ್ನುತ ||

ತಾ|| (ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರೂಕೂಡ ಜಲಬುದ್ಧವದಂತೆ ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಾಶ
 ಹೊಂದುವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಜಿನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿದವರೆಂಬವರೂ ಕೂಡ ಮಹಾ
 ವೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ನಾಶಹೊಂದುವರು. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಾಳುವವರು
 ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವೀಕಾರಣವಶಾಯಿಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ
 ದಾಸಭೂತರಾಗಿ ನೀವು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸಮ್ಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.

(೭) ಆಮಿಕ್ ಶುವೈಯವೈಯಾಚ್ಛೇಡಡಿತಿಲುಣ್ಡಾರ್‌ನ್ದ ಪಿಕ್,
 ತೂ ಮೆಕ್‌ಮೊತ್ತಿಮೆಡವಾರಿರಕ್ಕಪ್ಪಿನ್ನುಮ್

ತುಠ್‌ಠುವಾರ್,

ಈಮಿನೆಮಕ್ಕೊರು ತುಠ್‌ಠ್ರೆಪ್ಪಿಡವುವಾದಲಿಲ್,

ಕೋಮಿಕ್ ತುಠ್‌ಠಾಯ್‌ಮುಡಿ ಯಾದಿಯಮ್ ಶೋದಿ

ಕುಣ್ಣುಳ್ಳೇ.

ಪ್ರ|| ಆಮ್-ಪ್ರಕೃತ್ಯನುಗುಣವಾಗಿ, ಇಹ-ಹೃದ್ಯವಾಗಿ, ಅವೈ - ಲೋಕ
 ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರ.ವ, ಆಮುಶುವೈಯೋಡು-ಮಧುರಾಮ್ಲಲವಣತಿಕ್ತಕಟುಕಷಾಯ
 ವೆಂಬ ಷಡ್ರಸಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದ, ಅಡಿತಿಲ್ - (ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ) ಅನ್ನವನ್ನು,
 ಉಣ್ಣು-ಭುಜಿಸಿ, ಆರ್‌ನ್ದಪಿ-ತ್ಯಪ್ತರಾದಮೇಲೂ, ತೂ-(ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ) ಶುದ್ಧ
 ವಾಗಿ ತೋರುವ, ಮೇಮೊತ್ತಿ - ಮೃದುಭಾಷಣವುಳ್ಳ, ಮಡವಾರ್ - ಸ್ತ್ರೀಗಳು,
 ಇರಕ್ಕ - ಅನೇಕ್ಷಿಸಲು, (ಅನರ ಮಾತನ್ನು ವಿಾರಲಾರದೆ, ಪಿನ್ನುಮ್ - ಪುನಃ
 (ಅದರಮೇಲೂ), ತುಠ್‌ಠುವಾರ್-ಅದರದೊಡನೆ ಭೋಜನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೂ
 ಕೂಡ (ಅಂತಹ ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದವರೂ ಕೂಡ), (ಆ ಐಶ್ವರ್ಯವು ನಷ್ಟವಾದಮೇಲೆ)
 ಎನುಕ್ಕು-ನಮಗೆ, ಒರುತುತ್ತ - ಒಂದುಕವಳ, ಈಮಿ-ಕೊಡಿರಿ, ಎನು-ಎಂದು
 ಯಾಚಿಸಿ, ಇಡವಾರ್-(ಅದೂ ಸಿಕ್ಕದೆ) ಮನೆಯಿಂದಮನೆಗೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ
 ತಿರುಗುವರು. ಅದಲಿಲ್-ಆದುದರಿಂದ, ತುಠ್‌ಠಾಯ್‌ಡಿ-ತುಳಸೀಮಾಲಾಲಂಕೃತ

ಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾದ, ಆದಿ-ಸರ್ವಕಾರಣಭೂತನಾದ, ಅಮೃತೋದಿ-ರಮಣೀಯ ದಿವ್ಯತೇಜೋಮೂರ್ತಿಯಾದ ಭಗವಂತನ, ಕುಣಜ್ಜಿಳ್-ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳನ್ನೇ, ಕೋರ್ಮಿ-ಭುಜಿಸಿರಿ (ಅನುಭವಿಸಿರಿ).

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ತತ್ತಾದೃಗ್ವಿಧಷಡ್ರಸಾನ್ವಿತಮಹಾ ಶ್ಲಾಘ್ಯಾನ್ನತ್ಯಪ್ತಾ ಅಪಿ
ಸ್ವೈರಂ ಮುಗ್ಧವಧೂನಚಶ್ಚತುರತಾನಶ್ಯಾಃ ಪುನರ್ಭಾಷ್ಜತೇ |
ಯಾಚ್ಛಾರ್ಥಂ ಕಟಕಂ ಕಿಲ್ಬಿ ಕಮಪಿ ಚ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಚ ತಾಸಾಮಪಿ
ದ್ವಾರಿ ಸ್ತುತಃ ಏನ ದಿವ್ಯತುಲಸೀಶೀರ್ಷಂ ಮಹಸ್ಸಂಸ್ತುತ ||

ತಾ|| (ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳೂ ಕೂಡ ಧಾರಕವಾಗಿಯೂ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಷಡ್ರಸೋಪೇತವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ಭುಜಿಸಿ ತೃಪ್ತರಾದವರೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಪ್ರಿಯರಾದ ಮೃದುಭಾಷಣವುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಪುನಃ ಭೋಜನಮಾಡುವರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇದ್ದ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರೂ ಕೂಡ ನಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯರಾಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ತಿರುಗುತ್ತ ಒಂದು ಕವಳ ಅನ್ನವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತ ಅದೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಭಗ್ನಾಶರಾಗುವರು. ಆದುದರಿಂದ ದಿವ್ಯತೇಜೋಮೂರ್ತಿಯಾದ ಭಗವಂತನ ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಭುಜಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರಿ.

(೮) ಕುಣಜ್ಜಿಳ್ ನಿತ್ಯಪುಕರ್ಷಮೆನ್ನರ್ ಕೊಡೈಕ್ಕಡೆ
ಪೊಣ್ಣಿರುನ್ನು,
ಇಣ್ಣಿಂ ಯುಲಕುಡನಾಕ್ಕಿಲುಮಾಜ್ಜಿವನೈಯಿಲ್ಲಾರ್,
ಮಣ್ಣಿಂ ಪೋಕತ್ತು ಮನ್ನಿಯುಮ್ ಮಿಳ್ಳುರ್ಕ್ಕಳ್
ಮಿಳ್ಳಿಲ್ಲೈ,
ಪಣ್ಣಿಂಗಳರವಣೈಯಾಕ್ ತಿರುನಾಮಮ್ ಪಡಿಮಿನೋ.

ಪ|| ಕುಣಮ್‌ಕೊಳ್ - ಶೀಲಾದಿಗಳಿಗೆ ಆಕರಭೂತರಾಗಿ, ನಿತ್ಯಪುಕರ್ಷ-ಪೂರ್ಣವಾದ ಕೀರ್ತಿಯುಳ್ಳ, ಮನ್ನರ್ - ಮೂರ್ಧಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದ ರಾಜರೂ, ಕೊಡೈ-ಔದಾರ್ಯವೆಂಬ, ಕಡೆ-ಸ್ವಭಾವವನ್ನು, ಪೂಣ್ಣಿ-ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಇರುನ್ನು-ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾಗಿ, ಇಣ್ಣಿ-ಅರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಅದರವುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಉಲಕು ಉಡ್ ಅಕ್ಕಿಲುಮ್-ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡಾಡುವಂತೆ ಅವರನ್ನು

ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅಜ್ಜ-ಅಮ್ಮ-ಅವನೈ - (ಅವನೈ - (ಅವನೈಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು) ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು, ಇಲ್ಲಾರ್-ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಆಶ್ರಯಿಸದೆ ಇರುವವರು, ಮಣಮ್ ಕೊಣ್ಣ - ನಿತ್ಯೋತ್ಸವರೂಪವಾದ ಸಂಭ್ರಮವುಳ್ಳ, ಪೋಕತ್ತು - ಸಮೃದ್ಧಿನ ಭೋಗದಲ್ಲಿ, ಮನ್ನಿಯುಮ್ - ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತಮೇಲೂ ಕೂಡ, ಮಿಕ್ಕರಾಕಳ್-ಅಸಮೃದ್ಧ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಪುನಃ ಹಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನೇ ಹೊಂದುವರು. (ಅದುದರಿಂದ) ಪಣಜ್ಜೋಳ್-ಫಣೆಗಳುಳ್ಳ, ಅರವು-ಅದಿಶೇಷನನ್ನೇ, ಅಣ್ಣೆಯಾ-ಶಯನವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿಯ, ತಿರುನಾಮಮ್ - ನಾಮಗಳನ್ನು, ಪಡಿಮಿ-ಪರಿಸಿರಿ. ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲೈ-(ಇದರಿಂದ) ನಿಮಗೆ ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪ್ರಖ್ಯಾತಾತ್ಮಭಕ್ತೀರ್ತಯೋಽಪಿ ಚ ನೃಪಾ ದಾನಪ್ರಕೌಣ್ಡಾಸ್ತ್ವಯಂ
ಲೋಕಾನಾಮಧಿಪಾತ್ಮ ಭೋಗರಸಿಕಾ ಸ್ವತ್ಯಂ ನಿವೃತ್ತಾಃ ಪುನಃ |
ಶ್ರೀಶಾಸ್ತ್ರಾಶ್ರಯಣಂ ವಿನೈವ ಹಿ ! ತತಶ್ಚೇ ಶೇಷಶಯಾಶ್ರಯಂ
ನಾಮ್ನಾ ಕೀರ್ತಯತಾಚ್ಯುತಂ ! ನ ಹಿ ತದಾ ವಸ್ಪ್ಯಾನ್ನಿವೃತ್ತಿಃ ಪುನಃ ||

ತಾ|| (ರಾಜಾಧಿರಾಜರ ಐಶ್ವರ್ಯವೂ ಅಸ್ಥಿರವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.)
ಮಹಾಗುಣಶಾಲಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ರಾಜರೂಕೂಡ ಉದಾರವಾದ ತಮ್ಮ
ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಅರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಅತ್ಯಾದರದೊಡನೆ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು
ತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಮರೆತು ಕ್ರಮೇಣ ನಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯರಾಗಿ ದರಿದ್ರ
ತಮರಾಗುವರು. ಅದುದರಿಂದ ಶೇಷಶಾಯಿಯಾದ ಭಗವಂತನ ನಾಮಗಳನ್ನೇ
ಕೀರ್ತನಮಾಡಿರಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾ
ಗುವುದು.

(೯) ಪಡಿಮನ್ನು ಪಲೆಕಲಿ ಪಠ್ ಶೋಡುತ್ತು

ಐಮ್ಮುಲೆವೆಸ್ತು,
ಶೆಡಿಮನ್ನು ಕಾಯೆಮ್ ಶೆಠ್ ಶಾರಾಕಳುಮಾಡಿ ವೆಸ್ತು
ಯಿಲ್ಲಾರ್,
ಕುಡಿಮನ್ನು ಮಿಕ್ ಶುವರಕ್ಕಮೆಯಾದಿಯುಮ್
ಮಿಕ್ಕರಾಕಳ್ ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲೈ,
ಕೊಡಿಮನ್ನು ಪುಳ್ಳುಡೈಯಣ್ಣಲ್ ಕಲ್ಲುಕಳ್
ಕುಮಿನೋ.

ಪ್ರ|| ಪಡಿ-ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ, ಮನ್ನು - ಸದಾ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ, ಪಲ್ಕಲ-
ನಾನಾವಿಧಾನೇಕ ಭೂಷಣಗಳನ್ನೂ, ಪಂಚೇಂದ್ರ ಅಂಶು - ಸವಾಸನವಾಗಿ
ಬಿಟ್ಟು, ಐಮ್ಬುಲ-ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ, ವೆನು-ಜಯಿಸಿ, ಶೆಡಿಮನ್ನು-
(ದೀರ್ಘಕಾಲ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ) ಗಿಡಬೆಳೆದು ಕಾಡಿನಂತೆ ಆಗಿರುವ, ಕಾಯಮ್-
(ತಮ್ಮ) ಶರೀರವನ್ನೂ, ಶೆಂಠಾರ್-ಕಳುಮ್ - (ಉಪವಾಸಾದಿಗಳಿಂದ) ನಾಶಪಡಿಸಿ
ದವರೂ ಕೂಡ, ಮನ್ನುಮ್-ಕಲ್ಪಾಂತಸ್ಥಾಯಿಯಾದ, ಕುಡಿ-ವಂಶವುಳ್ಳವರಾಗಿ
ಇ-ಭೋಗ್ಯತಮವಾದ, ಶುವರ್-ಕಮ್-ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು, ಎಯಾದಿಯುಮ್-
ಹೊಂದಿದಾಗ್ಯೂ, ಅವನೈ-(ಫಲಪ್ರದನಾದ) ಅವನನ್ನು (=ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು),
ಆಹ್-ಆ ಭೋಗಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ, ಇಲ್ಲಾರ್-ಆಶ್ರಯಿಸದೆಹೋದವರು, ಮಿಕ್ಕರ್
ಕಳ್-ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವರು. (ಆದುದರಿಂದ) ಕೊಡಿಮನ್ನು -
ಧ್ವಜದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ, ಪುಳ್ ಉಡೈ-ಗರುಡನನ್ನು (ವಾಹನವಾಗಿ) ಉಳ್ಳ,
ಅಣ್ಣಲ್-ಸರ್ವೇಶ್ವರನ, ಕ್ಕೂಲ್-ಕಳ್-ಪಾದಗಳನ್ನು, ಕುಣುಕುಮಿ-ಆಶ್ರಯಿ-
ಸಿರಿ; ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲೈ-(ಇದರಿಂದ) ನಿಮಗೆ ಚ್ಯುತಿಯೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗು-
ವುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಚಾಭರಣಾದಿಕಂ ಚ ಸಕಲಂ ಸನ್ತ್ಯಜ್ಯ ಚಿತ್ಸೇಂದ್ರಿಯಾ-
ಣ್ಯತ್ಯಂತಂ ಚ ವಿಶೋಷ್ಯ ಕಾಯಮನಿಕಂ ಕ್ಷೀಣಾಃ ಕೃಶಾಬ್ಜಾ ಅಪಿ |
ಅನೈಃ ಸಂತತಭೋಗಸಕ್ತಹೃದಯಾ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಮಿತಾಶ್ಚ ಚ್ಯುತಾ-
ಸ್ತಸ್ಮಾತ್ತೌ ಗರುಡಧ್ವಜಸ್ಯ ಚರಣೌ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸ್ತ ನಿತ್ಯಾಚ್ಯುತಾಃ ||

ತಾ|| (ಸ್ವರ್ಗಸುಖವೂ ಅಸ್ಥಿರವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಕ್ಷೇತ್ರ-ಭೂಷ-
ಣಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ಜಯಿಸಿ, ದೀರ್ಘತಪಸ್ಸಿನಿಂದ
ಗಿಡಬೆಳೆದು ಕಾಡಿನಂತೆ ತೋರುವ ಶರೀರವನ್ನೂ ಕ್ರಮೇಣ ನಾಶಪಡಿಸಿ ಕಲ್ಪಾಂತ-
ಸ್ಥಾಯಿಯಾದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ವಫಲಪ್ರದನಾದ
ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಜಿಸದೆ ಕ್ಷೀಣಪುಣ್ಯರಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುವರು. ಆದುದ-
ರಿಂದ ಗರುಡಧ್ವಜನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಪುನಃವೃತ್ತಿ-
ಯಿಲ್ಲದ (ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲದ) ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.

(೧೦) ಕುಟುಕ ಮಿಕವುಣರ್ವತ್ತೊಡು ನೋಕ್ಕಿ

ಯೆಲ್ಲಾ ಮ್‌ವಿಟ್ಟು,

ಇಟುಕಲಿಪ್ಪೆನ್ನುಮ್‌ ಜ್ಞಾನಿಕ್ಕುಮಪ್ಪಯನಿಲ್ಲೆಯೇಲ್,

ಶಿಟುಕ ನಿನ್ನೆವದೋರ್ ಪಾಶಮುಣ್ಡಾಮ್ ಪಿನ್ನುಮ್

ವೀಡಿಲ್ಲೆತ್ತ,

ಮುಟುಕಲಿಲಿಶನೈ ಪ್ಪುಣ್ಣಿ ವಿಡಾವಿಡಿಲ್ ವೀಡು: ದೇ.

ಪ್ರ|| ಕುಟುಕ-ಸಮಾಪಿಸುವಂತೆ, ಉಣರ್ವತ್ತೊಡು-ಜ್ಞಾನೈಕಾಕಾರವಾದ ಆತ್ಮವಸ್ತುವಿನೊಡನೆ ಕೂಡಿ, ಮಿಕನೋಕ್ಕಿ-(ದರ್ಶನ ಸಮಾನಾಕಾರವಾಗುವಂತೆ) ಜಿನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮ್ - ಆತ್ಮವೈರಿಕ್ತವಾದ ಸಕಲ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ, ವಿಟ್ಟು-ಬಿಟ್ಟವನಾಗಿ, ಇಟುಕಲ್ - ಆತ್ಮಮಾತ್ರ ಪರೈವ ಸಾನವುಳ್ಳ, ಇಪ್ಪು-ಕೈವಲ್ಯವೆಂಬ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು, ಎನ್ನುಮ್-ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ, ಜ್ಞಾನಿಕ್ಕುಮ್ - ಜ್ಞಾನಯೋಗನಿಷ್ಠನಿಗೂ, ಅಪ್ಪಯ್ - (ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನೇ ಉಪಾಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಪ್ಯವಾಗಿಯೂ ಹೊಂದುವ) ಆ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಫಲವು, ಇಲ್ಲೆಯೇಲ್ - ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣೀತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಶಿಟುಕ-ನಿಕ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು, ನಿನ್ನೆವದು-ಸ್ಮರಿಸೋಣವೆಂಬ, ಓರ್‌ಪಾಶಮ್-ಒಂದು ದುರಭಿಮಾನವು, ಉಣ್ಡಾಮ್-ಉಂಟಾಗುವುದು. ಪಿನ್ನುಮ್-ಅದರಮೇಲೂ, ವೀಡು-ಆತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವೂ, ಇಲ್ಲೈ-ಸಿದ್ಧಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. (ಆದುದರಿಂದ) ಮುಟುಕಲ್ ಇಲ್-ಸಮಸ್ತ ಹೇಯಪ್ರತಿಭಟನಾದ, ಈಶನೈ-ಸರ್ವನಿಯನ್ಮೃತ್ವಾದಿ ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣ ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಪ್ಪುಣ್ಣಿ-(ಉಪಾಯೋಪೇಯತ್ವೇನ) ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ವಿಡಾವಿಡಿಲ್-ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡದಂತೆ ಪ್ರಪನ್ನನಾದರೆ, ಅ.: ದೇ-ಅದೇ, ವೀಡು-ಭಗವದನುಭವರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)--

ಜ್ಞಾನಾದೇವ ಶುಭಾದ್ವಿಚಿನ್ಮೈ ಸಕಲಾಽ ಸನ್ಮೃಜ್ಯ ಭೋಗಾನಹೋ !

ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂದಮಹಾನುಭೂತಿವಿಭವಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾಶ್ಚ ನೋ ಭುಂಜತೇ |

ಕೈಚ್ಚಿರ್ಮಾನುಭವಾವೃತಂ ಭಗವತಸ್ತೇಷಾಮಸಿ ಜ್ಞಾನಿನಾಂ

ಕೈವಲ್ಯಂ ಕಿಲ ನಿತ್ಯಪಾಶನಿರಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಶ್ರಿತಾ ಮೋಕ್ಷಗಾಃ ||

ತಾ|| (ಕೈವಲ್ಯವೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥವೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.)
ಜ್ಞಾನೈಕಾಕಾರವಾದ ಆತ್ಮವಸ್ತುವನ್ನೇ ದರ್ಶನ ಸಮಾನಾಕಾರವಾಗಿ ಧ್ಯಾನ
ಮಾಡಿ ತದಿಂತರವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆತ್ಮಮಾತ್ರ ಪರೈವಸಿತವಾದ ಕೈವಲ್ಯವೆಂಬ
ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಜ್ಞಾನ
ಯೋಗನಿಷ್ಠನಿಗೂ ಸರ್ವೇಶ್ವರಪ್ರಾಪ್ತಿರೂಪವಾದ ಮಹಾಪುರುಷಾರ್ಥವು ಇಲ್ಲ
ವಷ್ಟೆ—ಅವನಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದುರಭಿಮಾನವುಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಆತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿ
ರೂಪವಾದ ಕೈವಲ್ಯವೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಅಖಿಲ ಹೇಯ ಪ್ರತ್ಯನೀಕ
ನಾಗಿಯೂ ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಕರನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನೇ
ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸೋಣವೇ ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥವು.

(೧೧) ಅ.∴ ದೇ ಯುಯ್ಯ ಪುಕುಮಾತ್ಮಸು ಕಣ್ಣಿ ಕ್ಕಲ್
ಕಳ್ಳೇಲ್,

ಕೊಯ್-ಪೂಮ್-ಪೊಚ್ಚಿಲ್ ಶೂಳ್ ಕುರುಕೂರ್

ಚ್ಚಡಕೋಪ್ ಕುಶ್ಶೈವಲ್-ಕಳ್,

ಶೆಯ್-ಕೋಲತ್ತಾಯಿರಮ್ ಶೀರ್-ತೊಡೈ ಪ್ಪಾಡಲಿವೈ
ಪತ್ತುಮ್,

ಅ.∴ ಕಾಮಲ್ ಕಪ್ಪವರಾಳ್ ತುಯರ್-ಪೋಯುಯ್ಯ
ಪ್ಪಾಲರೇ.

ಪ್ರ|| ಉಯ್ಯ - ಉಜ್ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಪುಕುಮ್ - ಆಶ್ರಯಿಸಲು,
ಅಪ್ಪು-ಉಪಾಯವೂ, ಅ.∴ ದೇ-ಅದೇ, ಎನು-ಎಂದು (ನಿರ್ಣಯಿಸಿ), ಕಣ್ಣಿ
ಕ್ಕಲ್-ಕಳ್ಳಮೇಲ್ - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಯುಗಳದಮೇಲೆ ಸಮರ್ಪಣೆಗಾಗಿ
ಕೊಯ್-ಕೊಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟ, ಪೂಮ್-ಪೊಚ್ಚಿಲ್ - ಪುಷ್ಪಸಮೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಉದ್ಯಾನ
ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಕುರುಕೂರ್-ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ, ಶಡಕೋಪ್
-ನಮ್ಮಾತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಕುಶ್ಶೈವಲ್-ಕಳ್ - ಅನ್ತರಜ್ಞ ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪವಾಗಿ, ಶೆಯ್-
ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ, ಕೋಲಮ್-ಅಲಂಕಾರಭರಿತವಾದ, ಆಯಿರಮ್-ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯಾ
ತ್ಮಕವಾದ, ಶೀರ್-ತೊಡೈ-ಉತ್ಕೃಷ್ಟಲಚನೆಯುಳ್ಳ, ಪಾಡಲ್-ಗಾನರೂಪವಾದ
ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಇವೈಪತ್ತುಮ್ - ಈ ಹತ್ತಪದ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಅ.∴ ಕಾಮಲ್-
ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ (ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ), ಕಪ್ಪವರ್ - ಅಭ್ಯಸಿಸುವವರು, ಅಪ್ಪು-
ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೈವಲ್ಯಾದಿ ಪುದ್ರುಪುರುಷಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾ

ಗುವ, ತುಯರ್-ದುಃಖವು, ಪೋಯ್-ಹೋಗಿ, ಉಯ್ಯತ್ತಾಲರೇ (ಉಯ್ಯಪ್ಪಾಲರೇ)-ಭಗವದ್ಭಕ್ತರೊಡನಾದ ಆತ್ಮೋಜ್ಜೀವನ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ನೇರುವರು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮುಕ್ತೈ ಸೋಽಯಮುಪಾಯ ಇತ್ಯಪಿ ಹರೇಃ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಪಾದದ್ವಯೇ
ರಮ್ಯಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರಿಶಶಜತ್ಸೂರ್ಯಪಿತೇ ಭಕ್ತಿತಃ |

ಸಾಹಸ್ರೇ ಚ ಮನೋರಮೇಽತ್ರ ದಶಕಂ ಕೈಜ್ಯರ್ಯರೂಪೇ ತ್ವಿದಂ

ಸರ್ವಂ ಯೇ ಚ ವಿದಂತಿ ತೇ ಭವಭಯಂ ಪ್ರಧ್ವಂಸ್ಯ ಚೋಜ್ಜೀವಿತಾಃ ||

ತಾ|| (ಈ ದಶಕದ ಪಠನಫಲವು- ದುಃಖನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭವತ್ಯೈಂ ಕರ್ಯರೂಪವಾದ ಆತ್ಮೋಜ್ಜೀವನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಆತ್ಮೋಜ್ಜೀವನ ಸಾಧನವೂ ಶ್ರೀ ಭಗವಚ್ಚರಣಯುಗಳವೇ (ಪ್ರಾಪ್ಯವೂ ಅದೇ) ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಯುಗಳದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣೆಗಾಗಿ ಕೊಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟ ಪುಷ್ಪಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ಶತಾರಿಮುನಿವರೈಂದಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಿವ್ಯಗಾನರೂಪವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ದಶಕವನ್ನು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಪಠನಮಾಡುವವರು ಸಕಲದುಃಖರಹಿತರಾಗಿ ಭಗವತ್ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪವಾದ ಆತ್ಮೋಜ್ಜೀವನವಂ ಪಡೆಯುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಆದ್ಯೇ ಚತುರ್ಥಶತಕೇ ದಶಕೇ ಶತಾರಿ-

ಸ್ತುಷ್ಟಸ್ತುಥಾ ಪರಹಿತಂ ದಯಯಾ ವಿನೃಣ್ಣಃ |

ರಾಜ್ಯಸ್ಯಾತ್ಮಪರಿಭೋಗಚಲಾಲ್ಪಭಾವಾ

ಸಮ್ಯಕ್ ಪ್ರಸಾಧ್ಯ ಹರಿಮೇವ ಪುನರ್ಥಮಾಹ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮ್ಯನುಗುಣಮಕುಟೋ ವೀರಧಾಮಾಜ್ಞಮೌಳಿ-

ದುರ್ದಾರಾನ್ತಾರಾತಿಹನ್ತಾಽದ್ಭುತನಿಯತತನುಃ ಕಲ್ಪಪಾರ್ಥೋಧಿಕಲ್ಪಃ |

ವಿಶ್ವಾದ್ಯಜ್ಯೋತಿರುವೀರ್ಧರಘನಿಶಯನೋ ವೇದರೂಪಸ್ವಕೇತು-

ರ್ನಿರ್ಧಾರತಾಶೇಷದೋಷಃ ಪ್ರಭುರಥ ಕಥಿತಸ್ಸುಸ್ಥಿರೈಶ್ವರ್ಯಸೀಮಾ ||

(ಈ ಪ್ರಥಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಪ್ರಥಮದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿಷ್ಠರು ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೈವಲ್ಯಾದಿ ನಿರತರಾದವರನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಹೃದ್ರಪುರುಷಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೂ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಅನರ್ಥಜನಕಗಳಾಗಿಯೂ ಇವೆಯೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಚರಣಾರವಿಂದಯುಗಳದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯವೇ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದು ವಿವರಿಸಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಚತುರ್ಥಶತಕದಲ್ಲಿ—ದ್ವಿತೀಯದಶಕ.

(ಪಾಲನಾಯಕ—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿಷ್ಠರು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಂ ಹೊಂದಿ ಈ ಷಾಯಕಿಯು ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನ ಪೂರ್ವಾವತಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಲ ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ತತ್ಪಾದ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ನಾಯಿಕಾಜನನಿಯ ವಚನವನ್ನು ಅನುವದಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಪಾಲನಾಯೇಷುಲಕುಣ್ಡ ಪರಿವಿಷ್ಟಿ.

ಆಲಿಲೈ ಯನ್ನ ವಶಂ ಶೆಯ್ಯಮಣ್ಣಲಾರ್,

ತಾಳಿಣೈ ಮೇಲಣಿ ತಣ್ಣ ನ್ತುಠಾಯ್ತೇ

ಮಾಲುಮಾಲ್, ವಲ್ವಿನ್ಯೆಯೇೞ್ ಮಡವಲ್ಲಿಯೇ.

ಪ್ರ|| ಪಾಲನಾಯ-ಅತಿಬಾಲನಾಗಿಯೇ, ಷುಲಕು-ಸಸ್ತಲೋಕಗಳನ್ನೂ (ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ), ಉಣ್ಣು-ಭಕ್ಷಿಸಿ, (ಅದರಿಂದ) ಪರಿವು ಇನಿ-ಒಂದು ಕ್ಲೇಶವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಆಲಿಲೈ-ಒಂದು ಆಲದ ಎಲೆಯಮೇಲೆ, ಅನ್ನ ವಶಶೆಯ್ಯಮ್-ಊಟಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಯನಮಾಡಿರುವ, ಅಣ್ಣಲಾರ್ - ಸ್ವಾಮಿಯ

ತಾಳಿಣೈಮೇಲ್-ಚರಣಯುಗಳದಮೇಲೆ, ಅಣಿ - (ಈ ಮಹಾ ಸಾಹಸಕೃತ್ಯವಂ
ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತರಾದ ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ) ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ,
ತಣ್-ಶೀತಳವಾದ, ಅಮ್-ರಮ್ಯವಾದ (ಭೋಗ್ಯವಾದ), ತುಘಾಯ್ ಎನ್ನೇ-
'ತುಳಸಿ' ಎಂದು ಅದನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಮಾಲುಮ್--(ಇದು ಅತೀತಕಾಲದ
ಚರಿತ್ರ, ಈಗ ಅದು ಲಭ್ಯವಲ್ಲ—ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ) ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿರುವಳು. ವಲಾ
ವಿನೈಯೇ-ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠೆಯಾದ ನನ್ನ, ಮಡವಲ್ಲಿಯೇ-ಹಠವಂಹಿದಿದು ಇರುವ
ಈ ನನ್ನ ಕನ್ಯೆಯು (ಅಶ್ರಯವೃಕ್ಷವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ) ಲತೆಯಂತೆ ಇದಾಳೆ.
(‘ಏನು ಮಾಡಲಿ?’—ಎಂದು ತಾಯಿಯು ಕೊರಗುತ್ತಾಳೆ.) (ಕಾಲಿಣೈಮೇಲಣಿ
—ಎಂದೂ ಪಾಠವಿದೆಯಂತೆ)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಬಾಲಸ್ಯ ಸಪ್ತಭುವನಾನ್ಯುಪಭುಜ್ಯ ತುಷ್ಠಾಞ್
ಪತ್ರೇ ವಟಸ್ಯ ಶಯಿತಸ್ಯ ಪದಾಬ್ಜಯುಗ್ಮೇ |
ದಿವ್ಯಾ ಮನಾಸ್ತು ತುಲಸೀಹ ಸುಶೀತಲೇತಿ
ಕ್ರಂದತ್ಯಹೋ ! ಮಮ ಸುತಾಽದ್ಯ ಸುಶೀಲವಲ್ಲಿಃ ||

ತಾ|| (ವಟಪತ್ರಶಾಯಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದತುಳಸಿಯನ್ನು ಈ ನನ್ನ
ಮಗಳು ಈಗ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ತಾಯಿಯು ಹೇಳಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾಳೆ.) ಬಾಲ
ನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಸಕಲ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಭಕ್ಷಿಸಿ ಒಂದು ಅಲದ ಎಲೆಯಮೇಲೆ
ಮಲಗಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದತುಳಸಿಯು ಈಗ ಬೇಕೆಂದು ಈ ನನ್ನ ಕೋವು
ಲಾಂಗಿಯಾದ (ಲತೆಯಂತಿರುವ) ಕನ್ಯೆಯು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಹಠವಂ ಹಿಡಿದು
ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದಾಳೆ. ಏನುಮಾಡಲಿ? (ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕಾದ ಮಹಾ
ಪಾಪವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆಂದು ತಾಯಿಯು ಕೊರಗುತ್ತಾಳೆ.)

(೨) ವಲ್ಲಿಶೇರ್ ನುಣ್ಣಿ ಡೈ ಯಾಯ್ಚ್ಚಿಯರ್ ತನ್ನೊಡುಮ್,
ಕೊಲ್ಲಮೈ ಶೆಯ್ದು ಕುರವೈ ಪಿಣೈನ್ನವರ್,
ನಲ್ಲಡಿನೇಲಣಿ ನಾಱು ತುಞ್ಚಾಯ್ನೇ
ಶೊಲ್ಲುಮಾಲ, ಶೂಞ್ವಿನೈಯಾಟ್ಟಿಯೇ ಪಾನ್ಯೆಯೇ.

ಪ್ರ|| ವಲ್ಲಿಶೇರ್-ಬಳ್ಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ, ನುಣ್-ನುಣುಪಾದ, ಇಡೈ-ಕಟ
ಪ್ರದೇಶವುಳ್ಳ, ಆಯ್ಚ್ಚಿಯರ್ ತನ್ನೊಡುಮ್ - ಗೋಪಿಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿ,

ಕೊಲ್ಲ್ಯೆವೈ - ಎಲ್ಲೆಯಂ ನಿರಿದ (ಕ್ರೀಡಾ) ಜೀಷ್ಟಿತನಂ, ಶೆಯ್ದು - ಮಾಡಿ,
ಕುರವೈ ಪಿಣೈನ್ನದರ್ - ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಯ, ನಲ್-ರಮ್ಯ
ವಾದ, ಅಡಿಮೇಲ್-ಪಾದಗಳಮೇಲೆ, ಅಣಿ-ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ನಾಱು-ಪರಿಮಳ
ಭರಿತವಾದ, ತುಱಯ್ ಎನೇ-ತುಳಸಿಯೆಂದೇ, ಶೊಲ್ಲುಮ್ - ಹೇಳುತ್ತಿದಾಳೆ,
ಶೂಱ್-ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ, ವಿನೈಯಾಟ್ಟಿಯೇ - ಪಾಪವುಳ್ಳ ನನ್ನ, ಪಾವೈ-ಈ
ಮಗಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವಲ್ಲಿಸಮಾಸ್ತನುಕಟೀಃ ಪರಿಭುಜ್ಯ ಗೋಪೀ-
ರ್ಯಸ್ಸುಹಸಾದಕೃತ ರಾಸವಿಧಾನಲೀಲಾಮ್ |
ದಿವ್ಯಾಂ ಚ ತಸ್ಯ ತು ಹರೇಸ್ತುಲಸೀಂ ಪದಸ್ಥಾಂ
ನಾಚ್ಚತ್ಯಹೋ ! ಮನು ಸುತಾ ಕಿಲ ಪಾಪವತ್ಯಾಃ ||

ತಾ|| (ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ವಟಪತ್ರಶಾಯಿಯ ಪಾದತುಳಸಿಯ ಸಿಕ್ಕದೆ
ಇದ್ದರೂ ನನ್ನಂತಹ ಅಬಲಿಗಳಾದ ಗೋಪೀಜನರಿಗೆ ವಲ್ಲಭನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ
ಪಾದತುಳಸಿಯಾದರೂ ಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ತಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.)
ಲತೆಯಂತೆ ನುಣುಪಾದ ಕಟಪ್ರದೇಶವುಳ್ಳ ಗೋಪಿಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟ
ಲೀಲಾಜೀಷ್ಟಿತನಂಮಾಡಿ ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದಗಳ
ಮೇಲೆ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ ತುಳಸಿಯು ಬೇಕೆಂದು ಪಾಪಿಣಿ
ಯಾದ ನನ್ನ ಈ ಮಗಳು ಕ್ರನ್ನನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

(೩) ಪಾವಿಯಲ್ಲೇದ ನನ್ನಾಲೈ ಪಲ ಕೊಣ್ಣು,

ತೇವರ್ ಕಳ್ ವೂಮುನಿವರಿರೈಜ್ಜ ನಿನ್,

ಶೇವಡಿಮೇಲಣಿ ಶೆನ್ನೊಕ್ ತುಱಾಯೆನ್

ಕೂವುಮಾಲ್, ಕೋಳ್ವಿನೈಯಾಟ್ಟಿಯೇ ಕೋದೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಪಾ-ಭಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಇಯಲ್-ವರ್ತಿಸುವ, ವೇದಮ್ - ವೇದಸೂಕ್ತ
ಗಳನ್ನೂ, ನಲ್-ದಿವ್ಯವಾದ, ಪಲ-ಅನೇಕವಿಧವಾದ, ಮಾಲೈ-ಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ,
ಕೊಣ್ಣು-ತಂದು, ತೇವರ್ ಕಳ್-ದೇವತೆಗಳು, ಮೂಮುನಿವರ್-ಸನಕಾದಿ ಮಹಾ
ಮುನೀಂದ್ರರೂ, ಇಱೈಜ್ಜ-ಆರಾಧಿಸುವಂತೆ, ನಿನ್-(ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳಿದು)
ನಿಂತ, ಶೇ ಅಡಿಮೇಲ್-ಕೆಂದಾವರೆಯಂತಿರುವ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ, ಅಣಿ-ಅಲಂಕೃತ

ವಾದ, ಶಿಮ್-ಕೆಂಪಾದ, ಪೋ-ಭೋಗ್ಯವಾದ (ರಮ್ಯವಾದ), ತುಳುಯೇನೇ-
ತುಳುಯಿಂದೇ, ಕೂವುಮ್-ಕೂಗುತ್ತಿದಾಳೆ; ಕೋಳ್‌ವಿನೈಯಾಟ್ಟಿಯೇ-ಪ್ರಬಲ
ಪಾಪವುಳ್ಳ ನನ್ನ, ಕೋಡೈ-ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಂತಿರುವ (ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಂ ಧರಿಸಿ
ರುವ) ಈ ಮಗಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಭನ್ನಂಸಿ ಚ ಶ್ರುತಿಮಯಾನಿ ಚ ದಿವ್ಯಮಾಲಾ
ಅನೀಯ ದೇವನಿವಹೈರ್ಮುನಿಭಿಶ್ಚ ಪೂಜ್ಯೈಃ |
ಆರಾಧಿತಸ್ಯ ತುಲಸೀಂ ಪದಪದ್ಮಸಕ್ತಾಂ
ವಾಣ್ಘ್ಯತ್ಯಹೋ ! ಮಮ ಸುತಾ ಕುಸುಮಸ್ರಗಾಢ್ಯಾ ||

ತಾ|| (ಕೃಷ್ಣಾ ವತಾರದಂತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ನಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಕಲಲೋಕಗಳಿಗೂ
ಉಜ್ಜೀವನವಂ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾವತಾರದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದತುಳಸಿ
ಯನ್ನು ಅಸೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ದಿವ್ಯತಮಾರಚನೆಯುಳ್ಳ ಭಂದೋ
ಬದ್ಧವಾದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವೇದಸೂಕ್ತಗಳನ್ನೂ ದಿವ್ಯವಾದ ಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ ತಂದು
ದೇವತೆಗಳೂ ಮಹಾಮುನಿಗಳೂ ಆರಾಧಿಸುವಂತೆ (ಸಕಲಲೋಕಗಳನ್ನೂ
ಅಳಿದು) ನಿಂತ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದತುಳಸಿಯನ್ನು ಈ ನನ್ನ ಸುಕುಮಾರಿಯಾದ
(ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಂತಿರುವ) ಕನ್ಯೆಯು ಅಸೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಕೂಗುತ್ತಿದಾಳೆ. (ಪಾಪಿನಿ
ಯಾದ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ ?)

(೪) ಕೋದಿಲ ವಣ್‌ಪುಕಳ್ ಕೋಣ್ಣು ಶಮಯಿಕಳ್,
ಪೇದಬ್ಬಿಳ್ ಶೋಲ್ಲಿ ಪ್ಪಿದಬ್ಬುಮ್ಪಿರಾಕ್ ಪರಕ್,
ಪಾದಬ್ಬಿಳ್ ಮೇಲಣಿ ಪೈಮ್ಪೊಕ್ ತುಡ್ಡಾಯ್ಪಿಣ್ಣಿ
ಓದುಮಾಲೆ, ಉಡ್ಬೊನ್ನೆಯೇ ತಡನ್ನೋಳಿಯೇ.

ಪ್ರ|| ಕೋದು (ಸ್ವೋತ್ತರಾರ್ಥವೆಂಬ) ದೋಷವು, ಇಲ್ - ಇಲ್ಲದ,
ವಣ್-ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ, ಪುಕಳ್-ಗುಣಗಳನ್ನು, ಕೋಣ್ಣು-ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಶಮಯಿಕಳ್-
ಆಯಾ ಮತಸ್ಥರು, ಪೇದಬ್ಬಿಳ್-ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ (ಶೀಲಾದಿ-ಶೌರ್ಯಾದಿ-ಅನನ್ಯಾದಿ)
ಭೇದಗಳನ್ನು, ಶೋಲ್ಲಿ-ಹೇಳಿ, ಪಿದಬ್ಬುಮ್- (ಸರಸವಾದ) ಅಕ್ರಮೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು
ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ, ಪಿರಾ-ಮಹೋಪಕಾರಕನಾದ, ಪರಕ್-ಸರ್ವಸ್ವಾತ್ಮರ
ನಾದ ಭಗವಂತನ, ಪಾದಬ್ಬಿಳ್‌ಮೇಲ್ - ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಅಣಿ-(ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದ)

ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪೈಪ್ಪೋ-ಶುದ್ಧ ಸುವರ್ಣದಂತೆ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ, ತುಳುಯ-
ತುಳಸಿ, ಎನ್ನೇ-ಎಂದೇ, ಓದುಮ್-(ಯಾವಾಗಲೂ) ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ; ಉಳ್ಳವಿನ್ನೆ
ಯೇ - ಅನಾದಿ ಪಾಪವಶ್ಯೆಯಾದ ನನ್ನ, ತಡಮಾತೋಳಿಯೇ - ಸುವೃತ್ತವಾದ
ತೋಳುಗಳುಳ್ಳ ಈ ಕನ್ಯೆಯು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಿರ್ದೋಷದಿವ್ಯಗುಣಕೀರ್ತನಸಕ್ತಚಿತ್ತಾತ್ಮ
ವಿದ್ವದ್ವರಾನಪಿ ಚ ಮೋಹಯತೋ ಮುರಾರೇಃ |
ಪಾದಾಬ್ದಿವ್ಯತುಲಸೀಂ ಸತತಂ ಪಠನ್ನೀ
ಸೇಯಂ ಸುತಾ ಶುಭಭುಜಾ ಮನು ಪಾಪನತ್ಯಾಃ ||

ತಾ|| (ಕಾದಾಚಿತ್ತವಾದ ಅವತಾರಗಳ ಪಾದತುಳಸಿಯು ಈಗ ದುರ್ಲಭ
ವಾದರೆ ನಿತ್ಯಸಿದ್ಧನಾದ ಪರಮಪದ ನಾಥನ ಪಾದತುಳಸಿಯು ಎಂದಿಗೂ ಲಭ್ಯ
ವಾದುದರಿಂದ ಈಗ ಅದು ನನಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಇವಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು
ತಾಯಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಲಾದಿ-ಶೌರ್ಯಾದಿ-
ಅನನ್ಯಾದಿ ಗುಣಭೇದಗಳನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಿ ನಾನಾಮತಸ್ಥರು ಅಕ್ರಮ
ವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯರನಾದ ಪರಮಪದನಾಥನ
ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ತುಳಸಿಯು
ಬೇಕೆಂದು ಈ ನನ್ನ ಸುವೃತ್ತಬಾಹುಗಳುಳ್ಳ ಕನ್ಯೆಯು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. (ಅನಾದಿ
ಪಾಪವಶ್ಯೆಯಾದ ನಾನು ಏನುಮಾಡಲಿ ?)

(೫) ತೋಳಿಶೇರ್ ಪಿನ್ನೈ ಪೊರುಟ್ಟಿರಂದೇಳ್ ತಱೇಇ
ಕೋಳಿಯೂರ್, ಕೋವಲನಾರ್ ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತನಾರ್,
ತಾಳಿಣೈಮೇಲಣಿ ತಣ್ಣಿನ್ನುತ್ತಾಯೆಣ್ಣಿ
ನಾಳುನಾಳು ನೈಕ್ಕಿನ್ನದಾಲೆತ್ತೆ ಮೊದರೇ.

ಪ್ರ|| ತೋಳಿ-(ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ) ಸುಂದರವಾದ ತೋಳುಗಳುಳ್ಳ, ಶೇರ್-
(ಶೀಲಾದಿಗಳಿಂದ ಅವನಿಗೆ) ಸದೃಶಿಯಾದ, ಪಿನ್ನೈಪೊರುಟ್ಟಿ-ನೀಳಾದೇವಿಗಾಗಿ,
ಎರುದು ಏಳು-ವೃಷಭಗಳು ಏಳನ್ನೂ, ತಱೇ ಇಕ್ಕೋಳಿಯಾರ್-(ಒಂದೇಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ)
ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ವಶೀಕರಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ, ಕೋವಲನಾರ್-ಗೋಪಕುಲತಿಲಕ
ನಾದ, ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತನಾರ್-ಘಟಲೀಲಾಪರನಾದ ಜೈಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ, ತಾಳಿಮೇಲ್-
-

ಪಾದಯುಗಳದಮೇಲೆ, ಅಣಿ-ಅಲಂಕೃತವಾದ, ತಣ್ - ಶೀತಳವಾದ, ಅಮ್-
ರಮ್ಯವಾದ, ತುಘ್ರಾಯೆನೇ - ತುಳಸಿಯೆಂದೇ, ನಾಳುಮ್ ನಾಳ್-ಪ್ರತಿದಿನವೂ
(ಚಿತ್ತಿಹುತ್ತ), ಎತತಮಾದರ್-ನನ್ನ (ಈ) ಮಗಳು, ನೈಕಿನ್ನದು-ಕೃತೆಯಾಗು
ತ್ತಿದಾಳೆ. (ಅಲ್-ಅಯ್ಯೋ-ಎಂದು ತನ್ನ ಸನ್ತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾಳೆ.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನೀಳಾಂ ಮನೋರಮಭುಜಾಮುಪಭೋಕ್ತುಕಾಮ-

ಸ್ವಪ್ತರ್ಷಭಾನಪಿ ಚ ಯೋ ಜಿತವಾಂಶ್ಚ ಗೋಪಃ |

ತಸ್ಯಾಂಘ್ರಿಗಾ ಘಟಭೃತಸ್ತುಲಸೀ ಶುಭೇತಿ

ಕ್ರಂದತ್ಯಹೋ ! ಪ್ರತಿದಿನಂ ಮಮ ಕನ್ಯಕೈಷಾ ||

ತಾ|| (ನೀಳಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ಸಪ್ತರ್ಷಭಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ
ಪಾದತುಳಸಿಯನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಸುಂದರವಾದ ತೋಳು
ಗಳುಳ್ಳ ಅನುರೂಪೆಯಾದ ನೀಳಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದೇಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಏಳು ವೃಷಭ
ಗಳನ್ನೂ ತಬ್ಬಿ ಜಯಿಸಿದ ಗೋಪಕುಲತಿಲಕನಾದ (ಕುಂಭಲೀಲಾಪರನಾದ) ಶ್ರೀ
ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಿವ್ಯತುಳಸಿಯನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ
ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಈ ನನ್ನ ಮಗಳು ಕೃತೆಯಾಗುತ್ತಿದಾಳೆ. (ಏನು ಮಾಡಲಿ ? —
ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.)

(೬) ಮಾದರ್ ಮಾಮಣ್‌ಮಡನ್ದೈ ಪೊರುಟ್ಟೇನಮಾಯ್,

ಆದಿಯಿಕ್ಕುಲತ್ತಕಲಿಡಮ್ ಕೇಣ್ಡವರ್,

ಪಾದಬ್ಬಳ್ ಮೇಲಣಿ ಪೈವ್ವೊಕ್ ತುಡ್ಡಾಯೆಸ್ತೈ

ಓದುಮಾಲೆ, ಎಯ್‌ದಿನಳೇತಕ್ ಮಡನ್ದೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಮಾದರ್-“ನಾರೀಣಾಮುತ್ತಮಾ” ಎಂಬನೈ ಸ್ತ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮೆ
ಯಾದ, ಮಾ-ಶ್ಲಾಘ್ಯೆಯಾದ, ಮಣ್‌ಮಡನ್ದೈ ಪೊರುಟ್ಟು-ಭೂದೇವಿಗೋಸ್ಕರ,
ಏನಮಾಯ್-ನರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ, ಆದಿ-ಕಲ್ಪಾದಿಯಾದ, ಅಮ್-(ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಕ್ಕೆ)
ಅನುಕೂಲವಾದ, ಕಾಲತ್ತು-ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಕಲಿಡಮ್-ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ
ಪೃಥಿವಿಯನ್ನು, ಕೇಣ್ಡವರ್-(ಅಣ್ಡದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ) ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದ
ಸ್ವಾಮಿಯ, ಪಾದಬ್ಬಳ್‌ಮೇಲೆ - ಪಾದಗಳಮೇಲೆ, ಅಣಿ - ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ

ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಪೈಮ್ಪೋ-ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಮ್ಯವಾಗಿರುವ, ತುಘಾಯೆನ್ನೇ-ತುಳಸಿ
ಯಿಂದೇ, ಓದುಮಾ- (ಯಾವಾಗಲೂ) ಹೇಳುವಂತೆ, ಮಾಲ್-ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು,
ಎಯಾದಿನಳ್ - ಹೊಂದಿದಾಳೆ, ಎತತಮಡನ್ನೈ - ನನ್ನ ಈ (ಸುಶೀಲೆಯಾದ)
ಮಗಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಾರೀಜನೋತ್ತಮ ಮಹಾಪೃಥಿವೀಂ ಚ ಭೋಕ್ತುಂ
ವಾರಾಹರೂಪಭೃತ ಏನ ಪುರಾ ಧರಿತ್ರೀಮ್ |
ಅಣ್ಣಾತ್ಸಮುದ್ಧೃತವತಸ್ತುಲಸೀಂ ಪದಸ್ಥಾಂ
ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಮೋಹಿತಮರ್ಹಿಮಮಾತ್ಮಜೇಯಮ್ ||

ತಾ|| (ಭೂದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ತಾನು ವರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ ಭೂಮ್ಬುದ್ಧಾರವಂ
ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದತುಳಸಿಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.)
ಪ್ರೀಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮೆಯಾದ ಭೂದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ವರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ
ಕಲ್ಪಾದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಪೃಥಿವಿಯನ್ನು ಅಣ್ಣದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ
ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಮ್ಯವಾದ
ತುಳಸಿಯನ್ನೇ ಈ ನನ್ನ ಮಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೂಗುತ್ತ ಭ್ರಾಂತಿ
ಯಾಗಿದಾಳೆ.

(೭) ಮಡನ್ನೈಯೈ ವಣ್ಕಮಲತ್ತಿರುಮಾದಿನೈ,

ತ್ತಡಬ್ಬೊಳ್ ತಾರ್ ಮಾರ್ಬಿನಿಲ್ ವೈತ್ತವರ್ ತಾಳಿನೈಲ್,
ವಡಬ್ಬೊಳ್ ಪೂನ್ನಣ್ಣುನ್ನುತ್ತಾಯ್ ಮಲರ್ಕ್ಕೇಯವಳ್
ಮಡಬ್ಬುಮಾಲ್, ವಾಣುದಲೀರೆನ್ನಡಕ್ಕೊಮ್ಮೇ.

ಪ್ರ|| ಮಡನ್ನೈಯೈ-ನಿತ್ಯಯಾವನಶಾಲಿಯಾದ, ವಣ್-ದರ್ಶನೀಯವಾದ,
ಕಮಲಮ್ - ಕಮಲವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯವಾಗಿಯುಳ್ಳ, ತಿರು - ಲಕ್ಷ್ಮೀಯೆಂಬ,
ಮಾದಿನೈ-ಸರ್ವ ಲೋಕೇಶ್ವರಿಯಾದ ಸೌಂದರ್ಯಾದಿ ಗುಣಭೂಷಿತೆಯನ್ನು, ತಡಮ್
ಕೊಳ್-ವಿಸ್ತೃತವಾದ, ತಾರ್-ಮಾಲೆಗಳುಳ್ಳ, ಮಾರ್ಬಿನಿಲ್-ವಕ್ಷಸ್ಥುಲದಲ್ಲಿ,
ವೈತ್ತವರ್-ಧರಿಸಿ ಇರುವ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ, ತಾಳಿನೈಲ್-ಪಾದಗಳಮೇಲೆ, ವಡಮ್
ಕೊಳ್-ಮಾಲೆಯಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಪೂಮ್-ದರ್ಶನೀಯವಾದ, ತಣ್-ಅಮಾ
ತುಘಾಯ್-ಮಲರ್ಕ್ಕೇ - ಶೀತಳವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತುಳಸಿ

ಕುಸುಮಗುಚ್ಛವನ್ನೇ ಆಶೆಪಟ್ಟು, ವಾಳಾನುದಲೀರ-ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಲಲಾಟವುಳ್ಳ
ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ! ಎ-ನನ್ನ, ಮಡಮಾಕೊಮ್ಮ-ಭವ್ಯೆಯಾದ (ವಂಜಿಕೊಂಬಿನಂತೆ
ಇರುವ) ಈ ಮಗಳು, ಮಡಬ್ಬೆ ಮ- (ವ್ಯಸನದಿಂದ) ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. (ವಂಜಿ=
ವೃಕ್ಷವಿಶೇಷ.)

(ಸ-ಗಾ-ರೆ ||)--

ಪದ್ಮಾಶ್ರಯಾ ಚ ತರುಣೀ ರಮಣೀಮಣಿಶ್ಚೈ-
ರ್ಯಸ್ಯಾಸ್ಮಿ ವಕ್ಷಸಿ ಧೃತಾ ಸುವಿಶಾಲರಮ್ಯೇ |

ತಸ್ಯೈವ ದಿವ್ಯಚರನಾಂ ತುಲಸೀಂ ಪದಾಬ್ಜೇ
ಸ್ಮೃತ್ವಾಽನಸೀದತಿ ಸುತಾ ಮಮ ದೀಪ್ರಫಾಲಾ ||

ತಾ|| (ಅಮೃತಮಥನಮಾಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ
ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದತುಳಸಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ನಿತ್ಯ
ಯಾವನಕಾಲಿನಿರೂಗ ಪದ್ಮಾಶ್ರಯಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಿಶಾಲವಾದ
(ಪುಷ್ಪಮಾಲಾಂಕೃತವಾದ) ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದಗಳ
ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ದಿವ್ಯ ತುಳಸೀಗುಚ್ಛವನ್ನೇ ಆಶೆಪಟ್ಟು ಈ ನನ್ನ ಭವ್ಯ
ಯಾದ ಮಗಳು ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ--(ಈ ದಶೆಯನ್ನು ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಲಲಾಟ
ವುಳ್ಳ ನೀವು ನೋಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.)

(೮) ಕೊಮ್ಮಪೋಲ್ ಶೀದೈಪೊರುಟ್ಟಿಲಬ್ಬಿತ್ತಿನಕರ್.

ಅಮ್ಮೆರಿಯುಯ್ತ್ತವರ್ ತಾಳಿಣೈ ಮೇಲಣಿ,

ವಮ್ಮವಿಡ್ ತಣ್ಣಿನ್ನುತ್ತಾಯ್ ಮಲರ್ಕ್ಕೇ ಯಿವಳು

ನಮ್ಮಮಾಳ್ ನಾನಿದತ್ತೈ ಶೆಯ್ಕೇನಜ್ಜಿಮಿರ್.

ಪು|| ಕೊಮ್ಮಪೋಲ್ - ವಂಜಿಕೊಂಬಿನಂತೆ ಇರುವ ; ಶೀದೈಪೊರುಟ್ಟಿ-
ಸೀತಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ, ಇಲಜ್ಜೈನಕರ್-ಲಂಕಾನಗರದಲ್ಲಿ, ಅಮ್ಮು ಎರಿ-ಶರಾಗ್ನಿ
ಯನ್ನು, ಉಯ್ತ್ತವರ್-ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಯ, ತಾಳಿಣೈಮೇಲ್-
ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಅಣಿ-(ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ) ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ವಮ್ಮು ಅವಿಘ್ನ-
ಅಭಿನವ ಪರಿಮಳವಿಕಾಸವುಳ್ಳ, ತಣ್ಣಿನ್ನುತ್ತಾಯ್-ಶೀತಳವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯ
ವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತುಳಸಿಯ, ಮಲರ್ಕ್ಕೇ - ಹೂವಿನಗೊಂಚಲಿಗೋಸ್ಕರವೇ,
ಇವಳು-ಇವಳು, ನಮ್ಮಮ್-ಆಶೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ನಜ್ಜೈಮಿರ್-ಪೂರ್ಣಗಳಾದ
ಸ್ತ್ರೀಗಳೇ ! ಇದಿಷ್ಟು-ಈ ಅತೀತವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವಳಿಗೆ ಇರುವ ಆಶೆಗೆ, ನಾ-
ನಾನು, ಎ ಶೆಯ್ಕೇ-ಏನು ಮಾಡಲಿ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸೀತಾಭಿರಕ್ಷಣನಿಯಾ ನಗರೀಂ ಚ ಲಂಕಾಂ

ದಗ್ಧಾ ಶರಾಗ್ನಿಭಿರಕೋ! ಜಗತಾಂ ಪ್ರಶಾಸ್ತುಃ |

ದೇವಸ್ಯ ದಿವ್ಯಸುರಭಿಂ ತುಲಸೀಂ ಪದಾಬ್ಜೇ

ವಾಙ್ಮುಕ್ತೌ ಮಮ ಸುತಾ ! ಕಿಮಿಹಾದ್ಯ ಕುರಾಂಮ್ ? ||

ತಾ|| (ಸೀತಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ಲಂಕಾನಗರವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದತುಳಸಿಯು ಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ರಮಣೀಯ ವಾದ ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಸೀತಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ಲಂಕಾನಗರದಲ್ಲಿ ಶರಾಗ್ನಿಯನ್ನು ವರ್ಷಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಿವ್ಯ ತುಳಸಿಗುಚ್ಚವು ಬೇಕೆಂದು ಇವಳು ಆಶಿಸಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ನಿತ್ಯಪೂರ್ಣಗಳಾದ ನಿವೇ ಹೇಳಿರಿ ! ಇವಳ ಈ ಆಶೆಗೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ?

(೯) ನಬ್ಬಿಮಿರಾ ನಿರುಮೋರ್ ಪೆಣ್ ಪೆಠ್ಲು ನಲಕಿನೀರ್,

ಎಜ್ಜಿನೇ ಶೊಲ್ಲುಕೇಕ್ ಯಾಕ್ ಪೆಠ್ಲು ವೇಡ್ವಯೈ.

ಶಕ್ಕರಮೆನ್ನುಮ್ ತುಠಾಯೆನ್ನುಮ್,

ಇಜ್ಜಿನೇ ಶೊಲ್ಲುಮಿರಾಪ್ಪಕಲೆಕ್ ಶೆಯ್ಕೇಕ್.

ಪ್ರ|| ನಬ್ಬಿಮಿರಾ-ಪರಿಪೂರ್ಣಗಳಾದ, ನಿರುಮ್-ನೀವುಗಳೂ, ಓರ್ ಪೆಣ್ ಪೆಠ್ಲು-ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತು, ನಲಕಿನೀರ್ - ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪೋಷಿಸಿದಿರಿ. ಯಾಕ್ - ನಾನು, ಪೆಠ್ಲು - ಹೆತ್ತು, ಎಡ್ವಯೈ - ಚಪಲೆಯಾದ ಇವಳನ್ನು, ಎಜ್ಜಿನೇ ಶೊಲ್ಲುಕೇಕ್-ಎನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಿ ? (ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಿ ?). (ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸೋಣವೆಂದರೆ)-ಶಬ್ದ ಎನ್ನುಮ್-(ಅವನು ಧರಿಸಿರುವ) ಶಂಖವೆಂದೂ, ಶಕ್ಕರಮೆನ್ನುಮ್-ಚಕ್ರವೆಂದೂ, ತುಠಾಯೆನ್ನುಮ್ - (ಅವನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿರುವ) ತುಳಸಿಯೆಂದೂ, ಇರಾಪ್ಪಕಲೆ - ಅಹೋರಾತ್ರ ವಿಭಾಗವಿಲ್ಲದಂತೆ, ಇಜ್ಜಿನೇ-ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ, ಶೊಲ್ಲುಮ್ - ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಎಫ ಶೆಯ್ಕೇಕ್?-(ನಾನು) ಏನು ಮಾಡಲಿ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಯೂಯಂ ಚ ಪೂರ್ಣಹೃದಯಾಸ್ತನಯಾಂ ಪ್ರಸೂಯು
 ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಪ್ರಹರ್ಷಮಹಮದ್ಯ ಸುತಾಂ ಚ ದೀನಾಮ್ |
 ಏನಾಂ ಕಿಮಿತ್ಯಹಹ ! ವಚ್ಚಿ ? ತದೀಯಶಬ್ದಂ
 ಚಕ್ರಂ ಚ ಹಂತ ! ತುಲಸೀಂ ಸಕತಂ ಪ್ರವಕ್ತಿ ||

ತಾ|| (ಈ ನನ್ನ ಮಗಳು ಅವನ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳನ್ನೂ ಪಾದತುಳಸಿ
 ಯನ್ನೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ರಾತ್ರಿಹಗಲು ಹೀಗೆ ಖಿನ್ನೆಯಾಗಿ ಕೂಗು
 ತ್ತಿದಾಳೆ—ಏನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಪರಿಪೂರ್ಣಗಳಾದ ನೀವುಗಳೂ
 ಹೆಣ್ಣುಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತು ಪೋಷಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಇರುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಹೆತ್ತು ಈ ಚಪಲಿ
 ಯಾದ ಮಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಿ ? (ಹೇಳಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದರೆ) ಅವನ ಶಂಖ
 -ಚಕ್ರ-ಪಾದತುಳಸಿ-ಎಂದು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ರಾತ್ರಿಹಗಲೂ ಹೀಗೆ
 ಕೂಗುತ್ತಿದಾಳೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ?

(೧೦) ಎಕ್ಶಿಯೇಕೇನನ್ನುಡೈ ಪ್ರೇದೈಯೇಕ್ ಕೋಮಳಮ್,
 ಎಕ್ಶೊಲ್ಲುಮೇಕ್ ವಶಮುಮಲ್ಲಳ್ ನಜ್ಜಿಪ್ರಮೀರ್,
 ಮೀಶಿಯ್ ಪೂಣ್ ಮಾರ್ಬಿನೆಕ್ ಕಣ್ಣಿಕ್
 ಕ್ಕೂಲ್-ತುಘ್ತಾಯ್,
 ಮೊಕ್ಶಿಯ್ ಪೂಣ್ ಮೆನ್ನುಲೈಕ್ಕಪ್ಪ ಮೆಲಿಯುಮೇ

ಪ್ರ|| ನಜ್ಜಿಪ್ರಮೀರ್ - ಪೂರ್ಣಗಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಗಳೇ !, ಎನ್ನುಡೈಯ-ನನ್ನ,
 ಪೇದೈ - (ಹಿತವಚನವನ್ನು ಕೇಳುವಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಿಲ್ಲದ) ಅನಾಥಿಯಾದ, ಎ
 ಕೋಮಳಮ್-ಅತಿ ಮೃದುಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಈ ಸುಕುಮಾರಿಯು, ಎ ಶೋಲ್ಲುಮ್ -
 ಏನುಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ, ಎ ವಶಮುಮ್-ನನ್ನ ವಶಕ್ಕೂ, ಅಲ್ಲಳ್ - ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
 ಎಕ್ಶಿಯೇಕೇ - (ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ) ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು ?, ಮೀಶಿಯ್ - ದಿವ್ಯ
 ತೇಜೋವಿಶಿಷ್ಟನಾದ, ಪೂಣ್-ಕೌಸ್ತುಭಾದ್ಯಾಭರಣ ಶೋಭಿತನಾದ, ಮಾರ್ಬಿನೆ
 -ವಕ್ಷಸ್ಥಲವುಳ್ಳ, ಕಣ್ಣಿಕ್-ಕೃಷ್ಣನ, ಕ್ಕೂಲ್ - ಪಾದಗಳಲ್ಲಿರುವ, ತುಘ್ತಾಯ್-
 ತುಳಸಿಯನ್ನು, ಮೊಕ್ಶಿಯ್-(ವಿರಹ ವೈವರ್ಣ್ಯ) ದೋಷದಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಪೂಣ್-
 ಆಭರಣಶೋಭೆಯುಳ್ಳ, ಮೆನ್ನುಲೈಕ್ಕಪ್ಪ-ಮೃದುವಾದ 'ಸ್ತನಕ್ಕೆ (ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ
 ಬೇಕು), ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ಮೆಲಿಯುಮ್-(ಅದು ಸಿಕ್ಕದೆ) ಕೃಶಿಯಾ
 ಗುತ್ತಿದಾಳೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೀನಾ ಮಮಾದ್ಯ ತನುಜಾ ಕಿಲ ಕೋಮಲೇಯಂ !

ನಶ್ಯಾ ನ ಮೇಲಿಪ್ತಿ ! ನ ಹಿತಂ ಶೃಣುತೇಽದ್ಯ ಪೂರ್ಣಾಃ ! |

ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಪಾದತುಲಸೀಂ ಶುಭವಕ್ಷ್ಯಸೋಽದ್ಯ

ಸೋಽಚ್ಛಸ್ತುನಾಭರಣಮೇವ ಹಿ ವಾಙ್ಮತೀಯಮ್ ||

ತಾ|| (ಈ ನನ್ನ ಮಗಳು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಹೀಗೆ ಕೃಶಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂದು ತಾಯಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಪೂರ್ಣಗಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಗಳೇ ! ಕೇಳಿರಿ. ನನ್ನ ಹಿತವಚನವನ್ನು ಕೇಳದೆ ಹೀಗೆ ದುರ್ದಶೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ನನ್ನ ಈ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯು ಏನುಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ನನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು ? ದಿವ್ಯಕೌಸ್ತುಭಾದಿ ಭೂಷಣಭೂಷಿತ ವಕ್ಷಸ್ಥಲನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದತುಳಸಿಯು ತನ್ನ (ವಿರಹವೈವರ್ಣ್ಯವುಳ್ಳ) ಸ್ತನತಟಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಪಟ್ಟು ಇವಳು ಹೀಗೆ ಕೃಶಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

(೧೧) ಮೆಲಿಯು ನೋಯ್ ತೀರ್ ಕ್ಕು ನದ್ವಿಣ್ಣ ಕ್ ಕ್ಕಲ್ ಕಳಾ ಮೇಲ್,

ಮೆಲಿಪುಕ್ಕಡ್ ಮಣ್ ಕುರುಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕೋಪ್ ಕ್ ಶೋಲ್.

ಒಲಿಪುಕ್ಕಡ್ಾಯಿರತ್ತಿಪ್ಪತ್ತುಮ್ ಎಲ್ಲವರ್,

ಮೆಲಿಪುಕ್ಕಡ್ ವಾನವರ್ ಕ್ಕಾವರ್ ನತ್ತೋಮೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಮೆಲಿಯುಮ್-ಹೀಗೆ ಶಿಥಿಲರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೇತುವಾದ ನೋಯ್-ವಿರಹವ್ಯಥೆಯನ್ನು, ಪೋಕ್ಕುಮ್-ನಾಶಪಡಿಸುವ, ನಮ್ ಕಣ್ಣ-ನಮ್ಮ (ಅಶ್ರಿತ ಸುಲಭನಾದ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ, ಕ್ಕಲ್ ಕಳಾ ಮೇಲ್-ಪಾದಗಳಮೇಲೆ, ಮೆಲಿ-(ಆಶೆಯಿಂದ) ಬೆಳೆದ, ಪುಕ್ಕಡ್-ಕೀರ್ತಿಯುಳ್ಳ, ಮಣ್ ಕುರುಕೂರ್-ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಕುರುಕಾ ಪುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ, ಶಡಕೋಪ್-ನಮ್ಮಾಡ್ವಾರ, ಶೋಲ್-ರಚಿಸಿದ, ಒಲಿ ಪುಕ್ಕಡ್-ಪ್ರಶಂಸನಾರ್ಹವಾದ ಗುಣಾತಿಶಯವುಳ್ಳ, ಆಯಿರತ್ತು-ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತಮ್-ಈ ಹತ್ತುಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ಎಲ್ಲವರ್-(ಭಾವಯುಕ್ತರಾಗಿ) ಅನುಸನ್ಧಾನಮಾಡಬಲ್ಲವರು, ಮೆಲಿಪುಕ್ಕಡ್-ಅಭಿವೃದ್ಧವಾದ ಭಗವದನುಭವ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಳ್ಳ, ವಾನವರ್ ಕ್ಕು-ಸೂರಿಗಳಿಗೆ, ನಲ್ ಕೋಮೈ ಅವರ್-ದಿವ್ಯಾ ಅಲಂಕಾರಪ್ರಾಯರಾಗುವರು. (ಅವರ ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಭೂಷಣವಾಗುವರೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವಿಶ್ಲೇಷದುಃಖಶಮನಸ್ಯ ಪದಾಬ್ಜಸಕ್ತಃ
 ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಚಾಹ ಕುರುಕಾಧಿಪಶಿಶ್ಯುಃ |
 ಸಾಹಸ್ರಮುತ್ತಮಗುಣಂ ದಶಕಂ ತನೇತ-
 ದ್ಭಕ್ತಾಃ ಪಠಂತಿ ಯದಿ ಯಾನ್ತಿ ಚ ಸೂರಿಗೋಪ್ತೀಮ್ ||

ತಾ|| (ಈ ದಶಕವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವವರು ನಿತ್ಯಸೂರಿ ಗೋಪ್ತೀಗೆ ಭೂಷಣ ವಾಗುವರೆಂದು ಫಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.) ಭಕ್ತರ ವಿವಿಧವ್ಯಥೆಯನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಪ್ರೇಮದಿಂದ ಬೆಳೆದ ಕೀರ್ತಿಯುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಶ್ವರರಾದ ಶತಾರಿಮುನಿವರ್ಮರಿಂದ ರಚಿತವಾದ (ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ) ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ದಿವ್ಯಸೂರಿಗೋಪ್ತೀಗೆ ಭೂಷಣ ಪ್ರಾಯರಾಗುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ತಂ ಪುರುಷಾರ್ಥಮಿತರಾರ್ಥರುಚೇರ್ನಿವೃತ್ತಾ
 ಸಾಂದ್ರಸ್ಪೃಹಾಸಮಯದೇಶವಿದೂರಗಂ ಚ |
 ಈವೈಶ್ಯಚಾ ತದನವಾಪ್ತಿಭುವಾ ದ್ವಿತೀಯೇ
 ಸ್ತ್ರೀಭಾವನಾಂ ಸಮುಧಿಗಮ್ಯ ಮುನಿರ್ಮುನೋಹ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಶೈತ್ಯಾತ್ಸಾಗ್ನ್ಯಭೂಮ್ನಾ ರುಚಿರುಚಿರತಯಾ ಪೋಷಣಾದಾಭಿರೂಪ್ಯಾತ್
 ಸನ್ನಿಭಾತ್ಪುಷ್ಪಜ್ವಲಂತತುಲಸಿಕಾಮಾಲಯಾ ಶಬ್ದತತ್ತ್ವ |
 ಚಕ್ರಾಧೀಶಸ್ಯ ಯೋಗಾದ್ವಟದಳಶಯನಾದ್ಯರ್ಹಣೀಯಾಪದಾನ್ಯೈ-
 ಸ್ಸವ್ವನ್ನಾನೇಕಭೋಗ್ಯಂ ನಿರವಿಶದಜಿತಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಂ ಶತಾರಿಃ ||

(ಈ ದ್ವಿತೀಯದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಎರಡನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರ್ಮರು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯ ಪಡೆದು—ಇತರ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭೋಗ್ಯತಮವಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮ ಪುರುಷನ ಪಾದತುಳಸಿಯನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ—ಅತೀತವಾಗಿಯೂ ದೂರವರ್ತಿ ಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ವಟಪತ್ರಶಾಯಿ—ಗೋಪೀವಲ್ಲಭ—ಶ್ರೀನಿಕ್ರಮಾವತಾರ—

ಪರಮಪದನಾಥ—ನೀಳಾವಲ್ಲಭ—ವರಾಹಾವತಾರ—ಅಮೃತಮಥನ—ರಾಮಾ
ವತಾರ ಮುಂತಾದ ಪೂರ್ವಚರಿತ್ರಗಳನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಆ ಕಾಲದ ಭಗವಂತನ
ಪಾದತುಳಸಿಯು ಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ಖಿನ್ನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂದು ಈ ನಾಯಕಿಯ
ಜನನಿಯು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನುವದಿಸಿ, ಈ ದಶಕದ ಪಠನವಂ ಮಾಡ
ಬಲ್ಲವರು ನಿತ್ಯಸೂರಿಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಪ್ರಾಯರಾಗುವರೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿ
ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಚತುರ್ಥ ಶತಕದಲ್ಲಿ—ತೃತೀಯದಶಕ.

(ಕೋವೈವಾಯಾಳ್—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರೈರು ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳ ದರ್ಶನ
ದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ತತ್ಸಂಶ್ಲೇಷವಂ ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯ
ಗಳನ್ನೂ ಸರ್ವವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ತದ್ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಕೋವೈವಾಯಾಳ್ ಪೊರುಟ್ಟೇನ್ ಶಿ ನೆರುತ್ತಮಿಱುತ್ತಾಯ್,
ಮದಿಳಿಲಬ್ಬೈ-

ಕೋವೈವೀಯ ಚಿಲೈಕುನಿತ್ತಾಯ್ ಕುಲನಲ್
ಯಾನ್ಯೆಮರುಪ್ಪೊತ್ತಿತ್ತಾಯ್,

ಪೊವೈವೀಯಾ ನೀರ್ತೂವಿಪ್ಪೋದಾಲ್
ವೊಣ್ಣೆನೇಲುಮ್, ನಿ

ಪೊವೈವೀಯಾ ಮೇನಿಕ್ಕು ಪ್ಪೂಶುಂ ಶಾನ್ದೆನ್ನೆ ಜ್ಜಮೇ.

ಪ್ರ|| ಕೋವೈವಾಯಾಳ್ ಪೊರುಟ್ಟು - ಬಿಂಬೋಷ್ಠಿಯಾದ ನೀಳಾದೇವಿ
ಗೋಸ್ಕರ, ಏಳು-ಎತ್ತುಗಳ, ಎರುತ್ತಮ್-ಕತ್ತನ್ನು, ಇಱುತ್ತಾಯ್-ಮುರಿದ
ವನೇ; ಮದಿಳಿ-ಪ್ರಾಕಾರಗಳುಳ್ಳ, ಇಲಬ್ಬೈ-ಲಂಕಾನಗರದ, ಕೋವೈ-ರಾಜ
ನಾದ ರಾವಣನನ್ನು, ವೀಯ - ನಾಶಪಡಿಸುವಂತೆ, ಶಿಲೈ-ಧನುಸ್ಸನ್ನು, ಕುನಿ

ತ್ತಾಯ್-ಬಗ್ಗಿಸಿದವನೇ (ಬಾಣಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿದವನೇ); ಕುಲಮ್-ಜಾತಿ
ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವನ್ನೂ, ನಲ್-ಲಕ್ಷಣ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವನ್ನೂ ಉಳ್ಳ, ಯಾನ್ಯೈ-ಕುವಲಯಾ
ಪೀಡನೆಂಬ ಆನೆಯು, ಮರುಪ್ಪು-ಕೊಂಬನ್ನು, ಒಶಿತ್ತಾಯ್-ಮುರಿದವನೇ; (ಈ
ಪ್ರಕಾರ ಆಶ್ರಿತರಿಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ ನಿನ್ನನ್ನು), ಪೂವೈ-ಪುಷ್ಪ
ವನ್ನೂ, ವೀಯಾ - ಸನ್ನತಧಾರೆಯಾದ, ನೀರ್ - ಜಲವನ್ನೂ, ತೂವಿ-ಚಿಲ್ಲಿ,
ಪೋದು-ಉಕ್ತಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ವಣಣ್ಣೇನೇಲುಮ್-ನಾನು ನಮಸ್ಕರಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ,
ನೀ-ನಿನ್ನ, ಪೂವೈವೀಯಾಮ್-ಪೂವೈ (ಆತಸೀಜಾತಿ) ಹೂವಿನ ನೀಲಬಣ್ಣವುಳ್ಳ,
ಮೇನಿಕ್ಕು-ದಿವ್ಯಶರೀರಕ್ಕೆ, ಪೂಶುಮ್ - ಲೇಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ, ಶಾನ್ದು-
ಗನ್ನವು (ಚಂದನವು), ಎ ನೆಜ್ಜುಮೇ-ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಬಿಂಬೋಸ್ಥಿಮುಪಲಬ್ಧಮೇವ ವೃಷಭಧ್ವಂಸೀ ಚ ಲಂಕೇಶಿತು-
ಹನ್ತಾ ತ್ವಂ ಕಿಲ ಮತ್ತಹಸ್ತಿದಶನಧ್ವಂಸೀ ಹರಿಶ್ಚ್ರೀಧರಃ |
ನಾಹಂ ತ್ವಾಂ ಕುಸುಮೈರ್ಜಲೈರುಪಚರನ್ಮಾರಾಧ್ಯ ಧನ್ಯೋಽಸ್ತೃಹೋ
ಚಿತ್ತಂ ಮೇಽಸ್ತೃತಸೀಸುಮಾಯಿತತನೋಸ್ತೇಽದ್ಯಾಜ್ಞರಾಗಾಯಿತಮ್ ||

ತಾ|| (ಆಶ್ರಿತರಿಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು
ಪೂಜಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೀನು ಚಂದನದಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಭೋಗ್ಯ
ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀಯೆ—ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ) ನೀಳಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ಸಪ್ತವೃಷಭ
ಗಳನ್ನೂ, ಸೀತಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ಲಂಕಾನಗರದ ರಾಜನನ್ನೂ, ಕುವಲಯಾಪೀಡದ
ಕೊಂಬುಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿದವನೇ! ಪುಷ್ಪತೀರ್ಥಾದಿಗಳಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು
ಆರಾಧಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ, ನೀನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿನ್ನ ನೀಲವರ್ಣ
ವಾದ ದಿವ್ಯಶರೀರಕ್ಕೆ ಚಂದನದಂತೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಇರುತ್ತೀಯೆ.
(ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು—ವಿಸ್ಮಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.)

(೨) ಪೂಶುಂ ಶಾನ್ದನ್ನೆಜ್ಜುಮೇ ಪುನೈಯುಮ್ ಕಣ್ಣಿ
ಯೆನದುಡೈಯು,

ವಾಶಕಮ್ ಶೆಯ್‌ಮಾಲೈಯೇ ವಾಕ್

ಪಟ್ಟಾಡೈಯುಮ್. ದೇ.

ತೇಶಮಾನ ವಣಿಕಲನುಮೇ ಕೈಕೂಪ್ಪುಚ್ಚೆಯೈಕ್ಕೈಯೇ,
ಈಶಕ್ ಘಾಲಮುಣ್ಡುಮಿಡ್‌ನ್ದ ವೆನ್ನೈಯೇಕಮೂರ್ತಿಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ಈಶ-ನಿರುಪಾಧಿಕನಿಯಾಮಕನಾದ, ಜ್ಞಾಲಮ್ ಉಣ್ಣುಮಿಹ್ನ-
ಸಕಲಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಭಕ್ಷಿಸಿ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ, ಎನ್ನೆ-ನಮ್ಮಸ್ವಾಮಿಯಾದ,
ಏಕಮೂರ್ತಿಕ್ಕೇ-ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ದಿವ್ಯಶರೀರವುಳ್ಳವನಿಗೇ, ಪೂಶುಮ್ - ಲೇಪ
ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ, ಶಾನ್ದು-ಚಂದನವು, ಎನ್ ನೆಜ್ಜುಮ್-ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ;
ಪುನೈಯುಮ್-ಧರಿಸಲು ತಕ್ಕ, ಕಣ್ಣಿ-ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯು, ಎನದುಡೈಯ-ನನ್ನ, ವಾಶ
ಕಮ್-ವಾಕ್ಯರೂಪವಾಗಿ, ಶೆಯ್-ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಮಾಲೈ-ಮಾಲೆಯು ; ವಾಃ-
ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ, ಪಟ್ಟಾಡೈಯುಮ್-ಪೀತಾಂಬರವೂ, ಅಃ. ದೇ-ಅವಾಕ್ಯಮಾಲೆಯೇ.
ತೇಶಮಾನ-ತೇಜಸ್ವರವಾದ, ಅಣಿ-ಅಲಂಕಾರರೂಪವಾದ, ಕಲನುಮ್-ಆಭರ
ಣವೂ, ಎನ್-ನನ್ನ, ಕೈಕೂಪ್ಪುಚ್ಚೈಯ್ಕೈಯೇ-ಅಂಜಲಿಬನ್ಧವೇ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಈಶಸ್ಯಾಪಿ ಜಗತ್ತ್ರಗಾಢನಕೃತಶ್ಚಾಪ್ಯೇಕಮೂರ್ತೇಃ ಪ್ರಭೋ-
ರಸ್ಯಾಕಂ ತವ ದಿವ್ಯಗಂಧಮಪಿ ಮೇ ಚಿತ್ತಂ ಸ್ರಜಂ ವಾಕ್ತತಮ್ |
ವಸ್ತ್ರಂ ತೇ ಮಮ ಸೂಕ್ತಿಮೇವ ಕಿಲ ತಾಂ ಭೂಷಾಂ ಚ ದಿವ್ಯಾಂ ತವ
ಶ್ರೀಶಸ್ಯಾಜ್ವಲಿಬನ್ಧಮೇವ ಮಮ ಭೋ! ಜಾನೀಹಿ ಭೋಗ್ಯಂ ತ್ರಯಮ್||

ತಾ|| (ನನ್ನ ಕರಣತ್ರಯವೂ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಭೋಗ್ಯ
ವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಸರ್ವಲೋಕ ನಿಯಾಮಕನಾಗಿಯೂ ಸರ್ವ ಜಗ
ದ್ರಕ್ಷಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನನ್ನ
ಮನಸ್ಸು ಚಂದನವಾಗಿಯೂ, ನನ್ನ ವಾಕ್ಯಮಾಲೆಯು ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಾಗಿಯೂ
ಪೀತಾಂಬರವಾಗಿಯೂ, ನನ್ನ ಅಂಜಲಿಬನ್ಧವೇ ಆಭರಣವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶಿ
ಸುತ್ತಿವೆ.

(೩) ಏಕಮೂರ್ತಿ ಯಿರುಮೂರ್ತಿ ಮೂಷ್ಟಮೂರ್ತಿ
ಪಲಮೂರ್ತಿ

ಯಾಕಿ, ಐನ್ನು ಪೊಡಮಾಯಿರಣ್ಣು ಶುಡರಾಯುರುನಾಕಿ,
ನಾಕಮೇಟಿ ನಡುಕ್ಕಡಲುಳ್ ತುಯಿನ್ವ ನಾರಾಯಣನೇ, ಉಕ್
ಆಕಮುನ್ಮುಮಕತ್ತಡಕ್ಕಿ ಯಾವಿಯಲ್ಲಲ್ ಮೂಯತ್ತದೆ.

ಪ್ರ|| ಏಕಮೂರ್ತಿ-ಜಗತ್ಕಾರಣವಸ್ತುವಾಗಿ ಒಂದೇ ಅವ್ಯಕ್ತರೂಪವುಳ್ಳ
ವನಾಗಿಯೂ, ಇರುಮೂರ್ತಿ - ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಹದಹಂಕಾರಗಳೆಂಬ ಎರಡು
ವಿಕಾರಗಳುಳ್ಳ ರೂಪವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಮೂನುಮೂರ್ತಿ- ಸತ್ತ್ವರಜಸ್ತಮೋ

ರೂಪಗುಣತ್ರಯ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವವನಾಗಿಯೂ, ಪಲಮೂರ್ತಿಯಾಕಿ - ಏಕಾದಶೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಬಹುರೂಪವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಏನ್ದು ಪೂದನಾಯ್-ಪಂಚಭೂತಾತ್ಮಕನಾಗಿಯೂ, ಇರಣ್ಣು ಶುಡರಾಯ್-ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರೆಂಬ ಎರಡುವಿಧವಾದ ಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪನಾಗಿಯೂ, ಅರುವಾಕಿ-ಅವು ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು (ಹೀಗೆ ಸೃಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಪಂಚದ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ), ನಾಕಮ್ ಏಷಿ-ಆದಿಶೇಷನಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ, ನಡುಕ್ಕು ಡಲುಳ್-ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಮಧ್ಯದಲ್ಲೆ, ತುಯಿನ-ಶಯನಮಾಡಿರುವ, ನಾರಾಯಣನೇ - (ಅಂತರಾತ್ಮತ್ವ-ಸಮುದ್ರಶಾಯಿತ್ವಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ) ನಾರಾಯಣ ನಾಮಧೇಯ ವುಳ್ಳವನೇ, ಉ-ನಿನ್ನ, ಆಕಮ್-ಶರೀರವನ್ನು, ಮುಗ್ಧುಮ್-ಸಕಲಾಲಂಕಾರ ಸೌಂದರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಅಕತ್ತು-(ನನ್ನ) ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಅಡಕ್ಕಿ-ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಕಬಳೇ ಕರಿಸಿ ಅನುಭವಿಸಿ, ಆವಿ-ನನ್ನ ಆತ್ಮವಸ್ತುವು, ಅಲ್ಲಲ್-(ಹಿಂದಿನ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ) ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಮಾಯ್ತದೇ-ನಾಶಪಡಿಸಿತಷ್ಟೆ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮೂರ್ತಿಶ್ವೈಕವಿಧಾ ದ್ವಿಧಾಽಪಿ ಕಿಲ ಸಾ ತ್ರೇಧಾಽಪ್ಯನೇಕಾತ್ಮಿಕಾ
ಭೂತಾನಾನುಪಿ ಪಞ್ಚಕಂ ಶಶಿರವೀ ಚ ತ್ವಂ ಹಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾನ್ತರಃ |
ದುಗ್ಧಾಬ್ಧೌ ಶಯಿತಶ್ಚ ಶೇಷಶಯನೋ ನಾರಾಯಣೋಽಸಿ ಸ್ವಯಂ
ಭುಕ್ತ್ವೇದಂ ಸಕಲಂ ಚ ತನ್ಮಮ ಮನಸ್ಯಾತ್ಮಾಽಸ್ಮಿ ನಿರ್ದುಃಖಭಾಕಃ||

ತಾ|| (ನಿನ್ನ ಸರ್ವಾತ್ಮಕತ್ವದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶರೀರವಾಗಿಯುಳ್ಳ ನಿನ್ನ ನಾರಾಯಣತ್ವದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ನಾನು ದುಃಖರಹಿತನಾಗಿದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಜಗತ್ಕಾರಣವಸ್ತುವಾದ ಅವ್ಯಕ್ತರೂಪನಾಗಿಯೂ, ಮಹದಹಂಕಾರರೂಪನಾಗಿಯೂ, ಗುಣತ್ರಯ ವಿಕಾರವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿಯೂ, ಏಕಾದಶೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಬಹುರೂಪವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಪಂಚಭೂತಾತ್ಮಕನಾಗಿಯೂ, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಾತ್ಮಕ ದ್ವಿವಿಧತೇಜೋಮೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವಾನ್ತರ್ಯಾಗಿಯೂ, ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂತಶಾಯಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಾರಾಯಣನೇ ! ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಶರೀರಾಲಂಕಾರ ಸೌಂದರ್ಯಾದ್ಯನುಭವದಿಂದ ನಾನು ಈಗ ದುಃಖರಹಿತನಾಗಿದೇನೆ.

(೪) ಮಾಯಾತ್ಮಲಿಣ್ಣಿ ವಾಯುಮುಲೈತಂದ್ ಮಾಯಪ್ಪೇಯುಯಿರ್
 ಮಾಯಾತ್ಮ, ಆಯ ಮಾಯನೇ ವಾಮನನೇ ಮಾದವಾ,
 ಪೂತ್ತಣ್ಣಾಲ್ಯೆಕೊಣ್ಣುನ್ನೈ ಪೊದಾಲೆ
 ವಣ್ಣೆನೇಲುಮ್, ನಿನ್
 ಪೂತ್ತಣ್ಣಾಲ್ಯೆನೆಡುಮುಡಿಕ್ಕುಪ್ಪುನೈಯುಜ್ಜಿಣ್ಣಿ
 ಯೆನದುಯಿರೇ.

ಪ್ರ|| ಮಾಯಾತ್ಮಲ್ ಎಣ್ಣಿ - ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ, ವಾಯು-
 (ಶಿಶುವಿನ) ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ, ಮುಲೈತಂದ್-ಸ್ತನವನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಮಾಯಮ್-(ತಾಯಿ
 ಯಂತೆ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ) ವಂಚನೆಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಪೇಯ್-(ಪೂತನೆಯೆಂಬ)
 ಕಪಟರಾಕ್ಷಸಿಯ, ಉಯಿರ್-ಮಾಯಾತ್ಮ-ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿದ, ಆಯ್-
 ಗೋಪಾಲಕುಲತಿಲಕನಾದ, ಮಾಯನೇ-ಆಶ್ಚರ್ಯಭೂತನೇ, ವಾಮನನೇ-(ಸಕಲ
 ಲೋಕ ವಶೀಕಾರವೆಂಬುದಾದಿ) ವಾಮನಮೂರ್ತಿಯೇ, ಮಾದವಾ - ಶ್ರಿಯಃ
 ಪತಿಯೇ, ಉನ್ನೈ-ನಿನ್ನನ್ನು, ಪೂ ತಣ್ ಮಾಲೈ-ಪುಷ್ಪಭರಿತವಾಗಿ ಶೀತಳವಾದ
 ಮಾಲೆಗಳನ್ನು, ಕೊಣ್ಣು-ತಂದು, ಪೊದಾಲೆ-ಅವಸ್ಥಾನುರೂಪವಾಗಿ (ಕಾಲಕ್ಕೆ
 ತಕ್ಕಂತೆ), ವಣ್ಣೆನೇಲುಮ್ - (ನಾನು) ನಮಸ್ಕರಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ, ನಿನ್-ನಿನ್ನ,
 ಪೂತ್ತಣ್ಣಾಮಾಲೈ-ಪುಷ್ಪಭರಿತವಾಗಿ ಭೋಗ್ಯವಾದ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ,
 ನೆಡುಮುಡಿಕ್ಕು - ಉನ್ನತಪದವಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸೂಚಕವಾದ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ,
 ಪುನೈಯುಮ್-ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ ಧರಿಸುವ, ಕಣ್ಣಿ-ಮಾಲೆಯು, ಎನದು ಉಯಿರೇ-
 ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವೇ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಹತ್ವಾ ಚ ಸ್ತನದಾಯಿನೀಂ ಕಿಲ ಭವಾನ್ಮಾಯಾವಿನೀಂ ಮಾಯಯಾ
 ಗೋಪಾಲೋಽಪಿ ಚ ವಾಮನೋಽಪಿ ಚ ಭವಾನಾಸೀತ್ಸ್ಯಯಂ ಮಾಧವಃ |
 ತ್ವಾಂ ನಾರಾಧ್ಯ ಕೃತೀ ಕಿಲಾಸ್ಮಿ ಭಗವನ್ನದ್ಯಾಸ್ಮಿ ಧನ್ಯಾ ತ್ವಿಯಂ
 ಭೂಷಾ ಶ್ರೀಮಕುಟಸ್ಯ ತೇ ಮಮ ವಿಭೋ ! ಪ್ರಾಣಾತ್ತಿಕಾ ಮಾಲಿಕಾ ||

ತಾ|| (ಪೂತನೆಯೆಂಬ ವಂಚಕವೇಷವುಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸಿಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ
 ಗೋಪಕುಲತಿಲಕನೇ ! ವಾಮನನೇ ! ಮಾದವನೇ ! ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ತಕ್ಕಂತೆ
 ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವು ಈಗ
 ಮಾಲೆಯಂತೆ ಅಲಂಕಾರ ರೂಪವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ ! (ನೀನು ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು
 ವಶೀಕರಿಸಿ ಇರುತ್ತೀಯೆ—ಎಂದು ಭಾವವು.)

(೫) ಕಣ್ಣಿ ಯೆನದುಯಿರ್ ಕಾದಲ್ ಕನಕಚ್ಚೋದಿ ಮುಡಿಮುದಲಾ
 ಎಣ್ಣಿ ಲ್ ಪಲಕಲಕ್ ಕಳುಮೇಲುಮಾಡೈಯುಮ್. : ದೇ,
 ನಣ್ಣಿ ಮೂವುಲಕುಮ್ ನವಿರ್ತ್ತಮುಮ್ ಕೀರ್ತ್ತಿಯುಮ್. : ದೇ
 ಕಣ್ಣಿ ನೆನ್ನಿರಾನೆಮ್ಮಾಳ್ ಕಾಲಶಕ್ಕರತ್ತಾನುಕ್ಕೇ

ಪ್ರ|| ಕಾಲಮ್-ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಾಹಕವಾದ, ಶಕ್ಕರತ್ತಾ - ಚಕ್ರವನ್ನು
 ಧರಿಸಿರುವ, ಎಮ್ಮಾ-ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ಎಮ್‌ಪಿರಾ-ನಮ್ಮ ಮಹೋಪ
 ಕಾರಕನಾದ, ಕಣ್ಣುನುಕ್ಕು - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ, ಎನದು - ನನ್ನದಾದ (ನನ್ನ ಅಭಿ
 ಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ), ಉಯಿರ್-ಆತ್ಮವಸ್ತುವು, ಕಣ್ಣಿ - ಮಾಲೆಯಾಗಿರುವುದು.
 ಕಾದಲ್-ನನ್ನ ಪ್ರೇಮವು, ಕನಕಮ್-ಸುವರ್ಣಮಯವಾಗಿ, ಶೋದಿ-ಪೆಚ್ಚುವಲ್ಯ
 ವುಳ್ಳ, ಮುಡಿಮುದಲಾ-ಕೀರೀಟ ಮೊದಲಾದ, ಎಣ್‌ಇಲ್‌ಪಲ್-ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ
 ಅನೇಕವಿಧವಾದ, ಕಲಕಳುಮ್-ಅಭರಣಗಳಾಗಿರುವುದು. ಎಲುಮ್-ಅನುರೂಪ
 ವಾದ, ಆಡೈಯುಮ್-ಪೀತಾಂಬರವೂ, ಅ. : ದೇ-ಅದೇ ಆಗಿರುವುದು. ಮೂವುಲ
 ಕುಮ್-(ಬದ್ಧ-ಮುಕ್ತ-ನಿತ್ಯರೆಂಬ) ತ್ರಿವಿಧವಾದ ಆತ್ಮವರ್ಗಗಳೂ, ನಣ್ಣಿ-ಸಮಾ
 ಪಿಸಿ, ನವಿರ್ತ್ತಮು - (ಬಾಯಿಂದ) ಅತ್ಯಾಶೆಯೊಡನೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ, ಕೀರ್ತ್ತಿ
 ಯುಮ್-ಕೀರ್ತಿಯೂ, ಅ. : ದೇ-ಅದೇ. (ಇವರ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು
 ಪಾತ್ರನಾಗಿ ತನಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾದ ಸರ್ವವೂ ಅದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವನೆಂದು
 ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಆತ್ಮಾ ಮೇ ನನು ಮಾಲಿಕಾ ಮಮ ವಿಭೋಃ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಕಾಲೇಶಿತು-
 ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚಕ್ರಭೃತೋಽಸ್ತಿ ಭಕ್ತಿರಪಿ ಮೇ ಮೌಢ್ಯಾದಿಭೂಷಾನ್ಮಯಾ |
 ಸೈವ ಸ್ಯಾದ್ವಸನಾತ್ರಿಕಾ ತ್ರಿಜಗತಾಂ ಶಸ್ಯಾಽಪಿ ಕೀರ್ತಿಶ್ಚ ಸಾ !
 ಶ್ರೀಶಸ್ತ್ಯೈವ ಹರೇಶ್ಚನುಸ್ತನುಪಿ ಮೇ ಭಾತ್ಯೇವ ಭೋಗ್ಯಾತ್ಮಕಮ್ ||

ತಾ|| (ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯವೇ ಈಗ ನಿನಗೆ
 ಸರ್ವಾಭರಣಾದಿರೂಪವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿಯೂ
 ನಮ್ಮ ಮಹೋಪಕಾರಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮ
 ವಸ್ತುವೇ ಮಾಲೆಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ (ಭಕ್ತಿರೂಪವಾದ) ಪ್ರೇಮವೇ ಸುವರ್ಣಮಯ
 ವಾಗಿ ಅತ್ಯುಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಕಿರೀಟಾದ್ಯಾಭರಣರೂಪವಾಗಿಯೂ, ಪೀತಾಂಬರ
 ವಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯಕೀರ್ತಿರೂಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು.

(೬) ಕಾಲಶಕ್ತರತ್ತೊಡು ವೆಣ್‌ಶಜ್ಜಮ್ ಕೈಯೇಂದಿನಾಯ್,
 ಇಲಮುಳ್‌ಮುಮುಣ್ಡುಮಿಡ್‌ನದ ನಾರಾಯಣನೇ ಯೆಪ್ಪೆಪ್ಪ,
 ಓಲಮಿಟ್ಟು ನಾನತ್ತತ್ತಾಲೊಪ್ಪಮ್ ವಾರಾಯಾಕಿಲುಮ್,
 ಕೋಲಮಾಮೆಕ್ ಶೆನ್ನಿಕ್ಕುಕ್ ಕಮಲಮನ್ನು ಕುರೈಕ್ಕಲೇ.

ಪ್ರ|| ಕಾಲಶಕ್ತರತ್ತೊಡು - ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಕಾಲರೂಪಿಯಾಗಿ ನಾಶಕವಾದ
 ಚಕ್ರದೊಡನೆ, ವೆಣ್‌ಶಜ್ಜ - ಬಿಳೀಶಂಖವನ್ನು, ಅಮ್ - ರಮಣೀಯವಾದ, ಕೈ-
 ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ, ಎಂದಿನಾಯ್ - ಧರಿಸಿದವನೇ, ಇಲಮ್ ಮುಳ್‌ಮುಮ್ - ಪ್ರಪಂಚ
 ವನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಉಣ್ಡು ಉಮಿಡ್‌ನದ - ಭಕ್ಷಿಸಿ (ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿ) ಪುನಃ
 ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ, ನಾರಾಯಣನೇ - (ನಿರುಪಾಧಿಕಸಮ್ಪನ್ನವುಳ್ಳ) ನಾರಾಯಣನೇ, ಎನ್ನು
 ಎನು - ಎಂಬೀ ಗುಣಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಓಲಮಿಟ್ಟು - ಉದ್ಘೋಷಿಸಿ,
 ನಾನ್ - (ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬರಲು ಅಶಕ್ತನಾದ) ನಾನು, ಅತ್ತತ್ತಾಲ್ - ಕರೆದರೂ, ಒನ್ನುಮ್ -
 ಸ್ವಲ್ಪವೂ (ಲೇಶಮಾತ್ರವೂ ನಿನ್ನ ಆಭಿಮುಖ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ), ವಾರಾಯಾಕಿ
 ಲುಮ್ - (ನೀನು) ಬರೆದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಎಕ್ ಶೆನ್ನಿಕ್ಕು - ನನ್ನ ತಲೆಗೆ, ಉನ್ - ನಿನ್ನ,
 ಕಮಲಮ್ ಅನ್ನ - ಕಮಲದಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಭೋಗ್ಯವಾದ, ಕುರೈ - ಧ್ವನಿಸುವ (ವೀರರ)
 ಗೊಲುಸುಗಳುಳ್ಳ, ಕ್ಕಲ್ - ಪಾದಗಳು, ಕೋಲಮ್ ಅಮ್ - ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ
 ತೇಜಸ್ವರವಾಗುವುವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) -

ಕಾಲಾಧೀಶ್ವರಚಕ್ರಶಂಖವಿಲಸತ್ಪಾಣೇ ! ಜಗದ್ಭಕ್ಷಕ !

ತ್ವಂ ನಾರಾಯಣ ವಿವ ಸರ್ವಜಗತಾಂ ಸ್ರಷ್ಟಾಪೃಹೋ ! ರಕ್ಷಕಃ |

ಇತ್ಯೇವಂ ಬಹುಧಾಽಪಿ ಘೋಷಣರವೈರಾಹೂಯ ಚ ತ್ವಾಮಹಂ

ಭಗ್ನಾಶೋಽಸ್ಮಿ ತಥಾಽಪಿ ತೇ ಪದಯುಗಂ ಮನ್ಮೂರ್ಛಿ ಭೂಷಾಯತೇ||

ತಾ|| (ಅವನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಣಯಿಯಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಈಗ ಅವನಲ್ಲಿ
 ತಮಗೆ ಉಂಟಾದ ಪ್ರಣಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.) ಶಂಖಚಕ್ರಧಾರಿಯೇ !
 ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಕರ್ತನಾದ ನಾರಾಯಣನೇ - ! ಎಂದು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನಿನ್ನ
 ಗುಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿ ಉದ್ಘೋಷಿಸಿ ಕರೆದಾಗ್ಯೂ ನೀನು ಲೇಶಮಾತ್ರವೂ
 ಆಭಿಮುಖ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಇರುತ್ತೀಯೆ. ಹೀಗೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ
 ಇರುವ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯವು ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳನ್ನೇ ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ
 ವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ - (ಎಂದು ಭಾವವು).

(೭) ಕುರೈಕ್ಕುಲಕಳ್ ನೀಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣೆಕೊಣ್ಣ ಕೋಲವಾಮನಾ
 ಕುರೈಕ್ಕುಲ ಕೈಕೊಪ್ಪುವಾರಕಳ್ ಕೂಡ ನಿಷ್ಟ ಮಾಯನೇ,
 ವೀರೈಕೋಳ್ ಪೂವುಮ್ ನೀರುಮ್ ಕೊಣ್ಣೇತ್ತ
 ಮಾಟ್ಟೇನೇಲುಮ್ ಉಣ್,
 ಉರೈಕೋಳ್ ಶೋದಿ ತ್ತಿರುವುರುವಮೆನ್ನದಾವಿಮೇಲದೇ.

ಪ್ರ|| ಕುರೈ - ವೀರಗೊಲುಸು ಧರಿಸಿರುವ, ಕ್ಕುಲಕಳ್-ಪಾದಗಳನ್ನು, ನೀಟ್ಟಿ-ನೀಡಿ, ಮಣ್ಣೆ-ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಕೊಣ್ಣ-ಅಳಿದುಕೊಂಡ, ಕೋಲಮ್-ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯವುಳ್ಳ, ವಾಮನಾ-ವಾಮನನೇ, ಕುರೈಕ್ಕುಲ-ಅ (ವೀರಗೊಲುಸುಳ್ಳ) ಪಾದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಕೈಕೊಪ್ಪುವಾರಕಳ್ - ಅಂಜಲಿಮಾಡುವವರು, ಕೂಡ-ತನ್ನನ್ನೇ ಸೇರುವಂತೆ, ನೀನು-(ಉಪಾಯವಾಗಿಯೂ ಉಪೇಯವಾಗಿಯೂ) ನಿಂತ, ಮಾಯನೇ-ಆತ್ಮರೈಭೂತನೇ, ವೀರೈಕೋಳ್ - ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ, ಪೂವುಮ್-ಪುಷ್ಪವನ್ನೂ, ನೀರುಮ್ - ತೀರ್ಥವನ್ನೂ, ಕೊಣ್ಣು-ತಂದು, ಎತ್ತಮಾಟ್ಟೇ ನೇಲುಮ್-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲು ನಾನು ಶಕ್ತನಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಉರೈ-ವೇದಾಂತವಚನಗಳಿಂದ, ಕೋಳ್-ಅಪರಿಚ್ಛೇದ್ಯವಾದ, ಶೋದಿ-ತೇಜೋಮಯವಾದ, ಉಣ್-ನಿನ್ನ, ತಿರು ಉರುವಮ್ - ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹವು (ದಿವ್ಯಶರೀರವು), ಎನ್ನದು ಅವಿಮೇಲದು - ನನ್ನ ಆತ್ಮಾವಿನಮೇಲೆಯೇ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದೆ. (ನನ್ನ ಆತ್ಮನನ್ನೇ ವಿಷಯಾಕರಿಸಿದೆ).

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮೂತುಂ ಭೂಮಿತಲಂ ಸಮಸ್ತಮಪಿ ಯತ್ಪಾದಾಬ್ಜತೋ ವಾಮನ !
 ತ್ವಂ ಜಾತೋಽತ್ರ ತವಾಂಘ್ರಪಂಕಜರತಾಸ್ತ್ವಾಂ ಮಾಯಿನಂ ಸಂಶ್ರಿತಾಃ |
 ನಾಹಂ ತ್ವಾಂ ಹರಿ ಮರ್ಚಯಾ ಕುಸುಮತೋ ಧನ್ಯೋಽಸ್ಮಿ ಪಾದ್ಯಾದಿಭಿ-
 ರ್ದೀವ್ಯಂ ತೇಽಸ್ಮಿ ತಥಾಽಪಿ ಚಾತ್ಮನಿ ಹಿ ಮೇ ವೇದಾಂತಗೋಢಂ ವಪುಃ ||

ತಾ|| (ನಾನು ಅಕಿಂಚನನಾದರೂ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮವಸ್ತುವೇ ಧಾರಕನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಿಂದ ಅಳಿದುಕೊಂಡ ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯವುಳ್ಳ ವಾಮನನೇ ! ಆಶ್ರಿತರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ಯಪ್ರಾಪಕಭೂತನಾಗಿ ನಿಂತ ಮಾರಾಜೇಷ್ಟಿತನೇ ! ಪುಷ್ಪತೀರ್ಥಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲು ನಾನು ಶಕ್ತನಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಗಳಿಂದಲೂ

ಅಸಂಖ್ಯೇದ್ಯವಾದ ದಿವ್ಯತೇಜೋಮಯವಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹವು
ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಸಕ್ತವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನೇ ವಿಷಯಾಕರಿಸಿದೆ.

(೮) ಎನ್ನದಾವಿಮೇಲ್ವಿಯಾಯೀರಾಕೊಳೇಘ್ನಕಮುಮ್
ತುನ್ನಿಮುಘ್ನಮಾಕಿ ನಿಷ್ಟಶೋದಿಘ್ನನಮೂರ್ತ್ವಿಯಾಯ್,
ಉನ್ನದನ್ನದಾವಿಯುಮೆನ್ನದುನ್ನದಾವಿಯುಮ್,
ಇನ್ನವಣ್ಣಮೇ ನಿಷ್ಠಾಯೆಷ್ಟುರೈಕ್ಕವಲ್ಲೇನೇ.

ಪು|| ಎನ್ನದು ಅವಿಮೇಲ್ವಿಯಾಯ್ - ನನ್ನ ಆತ್ಮವಸ್ತುವಿನಮೇಲೆ ಅಸಕ್ತ
ವಾಗಿ, ಏರಾಕೊಳಾ-ಛೇದ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಘ್ನುಲಕಮುಮ್-ಸನ್ನ (ಸಕಲ) ಲೋಕ
ಗಳಲ್ಲೂ, ತುನ್ನಿ-ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಮುಘ್ನಮ್-ಸಮಸ್ತಪದಾರ್ಥಗಳೂ,
ಅಕಿ-ತಾನೇ ಆಗಿ (ತನಗೇ ಸೇರಿರುವಂತೆ), ನಿನ್ನ-ನಿಂತ, ಶೋದಿ-ಸ್ವಯಂಜ್ಯೋತೀ
ರೂಪವಾದ, ಘ್ನಾನಮ್ - ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಮೂರ್ತ್ವಿಯಾಯ್ - ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ
ಉಳ್ಳವನೇ, ಎನ್ನದು ಅವಿ - ನನ್ನ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವು, ಉನ್ನದುಮ್ - ನಿನ್ನದೂ
(ನಿನಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ), ಉನ್ನದು ಅವಿ - ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವು,
ಎನ್ನದುಮ್ - ನನ್ನದೂ (ನನಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ), ಇನ್ನವಣ್ಣಮೇ - ಈ
ಪ್ರಕಾರವೇ, ನಿಷ್ಠಾಯ್-ನಿಂತವನೇ, ಎನ್ನ-ಎಂದು, ಉರೈಕ್ಕವಲ್ಲೇನೇ-ಹೇಳ
ಬಲ್ಲೆನೋ ? (ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಬಲ್ಲೆನು ?)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಚಾತ್ಮನಿ ಮೇ ತ್ವಮುಜ್ಜ್ವಲತನುಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕಸ್ಸರ್ವತೋ
ಲೋಕಾಃ ಸಪ್ತ ಚ ಸಂಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸಕಲಂ ಭೂತ್ವಾ ಸ್ವಯಂ ಭ್ರಾಜಸೇ |
ಆತ್ಮಾ ಮೇ ತವ ವಶ್ಯ ಏವ ಚ ತವಾಪ್ಯಾತ್ಮಾ ವಶೋ ಮೇ ಹರೇ !
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚಾಖಿಲಮಿತ್ಥಮಿತ್ಯಪಿ ಚ ತದ್ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯಂ ಹಿ ಮೇ ||

ತಾ|| (ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬರು ಇರಲಾರದಂತೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಉಂಟಾ
ಗಿರುವ ಪ್ರೇಮಬಂಧವು ವಾಚಾ ವರ್ಣಿಸಲು ಶಕ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ನನ್ನ
ಆತ್ಮವಸ್ತುವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಆತ್ಮಜ್ಞ್ವಲವಾದ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ-ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಮಯ
ತೇಜೋಮೂರ್ತಿಯುಳ್ಳವನೇ ! ನನ್ನ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವು ನಿನಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ

ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವು ನನಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ವನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಉಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವರ್ಣಿಸಬಲ್ಲೆನು? (ಇದು ವರ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವವು.)

(೯) ಉರೈಕ್ಕವಲ್ಲೇನಲ್ಲೇನ-ನ್ನುಲಪ್ಪಿಲ' ಕೀರ್ತ್ತಿವೆಳ್ಳತ್ತಿನ್,
ಕರೈಕ್ಕಣ್ಣೆ ಶೆಲ್ವುನ್ ನಾನ್ ಕಾದನ್ನೈಯಲೇಣನೇ,
ಪುರೈಪ್ಪಿಲಾದ ಪರವ್ವರನೇ ಪೊಯ್ಕ್ಕಿಲಾದ ಪರಂಶುಡರೇ,
ಇರೈತ್ತು ನಲ್ಲ ಮೇನ್ಮಕ್ಕಳೇತ್ತ ಯಾನುಮೇತ್ತಿನೇ.

ಪ್ರ|| ಉರೈಕ್ಕವಲ್ಲೇನಲ್ಲೇನ-(ನಿನ್ನ ಆಶ್ರಿತವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು) ನಾನು ವರ್ಣಿಸಲು ಶಕ್ತನಲ್ಲ. (ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ-) ಉಲಪ್ಪುಇಲ-ಅನ್ತವಿಲ್ಲದ, ಉ-ನಿನ್ನ, ಕೀರ್ತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಿಂಬ, ವೆಳ್ಳತ್ತಿ-ಸಮುದ್ರದ, ಕರೈಕ್ಕಣ್-ತೀರದಲ್ಲಿ, ನಾನ್-ನಾನು, ಎನ್ನು-ಎಂದಿಗೆ, ಶೆಲ್ವುನ್-ಸೇರುವೆನು? ಕಾದಲ್-(ನನ್ನ) ಪ್ರೇಮದಿಂದ, ಮೈಯಲೇಣನೇ - ಅತ್ಯಂತ ಕೋಭವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು. ಪುರೈಪ್ಪು ಇಲಾದ-ದೋಷಲೇಶವೂ ಇಲ್ಲದ, ಪರವ್ವರನೇ - ಸರ್ವಸ್ಮಾತ್ಪರನೇ, ಪೊಯ್ ಇಲಾದ-ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನಾದ, ಪರಂಶುಡರೇ-ನಿರತಿಶಯಾಜ್ಞಪ್ರಾಪ್ತವುಳ್ಳವನೇ, ನಲ್ಲ-ವಿಲಕ್ಷಣಜ್ಞಾನಾದಿಶೀಲರಾದ, ಮೇಲ್-ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟರಾದ, ಮಕ್ಕಳ-ನಿತ್ಯ ಸೂರಿಗಳು, ಇರೈತ್ತು-ಮಹಾಘೋಷದೊಡನೆ, ಏತ್ತು-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಏತ್ತಿನೇ-ನಾನೂ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದೆನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಕ್ಕುಂ ನೈವ ಹಿ ಶಕ್ತಿರಸ್ತಿ ಮಮ ತೇ ಕೀರ್ತ್ಯಭಿಪಾರಂ ಕದಾ
ಯಾಮಿ ಶ್ರೀಧರ! ಭಕ್ತಿವಶ್ಯಹೃದಯೋ ಮುಗ್ಧೋಽಸ್ಮಿ ತೇಜೋನಿಧೇ! |
ಸರ್ವಸ್ಮಾತ್ಪರ! ದಿವ್ಯಲಕ್ಷಣಗುಣ! ಶ್ರೀಸೂರಿಸಂಸ್ತವ್ಯ! ಭೋ
ದೇವ! ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮಾದ್ಯ ಕರವೈ ಸ್ತೋತ್ರಂ ತವಾಜ್ಞೋಽಪ್ಯಹಮ್||

ತಾ|| (ನಿನ್ನ ಪ್ರಣಯಾತಿಶಯವನ್ನು ನಾನು ವರ್ಣಿಸಲಾರೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ನಿನ್ನ ಆಶ್ರಿತವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ನಾನು ವರ್ಣಿಸಲಾರೆನು. ಅಪಾರವಾದ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಸಮುದ್ರದ ತೀರವನ್ನು ನಾನು ಎಂದಿಗೆ ಸೇರುವೆನು? ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಾನು ಮನಃಕೋಭವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು. ನಿರ್ದೋಷನಾದ ಸರ್ವಸ್ಮಾತ್ಪರನೇ! ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಪರಜ್ಞೋತಿರ್ಮಯನೇ! ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಾದಿ ಸಮ್ಯ

ನ್ನರಾದ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಡುವ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಜ್ಞಾನಾದ ನಾನೂ ಕೂಡ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆನು. (ಇದು ನನ್ನ ಮೌಢ್ಯದ ಕಾರ್ಯವು— ಎಂದು ಭಾವವು.)

(೧೦) ಯಾನುಮೇತ್ತಿ ಯೇಶ್ವರಕುಮಾರ್ ಮುಹೂರ್ತಮೇತ್ತಿ,
ಪಿನ್ನೈಯುಮ್
ತಾನುಮೇತ್ತಿಲುಮ್ ತನ್ನೈಯೇತ್ತ ವೇತ್ತ ವೆನ್ನೈಯಾದುಮ್,
ತೇನುಮ್ ಪಾಲುಮ್ ಕನ್ನಲುಮಮುದುಮಾಕಿ ತ್ತಿತ್ತಿಪ್ಪ,
ಯಾನುಮೆಮ್ಮಿರಾನೈಯೇ ಯೇತ್ತಿನೇ ಯಾನುಮ್ ವಾನೇ.

ಪ|| ಯಾನುಮ್-ನಾನೂ, ಎತ್ತಿ-ಸ್ತುತಿಸಿ, ಮುಹೂರ್ಮ್-ಅಜ್ಞ ಸರ್ವಜ್ಞ ವಿಭಾಗವಿಲ್ಲದಂತೆ, ಮುಲಕುಮ್-ಈ (ಸಪ್ತ) ಸರ್ವಲೋಕಗಳೂ, ಎತ್ತಿ-ಸ್ತುತಿಸಿ, ಪಿನ್ನೈಯುಮ್-ಅದರಮೇಲೂ, ತಾನುಮ್-(ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ) ಆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೇ, ಎತ್ತಿಲುಮ್ - ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರೂ, ತನ್ನೈ - (ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವನಾದ) ತನ್ನನ್ನು, ಎತ್ತ ಎತ್ತ-ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಎಬ್ಬ-ಎಲ್ಲಿ, ಎಯಾದುಮ್-ಮುಗಿಯುವುದು? ತೇನುಮ್-ಜೇನುತುಪ್ಪವೂ, ಪಾಲುಮ್-ಹಾಲೂ, ಕನ್ನಲುಮ್-ಸಕ್ಕರೆಯೂ, ಅಮುದುಮ್-ಅನ್ನವೂ, ಆಕಿ-ಆಗಿ, ತ್ತಿತ್ತಿಪ್ಪ-(ಅವುಗಳಂತೆ) ರುಚಿಯಾಗಿ, ಎಮ್-ನನಗೆ ಅನುಭವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ, ಪಿರಾನೈಯೇ-ಮಹೋಪಕಾರಕನನ್ನೇ, ಯಾ - ನಾನು, ಉಯ್ಯಾ - ಉಜ್ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಯಾನುಮ್-ನಾನೂ, ಎತ್ತಿನೇ-ಸ್ತುತಿಸಿದೆನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸ್ತೋತುಂ ಚೇತ್ಪ್ರವಣೋಽಶ್ರುಹಂ ಚ ಸಕಲಾ ಲೋಕಾಸ್ವಯಂಶ್ರೀಧರ ಸ್ವಾಹ್ನಾದಚ್ಯುತ ಏವ ಚ ಸ್ತುತೀಯಂ ಕಿಂ ವಾಽಸ್ತಿ ಶಕ್ಯಾ ಕ್ವಚಿತ್ ? |
ದಿವ್ಯಂ ತನ್ನಧು ದುಗ್ಧಮೇವ ಮಧುರಂ ಕಿಂ ಶರ್ಕರಾಖಣ್ಡಂ ವ-
ವಾಹೋಽಪ್ಪಿತ್ತಮೃತಂ ಕಿಮಿತ್ಯಹಮಪಿ ಸೌಮ್ಯೋನಮುಜ್ಜೀವಿತುಮ್ ||

ತಾ|| (ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ ಮಹಿಮನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಯಾರೂ ವರ್ಣಿಸಲಾರರು. ಅವನೂ ತನ್ನನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲಾರನು. ಇಂತಹ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಉಜ್ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ತಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ತುತಿಸಿದೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಸರ್ವಲೋಕಗಳೂ ಅವನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಅವನೇ ತನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಅವನು ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ ಮಹಿಮನಾದುದರಿಂದ

ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಮಹಿಮೆಯು ಅಪಾರವಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ವರ್ಣಸಲಶಕ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಸರ್ವವಿಧ ಭೋಗ್ಯವಸ್ತುವೂ ನನಗೆ ಅವನೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ (ಜೇನು-ಹಾಲು-ಸಕ್ಕರೆ-ಅನ್ನ-ಇವುಗಳಂತೆ ರುಚಿಜನಕ ನಾದ) ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಉಜ್ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ತುತಿಸಿದನು

(೧೧) ಉಯ್‌ವುಪಾಯಮ್ ಮುಹೂರ್ತೈಃ ತೇಷಾಂ ಕೃಣ್ಣ ನೋಣ್
 ಕ್ಷುಲ್ಕೈಃ ಕಳೈಃ,
 ಶೈಯ್ಯತಾಮುರೈ ಪ್ಪುನ ತ್ತೇಕುರುಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕೋಪ್ಪ,
 ಪೂಯೈಲ್ ಪಾಡಲಾಯಿರತ್ತುಳಿವೈಯುಮ್ ಪತ್ತುಮ್
 ವಲ್ಲಾರ್‌ಕಳ್,
 ವೈಯಮ್ ಮನ್ನಿ ವೀಹುರುನ್ನು ವಿಣ್ಣು ಮಾಳ್ವರ್
 ಮಣ್ಣೋಡೇ.

ಪ್ರ|| ಉಯ್‌ವು ಉಪಾಯಮ್-ಉಜ್ಜೀವಿಸುವ ಉಪಾಯವು, ಮುಹೂರ್ತೈಃ-
 ಬೇರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರೋಣವನ್ನು, ತೇಷಾಂ-ಜಿನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ (ನಿರೂಪಿಸಿ), ಕೃಣ್ಣ-
 (ಆಶ್ರಿತವತ್ಸಲನಾದ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ, ಒಳ್ಳೆ - ಭೋಗ್ಯತಮವಾದ, ಕ್ಷುಲ್ಕೈಃ
 ಮೇಲ್-ಪಾದಗಳಮೇಲೆ, ಶೈಯ್ಯತಾಮುರೈ-ಕೆಂದಾವರೆ ಹೂವುಗಳುಳ್ಳ, ಪ್ಪುನಮ್,
 -ಕ್ಷೇತ್ರತೀರ್ಥಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ತೇ-ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ನಲ್-ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ,
 ಕುರುಕೂರ್-ಕುರುಕಾಪುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ, ಶಡಕೋಪ್ಪ-ನನ್ಮಾಳ್ವಾರ್ಯ
 (ರಚಿಸಿ ಇರುವ), ಪೂಯ್ ಇಲ್-ಮಿಥ್ಯಾವಚನರಹಿತವಾದ (ಸತ್ಯವಚನ ಭರಿತ
 ವಾದ), ಪಾಡಲ್ - ಕೀರ್ತನರೂಪವಾದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್ - ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆ
 ಯೊಳು, ಇವೈಪತ್ತುಮ್-ಈ ಹತ್ತು ಪದ್ಯಗಳನ್ನೂ, ವಲ್ಲಾರ್‌ಕಳ್-(ಅಭ್ಯಸಿಸಿ)
 ಬಲ್ಲವರು, ವೈಯಮ್-ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಮನ್ನಿ - ಬಹುಕಾಲ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸೌಖ್ಯ
 ದೊಡನೆ ಇದ್ದು, ವೀಹುರುನ್ನು-ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬಾಳಿ, ಮಣ್ಣೋಡೇ-ಈ ಭೂಮಿ
 ಯೊಡನೆ, ವಿಣ್ಣುಮ್-ಪರಮಪದವನ್ನೂ, ಆಳ್ವರ್-ಆಳುವರು. (ಉಭಯ ವಿಭೂತಿ
 ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವರು)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಾನ್ಯತ್ಪಾಧನಮಸ್ತಿ ಸರ್ವಜಗತಾಮುಜ್ಜೀವನಾಯೇತ್ಯಸೌ
 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಪದಾಬ್ಜಯುಗ್ಮನುತಯೇ ಗಾಧಾಸಹಸ್ರಂ ಮುನಿಃ |
 ದಿವ್ಯಶ್ರೀಕುರುಕೇಶ್ವರಶೃಠರಿಪುಃ ಪ್ರಾಹ ಸ್ವಯಂ ಯೇ ಪುನ-
 ಸ್ತತ್ರೇದಂ ದಶಕಂ ಪಠನ್ತಿ ಭುವಿ ತೇ ಭೂಮೇರ್ದಿವತ್ಚೇಶ್ವರಾಃ ||

ತಾ|| (ಈ ದಶಕವನ್ನು ಪಠನಮಾಡಬಲ್ಲವರು ಉಭಯವಿಭೂತಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆಂದು ಫಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.) ಉಜ್ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಾರವಿಂದಸ್ತುತಿಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರ್ಮರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯಭರಿತವಾದ ಸಹಸ್ರ ಪದ್ಯ ಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಿರಕಾಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿ ಸುಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಉಭಯವಿಭೂತಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಪ್ರೀತಃ ಸರಂ ಹರಿರಮುಷ್ಯ ತಥಾ ಸ್ವಭಾವಾ-
ದೇತನ್ತನೋವಚನದೇಹಕೃತಕ್ರಿಯಾಭಿಃ |
ಸ್ರಕ್ವೇನ್ದನಪ್ರಮುಖಸರ್ವವಿಧಸ್ವಭೋಗೇ-
ಸ್ಸಂತ್ಲಿಷ್ಯವಾನಿದಮು.ವಾಚ ಮುನಿಸ್ತೃತೀಯೇ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಚೇತೋಗನ್ಧಾನುಲೇಪಸ್ಸುತಿವಚನಕೃತಸ್ರಕ್ವಟೋಜ್ಜುಲ್ಮುಪಾತ್ಮಾ-
ಽಜ್ಞಾರಃ ಪ್ರಾಣವಾಸೀ ಕಲಿತವರಶೀರೋಭೂಷಣಶ್ಚೇತನೇನ |
ಶೀರ್ಷ್ಣಾ ಸತ್ಪಾದಪೀಠಸ್ಸುತನುಸದನತಾಮಾತ್ಮರೂಪೇ ವಿತನ್ತ-
ನ್ನನ್ಯೋನ್ಯಾತ್ಮತ್ವಯೋಗಾತ್ ಪ್ರಭುರಗಣಿ ಮಿಥ್ಯೈಷ್ವಭಾವೋಽಥ ತೇನ||

(ಈ ತೃತೀಯದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಮೂರನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರ್ಮರು ಸರ್ವದೇಶ-ಸರ್ವಕಾಲ-ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಭಗವದನುಭವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯುತ್ಕಟವಾದ ಅಶೆಯುಳ್ಳವರಾದುದರಿಂದ, ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನು ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಪ್ರೀತ್ಯತಿಶಯವನ್ನು ತೋರಿಸಲು, ಇವರೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಣಯಾತಿಶಯವನ್ನು ಅನುಸನ್ಧಾನಮಾಡಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಇದಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಚತುರ್ಥ ಶತಕದಲ್ಲಿ—ಚತುರ್ಥ ದಶಕ.

(ಮಣ್ಣೆಯಿರುನ್ನು ತುಡಾವಿ—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿಯು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಂ ಪಡೆದು
ನೋಹಾವಿಷ್ಣುತೆಯಿಂದ ಸದೃಶವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕ್ರಂದನ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಜನನಿಯು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾಳೆ.)

(೧) ಮಣ್ಣೆಯಿರುನ್ನು ತುಡಾವಿ ವಾಮನಕ್ ಮಣ್ಣೆದು
ವೆನ್ನುಮ್,
ವಿಣ್ಣೆ ತೊಡುವೆಕ್ ಮೇವು ವೈಕುಂದವೈಷ್ಟ
ಕೈಕಾಟ್ಟುಮ್,
ಕಣ್ಣೆ ಯುಳ್‌ನೀರ್ ಮೇಕ ನಿಷ್ಟ ಕಡಲ್ವಣ್ಣನೆನ್ನು
ವೆನ್ನೇ, ಎಕ್
ಪೆಣ್ಣೆ ಪೈರುಮಯಲ್ ಶೆಯದಾರಕ್ಕೇ ಶೆಯಕ್ಕೇ
ಪೆಯವೈಯಾರೇ.

ಪ್ರ|| ಮಣ್ಣೆ-ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಇರುನ್ನು - ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ತುಡಾವಿ-
ಕೈಯಿಂದ ಬಗೆದು, ಇದು - ಇದು, ವಾಮನ - ಅವನು ವಾಮನನಾಗಿ ಅಳಿದು
ಕೊಂಡ, ಮಣ್ಣೆ-ಭೂಮಿಯು, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ವಿಣ್ಣೆ-
ಆಕಾಶವನ್ನು, ತೊಡುದು-(ನೋಡಿ) ಅಂಜಲಿಮಾಡಿ, ಅವ-ಅವನು, ಮೇವು-
ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ, ವೈಕುಂದಮ್-ವೈಕುಣ್ಣವು (ಪರಮಪದವು), ಎನು-ಎಂದು
ಹೇಳಿ, ಕೈಕಾಟ್ಟುಮ್-ಕೈಯಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಉಳ್-ಒಳಗೆ, ನೀರ್-
ಕಣ್ಣಿನೀರು, ಕಣ್ಣೆ-ಕಣ್ಣನ್ನು ವಿಾರಿ, ಮಲಕ-ಹೊರಡುವಂತೆ, ನಿನು-ನಿಂತು,
ಕಡಲ್‌ವಣ್ಣ-ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಗಂಭೀರಸ್ವಭಾವನು, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಹೇಳು
ತ್ತಾಳೆ. ಅನ್ನೇ-ಅಯ್ಯೋ!, ಎಪೆಣ್ಣೆ-ನನ್ನ ಈ ಹೆಣ್ಣನ್ನು, ಪೈರುಮಯಲ್-

(ಈರೀತಿ) ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ವಶ್ಯವಾಗುವಂತೆ, ಶೆಯ್ದಾರಕ್ಕು-ಮಾಡಿದ ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ, ಪೆಯ್‌ವಳ್ಳಿಯಾರೇ-ಜಿನ್ನಾದ ಬಳಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಇರುವ ಸ್ತ್ರೀಗಳೇ, ಎ-ಏನನ್ನು, ಶೆಯ್‌ಕೇ-ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಭೂಮಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ವಾಽಽ ಕಿಲೇಯಂ ವದತಿ ಮಮ ಸುತಾ ವಾಮನೇನೈವ
ಪೂರ್ವಂ

ಪಾದಾಕ್ರಾಂತಾ ಧರೇಯಂ ತ್ವಿತಿ ! ಗಗನತಲಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ತದ್ವಾಸದೇಶಮ್ |
ಶ್ರೀವೈಕುಣ್ಠಂ ಹಿ ವಕ್ತಿ ! ಸ್ವಕರಯುಗಮುಖಾದ್ವರ್ತಯಂತೀ ಚ ಸಾಶ್ರುಃ
ಪ್ರಾಹೈನಂ ವಾರ್ಧಿವರ್ಣಂ ! ಕಿಮಹಹ ಕರನ್ವೈ ಮತ್ಸುತೋನ್ಮಾದಕತುಃ ? ||

ತಾ|| (ತಾಯಿಯು ಮಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ವರ್ಣಿಸಿ - “ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನುಮಾಡಲಿ ? ” ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.) ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ತೋರಿಸಿ ಇದು ವಾಮನಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನು ಅಳಿದುಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಆಕಾಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಂಜಲಿಮಾಡಿ ಅವನು ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ ಪರಮಪದವೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಕಣ್ಣಿನೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ—“ಅವನು ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವನು” ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಅಯ್ಯೋ ! ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಈಪ್ರಕಾರ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಮಾಯಾಜೇಷ್ಠಿತನಿಗೆ (ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ) ನಾನೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು ? (ನೀನೇ ಹೇಳಿರಿ—ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.)

(೨) ಪೆಯ್‌ವಳ್ಳೈ ಕೈಕಳ್ಳೈ ಕೂಪ್ಪಿ ಪಿರಾ ಕಿಡಕ್ಕುಮ್
ಕಡಲೆನ್ನುಮ್,

ಶೆಯ್ಯದೋರ್ ನಾಯಿಡ್ ಶೈಕ್ಕಾಟ್ಟಿ ಚ್ಚಿರಿದರನ್ನೂರ್ತ್ತಿ
ಯಾದೆನ್ನುಮ್,

ನೈಯುಮ್ ಕಣ್ಣೀರ್ ಮಲಕ ನಿಷ್ಟು ನಾರಣನೆನ್ನು ಮನ್ನೇ
ಯೇ

ತೆಯ್‌ವವುರುವಿಲ್ ತಿಱುಮಾನ್ ಶೆಯ್‌ಕಿಷ್ಟದೊಪ್ಪಿಟಿಯೇನೇ.

ಪ್ರ|| ಪೆಯ್‌ವಳ್ಳೈ-ಶಿಥಿಲವಾದ ಬಳೆಗಳುಳ್ಳ, ಕೈಕಳ್ಳೈ-ಹಸ್ತಗಳನ್ನು, ಕೂಪ್ಪಿ-ಜೋಡಿಸಿ (ಅಂಜಲಿಮಾಡಿ), (ಸಮುದ್ರವನ್ನನೋಡಿ) ಪಿರಾ - ಸ್ವಾಮಿಯು

(ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರಕನಾಗಿರುವವನು), ಕಿಡಕ್ಕುಮ್-ಶಯನಮಾಡಿರುವ, ಕಡಲ್-ಸಮುದ್ರವು, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಶೈಯ್ಯದು - ಕೆಂಪಾಗಿರುವ ತೇಜಸ್ವಿನೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ, ಓರ್-ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ, ಜಾಯಿಹ್ರೈ-ಆದಿತ್ಯನನ್ನು (ಉದಯಕಾಲದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು), ಕಾಟ್ಟೆ-ತೋರಿಸಿ, ಶಿರೀಧರನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು (ಶ್ರೀಧರನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವು, ಈದು-ಇದು, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ನೈಯುಮ್ - (ಇಂತಹ ಶರಣ್ಯನನ್ನೂ ಉಪಾಸ್ಯನನ್ನೂ ತಾನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಅನುಭವಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು) ಕೃಶಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ, ಕಣ್ಣೀರ್-ಕಣ್ಣು ನೀರು, ಮಲಕ-ಸ್ರವಿಸುವಂತೆ, ನಿನ್-ನಿಂತು, ನಾರಣ-ನಾರಾಯಣನು, ಎನ್ನುಮ್-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಅನ್ನೇ!-ಅಮ್ಮಾ (ಅಯ್ಯೋ!), ಎ-ನನ್ನ, ತೆಯಾವವುರುವಿಲ್-ಅಪ್ರಾಕೃತಶರೀರವುಳ್ಳವಳಾಗಿ, ಶಿಷು-ಮುಗ್ಧೆಯಾದ, ಮೂ-ಹುಲ್ಲೇಕರುವಿನಂತೆ ಸುಕುಮಾರಿಯಾದ ಇವಳು, ಶೆಯಾಕಿನದು-ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು, ಒನ್-ಒಂದನ್ನೂ, ಅತ್ತಿಯೇನೇ-ನಾನು ತಿಳಿಯಲಾರೆನು. (ಏನುಮಾಡಲಿ ?)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕೃತ್ಯಾ ಚಾಂಜಲಿಬನ್ಧಮೇವ ಶಿಥಿಲೀಭೂತಸ್ವಭೂಷಾತ್ಕರ-
ದ್ವಂದ್ವಾದ್ವಾರಿನಿಧಿಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ವದತಿ ಶ್ರೀಶಸ್ಯ ವಾಸಸ್ಥಲಮ್ |
ತೇಜೋರಾಶಿನಿಧಿಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ಚ ರವಿಂ ಶ್ರೀಶಸ್ಯ ಬಿಂಬೋಽಯಮಿ-
ತ್ಯೇನಂ ಮೇ ತನುಜಾಶ್ರುಪೂರ್ಣನಯನಾ ನಾರಾಯಣೇತ್ಯಾಃ !
ಕಥಮ್ ? ||

ತಾ|| (ಅವನೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ಸಮುದ್ರವನ್ನೂ ಆದಿತ್ಯನನ್ನೂ ಕಣ್ಣು ಮೋಹಾವಿಷ್ಟೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆಂದು—ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಇವಳು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಜಲಿಮಾಡಿ ಅವನು ಶಯನಮಾಡಿರುವ ಸ್ಥೀರಸಮುದ್ರವೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಉದಯಕಾಲದ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿ ಇದು ಶ್ರೀಧರನ ವಾಸಸ್ಥಾನವೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ತಾನು ಅವನನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಶೈಥಿಲ್ಯವಂ ಪಡೆದು, ಕಣ್ಣು ನೀರು ಸುರಿಸಿ, ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಅಯ್ಯೋ! ಹುಲ್ಲೇಕರುವಿನಂತಿರುವ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವುಳ್ಳ ಈ ನನ್ನ ಮಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ಇಂತಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾರೆನು. ಏನುಮಾಡಲಿ ?

(೩) ಅಱಿಯುಮ್ ಶೆನ್ನೀಯೈ ತ್ತುಱಿ ಯಚ್ಚುದನೆನ್ನುಮ್
ಮೆಯ್ ವೇವಾಳ್,

ಎಱಿಯುಮ್ ತಣ್ಕಾಡ್ ಶೈ ತ್ತುಱಿ ಯೆನ್ನುಡೈ
ಕ್ಕೋವಿನ್ನೆನೆನ್ನುಮ್,

ವೆಱಿಕೋಳ್ ತುಱಾಯ್ ಮಲರ್ ನಾಱುಮ್ ವಿನೈಯುಡೈ-
ಯಾಟ್ಟೈಯೇ ಪೆಱ್ಱು,

ಶೆಱಿವಳ್ಳೈಮುನ್ನೈ ಚ್ಚಿಱುಮಾಕ್ ಶೆಯ್ ಕಿನ್ನದೇ
ಕಣ್ಣುಕ್ಕೋನೇ.

ಪ್ರ|| ಅಱಿಯುಮ್-ಸುಡುವುದೆಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಶೆಮ್ ತೀಯೈ-ಕೆಂಪಗೆ ಇರುವ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು, ತ್ತುಱಿ-(ತೇಜೋಮಯನಾದ ಭಗವಂತನೆಂದು) ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅಲಿಂಗಿಸಿ, ಅಚ್ಚುದೇ ಎನ್ನುಮ್-ಅಚ್ಚುತನು (ನನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡದವನು), ಎನ್ನುಮ್-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. (ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ) ಮೆಯ್ ವೇವಾಳ್ - ಶರೀರವು ಬೆಂದುಹೋಗದವಳಾಗಿದಾಳೆ. (ಅಗ್ನಿಯು ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಇವಳನ್ನು ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ), ಎಱಿಯುಮ್-ಬೀಸುವ, ತಣ್-ಶೀತಳವಾದ, ಕಾಡ್ ಶೈ-ಗಾಳಿಯನ್ನು, ತ್ತುಱಿ-ಅಲಿಂಗಿಸಿ (ಅದು ತಣ್ಣಗೆ ಸ್ನಾಪಕರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನೇ ಯೆಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅಲಿಂಗಿಸಿ), ಎನ್ನುಡೈ-ನನಗೆ ಭವ್ಯನಾದ, ಕೋವಿನ್ನೇ-ಗೋವಿಂದನು, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ವೆಱಿಕೋಳ್-ಪರಿನುಳ ಭರಿತವಾದ, ತುಱಾಯ್ ಮಲರ್-ತುಳಸೀದಳವು, ನಾಱುಮ್-ಸುಗಂಧವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು (ಅವನು ಇವಳಿಗೆ ಈ ಸುಗಂಧವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರಬಹುದು). ವಿನೈಯುಡೈಯಾಟ್ಟೈಯೇ-(ಹೀಗೆ ಇವಳ ದಶೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದಷ್ಟು) ಪಾಪಭರಿತಿಯಾದ ನಾನು, ಪೆಱ್ಱು-ಹೆತ್ತ, ಶೆಱಿವಳ್ಳೈ-(ಕೈಗಳಿಗೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಳೆಗಳುಳ್ಳ, ಮುಕ್ತೈ-ಮುಂಗೈಗಳುಳ್ಳ, ಶಿಱುಮಾಕ್ - ಚಿಕ್ಕ ಹುಲ್ಲೇಕರುವಿನಂತೆ ಇರುವ ಇವಳು, ಶೆಯ್ ಕಿನ್ನದು - ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು, ಎ ಕಣ್ಣುಕ್ಕು-ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ, ಒನೇ-ಒಂದೇ ವಿಧವೇ? (ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಅಲಿಂಗ್ಯಾಗ್ನಿಮಯಂ ಮನಾಚ್ಯುತ ಇತಿ ಪ್ರೇಮೋಜ್ಜ್ವಲಂ ಮೆ ಸುತಾ-
ಚಿತ್ರಂ ನೈವ ಹಿ ದಹ್ಯತೇ ಚ ಪವನಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾಽಪಿ ಚಾಸ್ತಿಷ್ಯ ಚ |
ಗೋವಿಂದೋ ಮಮ ಸೋಽಯಮಿತ್ಯಪಿ ವದೇದ್ಗನ್ಧಸ್ತುಲಸ್ಯಾ ಭವೇತ್-
ಪಾಪಿನ್ಯಾಽಪ್ಯ ನ ವೇದ್ಯತೇ ಕಿಲ ಮಯಾ ಕಿಂ ಕಿಂ ಕರೋತಿ ಭ್ರಮಾತ್ ||

ತಾ|| (ಇವಳ ಅತಿಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಆಗ್ನಿ ವಾಯು
ಪ್ರಭೃತಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾಳೆ.) ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿ-
ರುವ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಅಲಿಂಗಿಸಿ “ ತೇಜೋಮಯನಾದ ನನ್ನ ಅಚ್ಯುತನು ” ಎನ್ನು-
ತ್ತಾಳೆ. ತಣ್ಣಗೆ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಅಲಿಂಗಿಸಿ “ನನ್ನ ಗೋವಿಂದನು”
ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ದಿವ್ಯ ತುಳಸೀಗಂಧವೂ ಕೂಡ ಇವಳ ಸಮಾಪವಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳ
ಸುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂತಹ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದ ಪಾಪವುಳ್ಳ ನನ್ನ ಈ
ಮುಗ್ಧಹರಿಣೀ ಸದೃಶಿಯಾದ ಕನ್ಯೆಯು ಮಾಡುವುದು ಒಂದುವಿಧವೇ? ಹೀಗೆ
ಭ್ರಾಂತಿಯಾದ ಇವಳು ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳೋ ?

(೪) ಒಪ್ಪಿಯತಿಹ್ನಿಕ್ಯೈಕ್ವಾಟ್ಟಿ ಯೋಳಿಮಣಿವಣ್ಣನೇ ಯೇನ್ನುಮ್,
ನಿಷ್ಟ ಕುಸ್ತತ್ತಿನೈ ನೋಕ್ತಿ ನೆಡುಮಾಲೇ ವಾವೆಸ್ತು ಕೂವುಮ್,
ನಷ್ಟ ಪೆಯ್ಯುಮ್ ಮತ್ತೈಕಾಣಿಲ್ ನಾರಣ್ ವನ್ನಾನೆಣ್ಣಲುಮ್,
ಎಪ್ಪಿನಮೈಯಲ್‌ಕಳ್ ಶೆಯಾದಾರೆನ್ನುಡೈ
ಕೋಮಳತ್ತೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಒನಿ ಯ-ಸಕಲಕಲಾವೂರ್ಣವಾದ, ತಿಹ್ನಿಕ್ಯೈ-ಚಂದ್ರನನ್ನು, ಕಾಟ್ಟಿ-
ತೋರಿಸಿ, ಒಳಮಣಿವಣ್ಣನೇ-(ಕಾಂತನೇ ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ) ಶುದ್ಧಸ್ಪಟಿಕಮಣಿ
ವರ್ಣನಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ !, ಎನ್ನುಮ್-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ನಿಷ್ಠ-ನಿಂತಿರುವ,
ಕುಸ್ತತ್ತಿನೈ-ಪರ್ವತವನ್ನು, ನೋಕ್ತಿ-ನೋಡಿ, ನೆಡುಮಾಲೇ-(ನಿನ್ನ ಶರೀರದಂತೆ)
ಅತ್ಯುಚ್ಛವಾದ ಸ್ನೇಹವುಳ್ಳ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ !, ವಾ-(ಯಾತಕ್ಕೆ ದೂರದಲ್ಲಿ
ನಿಂತಿರುತ್ತೀಯೆ ?) ನನ್ನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಾ, ಎನು - ಎಂದು, ಕೂವುಮ್ -
(ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ) ಕರೆಯುತ್ತಿದಾಳೆ. ನನು-ಜಿನ್ನಾಗಿ, ಪೆಯ್ಯುಮ್-ವರ್ಷಿಸುವ,
ಮತ್ತೈ-ಮೇಘವನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ಕಂಡರೆ, ನಾರಣ್ - (ನಾರಶಬ್ದವಾಚ್ಯವಾದ

ಜಲಗಳಿಗೆ ಅಶ್ರಯಭೂತನಾದ) ನಾರಾಯಣನು, ವನ್ದಾ- (ನನ್ನ ಸನ್ತಾಪವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು) ಬಂದನು, ಎನ್ನು-ಎಂದು, ಅಲುಮ್-ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ನರ್ತನ ಮಾಡುವಳು. ಎನ್ನುಡೈಯ - ನನ್ನ, ಕೋಮಳತ್ತೈ - ಸುಕುಮಾರ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಈ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು, ಎನ್ನು-ಯಾವಾಗ, ಇನ-ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ, ಮೈಯಲ್ ಕಳ್-ಭ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ, ಶಿಯ್ದಾರ್-ಮಾಡಿದರೋ !

(ಸ-ಗಾ-ರೆ ||)—

ಚಂದ್ರಂ ಪೂರ್ಣಕಲಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ವ. ಷಿವರ್ಣಂ ಶ್ರೀಹರಿಂ ತಂ ವದೇ-
ದದ್ರಿಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಕಿಲ ಸ್ಥಿರಾ ಪ್ರಣಯಿನಂ ತಂ ನಾಯಕಂ ಚಾಹ್ವಯೇತ್ |
ವರ್ಷಂತಂ ಚ ವಿಶೋಕ್ಯ ವಾರಿದನಿಯಂ ನಾರಾಯಣಂ ತ್ವಾಗತಂ
ಮತ್ಪ್ವಾ ನೃತ್ಯತಿ ಕೋಮಲಾ ಮಾಮ ಸುತಾ ಭ್ರಾನ್ತಾ ಕೃತಾ ಸಾಂಪ್ರತಮ್ ||

ತಾ|| (ಉಜ್ಜ್ವಲವಾಗಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿಯೂ ಶ್ರಮಹರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಶರೀರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಚಂದ್ರನನ್ನೂ ಪರ್ವತವನ್ನೂ ಮೇಳವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅವನೇ ಎಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದಾಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಶುದ್ಧಸ್ಥಿತಿವರ್ಣನೇ-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ನಿಂತಿರುವ ಪರ್ವತವನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ತ್ರೀತಿಯುಕ್ತನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಬಾ—ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ವರ್ಷಿಸುವ ಮೇಳವನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಾರಾಯಣನು ಬಂದನು—ಎಂದು ನರ್ತನಮಾಡುವಳು. ನನ್ನ ಈ ಸುಕುಮಾರಿಯಾದ ಕನ್ಯೆಗೆ ಈ ಭ್ರಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನು ಯಾವಾಗ ಉಂಟುಮಾಡಿದನೋ ! (ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವಧಿಯುಂಟೋ ?—ಎಂದು ಭಾವವು).

(೫) ಕೋಮಳವಾಕ್ ಕಷ್ಟೈ ಪ್ಪುಲ್ಕಿ ಕ್ಷೋವಿನ್ದಕ್

ಮೇಯ್ ತ್ತನವೆನ್ನುಮ್,

ಪೋಮಿಳನಾಗತ್ತಿಕ್ ಪಿಕ್ ಪೋಯವಕ್ ಕಿಡಕ್ಕೈ

ಯಾದೆನ್ನುಮ್,

ಅಮಳವೊಸ್ತುಮುಚಿಯೇನರುವಿನೈಯಾಟ್ಟಿಯೇಕ್ ಪೆಠ್ಠಿ,

ಕೋಮಳವಲ್ಲಿಯೈ ಮಾಯೋಕ್ ಮಾಲ್ ಶೆಯ್ದು

ಶೆಯ್ ಕಿನ್ಟ ಕೂತ್ತೇ.

ಪ್ರ|| ಕೋಮಳಮ್-ಎಳೆದಾದ, ವಾ-ದೊಡ್ಡದಾದ, ಕನ್ಯೆ-ಕರುಗಳನ್ನು, ತ್ತುವಿ-ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು, ಕೋವಿನ್ದ-ಗೋವಿನ್ದನು, ಮೇಯಾತ್ತನ-ಮೇಯಿಸಿದ ಕರುಗಳು, ಎನ್ನುಮ್-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಪೋಮ್ - (ತಾನಾಗಿ ಮನಸ್ಸುಬಂದಂತೆ) ಹೋಗುತ್ತಿರುವ, ಇಳನಾಗತ್ತಿ-ಎಳೆ ಸರ್ಪದ, ಪಿ-ಹಿಂದೆ, ಪೋಯ್-ಹೋಗಿ, ಅವಕಿಡಕ್ಕೈ-ಅವನು ಶಯನಮಾಡುವ ಹಾಸಿಗೆ, ಈಮ-ಇದು, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದಾಳೆ. ಆರು-ಅವಿನಾಶ್ಯವಾದ, ವಿನೈಯಾಟ್ಟಿಯೇ - ಪ್ರಬಲವಾದ ಪಾಪವುಳ್ಳ ನಾನು, ಪೆಠ-ಹೆತ್ತ, ಕೋಮಳಮ್-ಮೃದುಸ್ವಭಾವಿಯಾದ, ವಲ್ಲಿಯೈ-ಲತೆಯಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡುವ ಇವಳನ್ನು, ಮಾಯೋ-ಆಶ್ಚರ್ಯಗುಣಚೇಷ್ಟಿತಗಳುಳ್ಳವನು, ಮಾಲಾಶೆಯ್ದು-ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿಸಿ, ಶೆಯ್-ಕಿನ - ಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಕೂತ್ತು-ಲೀಲೆಯು, ಆಮಳವು-ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನ್ಯಾಸಿಸುವುದೆಂದು, ಒನ್ನುಮ್-ಒಂದೂ, ಅತ್ತಿಯೇ-ತಿಳಿಯೆನು. (ಆಣ್ಕನ್ಯೈ-ಎಂದೂ ಪಾಠವಿದೆ. ಗಂಡು ಕರುಗಳನ್ನು-ಎಂದು ಅರ್ಥ.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವತ್ಸಾನಾಶ್ಲಿಷ್ಯ ಸೇಯಂ ಸುತರುಣವಯಸಸ್ತೇ ಚ

ಗೋವಿನ್ದಪಾಲಾಃ

ಇತ್ಯೇನಾಹ ಸ್ವಯಂ ಚಾಪ್ಯನುಸರತಿ ಹಠಾತ್ಸರ್ಪಮೇವ

ಪ್ರಯಾಂತಮ್ |

ತಸ್ಯೇಯಂ ಭಾತಿ ಶಯ್ಯೇತ್ಯಹಹ ! ಮಮ ಸುತಾಮಾದ್ಯಶೀಂ

ಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತಾಂ

ಮಾಯಾವೀ ಕೋಮಲಾಂ ಕಿಂ ಬತ ! ಬತ ! ಕುರುತೇ ಹಂತ !

ಎಲ್ಲಿಂ ನ ಚಾನೇ ||

ತಾ|| (ಅವನ ರಕ್ಷಕತ್ವವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಕರುಗಳೆಂದೂ, ಸರ್ಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುವ ಹಾಸಿಗೆಯೆಂದೂ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತಿದಾಳೆಂದು ತಾಯಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.) ಎಳೆ (ದೊಡ್ಡ) ಕರುಗಳನ್ನು ಇವಳು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು 'ನಮ್ಮ ಗೋವಿನ್ದನು ಮೇಯಿಸಿದ ಕರುಗಳು'—ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ ಮನಸ್ಸುಬಂದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಪಶಿಶುವನ್ನು ನೋಡಿ ಇದು ಅವನ ಹಾಸಿಗೆಯೆಂದು ಅದರ

ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರಬಲವಾದ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಈ ಕೋಮಳವಲ್ಲಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಸಿರುವ ಮಾಯಾಚೇಷ್ಟಿತನ ಲೀಲೆಯು ಹೇಗೆ ಪರಿಣಮಿಸುವುದೋ ನಾನು ತಿಳಿಯಲಾರೆನು—(ಎಂದು ತಾಯಿಯು ಸಂತಪ್ತೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.)

(೭) ಕೂತ್ತರ್ ಕುಡಮೆಡುತ್ತಾಡಿಲ್ ಕೋವಿನ್ನನಾಮನಾ

ವೋಡುಮ್,

ವಾಯ್ತ್ತ ಕುಲೋಶೈಕ್ಕೇಳ್ಳಿಲ್ ಮಾಯವನೈ

ಮೈಯಾಕ್ಕುಮ್,

ಅಯ್ಚ್ಚಿಯರ್ ವೆಣ್ಣೈಯ್ಕಳ್ ಕಾಣಿಲವನುಣ್ಣು

ವೆಣ್ಣೈಯಾದೆನ್ನುಮ್,

ಪೇಯ್ಚ್ಚಿ ಮುಲೈ ಶುಮೈತ್ತಾರ್ಕ್ಕಣ್ ಪೆಣ್ಕೋಡಿ

ಯೇಟಿಯ ಪಿತ್ತೇ.

ಪ್ರ|| ಕೂತ್ತರ್. ಲೀಲಾಪರವಶರು (ಅಟ ಅಡುವವರು), ಕುಡಮ್ ಎಡುತ್ತ - ಕುಂಭವನ್ನು ಎತ್ತಿ, ಅಡಿಲ್-ಅಡಿದರೆ, ಕೋವಿನ್ದ ಆಮೆನಾ-ಗೋವಿನ್ದ ನಾಗಿರ ಬಹುದೆಂದು, ಓಡುಮ್ - (ಇವಳು) ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಓಡಿಹೋಗುವಳು. ವಾಯ್ತ್ತ-ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷನಕವಾದ (ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ), ಕುಲೋಶೈ-ವೇಣುಗಾನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು, ಕೇಳ್ಳಿಲ್-ಕೇಳಿದರೆ, ಮಾಯವ - (ಅಶ್ಚರ್ಯಭೂತ ನಾದ) ಕೃಷ್ಣನು, ಎನ್ನು - ಎಂದು, ಮೈಯಾಕ್ಕುಮ್ - ನೋಹಿತೆಯಾಗುವಳು. ಅಯ್ಚ್ಚಿಯರ್-ಗೋಪಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ, ವೆಣ್ಣೈಯ್ಕಳ್-ವೆಣ್ಣೈಯ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ಕಂಡರೆ, ಅವ್ ಉಣ್ಣು - ಅವನು ಭಕ್ಷಿಸಿದ, ವೆಣ್ಣೈಯ್ - ವೆಣ್ಣೈಯು, ಈದು ಎನ್ನುಮ್-ಇದೇ ಎನ್ನುವಳು. ಪೇಯ್ಚ್ಚಿಮುಲೈ-ಪೂತನೆಯ ಸ್ತನವನ್ನು, ಶುಮೈತ್ತಾರ್ಕ್ಕು-ಹೀರಿ ಅವಳ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡ ವಹೋಪಕಾರಕನಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೋಸ್ಕರ, ಕೊಡಿ-ಲತೆಯಂತೆ ಇರುವ, ಎಣ್ಣೆ - ನನ್ನ ಈ ಕನ್ಯೆಯು, ಏತಿಯ ಪಿತ್ತೇ-ಮಿತಿಮೀರಿ ತಲೆಗೆ ಹತ್ತಿರುವ ಹುಚ್ಚುಳ್ಳವಳಾಗಿದಾಳೆ. (ಏನು ಮಾಡಲಿ ?)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಲೀಲಾಸಕ್ತಾ ಘಟೈಶ್ಚೇನ್ಮನು ಕಿಲ ತನಯಾ ಚಾನುಯಾತ್ಮೇವ ಕೃಷ್ಣೋ
ಗೋವಿನೋಽಯಂ ಮಮೇತಿ ಭ್ರಮವಶಹೃದಯಾ ವೇಣುನಾದೇ

ಚ ಮುಗ್ಧಾ |

ಸೋಽಯಂ ಮಾಯೀತಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸವದಿ ಚ ನವನೀತಂ ತು

ತದ್ಭುಕ್ತಮಾಹ !

ಶ್ರೀಶಃ ಕಿಂ ಪೂತನಾಯಾ ಅಸುಹರಣಸಟುಃ ಕೋಮಲಾಂ ಮೇಽದ್ಯ

ಕುರ್ಯಾತ್ ? ||

ತಾ|| (ಇವಳಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ಹುಚ್ಚನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾಳೆ.) ಆಟ ಆಡುವವರು
ಕುಂಭವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅಡಿದರೆ ಗೋವಿನ್ದನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ
ಹಿಡುತ್ತಾಳೆ. ವೇಣುಗಾನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೃಷ್ಣನೇ ಎಂದು ಮೋಹಾ
ವಿಷ್ಣಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಗೋಪಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವನು ತಿಂದ
ಬಿಣ್ಣೆಯು ಇದೇಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಪೂತನಾಪ್ರಾಣನಾಶಕನಾದ ಅವನ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ನನ್ನ ಕೋಮಲವಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ಹುಚ್ಚು ಮಿತಿಮಾರಿ ತಲೆಗೆ
ಹತ್ತಿಹೋಗಿ ದೆ— ಏನುಮಾಡಲಿ ? ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಆಗುವುದೋ ? (ಎಂದು
ತಾಯಿಯು ಚಿನ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.)

(೭) ಏಷಿಯ ಪಿತ್ತಿನೋಡೆಲ್ಲಾ ವುಲಕುಮ್ ಕಣ್ಣಿ

ಪಡೈವೈನ್ನುಮ್,

ನೀಲು ಶೆವ್ವೆಯಿಡಕ್ಕಾಣಿಲ್ ನೆಡುಮಾಲಡಿಯೊ

ರೆನ್ನೋಡುಮ್,

ನಾಲುತುಡ್ಡಾಯ್‌ಮೆಲರ್ ಕಾಣಿಲ್ ನಾರಣ್ಣಕ್ಕಣ್ಣಿ

ಯಾದೆನ್ನುಮ್,

ತೇಱಿಯುಮ್ ತೇಱಾದಮ್ ಮಾಯೋಕ್ ತಿಱತ್ತನಳ್ಳೇ

ಯಿತ್ತಿರುವೇ.

ಪ್ರ|| ಏಷಿಯ-ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದ, ಪಿತ್ತಿನೋಡು-ಭ್ರಮದೊಡನೆ ಕೂಡಿ, ಎಲ್ಲವುಲಕುಮ್-ಸಕಲಲೋಕಗಳೂ, ಕಣ್ಣು ಪಡೆಪ್ಪು ಎಷ್ಟುಮ್-ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಂದು ಹೇಳುವಳು. ನೀಲು-ಭಸ್ಮವನ್ನು, ಶೆವ್ವೇ-ನೆಟ್ಟಿಗೆ, ಇಡ-ರೇಖಾರೂಪವಾಗಿ ಇಡುವುದನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ಕಂಡರೆ, (ದ್ರವ್ಯವಿವೇಚನವಿಲ್ಲದೆ) ನೆಡುಮಾಲ್-ಅಶ್ರಿತವತ್ಸಲನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ, ಅಡಿಯಾರ್-ಭಕ್ತೋತ್ತಮರು, ಎನ್ನು - ಎಂದು, ಓಡುಮ್ - (ಅವರ ಸವಿಸಾಪಕ್ಕೆ) ಓಡಿಹೋಗುವಳು. ನಾಲು-ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ, ತುಘಾಯ್-ಮಲರ್-ತುಳಸೀಗುಚ್ಛವನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ನೋಡಿದರೆ, ನಾರಣ ಕಣ್ಣು - ಸರ್ವಸ್ವಾವಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನ ಮಾಲೆ, ಈದು-ಇದು, ಎನ್ನುಮ್-ಎಂದು ಹೇಳುವಳು. (ಹೀಗೆ) ತೇಟಿಯುಮ್ ತೇಣಾದುಮ್-ಶಾಂತಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ, ಇತ್ತಿರು-ಈ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು (ಆ ಸಾಕ್ಷಾಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿರುವ ಇವಳು), ಮಾಯೋ-ಆಶ್ಚರ್ಯಚೇಷ್ಟಿತನಾದ ಪರಾತ್ಪರನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ತಿಪ್ಪತ್ತನಳ್-ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೋಹಾವಿಷ್ಣೆಯಾಗಿ ಅವನಿಗೇ ವಶ್ಯೆಯಾಗಿದಾಳೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವಿಶ್ವಂ ಕೃಷ್ಣೇನ ಸೃಷ್ಟಂ ವದತಿ ಕಿಲ ಮಹಾನೋಹಸಶ್ಯಾ ಯದಿ ಸ್ಯಾ-
ದೂರ್ಧ್ವಾಂ ರೇಖಾಂ ವಿಲೋಕ್ಯ ಭ್ರಮತ ಇಹ ತದೀಯತ್ಯಬುದ್ಧಾಃ

ಒನುಧಾನೇತ್ |

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸೇಯಂ ತುಳಸ್ಯಾ ದಳಮಪಿ ವದತಿ ಸ್ತುತ್ವ ನಾರಾಯಣಸ್ಯೇ-
ತ್ಯೇನಂ ಮುಗ್ಧಾಽಪ್ಯಮುಗ್ಧಾಽಪಿ ಚ ಕಿಲ ಕಮಲಾ ಮಾಯಿನಸ್ತಸ್ಯ ವಶ್ಯಾ||

ತಾ|| (ಇವಳು ಭ್ರಮಸಹಿತೆಯಾದಾಗಲೂ ಭ್ರಮರಹಿತೆಯಾದಾಗಲೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇಸಮನಾಗಿ ಅವನಿಗೇ ವಶ್ಯೆಯಾಗಿದಾಳೆಂದು ತಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಅತ್ಯಂತ ಭ್ರಮವಶ್ಯೆಯಾಗಿ ಸಕಲಲೋಕಗಳೂ ಕೃಷ್ಣನಿಂದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಭಸ್ಮವನ್ನು ರೇಖಾರೂಪವಾಗಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡರೆ ಉರ್ಧ್ವ ಪುಂಡ್ರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತೋತ್ತಮರೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಪರಿಮಳವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ತುಳಸಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಮಾಲೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಂತಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಈ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು (ಈ ನನ್ನ ಕನ್ಯೆಯು) ಆ ಮಾಯಾಚೇಷ್ಟಿತನಿಗೇ ವಶ್ಯೆಯಾಗಿದಾಳೆ.

(೮) ತಿರುವುಡೈ ಮನ್ನರೈಕ್ಕಾಣಿಲ್ ತಿರುಮಾಲೈಕ್ಕಣ್ಣೇನೇ
ಯೆನ್ನುಮ್,
ಉರುವುಡೈ ವಣ್ಣು ಬ್ಬಳ್ ಕಾಣಿಲುಲಕಳನ್ನಾ ನೆಷ್ಟು ತುಳ್ಳುಮ್
ಕರುವುಡೈ ತ್ತೇವಿಲ್ ಕಳೆಲ್ಲಾ ಮ್ ಕಡಲ್ಪುಣ್ಣ ಕೋಯಿಲೇ
ಯೆನ್ನುಮ್,
ನೆರುವಿಲುಮ್ ವೀಚ್ಚಿಲುಮೋವಾಳ್ ಕಣ್ಣ ಕ್ಕೊಳ್ ಕಳ್
ವಿರುಮ್ಬುಮೇ.

ಪ್ರ|| ತಿರು-ಪೂರ್ಣವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು, ಉಡೈ-ಪಡೆದಿರುವ, ಮನ್ನರೈ-
ರಾಜರನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ಕಂಡರೆ, ತಿರುಮಾಲೈ-(ಸಕಲ ಸಂಪದ್ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ) ಶ್ರೀಯು-
ಪತಿಯನ್ನು, ಕಣ್ಣೇನೇ-ಕಣ್ಣಿನು, ಎನ್ನುಮ್-ಎನ್ನುವಳು. ಉರುವುಡೈ-ವಿಲಕ್ಷಣ
ರೂಪಗಳುಳ್ಳ, ವಣ್ಣು ಬ್ಬಳ್-ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ಕಂಡರೆ, ಉಲಕಳನ್ನಾ-
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಗಿ ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಳಿದವನು, ಎನು-ಎಂದು, ತುಳ್ಳುಮ್-
ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನರ್ತನಮಾಡುವಳು. ಕರುವುಡೈ-ವಿಗ್ರಹಗಳುಳ್ಳ, ತೇವು ಇಲ್
ಕಳ್ ಎಲ್ಲಾ ಮ್ - ದೇವಾಲಯಗಳೆಲ್ಲಾ, ಕಡಲ್ವಣ್ಣ - ನೀಲವರ್ಣನಾದ
(ಸಮುದ್ರವರ್ಣನಾದ) ಸರ್ವೇಶ್ವರನ, ಕೋಯಿಲೇ-ದಿವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ, ಎನ್ನುಮ್
-ಎನ್ನುವಳು. ನೆರುವಿಲುಮ್ - (ಬಂಧುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ) ಭಯ
ಪಡುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲೂ, ವೀಚ್ಚಿಲುಮ್-ಆರ್ತಿಯಿಂದ ಮೋಹಾವಿಷ್ಟೆಯಾದ ವೇಳೆ
ಯಲ್ಲೂ (ಎರಡು ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಒಂದೇಸಮನಾಗಿ), ಓವಾಳ್-ಸಂತತವಾಗಿಯೇ,
ಕಣ್ಣ ಕ್ಕೊಳ್ ಕಳ್-ಕೃಷ್ಣ ನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ, ವಿರುಮ್ಬುಮ್-ಆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಭೂಪಾಲಾ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಪೂರ್ಣಾ ಹರಿರಯಮನಘಶ್ಚ್ರೀಧರಶ್ಚೇತಿ ವಕ್ತಿ
ಭ್ರಾಂತಾ ನಾನಾಪದಾರ್ಥಾನಪಿ ವದತಿ ಹರಿಂ ಲೋಕಮಾತಾರಮೇವ |
ದೇವಾಗಾರಾಣಿ ವಕ್ತಿ ಸ್ವಯಮಪಿ ಸಹಿತಾ ವಿಗ್ರಹೈರಾಲಯಾದೀ
ಭೀತಾ ವಾ ಹಂತು! ಮುಗ್ಧಾ ಸತತಮಪಿ ಭವೇತ್ ಕೃಷ್ಣ ಪಾದಾಬ್ಜಸಕ್ತಾ ||

ತಾ|| (ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ಸಕ್ತಚಿತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದು ಹೇಳು
ತ್ತಾಳೆ.) ಐಶ್ವರ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣರಾದ ರಾಜರನ್ನು ನೋಡಿ ಇವಳು ಶ್ರೀಯುಪತಿ
ಯನ್ನು ಕಂಡೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ನಾನಾಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು
ಕಂಡರೆ ಸಕಲಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಆಳಿದ (ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾದ) ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಸಂಭ್ರಮ

ದಿಂದ ನರ್ತನಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಯಾವ ವಿಗ್ರಹಗಳಾದರೂ ಉಳ್ಳ ಆಲಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. (ಹೀಗೆ) ಬನ್ಧುಗಳ ಭಯದಿಂದ ಶಾಂತಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಆರ್ತಿಯಿಂದ ಮೋಹಾವಿಷ್ಟೆಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಸನ್ನತವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ (ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ).

(೯) ವಿರುಮ್ಭಿ ಪ್ಪಕವರೈ ಕ್ಕಾಣಿಲ್ ವಿರುಲಿಡಮುಣ್ಣಾನೇ
ಯೆನ್ನುಮ್,

ಕರುಮ್ ಪೆರುಮೇಗಬ್ಬಳ್ ಕಾಣಿಲ್ ಕಣ್ಣ ನೆಟ್ಟು ಪ್ಪುಕ್ಕುಮ್,
ಪೆರುಮ್ ಪುಲವಾನಿರ್ ಕಾಣಿಲ್ ಪಿರಾನುಳನೆಷ್ಟು ಪಿಳ್ ಶೆಲ್ಲುಮ್,
ಅರುಮ್ ಪೆಣ್ಣಿ ನೈ ಮಾಯೋನಲಗ್ಗಿ ಯಯರ್ಪಿಕ್ಕಿಣ್ಣನೇ.

ಪ್ರ|| ಪಕವರೈ-ಸನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ಕಂಡರೆ, ವಿರುಮ್ಭಿ-ಅತ್ಯಾದರವಂ ಮಾಡಿ, ವಿಯಲ್ ಇಡಮ್ - ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನು, ಉಣ್ಣಾನೇ-ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿದವನೇ, ಎನ್ನುಮ್-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಕರುಮ್ ಪೆರುಮೇಗಬ್ಬಳ್-ನೀಲವಾದ ಮಹಾಮೇಘಗಳನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ಕಂಡರೆ, ಕಣ್ಣ-ಕೃಷ್ಣನು, ಎನ್ನು-ಎಂದು, ಎ-ಮೇಲೆ ಎದ್ದುಹೋಗಲು, ಪ್ಪುಕ್ಕುಮ್ - ಹಾರುತ್ತಿರುವಳು. ಪೆರುಮ್ - ದೊಡ್ಡ, ಪುಲ-ದರ್ಶನೀಯವಾದ, ಆನಿರ್ - ಪಶುಗಳ ಗುಂಪನ್ನು, ಕಾಣಿಲ್-ಕಂಡರೆ, ಪಿರ್-ಇವುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಿವೆ) ಸ್ವಾಮಿಯು, ಉಳ-ಇವುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವನು, ಎನ್ನು-ಎಂದು, ಪಿ-ಅವುಗಳ ಹಿಂದೇ, ಶೆಲ್ಲುಮ್-ಹೋಗುತ್ತಿರುವಳು. ಪೆಣ್ಣಿ ಅರುಮ್-ಹೊಂದಲಶಕ್ಯಳಾದ, ಪೆಣ್ಣಿ ನೈ-ಈ ಹೆಣ್ಣನ್ನು, ಮಾಯೋ - ಮಾಯಾಚೇಷ್ಟಿತನಾದ ಅವನು, ಅಲಗ್ಗಿ - ಸನ್ತಾಪ ಪಡಿಸಿ, ಅಯರ್ಪಿಕ್ಕಿಣ್ಣನೇ-ಮೋಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಸನ್ಯಾಸಿವರ್ಗಾ ವಿಪುಲತಮಜಗದ್ರಕ್ಷಕಂ ವೇತ್ತಿ ವಿಷ್ಣುಂ
ನೀಲಾ ಮೇಘಾಃ ವಿಲೋಕ್ಯ ಸ್ವಯಮಪಿ ಚ ಹರಿಃ ಕೃಷ್ಣ ಇತ್ಯುತ್ಸರನ್ನೀ |
ಸೇಯಂ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಪಶೂನಾಂ ನಿವಹಮಪಿ ಸ ಆಗಚ್ಛತೀತ್ಯೇವ ಗಚ್ಛೇ-
ದೇವಂ ಬಾಲಾ ಮಮೇಯಂ ಸಪದಿ ಬಹುತಮಾಂ ಮಾಯಿನಾ

ಮೋಹಿತಾಽಸ್ಮಿ ||

ತಾ|| (ಶ್ಲಾಘೆಯಾದ ಈ ನನ್ನ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಅವನು ಸಂತಾಪಪಡಿಸಿ ಮುಗ್ಧೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದಾನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಸನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಇವಳು ಜಗದ್ಭಕ್ಷಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ನೀಲಮೇಘಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು—ಎಂದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿರುವಳು. ದೊಡ್ಡ ಪಶುಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಳು. ಈ ಪ್ರಕಾರ (ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭಿಯಾಗಿ ಶ್ಲಾಘೆಯಾದ) ಈ ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗುವಂತೆ ಅವನು ಮೋಹಪಡಿಸಿ ಇರುತ್ತಾನೆ.

(೧೦) ಅಯರ್ಕ್ಕುಮ್ ಶುಹ್ರಮ್ ಪಹ್ರಿ ನೋಕ್ಕುಮ್

ಅಕಲವೇ ನೀಳ್‌ನೋಕ್ಕುಕ್ಕೊಳ್ಳುಮ್

ವಿಯರ್ಕ್ಕುಮ್ ಮತ್ತೈಕ್ಕಣ್‌ತುಳುವು, ವೆವ್ವಯಿರ್—

ಕ್ಕೊಳ್ಳುಮ್ ಮೆಯರ್‌ಶೋರುಮ್

ವೆಯರ್‌ತ್ತುಮ್ ಕಣ್ಣಾವೆತ್ತು ವೇಶುಮ್ ಪೆರುಮಾನೇ

ವಾವೆತ್ತು ಕೂವುಮ್,

ಮಯಿತ್ತೈರುಮ್ ಕಾದಲೆಕ್ ಪೇದೈಕ್ಕೇ ಶೆಯರ್‌ಕೇ

ವಲ್ಲಿನೈಯೇನೇ.

ಪ್ರ|| ಅಯರ್ಕ್ಕುಮ್ - (ಅವನನ್ನೇ ನೆನೆದು) ಮೋಹಿತಿಯಾಗುವಳು, ಶುಹ್ರಮ್—ಸುತ್ತಲೂ, ಪಹ್ರಿ ನೋಕ್ಕುಮ್—ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಳು, ಅಕಲವೇ - (ದೂರ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ) ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಂ ಹೊಂದಿ, ನೀಳ್‌ನೋಕ್ಕುಕ್ಕೊಳ್ಳುಮ್—ಬಹುಕಾಲ ನೋಡುತ್ತಿರುವಳು. ವಿಯರ್‌ಕ್ಕುಮ್ - ಬೆವರುಹುಟ್ಟಿ ನೀರುನೀರಾಗಿರುವಳು, ಮತ್ತೈ—ಮಳೆಯಹಾಗೆ, ಕಣ್‌ತುಳುವು—ಕಣ್ಣು ನೀರು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ವೆಮ್ ಉಯಿರ್‌ಕೊಳ್ಳುಮ್—ಉಷ್ಣವಾದ ದೀರ್ಘಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಡುವಳು; ಮೆಯರ್‌ಶೋರುಮ್ - ಶರೀರವು ಸೋತುಬಿಳುವುದು. ವೆಯರ್‌ತ್ತುಮ್—ಮತ್ತೂ ಬಿಡದಂತೆ, ಕಣ್ಣಾ—ಕೃಷ್ಣನೇ, ಎನು ವೇಶುಮ್—ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುವಳು. ಪೆರುಮಾನೇ—ನಾಥನೇ, ವಾ—ಬಾ, ಎನು—ಎಂದು, ಕೂವುಮ್ - ಕರೆಯುವಳು, ಮಯಲ್—ಹೀಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ, ವೆಯಮ್‌ಕಾದಲ್—ಅತ್ಯಾಶೆಯುಳ್ಳ, ಎಪೇದೈಕ್ಕು—ನನ್ನ (ಮಾತನ್ನೇಳದೆ ಇರುವ) ಈ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ, ವಲ್ಲಿನೈಯೇ—ಪ್ರಬಲಪಾಪವುಳ್ಳ ನಾನು, ಎಪೆಯರ್‌ಕೇ—ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮುಗ್ಧಾ ಸಾದೃಶ್ಯದೃಷ್ಟಾ! ಪರಿತ ಇಹ ತಮೇವಾನುಚಿನ್ತಾಪಿ ಪಶ್ಯೇ-
ದ್ಧೂರಾದಾಗಚ್ಛತೀತ್ಯಪ್ಯಹಹ! ನನು ಭವೇತ್ ಸ್ವೇದತಶ್ಚ ದ್ರುತಾಂಗೀ |
ಉಚ್ಛ್ವಾಸೈಸ್ಸಾಶ್ರುನೇತ್ರಾ ಭವತಿ ಚ ನಿತೃಂ ಸೀದತೀವಾಹ್ವಯೇತ್ತಂ
ಹೇ! ಕೃಷ್ಣೇತಿ ಬ್ರುವಂತೀ ಮದವಶಹೃದಯಾ ಮತ್ಸೃತಾ ! ಕಿನ್ನು
ಕುರ್ಯಾಮ್ ? ||

ತಾ|| (ಇವಳಿಗೆ ಈ ಭ್ರಮವು ಅತ್ಯುತ್ಕಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇವಳ ದುರ್ದಶೆ
ಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾಳೆ.) ಅವನನ್ನೇ ನೆನೆದು ಮೋಹಿತೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಸುತ್ತಲೂ
ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಶ್ರಾನ್ತೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ದೂರ ಹೋಗಿದಾನೆಂದು ಬಹುದೂರ
ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಬಳಲುತ್ತಿದಾಳೆ. ಸಂತಾಪದಿಂದ ಬೆವರುಹುಟ್ಟಿ ನೀರುನೀರಾಗು
ತ್ತಾಳೆ. ಮಳೆ ಸುರಿಯುವಂತೆ ಕಣ್ಣುನೀರು ತುಳುಕಿಬಂದಾಗ್ಯೂ ಸಂತಾಪದಿಂದ
ಬೆಂದು ದೀರ್ಘೋಚ್ಛ್ವಾಸವುಳ್ಳವಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಶರೀರವು ಸೋತುಬಿಳುತ್ತಿದೆ.
ಆದಾಗ್ಯೂ, “ಕೃಷ್ಣ !” ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಾಳೆ. “ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಬಾ”
ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಆತ್ಮಾಶೆಯುಳ್ಳ ಈ
ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಪಾಪಿನಿಯಾದ ನಾನೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು ?

(೧೧) ವಲ್‌ವಿನೈತೀರಕ್ಕಮ್ ಕಣ್ಣನೈ ವಣ್‌ಕುರುಕೂರ

ಚ್ಚಡಕೋಪಃ,

ಪೋಲ್‌ವಿನೈಯಾಲ ಶೋನ್ಮ ಪಾಡಲಾಯಿರತ್ತುಳ್ಳಿವೈ

ಪತ್ತುಮ್,

ನಲ್‌ವಿನೈಯೈಷ್ಟು ಕಣ್ವಾರ್‌ಕಳ್ ನಲನುಡೈ ವೈಕುಂದಮ್

ನಣ್ಣಿಲ್,

ತೊಲ್ವಿನೈತೀರ ವೆಲ್ಲಾರುಮ್ ತೋಡುಡೈವೀರ್ ಪುರುಷ್ಪರೇ

ಪ್ರ|| ವಲ್‌ವಿನೈತೀರಕ್ಕಮ್-ಪ್ರಬಲವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಪಡಿಸುವ, ಕಣ್ಣನೈ-ಕೃಷ್ಣನನ್ನು (ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ), ವಣ್‌-ಸರ್ವಸಮ್ಮತ್ಸಮೃದ್ಧವಾದ, ಕುರುಕೂರ-ಕುರುಕಾಪುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ, ಚಡಕೋಪಃ-ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರು, ಪೋಲ್‌ವಿನೈಯಾಲ-ವಾಚಿಕ ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪದಿಂದ, ಶೋನ್ಮ - ರಚಿಸಿದ (ಹೇಳಿದ), ಪಾಡಲ್‌-ಗಾನರೂಪವಾದ ಪದ್ಯಗಳಾದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್-ಸಹಸ್ರದೊಳು, ಇವೈಪತ್ತುಮ್-ಈ ಹತ್ತು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ನಲ್‌ವಿನೈಯೈಷ್ಟು-ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಕಾರ್ಯ

ವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಕಷ್ಟಾರ್ಥಕಳ-ಕಲಿಯುವವರು, ನಲನುಡೈ - ಭಗವದನುಭವಾ
ನನ್ನವುಳ್ಳ ವೈಕುನ್ಢಮ್-ಪರಮಪದವನ್ನು, ನಣ್ಣಿ-ಹೊಂದಿ (ಸವಿಾಪಿಸಿ), ತೊಲ್
ವಿನೈತೀರ-ಅನಾದಿಸಿದ್ಧವಾದ ಅವಿದ್ಯಾದಿರೋಷಗಳು ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾದ
ಮೇಲೆ, ಎಲ್ಲಾರುಮ್ ತೊಳ್ಳುದು ಎಱ್ಱ-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆದರದೊಡನೆ ಇವರಿ
ಗೋಸ್ಕರ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ, ವೀಳುರು ಇರುಪ್ಪಾರ್-(ಆ ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ) ತಮ್ಮ
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ತೋರುವಂತೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬಾಳುವರು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪಾಪದ್ವಂಸಂ ಶರಾರಿರ್ಮುನಿರಯಮನಘಸೇನ್ಮೀತುಮೇವಾತ್ರ ಕೃಷ್ಣಂ
ಸೂಕ್ತೀಸ್ಸಾಹಸ್ರಸಂಖ್ಯಾ ಅವದದಿಶ ಶುಭಂ ಯೇ ಪಠಂತೈವ ತತ್ರ |
ದಿವ್ಯಾನೀಮಾನಿ ಪದ್ಮಾನ್ಯಪಿ ದಶ ಕಿಲ ತೇ ದಿವ್ಯವೈಕುಣ್ಠಮೇತ್ಯ
ಪ್ರಧ್ವಸ್ತಾಶೇಷಪಾಪಾ ಗುರುವರವಿನುತಾ ಯಾನ್ತಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಿದ್ಧಿಮ್ ||

ತಾ|| (ಈ ದಶಕವನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದಲೂ
ಸಂಭಾವಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಮಹಾಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಪಡಿಸುವ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರೀಶ್ವರರಾದ ನಮ್ಮಾ
ಱ್ಪಾರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗಾನರೂಪವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕ
ವನ್ನು ಕಲಿಯುವವರು ಪರಮಾನಂದ ಜನಕನಾದ ಪರಮಪದವನ್ನು ಸೇರಿ, ಸಕಲ
ದೋಷವಿರುಕ್ತರಾಗಿ ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದಲೂ ಅಭಿನಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸರ್ವ
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬಾಳುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ತೇನ ಪ್ರಹರ್ಷಮತಿಮಾತ್ರಭವಂ ಸ್ವಕೀಯಂ
ಸಾತ್ತ್ವಿಕಂ ವಿಧಾತುಮಥ ದೂರಗತೇ ಮುಕುನ್ತೇ |
ಸಮ್ಪನ್ನಿನಶ್ಚ ಸದೃಶಾಂಶ್ಚ ವಿಲೋಕ್ಯ ಕೌರೇ-
ಭಾರ್ಯಮ್ಯಂಸ್ತಮೇವ ಮುನಿರಾರ್ತಿಮಗಾಚ್ಛತುರ್ಥೇ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಭೂಮ್ಯಾದ್ಯೈಸ್ಸಾಗರಾದ್ಯೈರ್ಜ್ವಲನಶಶಿಮುಖೈರ್ವಸ್ತುಭಿರ್ವತ್ಸುಪೂರ್ವೈ
ರ್ನೃತ್ಯದ್ಭಿಸೈತ್ಯಶ್ಚ ಲೋಕಾದಿಭಿರಥ ಪೃಥಿವೀಕ್ಷಿದ್ವಿರಾತ್ರೀಯದಾಸೈಃ |
ಸೌಲಭ್ಯೈಶ್ಚರೈರ್ಮಗೈರಪಿ ಚ ಗುಣಗಣೈರ್ವಾಸುದೇವೋ ವಿಯೋಗೇ
ಸ್ವೀಯೈಸ್ತುಲೈಶ್ಚ ಭಕ್ತಾಃ ವ್ಯಥಯತಿ ಮಧುಹೇತ್ಯಬ್ರವೀತ್ಕಾರಿಸೂನುಃ ||

(ಈ ಚತುರ್ಥದಶಕದ್ವಿಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ನಾಲ್ಕನೆಯದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರ್ಮರು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಂ ಪಡೆದು ಅವನ ಪ್ರಣಯಾತಿಶಯವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಸಂತುಷ್ಟೆಯಾಗಿರಲು ಅವನು ದೂರಹೋದಮೇಲೆ ವಿಶ್ಲೇಷವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿದಂತೆ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಈನಾಯಕಿಯು ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸದೃಶವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ (ಘೂಮಿ-ಅಂತರಿಕ್ಷ-ಸಮುದ್ರ-ಸೂರ್ಯ-ಅಗ್ನಿ-ವಾಯು-ಚಂದ್ರ-ಪರ್ವತ-ಮೇಘ-ನಕ್ಷ-ಸರ್ಪ-ಕುಂಭನೃತ್ಯ-ವೇಣುಗಾನ-ನವನೀತ-ಭಸ್ಮರೇಖಾ-ತುಳಸೀ - ರಾಜವರ್ಗ-ವಿಗ್ರಹ-ಸನ್ಮಾಸಿ - ಪಶುಸಂಘ - ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ) ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ, ಮಾಡುವ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ತಾಯಿಯ ವರ್ಣಿಸುವುದಾಗಿ ಅನುವಾದಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ:

ಚತುರ್ಥ ಶತಕದಲ್ಲಿ—ಪಂಚನುದಶಕ.

(ವೀಡ್ ಹಿರುನ್ನು—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರ್ಮರು ಮೋಹಶಾಂತಿಯಂಪಡೆದು ನಿತ್ಯಸೂರಿ ಸಹಿತನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಮಂಗಳಾಶಾಸನವಂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ವೀಡ್ ಹಿರುನ್ನುಡುಲಕುಮ್ ತನಿಕೊಲಿಶ್ಲೈವೀವಿಲಿಶೀರಾ,
ಆದ್ ಹಿಲಿ ಮಿಕ್ಕಾಳುಮಮ್ನಾನ್ಯೈವೆಮ್ನಾ ಪಿಳನ್ನಾತನ್ನಿತ್ತಿ,
ಪ್ಪೋಡ್ ಹಿಯೈನ್ಯೈಕ್ಕೈಕಳಾರ. ತೊಡು ಶೂಲಾಲ್ಯೈಕಳಾ,
ವಿಡ್ ಹಿ ನೋಡ್ ಹೆಟ್ಟಿನಿ ಯೆನ್ನ ಕುತ್ಯ ಯೆಡುಮೈಯುಮೇ.

ಪ್ರ|| ವೀಡ್ ಹಿ-ಇತರ ವ್ಯಾವೃತ್ತನಾಗಿ, ಇರುನ್ನು-(ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ) ದಿವ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಏಳುಲಕುಮ್-ಸಕಲಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ, ತನಿ-ಅದ್ವಿತೀಯ ವಾದ, ಕೋಲ್-ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು (ದಂಡಧಾರಿತವಾಧಿಕಾರವು), ಶೆಲ್ಲ-ನಡೆಯುವಂತೆ, ವೀವಿಲ್ - ಅಪ್ರತಿಹತವಾದ, ಶೀರ್ - ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ,

ಅಶ್ವಮಿಕ್ಕು-ನಿರವಧಿಕವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗುಣದಿಂದ, ಆಳುವ - ಆಳುತ್ತಿರುವ, ಅಮೃತ್ಯು - ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯಾದವನನ್ನು, ವೇಮ್-ಅತಿಕ್ರೂರವಾದ, ಮಾ-ಕೇಶಿಯೆಂಬ ಕುದುರೆಯನ್ನು, ಸಿಳನ್ನಾತನ್ನೈ-ಸೀಳಿದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು, ಪೋಶ್ವಿ ಎನೇ-(ಸ್ವಸ್ತಿ-ಎಂದು) ಮಂಗಳಾಶಾಸನವೆಂದೂ ಕೊಣ್ಣೆ, ಕೈಕಳ್-ಹಸ್ತಗಳು, ಆರ-ಕೃತಾರ್ಥವಾಗುವಂತೆ (ಪೂರ್ಣವಾಗಿ), ತೋದ-ಅಂಜಲಿಬಂಧವೆಂದೂ, ಶೋಲ್ಮಾಲ್ಮಿಕಳ್-ಸೂಕ್ತಿಮಾಲೆಗಳನ್ನು, ಏಶ್ವ-ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ನೋಶ್ವೇಷ್ವ-ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳ ನನಗೆ, ಇನಿ-ಇನ್ನು ಮೇಲೆ, ಎಷ್ಟುಮೈಯಮ್-ವಿಳೇಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ, ಎನ್ನ ಕುಷ್ಠ-ಎನು ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗುವುದು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದಿವ್ಯಾಸ್ಥಾನಪದಸ್ಥಿತೋಽಪಿ ಭುವನಾನ್ಯೇತಾನಿ ಸಪ್ತಾಪಿ ಯ-
ಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿರಜುಶಶ್ಚ ಸುಗುಣೈಶ್ಚಾನ್ಯಾ ಚ ದುರ್ವಾಜಿಹಾ |
ತಂ ಸ್ವಸ್ತಿತಿ ಪುನಃ ಪುನಶ್ಚ ಕರತೋ ಬದ್ಧಾಜ್ಞಾಲಿಂ ಸ್ತೋತ್ರತ-
ಶ್ಚಾನನ್ದಾಸ್ಥಿತೈಶ್ಚ ತೇ ! ನ ಸಪ್ತಜನಿಷು ಕ್ವಾಪ್ಯಸ್ತಿ ಹಾನಿಸ್ತು ಮೇ ||

ಶಾ|| (ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾಗಿದ್ದು ಆಶ್ರಿತರಕ್ಷಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವತಾರಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಂಗಳಾಶಾಸನಮಾಡುವ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳ ನನಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿದ್ದು ಸರ್ವಲೋಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ. ನಡೆಸುತ್ತ ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಭರಿತನಾಗಿ ನಿರವಧಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯೊಡನೆ ಆಳುತ್ತ ಕೇಶಿಯೆಂಬ ಅಸುರನನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಂಗಳಾಶಾಸನವೆಂದೂ ಮಾಡಿ ಸಾಂಜಲಿಹಸ್ತನಾಗಿ ಸೇವಿಸುತ್ತ ಸೂಕ್ತಿಮಾಲೆಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳ ನನಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು.

(೨) ಮೈಯ್ಯಕಣ್ಣಾಳ್ ಮಲರ ಮೇಲುತ್ಯವಾಳುತ್ಯ ಮಾರ್ಪಿನೆ,
ಶೆಯ್ಯ ಕೋಲತ್ತಡಬ್ಬಣ್ಣ ಕ್ ವಿಣ್ಣೋರ್ ಪೆರುಮಾಕತನ್ನೈ
ಮೊಯ್ಯ ಶೋಲ್ಲಾಲ್ಲಿಶೈ ವಾಲ್ಮೈಕಳೇತ್ತಿ ಯುಳ್ಳ ಪೈಶ್ವರ್ತೆ,
ವೆಯ್ಯನೋಯ್ಕಳ್ ಮುಡುದುಮ್ ವಿಯಲ್ ಞ್ಣಾಲತ್ತು
ನೀಯವೇ.

ಪ್ರ|| ಮೈಯ್ಯಕಣ್ಣಾಳ್-(ಅಸಿತೇಕ್ಷಣೆಯಾದುದರಿಂದ) ಅಂಜನ ಹಚ್ಚಿದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವಳಾಗಿಯೂ, ಮಲರ ಮೇಲುತ್ಯವಾಳ್-ತಾವರೆಹೂವಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ

ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು, ಉತ್ಕೃಷ್ಟ-ನಿತ್ಯವಾಸವಾಡುವ, ಮಾರ್ಪಿನ-ವಕ್ಷಸ್ಥಲವುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಶಯ್ಯ-ಕೆಂಪಾದ, ಕೋಲ-ರಮ್ಯವಾದ, ತಡಮಾಕಣ್ಣ-ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳ, ವಿಣ್ಣೋರಾಪೆರುವಾ ತನ್ನ-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನನ್ನು, ಮೊಯ್ಯಶೋಲಾಲ್- (ಸಾಮಗಾನದಂತೆ) ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಸೂಕ್ತಿಗಳಿಂದಕೂಡಿದ, ಇಶೈವಾಲೈಕಳ್-ಗೀತರೂಪವಾದ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ, ವಿಯಲ್-ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ, ಘಾಲತ್ತು-ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ, ವಯ್ಯ-ಸನ್ನಾಪಜನಕವಾದ, ನೋಯಾಕಳ್-ಕೇಶಗಳು, ಮುದುದುಮ್-ಎಲ್ಲಾ, 'ವೀಯ-ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ, ಏತ್ತಿ-ಸೋತ್ರಮಾಡಿ, ಉಳ್ಳ ಪೈಶ್ವರ್ಯ- (ಅವನ ಮುಖೋಲ್ಲಾಸವನ್ನು) ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿದೇನೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಧತ್ತೇ ಯಸ್ತ್ವಸಿತೇಕ್ಷಣಾಮುರಸಿ ತಾಂ ಪದ್ಮಾಲಯಾಂ ಶ್ರೀಧರಂ
ತಂ ರಕ್ತಾಂಜನೋಚನಂ ಮಮ ಕವೇಃ ಪದ್ಯೈಸ್ತು ಹೃದ್ಯೈರಹಮ್ |
ಸೂರಿಣಾಮಧಿದೇವನಚ್ಯುತಮಹೋ ! ಸ್ತುತಾ ಸ್ಯ ಕೃತೀ ಭೂತಲೇ
ಸರ್ವಕ್ಲೇಶವಿನಾಶಕೋಽಸ್ಮಿ ಚ ಹರೇರ್ವಿಷ್ಣೋರ್ಮುಖೋಲ್ಲಾಸತಃ ||

ತಾ|| (ಅವನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತವಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿತ್ವವನ್ನು ಅನುಸನ್ಧಾನಮಾಡಿ, ಸರ್ವಕ್ಲೇಶ ವಿನಾಶವಾಗುವಂತೆ ಅವನನ್ನು ಸೋತ್ರ ಮಾಡುವಭಾಗ್ಯವು ನನಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗುತ್ತಾರೆ.) ಅಸಿತೇಕ್ಷಣೆಯಾಗಿಯೂ ಪದ್ಮವಾಸಿನಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವ ಪದ್ಮನೇತ್ರನಾದ ನಿತ್ಯಸೂರಿತ್ವರನನ್ನು (ನಾನು ಸಕಲ ಕ್ಲೇಶವಿನಾಶವಾಗುವಂತೆ) ದಿವ್ಯಸೂಕ್ತಿಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಗಾನಮಾಡಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ಅವನ ಮುಖೋಲ್ಲಾಸವಂ ಪಡೆಯುವ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿದೇನೆ.

(೩) ವೀವಿಲಿನ್ಬ ಮಿಕವೆಲ್ಲ್ಯೆ ನಿಕಹ್ನ್ದ ನಮ್ಮಚ್ಚುತಕ್,
ವೀವಿಲ್‌ಶೀರಕ್ ಮಲರಕ್ಕಣ್ಣಕ್ ವಿಣ್ಣೋರ್
ಪೆರುಮಾತನ್ನೈ,
ವೀವಿಲ್ ಕಾಲಮಿಶೈ ಮಾಲೈಕಳೇತ್ತಿ ಮೇವ ಪೈಶ್ವರ್ಯ,
ವೀವಿಲಿನ್ಬಮಿಕವೆಲ್ಲ್ಯೆ ನಿಕಹ್ನ್ದ ನನ್ನೇವಿಯೇ.

ಪ್ರ|| ವೀವು ಇಲ್ ಇನ್ನಮ್ - ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಆನಂದವು, ಮಿಕ ಎಲ್ಲೈ
ನಿಕಂಠನ್ದ-ಸೀಮಾತೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ, ನಮ್ ಅಚ್ಚುತ-
ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ ರಕ್ಷಿಸುವ ಅಚ್ಚುತನಾಗಿಯೂ, ವೀವು ಇಲ್ ಶೀರೇ - ಅನ್ತ
ವಿಲ್ಲದ ನಿತ್ಯಯೌವನಾದಿಗುಣಗಣವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿಯೂ, ಮಲರ್ ಕಣ್ಣ - ಪುಂಡರೀ
ಕಾಕ್ಷನಾಗಿಯೂ (ಇರುವ), ವಿಣ್ಣೋರ್ ಪೆರುಮಾ ತನ್ನೈ-ನಿತ್ಯಸೂರೀಶ್ವರನನ್ನು,
ವೀವು ಇಲ್-ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ, ಕಾಲಮ್-ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ, ಇಶೈ ಮಾಲೈಕಳ್
-ಗಾನರೂಪವಾದ ಪದ್ಯಮಾಲೆಗಳಿಂದ, ಎತ್ತಿ-ಸ್ತುತಿಸಿ, ಮೇವ ಪೈಶ್ಶೇ-ಆಶ್ರಯ
ಸಿದೆನು. ಮೇವಿ-ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ವೀವು ಇಲ್-ಅನ್ತವಿಲ್ಲದ, ಇನ್ನಮ್-ಆನಂದದ,
ಮಿಕ ಎಲ್ಲೈ - ಅಪರಿಚ್ಛೇದ್ಯವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು, ನಿಕಂಠನ್ದನ-ಉಂಟಾದುವು.
(ಅವನ ನಿರತಿಶಯಾನಂದಕ್ಕಿಂತ ನನ್ನ ಆನಂದವು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಿತ್ಯಾನಂದಸಮೃದ್ಧಮಚ್ಚುತಮಹೋ! ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಸೀಮಾತಿಗಂ
ಪದ್ಮಾಕ್ಷಂ ಸುರಬೃಂದಸೇವ್ಯಮನಿತಂ ಸ್ತೋತುಂ ಚ ಗೀತೈರ್ಮಮ |
ಮಾಲಾರೂಪಧರೈಸ್ತು ಪದ್ಯನಿಚಯೈರ್ಹೃದೈರಹಂ ಭಾಗ್ಯವಾಃ !
ಪ್ರಾಪ್ಯೈನಂ ಪರಮಾಂ ಸಮೃದ್ಧಿಮಭಜಂ ಹ್ಯಾನಂದಸಿನೋರಹಮ್ ||

ತಾ|| (ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಗುಣವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿ ಉಭಯ ವಿಭೂತಿನಾಯಕನಾಗಿರುವ
ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಉಂಟಾದ ಆನಂದಾತಿಶಯವು
ಅವನ ನಿರತಿಶಯಾನಂದಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ನಿತ್ಯ
ನಿಸೀಮಾನಂದಮಯನಾದ ನಮ್ಮ ಅಚ್ಚುತನಾಗಿಯೂ, ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣ
ವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿಯೂ, ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯಸೂರೀಶ್ವರನಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಗಾನರೂಪವಾದ ಪದ್ಯಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿ
ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ನನ್ನ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಆನಂದಪರಂಪರೆಗಳು
ಅವನ ಆನಂದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(೪) ಮೇವಿನಿಸ್ತು ತೋಱುವಾರ್ ವಿನೈಪೋಕ ಮೇವುಮ್ ಪಿರಾಃ,
ತೂವಿಯಮ್ ಪುಳ್ಳುಡೈಯಾನಡಲಾಡ್ಡಿ ಯಮ್ಮಾತನ್ನೈ,
ನಾವಿಯಲಾಲಿಶೈಮಾಲೈಕಳೇತ್ತಿ ನಣ್ಣ ಪೈಶ್ಶೇ,
ಆವಿಯೆನ್ನಾವಿಯೈ ಯಾನಟಿಯೇ ತೆಯ್ ದ

ವಾಶ್ಶೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಮೇವಿ-(ಅನನ್ಯಪ್ರಯೋಜನರಾಗಿ) ಕೂಡಿ, ನಿನ್ನು-ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತು, ತೋವಾರ್-ಸೇವಿಸುವವರ, ವಿನೈ-ಪಾಪಗಳು, ಪೋಕ-(ತಾವಾಗಿಯೇ) ನಾಶ ಹೊಂದುವಂತೆ, ಮೇವುಮ್-ಅವರೊಡನೆ ತಾನು ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ, ಪಿರಾ-ಮಹೋಪಕಾರಕನಾದ, ತೂವಿ-ಆಶ್ರಿತರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಂ ಹೊಂದಿಸುವ ಪಕ್ಷಪಾತವುಳ್ಳ, ಅಮ್-ರಮಣೀಯವಾದ, ಪುಳ್-ಗರುಡನನ್ನು, ಉಡೈಯಾ-ವಾಹನವಾಗಿ ಉಳ್ಳ, ಅಡಲಾಘ್ರಿ-ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖನಾದ ಸುದರ್ಶನನನ್ನು ಆಯುಧವಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವ, ಅಮ್ನಾತನ್ನೈ-ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು, ನಾ ಇಯಲಾಲ್-ಜಿಹ್ವಾ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ, ಇಶೈಮಾಲೈಕಳ್-ಗಾನಮಾಲೆಗಳಿಂದ, ಏತ್ತಿ-ಸ್ತುತಿಸಿ, ನಣ್ಣ-ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು, ಪೆಠ್ಠೇ-ಪಡೆದಿತ್ತು. ಅವಿ-ನನಗೆ ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿ ಧಾರಕನಾಗಿರುವವನು, ಎ ಆವಿಯೈ-ನನ್ನ ಆತ್ಮವಸ್ತುವನ್ನು, ಶಿಯ್ ದ ಆಠ್ಠೈ-(ತನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಂತೆಯೂ ಆನಂದಪಡಿಸುವಂತೆಯೂ) ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು, ನಾ ಅತಿಯೇ-ನಾನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಈಪ್ರಕಾರವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾರೆನು.

(ಸ ಗಾ-ರ ||)—

ನಿತ್ಯಂ ಯೇ ದೃಢಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಹೃದಯಾಸ್ತೇಷಾಂ ಸಮಸ್ತಾಘಕಂ
ಸಂಶ್ಲೇಷೇಣ ಚ ತಾಕ್ಷ್ಯವಾಹನಮಮುಂ ಶ್ರೀಚಕ್ರಪಾಣಿಂ ಹರಿಮ್ |
ವಾಚಾ ಗೆನ್ನುಮಹಂ ಕೃತೀ ವಿರಚಯನ್ತೇ ಪದ್ಯಮಾಲಾಮಿಮಾಂ
ಕಿಂ ಕಿಂ ವಾಽದ್ಯ ಕರೋತಿ ಮಾಂ ಮಮ ವಿಭುಶ್ಚಿ ಶೋಽಂತರಾತ್ಮಾ
ಸ್ವಯಮ್ ||

ತಾ|| (ನಿತ್ಯಸೂರೇಶ್ವರನಾದ ಅವನು ನಿತ್ಯಸಂಸಾರಿಯಾದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಮಹೋಪಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಈಪ್ರಕಾರವಾದುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾರೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಅನನ್ಯಪ್ರಯೋಜನರಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಭಕ್ತರ ಪಾಪಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಅವರೊಡನೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಗರುಡವಾಹನನಾದ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯನ್ನು ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಗಾನಮಾಡಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ನನಗೆ ಅವನು ಅಂತರಾತ್ಮನಾಗಿ ಧಾರಕನಾಗಿದ್ದು (ಅವನನ್ನು ನಾನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಆನಂದಪಡಿಸುವಂತೆ) ಮಾಡಿರುವ ಮಹೋಪಕಾರವನ್ನು ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ಈದೃಶವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಲಾರೆನು.

(೫) ಅಹ್ಮಿ ನಲ್ಲವಕ್ಕೆ ಕಾಟ್ಟುಮಮ್ನಾನ್ಯೆ, ಅಮರರ್ ತಮ್
 ಏಹ್ರೈ ಯೆಲ್ಲಾ ಪ್ಪೊರುಳುಮ್ ವಿರಿತ್ತಾನ್ಯೆ
 ಯೆವ್ಮಾತನ್ನೈ,
 ಮಾಹ್ಮಿ ಮಾಲೈಪುನೈಂದ್ರಿತಿ ನಾಳುಮ್
 ಮುಕ್ಕಿತ್ತಯ್‌ದಿನೇಕ,
 ಕಾಹ್ಮಿಲ ಮುನ್ನುಮ್ ಕಡುಕಿ ವಿನೈನೋಯ್‌ಕಳ
 ಕರಿಯವೇ.

ಪ್ರ|| ಅಹ್ಮ-ಸಹಿಸುವಂತೆ (ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ), ನಲ್ಲ-ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ, ವಕ್ಕೆ-(ಪರಭಕ್ತಿ-ಪರಜ್ಞಾನ-ಪರಮಭಕ್ತಿಗಳೆಂಬ) ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು, ಕಾಟ್ಟುಮ್-ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವ, ಅಮ್ನಾನ್ಯೆ-ನಿರುಪಾಧಿಕ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಅಮರರ್ ತಮ್-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ನಮಗೆ ಅನುಭವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ, ಏಹ್ರೈ-ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ಪೊರುಳುಮ್-(ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರದ್ವಾರಾ) ಸಕಲ ವೇದಾಂತಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ, ವಿರಿತ್ತಾನ್ಯೆ-ಜಿನ್ನಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ, ಎಮ್ನಾತನ್ನೈ-ನನಗೆ ನಿರ್ಹೇತುಕ ಮಹೋಪಕಾರಮಾಡಿದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ವಿನೈ-ಪಾಪಿಗಳೂ, ನೋಯ್‌ಕಳ-ವ್ಯಾಧಿಗಳೂ, ಕಾಹ್ಮಿಲ-(ಶೀಘ್ರಗಾಮಿಯಾದ) ವಾಯುವಿಗಿಂತ, ಮುನ್ನುಮ್-ಮುಂಚೆಯೇ, ಕಡುಕಿ-ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿ (ಓಡಿಹೋಗಿ), ಕರಿಯ-ದಗ್ಧವಾಗುವಂತೆ, ಮಾಹ್ಮಿಮ್‌ಮಾಲೈ-ಶಬ್ದರಚನಾರೂಪವಾದ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು, ಪುನೈನ್ದು-ರಚಿಸಿ (ಪೋಷಿಸಿ), ಏತ್ತಿ-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ನಾಳುಮ್-ಸರ್ವಕಾಲ ದಲ್ಲೂ, ಮಕ್ಕಿತ್ತ-ಅನನ್ಯವನ್ನು, ಎಯ್‌ದಿನೇಕ-ಪಡೆದನು

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸನ್ಮಾರ್ಗಾನ್ತಮ ದರ್ಶಯಂತಮನಘಂ ದೇವಾಧಿದೇವಂ ಪ್ರಭುಂ
 ದಿವ್ಯಾರ್ಥಾನ್ತಮ ಬೋಧಯಂತಮಪಿ ತಂ ಗೀತಾಗುರುಂ ಶ್ರೀಧರಮ್ |
 ಪಾಪವ್ಯಾಧಿತಪ್ರಕಾಂತಿವಿಧಯೇ ಮೇ ಪದ್ಯಮಾಲಾಮಿನಾಂ
 ಕೃತ್ವಾ ಸ್ತೌಮಿ ಹಿ ಸಂತತಂ ಚ! ಪರಮಾನಂದಂ ಭಜೇಽಹಂ ತತಃ ||

ತಾ|| (ತಾನು ಸರ್ವಸ್ಯಾತ್ಮರನಾಗಿದ್ದ ರೂ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸರ್ವ ವೇದಾಂತಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅವನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಹಾಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದಂತೆ ನನಗೂ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿದುದರಿಂದ, ನಾನು ಅನುಭವಿಸಿ ನನ್ನ ಪಾಪವ್ಯಾಧಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋಗುವಂತೆ ಈ ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ

ಪರಮಾನಂದವಂ ಪಡೆದೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ನಿತ್ಯಸೂರೀಶ್ವರನಾಗಿ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಪರಭಕ್ತಿ-ಪರಜ್ಞಾನ-ಪರಮಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಸಕಲ ವೇದಾನ್ತಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದ ನಿರ್ಹೇತುಕ ಕೃಪಾನಿಧಿಯಾದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು (ಸಕಲಪಾಪಗಳೂ ವ್ಯಾಧಿಗಳೂ ಹೋಗುವಂತೆ) ಶಬ್ದಮಾಲಾರೂಪವಾದ ಈಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ನಾನು ಪರಮಾನಂದವಂ ಪಡೆದೆನು.

(೬) ಕರಿಯವೇನಿ ಮಿಶೈ ವೆಳಿಯನೀಱು ಶಿಟಿದೇ ಯಿಡುಮ್,
ಪೆರಿಯಕೋಲತ್ತಡಬ್ಬಣ್ಣ್ ವಿಣ್ಣೋರ್ ಪೆರುಮಾತನ್ನೈ
ಉರಿಯ ಶೋಲ್ಲಾ ಲಿಶೈಕಳೇತ್ತಿ ಯುಳ್ಳ ಪ್ಪೆಶ್ ಶ್ಶೆಱ್ಱು,
ಅರಿಯದುಣ್ಣೋ ವೆನಕ್ಕಿಱುತೊಟ್ಟುಮಿನಿ ಯೆಱ್ಱುಮೇ.

ಪ್ರ|| ಕರಿಯ-ಶ್ಯಾಮಳವಾದ, ಮೇನಿಮಿಶೈ - ದಿವ್ಯವಿಗ್ರಹ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ, ವೆಳಿಯನೀಱು- ಅಂಜನಚೂರ್ಣವನ್ನೂ, ಶಿಟಿದೇ-ಮಿತವಾಗಿ, ಇಡುಮ್- ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವ, ಪೆರಿಯಕೋಲಮ್-ನಿರತಿಶಯಸೌಂದರ್ಯಯುಕ್ತವಾದ, ತಡಮ್‌ಕಣ್ಣ್-ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ವಿಣ್ಣೋರ್ ಪೆರುಮಾತನ್ನೈ-ನಿತ್ಯಸೂರೀಶ್ವರನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಉರಿಯಶೋಲ್ಲಾಲ್- (ಈ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ) ಉಚಿತವಾದ ಸೂಕ್ತಿಗಳಿಂದ, ಇಶೈಮಾಳೈಕಳ್ - ಗಾನ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಎತ್ತಿ-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಉಳ್ಳ-ಅನುಭವಿಸುವ, ಪೆಶ್ ಶ್ಶೆಱ್ಱು ಎನಕ್ಕು-ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ ನನಗೆ, ಇಱುತೊಟ್ಟುಮ್ - (ಅನುಭವಾರಂಭವಾದ) ಈದಿನ ಮೊದಲು, ಇನಿ-ಇನ್ನು ಮೇಲೆ, ಎನುಮ್-ಎಂದೆಂದಿಗೂ (ಮುಂದೆ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ), ಅರಿಯದು - ದುರ್ಲಭವಾದುದು, ಉಣ್ಣೋ-ಯಾವುದಾದರೂ ಉಂಟೋ ? (ನನಗೆ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮೇಘಶ್ಯಾಮಳಮೂರ್ತಿಮುಜ್ಜನವಿಧೌ ಚೂರ್ಣಾಂತರಮ್ಯಾವ್ವಕಂ
ಸೂರೀಣಾಮಧಿದೇವವಚ್ಚುತಮಹಂ ಸ್ತುತ್ವಾಽದ್ಯ ಪದ್ಯೈರ್ಮಮ |
ಗೀತೈರ್ಭೋಕ್ತುಮಯಂ ಕೃತೀ ಕಿಲ ಮಹಾಧನ್ಯೋಽಸ್ಮಿ ! ಕಿಂ
ವಾಽಧುನಾ

ಹಂತ ! ಪ್ರಾಪ್ಯಮಿತಃ ಪರಂ ಚ ಮನು ಯತ್ಪೂರ್ಣೋಽಸ್ಮಿ
ಭಾಗ್ಯೈರಹಮ್ ||

ತಾ|| (ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯಭರಿತನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗಾನಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳ ನನಗೆ ದುರ್ಲಭವಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೃಷ್ಟರಾಗುತ್ತಾರೆ.) ದಿವ್ಯವಿಗ್ರಹ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಅಂಜನವನ್ನೂ ಧರಿಸಿ ನಿರತಿಶಯ ಸೌಂದರ್ಯಯುಕ್ತವಾದ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳ ನಿತ್ಯಸೂರಿಶ್ವರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನಾನು ಉಚಿತವಾದ ಸೂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಗಾನಮಾಲಾರೂಪವಾದ ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವಂ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನಗೆ ದುರ್ಲಭವಾದ ವಸ್ತುವು ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂದಿಗಾದರೂ ಉಂಟೋ ? (ಅಂತಹ ವಸ್ತುವು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು. ಈ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಅನುಭವವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೭) ಎಷ್ಟುವೊಷ್ಟುಕಿ ಯೊತ್ತಾರುಮ್ ಮಿಕ್ಕಾರ್‌ಕಳುಮ್ ತತ್‌ತನ-
ಕೃಷ್ಣಿ ನಿಷ್ಠಾನ್ಯೈ ಯೆಲ್ಲಾವುಲಕುಮುಡೈಯಾಕ್ ತನ್ನೈತ್ತಿ,
ಕುನಮೊನಾಲ್ ಮುಡೈಕಾತ್ತ ಪಿರಾನ್ಯೈ ಚೊನ್ನಾಲ್ಯೈಕಳ್,
ನನು ಶೂಟುಮ್ ವಿದಿಯೈಯದಿನಮೆನ್ನು ಕುಟ್ಟೈ ನಮುಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ಎನುಮ್-(ಪರತ್ವದಲ್ಲೂ ಅವತಾರದಲ್ಲೂ) ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ, ಒನು
ಆಕಿ-ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ, ಒತ್ತಾರುಮ್-ಸಮರಾದವರೂ, ಮಿಕ್ಕಾರ್‌ಕಳುಮ್-
ಅಧಿಕರಾದವರೂ, ತತ್‌ತನಕ್ಕು-ತನ್ನ (ಅಸಾಧಾರಣವಾದ) ಆಕಾರಕ್ಕೆ, ಇನಿ-
ಇಲ್ಲದಂತೆ, ನಿಷ್ಠಾನ್ಯೈ-ನಿಂತವನನ್ನು, ಎಲ್ಲಾವುಲಕುಮ್ - ಸರ್ವಲೋಕಗಳನ್ನೂ,
ಉಡೈಯಾತನ್ನೈ - ತನಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುಳ್ಳವನನ್ನು, ಮುಡೈ-(ಇಂದ್ರನಿಂದ
ಬಂದ) ಅತಿವೃಷ್ಟಿರೂಪವಾದ ಆಪತ್ತನ್ನು, ಕುನಮೊನಾಲ್-ಒಂದು ಪರ್ವತದ
ಮೂಲಕ, ಕಾತ್ತ-ನಿವಾರಣಮಾಡಿದ, ಪಿರಾನ್ಯೈ-ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಶೋಲ್ ಮಾಲ್ಯೈ
ಕಳ್-ಶಬ್ದಮಯವಾದ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು, ನನುಶೂಟುಮ್-ಅವನು ಅದರದಿಂದ
ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ, ವಿದಿ-ಭಾಗ್ಯವನ್ನು, ಎಯದಿನಮ್ - ನಾವು ಪಡೆದಿವು.
ನಮುಕ್ಕು-ನಮಗೆ, ಎನ್ನ ಕುಟ್ಟೈ-ಏನು ಕೊರತೆ ? (ಯಾವಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಏಕೋೞಸೌ ಸತತಂ ಸಮಾಧಿಕತರೈರ್ಹೀನೋ ಹರಿಶ್ಚಿ್ರಧರೋ
ಲೋಕಾನಾಂ ಪ್ರಭುರಚ್ಯುತೋ ಗಿರಿಧರೋ ವರ್ಷಾತ್ ಸ್ವಯಂ ರಕ್ಷಕಃ
ನಾಥಂ ತಂ ಮಮ ಹೃದ್ಯಪದ್ಯಕುಸುಮಸ್ರಗ್ಭಿರ್ಹರಿಂ ಭೂಷಿತಂ
ಕರ್ತುಂ ಭಾಗ್ಯಮಿದಂ ಚ ತಸ್ಯ ಕೃಪಯಾ ಲಬ್ಧಂ ! ನ ಮೇೞಸ್ಯಪೃಹಾ|

ತಾ|| (ಸಮಾಧಿಕರಹಿತನಾದ ಭೋಗ್ಯತಾತಿಶಯವುಳ್ಳ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳ ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಮಾಧಿಕರಹಿತನಾಗಿ ನಿಂತ ಸರ್ವಲೋಕೇಶ್ವರನಾದ, ಗೋವರ್ಧನಧಾರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣಮಾಡಿ ಗೋಗೋಪರಕ್ಷಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಶಬ್ದಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯುಂಟು ?

(೮) ನಮಕ್ಕುಮ್ ಪೂವಿನ್ಮಿಶ್ರೈನಜ್ಜಿವೈಶ್ಚೈಃ ಸ್ತುತೈಃ ಪೂಜಾಃ ತಮಕ್ಕುಮ್ ವಾನತ್ತವರೈಶ್ಚೈಃ ಪೆರುಮಾನೈಃ ತಣ್

ತಾಮರೈಃ

ಶುಮಕ್ಕುಮ್ ಪಾದಮ್ ಪೆರುಮಾನೈ ಚೋನ್ಮಾಲೈಕಳ್, ಶೋಲ್ಲುಮಾ

ಅವೈಶ್ಚವಲ್ಲೇಷೈನಿ ಯಾವರ್ ನಿಕರಕಲ್ವಾನತ್ತೇ.

ಪ್ರ || ನಮಕ್ಕುಮ್ - (ನಿತ್ಯಸಂಸಾರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೀಳಾದ) ನಮಗೂ, ಪೂವಿನ್ಮಿಶ್ರೈ ನಜ್ಜಿವೈಶ್ಚೈಃ - ಪದ್ಮೋದ್ಭವೆಯಾಗಿ ಭೋಗ್ಯತಾತಿಶಯದಿಂದಲೂ ಅತ್ಯಗುಣ ಪೂರ್ತಿಯಿಂದಲೂ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗೂ ಇನ್ನನೈ-ಅನನ್ದ ಜನಕನಾಗಿಯೂ, ಪೂಜಾಃ ತಮಕ್ಕುಮ್-ಅವಿಶೇಷಜ್ಞರಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚದವರಿಗೂ, ವಾನತ್ತವರೈಶ್ಚೈಃ-ವಿಶೇಷಜ್ಞರಾದ ಪರಮಪದವಾಸಿಗಳಿಗೂ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅಶ್ರಿತವತ್ಸಲನಾಗಿ ಇರುವ, ಪೆರುಮಾನೈ - ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ತಣ್ - ಶೀತಳವಾಗಿ ಭೋಗ್ಯವಾದ, ತಾಮರೈ - ತಾವರೆಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು, ಶುಮಕ್ಕುಮ್ - ಧರಿಸುವ, ಪಾದಮ್ - ಪಾದಗಳುಳ್ಳ, ಪೆರುಮಾನೈ - ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು, ಶೋನ್ಮಾಲೈಕಳ್-ಶಬ್ದಸನ್ನಿಭರೂಪವಾದ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು, ಶೋಲ್ಲುಮ್ ಅಱು-ರಚಿಸುವಂತೆ, ಅವೈಶ್ಚವಲ್ಲೇಷು - ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬಲ್ಲ ನನಗೆ, ಅಕಲ್-ಅತಿವಿಶಾಲವಾದ, ವಾನತ್ತು-ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ, ಯಾವರ್-ಯಾರು ತಾನೇ, ಇನಿ ನಿಕರ್-ಇನ್ನು ಸಮಾನರಾಗುವರು? (ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಮಪದದಲ್ಲೂ ನನಗೆ ಸಮಾನರಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಅಸ್ಮಾಕಂ ಪರಮಃ ಪ್ರಿಯಶ್ಚ ಸತತಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಶ್ಚ ಯೋಽಸೌ ಪತಿ-

ಭೌಮಾನಾಂ ದಿವಿ ವಾಸಿನಾಮಪಿ ಹರ್ನಾಥಶ್ಚ ಪದ್ಮೋಧಪಾತ್ |

ತಂ ಸ್ತೋತುಂ ಮಮ ಸೂಕ್ತಿಹಾರತತಿಭಿರ್ಭಾಗ್ಯಂ ಹಿ ಮೇ ವರ್ತತೇ !

ನ ಸ್ಯಾನ್ಮೇ ಪರಮೇ ಪದೇಽಪಿ ಚ ಸಮಃ ಕಶ್ಚಿತ್ ಸ್ವಯಂ ಭಾಗ್ಯವಾ ||

ತಾ|| (ಅವನ ಉಭಯ ವಿಭೂತಿಯೋಗವನ್ನೂ ಸೌಕುಮಾರ್ಯಾದಿ ಗುಣಪೂರ್ವಿ ಯನ್ನೂ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲ ನನಗೆ ಸದೃಶರು ಪರಮಪದದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯಾತಿಶಯವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ.) ನಿತ್ಯಸಂಸಾರಗಳಿ ಗಿಂತಲೂ ಕೀಳಾದ ನಮಗೂ, ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗೂ ಒಂದೇವಿಧವಾಗಿ ಅನನ್ದ ಜನಕನಾಗಿಯೂ, ಈ ಲೋಕದವರಿಗೂ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೂ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಶ್ರಿತವತ್ಸಲನಾಗಿಯೂ, ಸುಕುಮಾರವಾದ ತಾವರೆಪುಷ್ಪ ಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಪಾದಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಶಬ್ದಮಾಲೆ ಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲ ನನಗೆ ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸಮಾನರು ಯಾರು ಇದಾರೆ?

(೯) ವಾನತ್ತುಮ್ ವಾನತ್ತುಳ್ಳುಮ್ಪುರುಮ್

ಮಣ್ಣುಳ್ಳುಮ್ಪುಣ್ಣಿ ಕೀಳ್

ತ್ತಾನತ್ತುಮ್, ಎಣ್ಣಿಶೈಯುಮ್ ತವಿರಾದುನಿನ್ಱಾ ತನ್ನೈ

ಕ್ಕೂನಲ್ ಶಬ್ಗತ್ತಡಕ್ಕೈಯವನೈ ಕ್ಕುಡಮಾಡಿಯೈ ನಾನ

ಕ್ಕೋನೈ, ಕ್ಕವಿಶೊಲ್ಲವಲ್ಲೇಱ್ಕಿನಿ ಮಾಱುಣ್ಣೇ.

ಪ್ರ|| ವಾನತ್ತುಮ್ - ಆಕಾಶವೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲೂ, ಉಳ್ಳವಾನತ್ತು ಉಧ್ವಾರ್ತಕಾಶವರ್ತಿಗಳಾದ, ಉಮ್ಮುರುಮ್-ಉಪರಿತನಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ, ಮಣ್ಣು ಳ್ಳುಮ್-ಭೂಲೋಕದಲ್ಲೂ, ಮಣ್ಣೀಕೀಳ್ ತಾನತ್ತುಮ್-ಭೂಮಿಯಕೆಳಗೆ ಪಾತಾಳ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ, ಎಣ್ ತಿಶೈಯುಮ್ - ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ (ಎಂಟುವಿಧವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲೂ), ತವಿರಾದು-ಒಂದೂ ತಪ್ಪದಂತೆ, ನಿನ್ಱಾತನ್ನೈ-ಜಿನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲ ವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಂತ, ಕೂನಲ್ ಶಬ್ಗಮ್-ಬಗ್ಗಿ ರಮಣೀಯವಾಗಿರುವ ಶಂಖ ವನ್ನು, ತಡಕ್ಕೈಯವನೈ - ವಿಶಾಲವಾದ ಹೆಸ್ಟದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನನ್ನು, ಕುಡ ಮಾಡಿಯೈ-ಕುಂಭಲೀಲಾಪರನನ್ನು, ವಾನಕ್ಕೋನೈ-ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೂ ಭೋಗ್ಯ ತಮನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು-(ಈಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ - ಅವತಾರ - ಪರತ್ವಾದಿಗಳ ನ್ನಿಲ್ಲಾ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಿ), ಕವಿಶೊಲ್ಲವಲ್ಲೇಱ್ಕು-ಕವಿತ್ವದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲ ನನಗೆ, ಇನಿ-ಇನ್ನು, ಮಾರ್-ಎದಿರು (ಸಮಾನರಾದವರು), ಉಂಡೇ-ಉಂಟೋ? (ಆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಸಮನಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯವು ಅಂತಹುದು- ಎಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರೆ ||)—

ಸ್ವರ್ಲೋಕೇ ಪರಮೇ ಪದೇಽಪಿ ಚ ಭುವಿ ಸ್ಥಾನೇಷು ಭೂಮೇರಥೋ-

ದೇಶೇಷ್ವಪ್ಯದಿಕಾಸು ಚಾಚ್ಯುತಮುನುಂ ಸರ್ವೇತ್ಸರಂ ರಕ್ಷಕಮ್ |

ಅನ್ತರ್ಗರ್ಭವಿಕಾಲಶಙ್ಖವಿಲಸದ್ಭಾಹುಂ ಸ್ತುವನ್ಮಾಧವಂ

ಕುನ್ಯೋಲ್ಲಾಸಿ ಪರಾತ್ಪರಂ ಕವಯಿತಾ ಸೋಽಪಿ ಕವಿರ್ನಿಷ್ಕಮಃ ||

ತಾ|| (ಅವನ ವ್ಯಾಪ್ತಿದಶಿ-ಅವತಾರದಶಿ-ಪರತ್ವಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲ ನನಗೆ ಯಾರು ಎಣೆ?-ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲೂ ಉಪರಿತನಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲೂ ಪಾತಾಳದಲ್ಲೂ ಸಕಲ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಂತವನಾಗಿಯೂ, ದಿವ್ಯಶಂಖಧಾರಿಯಾಗಿಯೂ, ಕುಂಭಲೀಲಾಪರನಾಗಿಯೂ, ನಿತ್ಯಸೂರಿ ಸಂಸೇವ್ಯನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಕವಿತ್ವದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲ ನನಗೆ ಸಮಾನರು ಯಾರು ಉಂಟು? (ಅವನಿಗೂ ಇಂತಹಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲ-ಆದುದರಿಂದ ಅವನೂ ನನಗೆ ಸಮಾನನಲ್ಲವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೧೦) ಉಣ್ಣುಮುಮಿಹ್ನಂದಮ್ ಕಡನ್ದುಮಿಡನ್ದುಮ್

ಕಿಡನ್ದುನಿಘ್ರಮ್,

ಕೊಣ್ಣುಕೋಲತ್ತೋಡು ವೀಹ್ರಿರುನ್ದು

ಮಣಬ್ಬಿಡಿಯುಮ್,

ಕಣ್ಣವಾಹ್ರಿಹಾಹ್ರಿಹುನದೇ ಯುಲಕನ ನಿಷ್ಟಾತನ್ಮೈ,

ವಣ್ಣಮಿಹ್ನನೊಕ್ಕು ನೋಹ್ರಿಹ್ರಿನಡಿಯೊರಕ್ಕಿನ್ಮಮಾರಿಯೇ.

ಪ್ರ|| ಉಣ್ಣುಮ್-(ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ) ಉದರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಯೂ, ಉಮಿಹ್ನಂದಮ್-ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿಯೂ, ಕಡನ್ದುಮ್-(ವಾಮನನಾಗಿ) ಅಳಿದೂ, ಇಡನ್ದುಮ್-(ವರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ) ಉದ್ಧರಿಸಿಯೂ, ಕಿಡನ್ದುಮ್-(ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ) ಶಯನಮಾಡಿಯೂ, ನಿಘ್ರಮ್ - (ರಾವಣ ವಧಾನಂತರ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡಲು) ನಿಂತವನಾಗಿಯೂ, ಕೊಣ್ಣು - (ಪುನಃ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆಬಂದು ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು) ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ, ಕೋಲತ್ತೋಡು - ಅಲಂಕಾರಗಳೊಡನೆ, ವೀಹ್ರಿರುನ್ದುಮ್-(ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ) ಕುಳಿತೂ, ಮಣಮ್-ಕೊಡಿಯುಮ್-ನಿತ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವವಾಗುವಂತೆ ಭೂದೇವೀಸಂಶ್ಲೇಷದಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ನಿರ್ವಹಿ

ಸಿಯೂ, ಕಣ್ಣು-(ಹೀಗೆ) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸಿದ್ಧವಾದ, ಅಹಿಂಸಾ-ನಾನಾವಿಧಾತಿಮಾನುಷ
ಜೀವಿಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ, ಉಲಕು-ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ, ತನದೇ ಎನ-ತನ್ನದೇ ಎಂದು
ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವಂತೆ, ನಿರ್ಣಾತನೈವ - ನಿಂತ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು, ವಣ್ಣ
ತಮಿಃ ನೂತ್ನ - (ಸ್ತೋತ್ರರೂಪವಾದ) ದಿವ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರಬಂಧವಂ ನಿರ್ಮಾಣ
ಮಾಡಲು, ನೋಹಿ-ಪುಣ್ಯವಂಮಾಡಿದನು, ಅಡಿಯಾರಕ್ಕು-ಭಾಗವತರಿಗೆ,
(ಈ ಪ್ರಬಂಧವು) ಇನ್ನಮಾರಿ-ಆನಂದವರ್ಷಿಯಾದ ಮೇಘವಾಗಿದೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಭುಕ್ತಾ ಚಾಪಿ ಸಮುದ್ಗಿರಂತಮಪಿ ತಂ ಚಾಕ್ರಮ್ಯ ಪಾದೇನ ಚ
ಪ್ರೋದ್ಯತಾಪಿ ಶಯಾನಮೇವಮಭಿಷಿಕ್ತಾಲಂಕೃತಸ್ವಾಸನಮ್ |
ರಾಜ್ಯೇ ಚೋತ್ಸವಸಮ್ಪ್ರಮಾನ್ವಿತಮಮುಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಚೇಷ್ಟಾಕುಲಂ
ಸೌಮ್ಯೇವಂ ಜಗದೀಶ್ವರಂ ದ್ರವಿಡಸದ್ಭಕ್ತ್ಯರ್ಬುಧಾನಾಂ ಪ್ರಿಯೈಃ ||

ತಾ|| (ಹೀಗೆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಚೇಷ್ಟಿತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೀರ್ತನಮಾಡಿ ಈ ದಿವ್ಯ
ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಾನು ಭಾಗವತೋತ್ತಮರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಆನಂದಜನಕ
ನಾದೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ಷಿಸಿ, ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿ
ಮಾಡಿ, ಅಳಿದು, ಉದ್ಧರಿಸಿ, ಶಯನಮಾಡಿ, ದೇವಸೇವ್ಯನಾಗಿ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ
ನಿಂತು, ಕುಳಿತು, ನಿತ್ಯಕಲ್ಯಾಣವಂ ಧರಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ಮಾಡಿ, ಹೀಗೆ ನಾನಾ
ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಸರ್ವಲೋಕಗಳಿಗೂ ಇವನೇ ನಾಯಕನೆಂದು
ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳುವಂತೆ ನಿಂತ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವ್ಯ
ಪ್ರಬಂಧವಂ ರಚಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳವನಾದನು. ಈ ಪ್ರಬಂಧವು ಭಾಗವತೋತ್ತ
ಮರಿಗೆ ಆನಂದವರ್ಷಿಯಾದ ಮೇಘವಾಗಿದೆ.

(೧೧) ಮಾರಿ ಮೂತಾದ ತಣ್ಣ ಮೈಲೈ ವೇಬ್ಬಿಡತ್ತಣ್ಣಲೈ,

ವಾರಿ ಮೂತಾದ ಪೈಮ್ಪೊನ್ನೊಡ್ಡಿಲೆಶೂಳ್

ಕುರುಕೂರನಕರ,

ಕಾರಿಮೂತಾ ಶಡಕೋಪಾ ಶೋಲ್ಲಾಯಿರತ್ತಿಪ್ಪತ್ತಾಲ,

ವೇರಿಮೂತಾದ ಪೂಮೇಲಿರುಪ್ಪಾಳ ವಿನೈ ತೀರ್ಕ್ಕುಮೇ.

ಪ್ರ|| ಮಾರಿಮೂತಾದ-ವೃಷ್ಟಿಯು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿರುವಂತೆ, ತಣ್ಣ-ಅತಿ
ಶೀತಳವಾಗಿ, ಅಮ-ರಮಣೀಯವಾದ, ಮಲೈ-ಸರ್ವತವಾದ, ವೇಬ್ಬಿಡತ್ತು-

ವೇಂಕಟಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸೇವ್ಯನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ, ಅಣ್ಣ ಲೈ-ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, ನಾರಿಮಾಣಾದ-ಜಲಸಮೃದ್ಧಿಯು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿರುವ, ಪೈಮ್‌ಪೂಮ್‌ಪೊಳ್ಳಿಲ್-ದರ್ಶನೀಯವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಸಮೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಉದ್ಯಾನಗಳಿಂದ, ಶೂಘ್ರ-ಪರಿವೃತವಾದ, ಕುರುಕೂರ್‌ನಕರ್-ಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾರಿ-ಕಾರಿ ಎಂಬ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಪುತ್ರರಾದ, ಮಾಘ-ಮಾಘ ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯವುಳ್ಳ, ಶಡಕೋಪ - ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರು, ಶೋಲ್-ಹೇಳಿದ (ರಚಿಸಿದ), ಆಯಿರತ್ತು-ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್-ಈ ದಶಕದಿಂದ, ವೇರಿಮಾಣಾದ-ಮಧುಪ್ರವಾಹವು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಸ್ರವಿಸುವ ಪೂಮೇಲ್-ತಾವರೆಹೂವಿನ ಮೇಲೆ, ಇರುಪ್ಪಾಳ್-ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ವಿನೈ-ಸಲಕ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ, ತೀರ್‌ಕ್ಕುಮ್-ತನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನಾಶಪಡಿಸಿ ಆಶ್ರಿತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಳು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವರ್ಷೈಸ್ಸುಂತತೀತಲೇ ಸುರುಚಿರೇ ಶ್ರೀವೇಂಕಟಾದ್ರಾ ಪ್ರಭುಂ
ಸಸ್ಯಾದೈಸ್ಸುಸಮೃದ್ಧದಿವ್ಯಕುರುಕಾಪುರಾಶ್ಯತಾರಿಃ ಪ್ರಭುಃ |
ಸೋತುಂ ಚಾಹ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಸರಣಿಂ ರಮ್ಯಾಂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಮುನಿ-
ಸ್ತತ್ರೇದಂ ದಶಕಂ ಭುವೀಹ ಪಠತಾಂ ಪದ್ಮಾಲಯಾಽಘಂ ಹರೇತ್ ||

ತಾ|| (ಈ ದಶಕ ಪಠನದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಸಂತುಷ್ಟೆಯಾಗಿ ಆಶ್ರಿತರ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣಮಾಡುತ್ತಾಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ವರ್ಷದಿಂದ ಶೀತಳವಾಗಿ ರಮಣೀಯವಾಗಿರುವ ವೇಂಕಟಾದ್ರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕುರುಕಾಪುರೀಶ್ವರರಾದ “ಕಾರಿಮಾಘ” ಎಂಬ ಶ್ರೀ ಶಠಾರಿಮುನಿವರೈರಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರರೂಪವಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಪಠನಮಾಡುವವರ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ನಿವಾರಣಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಳು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಆನಂದನಿರ್ಭರಮಧೀನವಿಭೂತಿಯುಕ್ತಂ
ವೈಕುಣ್ಣನಾಥಮಥ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಮುನಿಸ್ಸುವತ್ ಸಃ |
ನಾನ್ಯಸ್ಸನೋಽಸ್ತಿ ಮಮ ನಾಪ್ಯನವಾಪ್ಯಮದ್ಯೇ-
ತ್ಯಾನಂದಪೂರಮಧೀನಮಮಾಸಸಾದ ||

(ದ್ವ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಅಪನ್ನಾನನ್ಯಬನ್ಧ ಸಂಸಿಜನಿಲಯಾವಲ್ಲಭೇ ಸಾನ್ದ್ರಮೋದೇ
 ಭಕ್ತಾಫಧ್ವಂಸಶೀಲೇ ತದುಚಿತಸಮಯಾಶ್ವಾಸದಾನಪ್ರವೀಣೇ |
 ಕರ್ಪೂರಾಲೇಪಶೋಭೇ ಸನುಧಿಕರಹಿತೇ ತೋಷಕೇ ಸರ್ವಪೂರ್ಣೇ
 ಕೃಷ್ಣೇ ಸ್ತುತ್ಯಾದಿಭಾಜಾಂ ಶರರಿಪುರವದಧ್ವನ್ಯತಾಂ ನಿಂದಿತಾನ್ಯಃ ||

(ಈ ಸಂಜ್ಞಾಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಐದನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರ್ಮರು ಮೋಹಶಾಸ್ತ್ರಿಯಂ ಪಡೆದು, ಅವನ ಅಖಿಲ ಲೋಕನಿರ್ವಾಹಕತ್ವವನ್ನೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನತಿತ್ವವನ್ನೂ, ಅನನ್ಯಾದಿ ಗುಣಯೋಗವನ್ನೂ, ಮಹೋಪಕಾರಕತ್ವವನ್ನೂ, ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿ ಜನಕತ್ವವನ್ನೂ, ವಿಗ್ರಹವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವನ್ನೂ, ಭೋಗ್ಯತಾತಿಶಯವನ್ನೂ, ಉಭಯ ವಿಭೂತಿಯೋಗವನ್ನೂ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವಾದಿ ಗುಣಾತಿಶಯಗಳನ್ನೂ, ದರ್ಶನೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವಿಶೇಷಗಳನ್ನೂ ಅನುಸನ್ಧಾನಮಾಡಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವರ್ಣಿಸುವಂತೆ ಈ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧ ರಚನವಂ ಮಾಡುವ ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳ ನನಗೆ ಸಮಾನರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಟಾಕ್ಷರೂಪವಾದ ದಶಕಪಠನ ಫಲವನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಚತುರ್ಥಶತಕದಲ್ಲಿ—ಷಷ್ಠದಶಕ.

(ತೀರ್ಪಾರ್ಥಯಾಮಿನಿ —)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶರಾರಿಮುನಿವರ್ಮರು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಂ ಪಡೆದು ಪುನಃ ಮೋಹಾವಿಷ್ಟರಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಜನನಿಯರು ಹೃದ್ರದೇವತಾ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಲುಧ್ಯುಕ್ತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಿವಾರಣಮಾಡಿ ಅವಳ ಸಖಿಯು ಶ್ರೀ ಭಗವನ್ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನವೂ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಪಾದಧೂಳಿಯೂ ಇವಳ ರೋಗಕ್ಕೆ ದಿವ್ಯಾಷಧವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.)

(೧) ತೀರ್ಪಾರ್ಥಯಾಮಿನಿ ಯೆಜ್ಜನಮ್

ನಾಡುದುವನ್ನೈಮಿಾರ್,

ಓರ್ಪ್ಪಾಲಿವೊಣ್ಣು ದಲುಳ್ಳ ನನ್ನೊಯಿದು

ತೇಜಿನೋಮ್,

ಪೋರ್ಪ್ಪಾಕುಣಾಕ್ ಶೆಯ್ದುಟ್ಟಿವರೈ ವೆಲ್ವಿತ್ತ,

ಮಾಯಪ್ಪೋರ್

ತೇರ್ಪ್ಪಾಕನಾರಕ್ಕಿವಳ್ ಶಿನ್ದೈ ತುಠಾಯ್ ತಿಶೈಕ್ಕಿನ್ದೇ.

ಪು|| ಅನ್ನೈಮಿಾರ್-ಜನನಿಯರೇ ! ಇನಿ-ಇನ್ನು, ತೀರ್ಪಾರ್ಥ-(ಇವಳ) ರೋಗಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವವರನ್ನು, ಯಾಮ್ - ನಾವು, ಎಜ್ಜನಮ್ - ಹೇಗೆ, ನಾಡುದುಮ್-ಹುಡುಕುವೆವು ? ಓರ್ಪ್ಪಾಲ್-ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸೋಣದ ರಿಂದ, ಇ ಒಳ್ಳೆನುದಲ್-ಈ ರಮಣೀಯನಾದ ಲಲಾಟವುಳ್ಳ ಇವಳು, ಉಳ್ಳ-ಪಡೆದಿರುವ, ನಲ್-ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ, ಇದು ನೋಯ್ - ಈ ರೋಗವನ್ನು, ತೇಜಿನೋಮ್ - ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆವು. ಪೋರ್ - ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ, ಪಾಕು-ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರೀ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ, ತಾಣ್-ತಾನೇ, ಶೆಯ್ದು-ಮಾಡಿ, ಅನು-ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಐವರೈ-ಐದುಮಂದಿ ಪಾಂಡವರನ್ನು, ವೆಲ್ವಿತ್ತ-ಜಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ, ಮಾಯಪ್ಪೋರ್-ಕೃತ್ರಿಮಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ, ತೇರ್ಪ್ಪಾಕನಾರಕ್ಕು - (ಪಾರ್ಥನಿಗೆ) ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ನಿಂತವನನ್ನು ಕುರಿತು, ಇವಳ್-ಇವಳ, ಶಿನ್ದೈ-ಮನಸ್ಸು, ತುಠಾಯ್-ಭ್ರಮಿಸಿ, ತಿಶೈಕ್ಕಿನ್ದು-ಮೋಹಾವಿಷ್ಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮಾತಃ ! ಪಶ್ಯ ನಿದಾನಮೇವ ಹಿ ರುಜೋಽಪ್ಯಸ್ಯಾ ನ ವಿದ್ವೋ ವಯಂ !
ಕಿಂ ಪಶ್ಯಾಮ ಚಕಿತ್ಸಕಾಃ ? ಕಥಮಿದಂ ಚೇತ್ಯೇವ ಚಿನ್ತ್ಯೇತ ಚೇತ್ |
ಅಸ್ಯಾ ರೋಗನಿದಾನಮದ್ಯ ಹಿ ವಯಂ ನಿರ್ಣಯ ವಿದ್ವಸ್ವಿಯಂ
ಯುದ್ಧೇ ಪಂಚಜಯಾವಹಸ್ಯ ಶಮಣೀ ಶ್ರೀಪಾರ್ಥಸೂತಸ್ಯ ಹಿ ||

ತಾ|| (ಈ ನಾಯಕಿಯ ಸಖಿಯು ಜನನಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.)
ಜನನಿಯರೇ ! ಇವಳ ರೋಗಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸಕರನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕೋಣ ?
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ ಇವಳ ರೋಗದ ನಿದಾನವನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುತ್ತೇವೆ—ಕೇಳಿರಿ. ಪಂಚಪಾಂಡವರಿಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ

ತಾ|| (ಅಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅವನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಕೀರ್ತನಮಾಡಿ ; ಅದೇ ಇವಳಿಗೆ ದಿವ್ಯಾಷಠವೂ ಆಗುವುದನ್ನು ತಾಳಿ.) ಜನನಿಯರೇ ! ನಾನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಈ ಕಣಿ ಹೇಳುವ (ಕ್ಷುದ್ರದೇವತಾ ಪೂಜಾ ಪರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ) ಹೆಂಗಸಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನೀವು ಯಾವುದೋ ಅಕಾರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಮಾಂಸಾದಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಿ ಹೇಯವಾದ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ನೀವು ಮಧುಸ್ಯಂದ್ರಿಯಾದ ತುಳಸಿಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಕಿರೀಟವುಳ್ಳ ಮಾಯಾಜೇಷ್ಠಿತನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೇ ಇವಳ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ದಿವ್ಯಾಷಠವಾಗಿಯೂ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು.

(೪) ಮರುನ್ಮಾಕುಮೇಷ್ಟಜ್ಞಿರ್ ಮಾಯವಲವೈ ಶೋಲ್ ಕೊಣ್ಡು ನೀರ್,

ಕರುಮ್ ಶೋಱುಮ್ ಮುಶ್ಶೈ ಚ್ಚಮ್ ಶೋಱುಮ್
ಕಳನಿಡೈತ್ತೈಪಯ್,
ಒರುಜ್ಞಾಕವೇ ಯುಲಕೇಱುಮ್ ವಿಱುಬ್ಬಿ ಯುಮಿಡ್ನಿಟ್ಟ,
ಪೆರುನ್ದೇವ್ ಪೇರ್ ಶೋಲ್ಲಕಿಕ್ಕಿಲಿವಳ್ಳೈ ಪ್ಪೆಱುದಿರೇ.

ಪ್ರ|| ಮರುನ್ಮಾಕುಮೇಷ್ಠ - ಔಷಧವಾಗುವುದೆಂದು ನಂಬಿ, ಅಜ್ಜಿ - ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ಥಲದ, ಓರ್-ಒಂದು, ಮಾಯವಲವೈ-ಕೃತ್ರಿಮ ಬುದ್ಧಿ ಯುಳ್ಳ ದುಷ್ಟಹೆಂಗಸಿನ, ಶೋಲ್ ಕೊಣ್ಡು - ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ನೀರ್-ನೀವು, ಕರುಮ್ ಶೋಱುಮ್ - ಕರೀ ಅನ್ನವನ್ನೂ, ಮುಶ್ಶೈ - ಮತ್ತೂ, ಶೆಮ್ ಶೋಱುಮ್-ಕೆಂಪು ಅನ್ನವನ್ನೂ, ಕಳ- (ದೇವತಾಂತರದ) ಮುಂದಲ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಇಡೈತ್ತು-ಇಟ್ಟಿರೆ, ಎಪಯ್-ಎನುಪಲ ? ಉಲಕು ಏಱುಮ್-ಸಕಲ (ಸತ್ತ) ಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಒರುಜ್ಞಾಕವೇ-ಒಂದೇಸಲಕ್ಕೆ, ವಿಱುಬ್ಬಿ - ನುಂಗಿ (ಭಕ್ಷಿಸಿ), ಉಮಿಡ್ನಿಟ್ಟ-ಪುನಃ ಹೊರಗೆ ಅವಿರ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ, ಪೆರುನ್ದೇವ್-ಪರ ದೇವತೆಯಾದ ಭಗವಂತನ, ಪೇರ್-ನಾಮವನ್ನು, ಶೋಲ್ಲಕಿಕ್ಕಿಲ್ - ಹೇಳಬಲ್ಲ ರಾದರೆ, ಇವಳೈ-(ವಿಲಕ್ಷಣೆಯಾದ) ಇವಳನ್ನು, ಪೆರುದಿರ್-ನೀವುಗಳು (ಆರೋಗ್ಯ ದೊಂದಿಗೆ ಬಾಳುವಂತೆ) ಪಡೆಯುವಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದಿವ್ಯಂ ಭೇಷಜಮೇತದಿತ್ಯಪಿ ವೃಧಾ ಕ್ಷುದ್ರಾಂ ತು ಯಾಂ ಕಾಂ ಚಿದ್-
ಪ್ಯೇನಾಂ ವಾಽನುಗತಾಸ್ತು ಹೇಯಚರಿತೇ ಕ್ಷುದ್ರಾಲಯೇ ಚಾರ್ಪಣಾತ್ |
ಅನ್ಯಂ ನೀಲತಮಂ ಚ ರಕ್ತಮಪಿ ತತ್ರಾನೀಯ ಕಿಂ ಸ್ಯಾತ್ಪಲಂ ?
ಸೇಯಂ ಜೀವತಿ ಸಪ್ತಲೋಕಸವಿತುರ್ವಿಷ್ಣೋಸ್ತು ಸಂಕೀರ್ತನಾತ್ ||

ತಾ|| (ವಂಚನಪರೆಯಾದ ಈ ಯಾವಳೋ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕ್ಷುದ್ರದೇವತಾಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡೋಣವು ನಿಷ್ಫಲವಾದುದರಿಂದ ಅಪತ್ಯವಿ ನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಇವಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಾಳುವಳು—ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.) ಇದು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೆಂದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೆಂಗ ಸಿನ ಕೃತ್ರಿಮ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನೀವು ಕರೀ ಅನ್ನವನ್ನೂ ಕೆಂಪು ಅನ್ನವನ್ನೂ (ಆಕ್ಷುದ್ರದೇವತೆಯ) ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅನ್ನಹ ಅಕ್ಕತ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು—ಸಕಲಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಭಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಿ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಮಹೋಪ ಕಾರಕನಾದ ಪರಾತ್ಪರ ಸ್ವಾಮಿಯ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಇವಳು ಬದುಕುವಳು.

(೫) ಇವಳೈ ಪ್ಪೇಷಮ್ಪರಿತಿವ್ಯಣ್ಣಾಡುದಲಪ್ತನೋಽ,
ಕುವಳೈ ತ್ತಡಜ್ಞಾಣ್ಣಮ್ ಕೋವೈ ಚ್ಚೈವಾಯುಮ್
ಪಯನ್ದನಳ್,
ಕವಳಕ್ಕಡಾಕ್ಕಳಿಱಟ್ಟ ಪಿರಾಕ್ ತಿರುನಾಮತ್ತಾಲ್,
ತವಳಪ್ಪೊಡಿ ಕ್ಕೊಣ್ಣು ನಿರಿಟ್ಟಿಡುಮಿಪ್ಪಣಿಯುಮೇ.

ಪ್ರ|| ಇವಳೈ-ಇವಳನ್ನು, ಪ್ಪೇಷಮ್ - ಪಡೆಯುವ, ಪರಿಶು-ಪ್ರಕಾರವು, ಇ ಅಣ್ಣಾಡುದಲಾ ಅನು - ಈ ಭೂತಾವೇಶದಿಂದ ಆಡೋಣವಲ್ಲ. ಅನ್ನೋ!- ಅಯ್ಯೋ! (ಇವಳಿಗೆ ನೋವು ಹೆಚ್ಚಿದೆಯಲ್ಲವೇ!) ಕುವಳೈ ತಡಮ್ ಕಣ್ಣುಮ್- ಕುವಲಯದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರಗಳೂ, ಕೋವೈ ಶಮ್ ನಾಯುಮ್-ಬಿಂಬ ಫಲದಂತೆ ಕೆಂಪಗೆ ಇರುವ ವಕ್ತ್ರವೂ, ಪಯನ್ದನಳ್-ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣವು ಹೋಗಿ ವೈವರ್ಣ್ಯ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಆದಳು. (ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನೆಂದರೆ-) ಕವಳಮ್ ಕಡಾಮ್ - ಮದಕರವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಮದಿಸಿ ಇರುವ, ಕಳಿಱು - ಆನೆಯನ್ನು (ಕುವಲಯಗಾಸೀಡವನ್ನು), ಅಟ್ಟ-ಕೊಂದು (ಮಧುರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಜನರಿಗೆ

ದರ್ಶನೀಯನಾದ), ಪಿರ್ಫಾ-ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನ, ತಿರುನಾಮತ್ತಾಲ್-ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನದಿಂದ, ತವಳಮ್-ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ, ಪೊಡಿ-(ಭಾಗವತರ) ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು, ಕೊಣ್ಣು-ತಂದು, ನೀರ್ - ನೀವು, ಇಟ್ಟಿಡುಮಿ - ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರಿ. ತಡೆಯುಮ್-(ಇವಳ ವೈವರ್ಣ್ಯವೂ ವ್ಯಾಧಿಯೂ) ಶಾಂತವಾಗುವುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರೆ ||)—

ಕ್ಷುದ್ರೋಽಯಂ ತು ನ ಹಿ ಕ್ರನೋ ಬತ! ಬತ! ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಚ ಬಿಂಬಾಧರಾ-
ಮೇನಾಮುತ್ಪಲಲೋಚನಾಮಹಹ! ಹಾ ಭೀತಾ ತ್ವಿಯಂ ಸೀದತಿ |

ದೇವಂ ಮತ್ತಗಜಪ್ರಹಾಶಕಮುಮಂ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ನಾಮ್ನಾ ಹರಿಂ
ತತ್ಪಾದಾಮ್ಬುಜರೇಣುಭಿಶ್ಚ ಕುರುತಾದ್ಯೈನಾನ್ತು ಸಂಜೀವಿತಾಮ್ ||

ತಾ|| (ನೀವು ಮಾಡುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇವಳಿಗೆ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಧಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವಂ ಮಾಡಿರಿ—ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಇವಳನ್ನು ಬದುಕಿಸುವ ಮಾರ್ಗವು ಇದಲ್ಲ. ಅಯ್ಯೋ! ನೀವು ಹೀಗೆ ಭೂತಾ ವೇಶದಿಂದ ಕ್ಷುದ್ರದೇವತಾಪೂಜೆ ಮಾಡೋಣದರಿಂದ ಇವಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇವಳ ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರಗಳೂ, ಬಿಂಬಫಲದಂತೆ ಇದ್ದ ಅಥರವೂ ವೈವರ್ಣ್ಯವಂ ಹೊಂದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು—ಕುವಲಯಾ ಪೀಡ ಮದನನಂ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನವಂ ಮಾಡಿ, ಭಾಗವತರ ಶ್ರೀ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ತಂದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರಿ. ಇವಳಿಗೆ ರೋಗ ಶಾಂತಿಯಾಗುವುದು.

(೬) ತಣಿಯುಮ್ ಪೊಡುದಿಸಿ ನೀರಣಬ್ಬಿಡುದಿರನ್ನೈಮಿರ್,
ಪಿಣಿಯುಮೊಳಿಕಿಣ್ಣದಿಲ್ಲೈ ಪೈರುಕುಮಿಮವಲ್ಲಾಲ್,
ಮಣಿಯಿಲಣಿನಿಱಮಾಯಿ ತಮರಡಿ ನೀಱು ಕೊಣ್ಣು
ಅಣಿಯ ಮುಯಿಲಿಲ್ ಮುಡ್ಲಿಲ್ಲೈ ಕಣ್ಣಿರವ್ವಣಬ್ಬಿಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ಅನ್ನೈಮಿರ್ - ಜನನಿಯರೇ!, ತಣಿಯುಮ್ ಪೊಡುದಿಸಿ - ಶಾಂತವಾಗುವ ವೇಳೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ, ನೀರ್-ನೀವು, ಅಣಬ್ಬಿಡುದಿರ್-ಭೂತಾವಿಷ್ವರಂತ್ರಿ ಆಡುತ್ತೀರಿ. ಇದು-ಇದು, ಪಿಣಿಯುಮ್-ಇವಳ ನೋವು, ಪೈರುಕುಮ್ ಅಲ್ಲಾಲ್ - ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಒಳ್ಳಿಕ್ಕಿನ ದಿಲ್ಲೈ - ಶಾಂತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ಆದುದರಿಂದ) ಮಣಿಯಿ-ನೀಲರತ್ನಕ್ಕಿಂತ, ಅಣಿ-ಅತಿ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ, ನಿಱಮ್-

ವರ್ಣವುಳ್ಳ, ಮಾಯೆ - ಆಶ್ಚರ್ಯಜೀವಿತನಾದ ಕೃಷ್ಣನ, ತಮರ್ - ಭಕ್ತರ, ಅಡಿ ನೀಡು-ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು, ಕೊಣ್ಣು ಅಣಿಯ-ತಂದು ಇವಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಮುಯಲಿಲ್ - ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ, ಇ ಅಣಬ್ಬು ಕ್ಕು-ಈ ದಿವ್ಯಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಕನ್ಯೆಗೆ, ಮಱ್ಱು-(ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ) ಬೇರೊಂದು ಪರಿಹಾರವು, ಇಲ್ಲೈಕಣ್ಣೀರ್-ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಯೂಯಂ ಹಂತ ! ವೃಥೈವ ಸಂತತಮುಪಿ ಭ್ರಾನ್ತಾಃ ಕಿಲಾಸ್ಯಾ ರುಜಂ
ಸಂಸರ್ಥ್ಯ ಶ್ರಮವತ್ಯ ಏವ ನ ಹಿ ಸಂತಾಪೋಽಪಿ ಶಾನ್ತೋಽಭಿಮಾ |
ದಿವ್ಯಂ ತನ್ಮೃಣಿವರ್ಣಮಾಯಿಭಗವತ್ಪಾದಾಬ್ಜಭಾಜಾಂ ಸತಾಂ
ಪಾದಾಂಭೋಜರಜಃ ಪ್ರಯೋಜಯತ ಭೋ ! ನಾನ್ಯದ್ಭವೇದೌಷಧಮ್ ||

ತಾ|| (ಬೇರೆ ಯಾವಚಿಕಿತ್ಸೆಯೂ ಬೇಡ; ಭಾಗವತರ ಪಾದಧೂಳಿಯೇ ಇವಳ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ಜನನಿಯರೇ! ನೀವು ಭೂತಾ ವಿಷ್ಣುರಂತೆ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಇವಳ ರೋಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತರ ಪಾದಧೂಳಿಯಂ ತಂದು ಇವಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಇದೇ ಪರಮೌಷಧವು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದುದು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ !.

(೭) ಅಣಬ್ಬುಕ್ಕುರುಮರುಂದಿತ್ತಿಜ್ಜೊರಾಡುಮ್ ಕಳ್ಳುಮ್
ಪರಾಯ್.

ಶುಣ್ಣೈಯೈತಿನ್ನು ನುಮ್ತೋಳಾ

ಕುಲೈಕ್ಕಪ್ಪಡುಮನ್ನೈಮಿಾರ್,

ಉಣ್ಣಲ್ ಕೆಡ ಕ್ಕುಡೈಯುದಟ್ಟಾಟ್ಟಮ್ ಕಣ್ಣೆಕ್ ಪಯಕ್

ವಣ್ಣಿರ್ಕಳ್ ಮಾಯಪ್ಪಿರಾಕ್ ತಮರ್

ವೇದಮ್ವಲ್ಲಾರೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಅನ್ನೈಮಿಾರ್-ಜನನಿಯರೇ ! ಅಣಬ್ಬು ಕ್ಕು-ಈ ದಿವ್ಯಕನ್ಯೆಗೆ, ಅರು ಮರುನ್ನು ಎನ್ನು-ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೆಂದು, ಅಬ್ಬು-ಅಲ್ಲಿ, ಓರ್ ಆಡುಮ್-ಒಂದು ಆಡನ್ನೂ, ಕಳ್ಳುಮ್-ಮದ್ಯವನ್ನೂ, ಪರಾಯ್-ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ, ಶುಣ್ಣೈಯೈತಿನ್ನು - ರೋಮಾಂಚದೊಡನೆ, ನುಮ್

ತೋಳ್ - ನಿಮ್ಮ ತೋಳುಗಳು, ಕುಲೈಕ್ಕಪ್ಪಡುಮ್ - ಚಲಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಉಣ್ಣಲ್ - ಬಾಡಿದಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನೆಲ್ಲವೈರು, ಕೆಡ - ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಮೇಲೆ, ಕ್ಕುದೈ-ಕತ್ತಿಯ, ಉದಡು ಅಟ್ಟಮ್ - (ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದಂಟಾದ) ಅಧರಸ್ಸಿಂದನವನ್ನು, ಕಣ್ಣು-ಕಂಡು, ಎ೯ ಪಯ-ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಮಾಯಪ್ಪಿರಾ-ಆಶ್ಚರ್ಯಕರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ, ತಮರ್-ಭಕ್ತರಾಗಿರುವ, ವೇದಮ್ ವಲ್ಲಾರೈ - ವೈದಿಕರಾದ ಭಾಗವತರನ್ನು, ವಣ್ಣಾರ್ಕಳ್ - ನಮಸ್ಕರಿಸಿರಿ. ('ಶುಣಜ್ಞೈ'-ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಶುಣಜ್ಞೈ' ಎಂದು ಸಾತವುಂಟು. ಅದು ಒಂದು ಲೀಲಾವಿಶೇಷವೆಂದು ಹೇಳುವರು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಅಸ್ಯಾ ಔಷಧಮೇತದಿತ್ಯಪಿ ವೃಧಾ ಯೂಯಂ ಸುರಾಂ ಚಾಜಮ್—
ಪೃಥ್ವಿಶ್ಯಾಪಿ ಭುಜಾದಿಚಾಲನವಶಾದಾವೇಶವಶ್ಯಾ ಇವ |
ಸೃತ್ಯನ್ತ್ಯಃ ಕಿಮಹೋ? ಕಿಮಸ್ತಿ ತು ಫಲಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾಽಧರಸ್ಪಂದನಂ .
ಪ್ರೀತ್ಯನ್ತೇ ಬತ ! ರಾಸಭಸ್ಯ? ಭಜತ ಶ್ರೀಶಂ ಶ್ರೀತಾ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಾಃ ||

ತಾ|| (ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಅಶ್ರಯಿಸಿದರೆ ಇವಳಿಗೆ ರೋಗಶಾಸ್ತ್ರಿಯಾಗಲಾರದು. ಭಾಗವತೋತ್ತಮರನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಇವಳು ಬದುಕುವಳೆ—ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.) ಜನನಿಯರೇ! ಆಡನ್ನೂ ಮದ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ದೇವತಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ನೀವು ಆಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಪೈರು ಒಣಗಿಹೋದಮೇಲೆ ಕತ್ತಿಯ ಅಧರಸ್ಸಿಂದನವಂತೆ — ಇವಳ ಪ್ರಾಣವು ಶುಷ್ಕವಾದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಆಟಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಮಾರಾಜೇಷ್ಟಿತನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತರಾದ ವೈದಿಕರನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿರಿ; ಇವಳಿಗೆ ರೋಗ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು.

(೮) ವೇದಮ್ ವಲ್ಲಾರ್‌ಕಳೈ ಕ್ಕೊಣ್ಣು ವಿಣ್ಣೋರ್

ಪೆರುಮಾಕ್ ತಿರು

ಪಾದಮ್ ಪಣೆನ್ನಂ. ಇವಳ್ ನೋಯಿದು

ತೀರತ್ತುಕ್ಕೊಳ್ಳಾದುಪೋಯ್,

ಏದಮ್ ಪಞ್ಚೆನ್ನಲ್ಲ ಶೆಯ್ದು ಕಳ್ಳೊಡು ಕಲಾಯ್ ತ್ತಾಯ್

ಕೇದಮುಪಿಟ್ಟು ನೀರಣಬ್ಬಾಡುದಲ್ ಕೇಡ್ತೆಯೇ.

ಪ್ರ|| ವೇದಮ್ ವಲ್ಲಾ ರ್ಕಕೈ-ವೇದವಿತ್ತಮರಾದ ಭಾಗವತರನ್ನು, ಕೊಣ್ಣು-
ಆಶ್ರಯಿಸಿ, (ಅವರ ಮೂಲಕ) ವಿಣ್ಣೋರ್ ಪೆರುಮಾ-ನಿತ್ಯಸೂರಿ ಸೇವ್ಯನಾದ
ಸರ್ವೇಶ್ವರನ, ತಿರುಪ್ಪಾದಮ್-ಭೋಗ್ಯವಾದ ಚರಣಯುಗಳವನ್ನು, ಪಣಿನ್ನು-
ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಇವಳ್ - ಇವಳ, ಇದುನೋಯ್-ಈ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು, ತೀರತ್ತು
ಕ್ಕೊಳ್ಳಾದು - ಪರಿಹರಿಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳದೆ, ಪೋಯ್ - ಇತರ ದೇವತಾಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಾಗಿ
ಹೋಗಿ, ಏದಮ್ ಪತ್ಯಾನ್ನು-ಆ ಹ್ವದ್ರ ದೇವತಾಸ್ತುತಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಶೆಯ್ದು-
ಅಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚರಿಸಿ, ಉಡು-ನಡುವೆ, ಕಳ್ಳಕಲಾಯ್-ಮದ್ಯವನ್ನು ಕಲಸಿ,
ತೂಯ್-ಆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಿ, ಕೀದಮ್ ಮುತ್ತುವುಇಟ್ಟು - ಗೀತಗಳಿಗೆ
ತಕ್ಕ ವಾದ್ಯಘೋಷವಂ ಮಾಡಿ, ನೀರ್-ನೀವುಗಳು, ಅಣಜ್ಜು ಅಡುದಲ್-ದೈವಾ
ನೇಶದಿಂದ ಆಡೋಣವು, ಕೀಡ್ತೆಯೇ-(ಈ ವಂಶಕ್ಕೆ) ಅಪದ್ಯಕರವೇ ಆಗುವುದು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವೇದಾರ್ಥಜ್ಞ ಮುಖಾತ್ಪ್ರಪದ್ಯ ಚರಣಾಮೋಜದ್ವಯಂ ಶ್ರೀಪತೇ-
ಸ್ಸೂರಿಣಾಮಪಿ ನಾಯಕಸ್ಯ ತು ಹರೇದ್ರೋಗಂ ಕಿಲಾಸ್ತಾಃ ಕ್ಷಣಾತ್ |
ಏನಂ ಹಂತ! ನ ಕರ್ನವತೇ ಕಿಲ ಜನಾ ಯುಷ್ಮಾದೃಶಾ ದೇವತಾ
ನಾದ್ಯೈರ್ಮದ್ಯಯುತಾರ್ಪಣೈರುಪಚರಂತೈರ್ವೇತ್ಯನಜ್ಞಾ ಹಿ ವಃ ||

ತಾ|| (ಭಾಗವತರ ಮೂಲಕ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಭಜಿಸದೆ, ಹ್ವದ್ರ
ದೇವತಾ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡೋಣವು ನಿಮ್ಮ ಈ ವಂಶಕ್ಕೆ ಅನದ್ಯಕರವೆಂದು—
ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.) ವೇದವಿತ್ತಮರಾದ ಭಾಗವತರ ಮೂಲಕ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಪಾದಗ
ಳನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಇವಳ ರೋಗಶಾಂತಿಯಂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ನೀವು
ಹ್ವದ್ರದೇವತಾಸ್ತುತಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಮದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಿ, ಗೀತವಾದ್ಯ ಘೋ
ಷವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ವೇಶದಿಂದ ಆಡೋಣವು ನಿಮ್ಮ ಈ ವಂಶಕ್ಕೆ ಅನರ್ಥಕರವು.

(೯) ಕೀಡ್ತೆಯಿನಾಲಬ್ಬೋರ್ ಕೀಡ್ತಿಕನಿಟ್ಟಮುಖವಿಕ್ ಕೀಡ್,

ನಾಡ್ತೈ ಪಲಶೋಲ್ಲಿ ನೀರಣಬ್ಬಾಡುಮ್ ಪೋಯ್

ಕಾಣಾಕಿಲೇ,

ಎಡ್ತೈ ಪ್ಪಿಱಪ್ಪುಕ್ಕುಮ್ ಶೇಮಮಿನ್ನೋಯ್ ಕ್ಕುಮಿದೇ
ಮರುನ್ನು,

ಉಡ್ತೈಯಿಲ್ ಕಣ್ಣಿ ಪಿರಾಕ್ ಕ್ಕುಲ್ ವಾಡ್ತುಮಿ
ನುನ್ನಿತ್ತೇ.

ಪ್ರ|| ಕೀರ್ತಿಯನಾಲ್-ನಿಕರ್ಷದಿಂದ, ಅಜ್ಞೋರ ಕೀರ್ತಿಮರ್ಕ-ಯಾವನೋ
 ಒಬ್ಬ ನೀಚನು, ಇಟ್ಟ-ಮಾಡಿದ, ಮುಖವೀಕೀರ್ತಿಯ ವಾದ್ಯಘೋಷವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ,
 ನಾಡ್ಮೈಪಲ - ದೇವತಾಂತರೋತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಅನೇಕಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ,
 ಶೋಲಿ-ಹಾಡುಗಳಂ ಹೇಳಿ, ನೀರ್-ನೀವು, ಅಣ್ಣು ಅಡುಮ್-ದೈವಾವಿಷ್ಟರಾಗಿ
 ಆಡುವ, ಪೊಯ್-ನಿಷ್ಫಲವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಕಾಣಕಿರ್ಲೇ - ನೋಡಲಾರೆನು.
 ಏತ್ತೈಪ್ಪಿಪ್ಪುಕ್ಕುಮ್-ಸಕಲ ಜನ್ಮಗಳಿಗೂ, ಶೇಮಮ್-ಕ್ಷೇಮವಾಗಿರುವ, ಈದೇ
 -ಇದೇ, ಇನ್ನೋಯ್ಕ್ಕುಮರುಂದ-ಈ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಔಷಧವು. ಉಡ್ಮೈಯಿಲ್-
 ಅನಾದಿ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ, ಕಣ್ಣಿಪಿರಾ - ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯ, ಕ್ಕುಲ್ - ಪಾದ
 ಗಳನ್ನು, ಉನ್ನಿತ್ತು-ಅನುಸರಿಸಿ, ವಾಡುತ್ತುಮಿ-ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)--

ಕ್ಷುದ್ರೈಃ ಕಲ್ಪಿತಮೇವ ವಾದ್ಯನಿಚಯಂ ಸಂಶಬ್ದೈ ಚ ಸ್ತೋತ್ರತಃ
 ಕ್ಷುದ್ರಾವೇಶಯುತಾಸ್ತು ಯೂಯಮಿತಿ ಯದ್ಧೃಷ್ಟಂ ನ ಶಕ್ಯಂ ಮಯಾ |
 ಕ್ಷೇಮಂ ಸಪ್ತಕುಲಾನ್ಸಯಾದಪಿ ಪರಂ ದಿವ್ಯೌಷಧಂ ಪ್ರಾಕ್ತನಂ
 ತಚ್ಚೇದಂ ಕುರುತಾಂಘ್ರಪಂಕಜಯುಗಂ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ನತ್ವಾ ಸದಾ ||

ತಾ|| (ನಿಮ್ಮ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ
 ನೋಡಲಾರೆನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದರೆ ಇವಳು ಬದು
 ಕುವಳು-ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.) ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ನಿಕೃಷ್ಟನಾದ ಚಂಡಾಲನಿಂದ
 ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವಾದ್ಯಘೋಷವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕ್ಷುದ್ರದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ನೀವು
 ನರ್ತನಮಾಡುವ ಈ ನಿಷ್ಫಲವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಾರೆನು. ಇವಳ
 ವ್ಯಾಧಿಗೆ ದಿವ್ಯೌಷಧವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಾರವಿಂದ ಸ್ತುತಿಯೇ! ಆದುದರಿಂದ
 ಇದನ್ನೇ ಮಾಡಿರಿ.

(೧೦) ಉನ್ನಿತ್ತು ಮುಖೋರು ದೇವ್ಯಮಃ ತೋತಾಳವನೈ
 ಯಲ್ಲಾಲ್,

ನುಮ್ಮಿಚ್ಚೈ ಶೋಲ್ಲಿ ನುಮ್-ತೋಳ್

ಕುಲೈಕ್ಕಪ್ಪಡುಮೆನ್ನೈವಿಾರ್,

ಮೆನ್ನಪ್ಪಡುಮ್ ಮೆತ್ಪವಾಣನೈ ವಣ್-ತುವರಾಪತಿ

ಮೆನ್ನನೈ, ಏತ್ತುಮಿನೇತ್ತುದಲುಮ್ ತೋಡುದಾಡುಮೇ

ಪ್ರ|| ಅವನೈ ಯಲ್ಲಾಲ್-ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಮಗ್ಗುಲು ಒಂದುದೆಯ್ಯಮ್-
ಜೇರಿ ಒಂದು ದೇವತೆಯನ್ನು, ಉನ್ನಿತ್ತು-ನೆನೆದು, ತೊಡುಳ್-ಸೇವಿಸುವವಳಲ್ಲ.
ಅನ್ನೈವಿಾರ್-ಜನನಿಯರೇ, ! ನುಮ್ ಇಚ್ಚೈ-ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಗಳನ್ನು, ಶೋಲ್ಲಿ-
ಹೇಳಿ, ನುಮ್ತೋಳ್-ನಿಮ್ಮ ತೋಳುಗಳು, ಕುಲ್ವೈಕ್ಕ-ಚಲಿಸಲು (ದೇವತಾಂತರ
ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು); ಪಡುಮ್ - ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುವು. (ಅದನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು) ಮನ್ನ - ನಿತ್ಯವಾಗಿ, ಪಡುಮ್ - (ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ) ಸ್ಮರಿಸಲ್ಪಡುವ, ಮತ್ತೈ
ವಾಣನೈ - ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ವಣ್ ತುನರಾಪತಿಮನ್ನನೈ-
ಶ್ರೀಮದ್ವಾರಕಾಧೀಶನಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು, ಎಗ್ಗುಮಿ-ಸೋತ್ರಮಾಡಿರಿ. ಎಗ್ಗು
ದಲುಮ್ - ನೀವು ಸೋತ್ರಮಾಡುವಾಗಲೇ (ಇವಳು ಎದ್ದು), ತೊಡುದು -
ಅವನನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿ, ಅಡುಮ್-ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ನರ್ತನಮಾಡುವಳು.

(ಸ ಗಾ-ರ ||)—

ನಾನ್ಯದೈವಮಿಯಂ ಸ್ಮರೇದುಪಚರೇತ್ ಕೃಷ್ಣಾತ್ಪರಂ ಶ್ರೀಪತೇ-
ಯೂಯಂ ಸ್ವಾಭಿಮತಂ ಪ್ರಜಲ್ಪ್ಯ ಚ ಭುರ್ಜಾ ಸ್ವೈರು

ಪ್ರಚಾಲ್ಯಾಪಿ ವಃ |

ಯತ್ಕಾನೇವ ವೃಧಾ ಶ್ರಿತಾಃ ಕಿಲ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯೇದಮದ್ಯಾಗಮೈ-

ರ್ವೇದ್ಯಂ ದ್ವಾರವತೀಪತಿಂ ಸ್ಮತ! ನುತೇಸ್ಸೇಯಂ ಪರಂ ಗೃತ್ಯತಿ ||

ತಾ|| (ಇವಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಗಳಲ್ಲೇ ಆಸಕ್ತಿ ಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು
ನೀವು ಅವನನ್ನೇ ಸೋತ್ರಮಾಡಿರಿ; ಇವಳು ಒಡನೇ ಉಜ್ಜೇವಿತೆಯಾಗುವಳು-
ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.) ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ದೇವತೆಯನ್ನು ಇವಳು ಸೇವಿ-
ಸುವವಳಲ್ಲ. ಜನನಿಯರಾದ ನೀವು ವೃಧಾ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು
ದೇವತಾಂತರಪರವಾಗಿ ಏನೋ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ (ನಿಮ್ಮ ತೋಳುಗಳಿಂದ
ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. (ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ನಿತ್ಯದೈವನಾದ ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ ಶ್ರೀ
ದ್ವಾರಕಾಧೀಶ್ವರನನ್ನು ಸೋತ್ರಮಾಡಿರಿ; ಇವಳು ತಪ್ಪಣದಲ್ಲೇ ಎದ್ದು ಅವನನ್ನೇ
ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನರ್ತನಮಾಡುವಳು.

(೧೧) ತೋಡುದಾಡಿ ತೊಮ್ಮೋವಣ್ಣ ನುಕ್ಕಾಳ್ಜೆಯ್ದು

ನೋಯ್ ತೀರನ್ದ,

ವೆಡುವಾದ ತೊಲ'ಪುಕಳ್ ವಣ್ ಕುರುಕೂರ್ ಚ್ಚಡಕೋಪ್,

ಶೋಲ್

ವೆಡುವಾದನಾಯಿರತ್ತಳ್ಳಿವೈಪತ್ತು ವೆಚಿಕಳುಮ್,

ತೋಡುದಾಡಿ ಪ್ಪಾಡವಲ್ಲಾರ್ ತುಕ್ಕಶೀಲಮಿಲರ್ ಕಳ್ಳೇ.

ಪ್ರ|| ತೋ಼ಮದು-ಅಂಜಲಿನಾಡಿ, ಅಡಿ - ನರ್ತನಮಾಡಿ, ತೂಮಣಿವಣ್ಣ
ನುಕ್ಕು - ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ನೀಲಮಣಿಯಂತೆ ಶರೀರಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ,
ಅಳಾಶಿಯ್ದು - ವಾಚಿಕಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನೋಯ್ತೀರ್‌ನಂದ-ವಿರಹವ್ಯಾಧಿ
ಶಾಂತಿಯಂ ಪಡೆದ, ಮ್ಲುವಾದ-ನಿದೋಷವಾದ, ತೋಲಾಪುಕ್ಕು-ಸ್ವಾಭಾವಿಕ
ಭಗವತ್ಪ್ರಾಪ್ತವಿಶೇಷವೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳ, ವಣ್ಣಕುರುಕೂರ್ ಶಡಕೋಷ -
ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಕುರುಕಾಪುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ನಮ್ಮಾಸ್ವಾರ್ಯ, ಶೋಲ್-ಹೇಳಿದ
(ರಚಿಸಿದ), ಮ್ಲುವಾದ - (ಭಗವದ್ಗುಣಗಳ) ಚೈತಿಯಿಲ್ಲದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್ -
ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ವೇತಿಕಳುಮ್-ದೇವತಾನ್ತರ ಭಜನನಿಷೇಧಪರವಾದ,
ಇವೈತತ್ತುಮ್-ಈ ದಶಕವನ್ನು, ತೋಮದು - ಸೇವಿಸಿ, ಅಡಿ-ನರ್ತನಮಾಡಿ,
ಪಾಡವಲ್ಲಾರ್-ಗಾನಮಾಡಬಲ್ಲವರು, ತುಕ್ಕುಶೀಲಮಿಲರ'ಕಳ್ - ದುಃಖಪಡುವ
ಸ್ವಭಾವವಿಲ್ಲದವರಾಗಿ ಸುಖವಂ ಪಡೆಯುವರು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನತ್ಯಾ ಶ್ರೀಮಣಿವರ್ಣಮೇವ ಸತತಂ ನೃತ್ಯೇಷು ಸಕ್ತೋ ಹರಿಂ

ಪ್ರಾಪ್ಯ ಧ್ವಸ್ತಸಮಸ್ತರೋಗಸರಣಿಃ ಖ್ಯಾತಶೃಂಗಾರಿಮುನಿಃ |

ದಿವ್ಯಾಂ ಚಾಹ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಸರಣಿಂ ದುರ್ದೇವತಾನೇಶನುತ್

ತತ್ರೇದಂ ದಶಕಂ ಪಠಂತಿ ಯದಿ ತೇ ನಿರ್ದುಃಖಗನ್ಯಾಸ್ತ್ವಯಮ್ ||

ತಾ|| (ಈ ದಶಕವನ್ನು ಸಹೃದಯರಾಗಿ ಪಠನಮಾಡಬಲ್ಲವರು ನಿರ್ದುಃಖ
ಗನ್ಧರಾಗುವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಸಾಂಜಲಿಬಂಧರಾಗಿ ನರ್ತನಮಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀ
ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ವಾಚಿಕ ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರೈರು ರಚಿಸಿದ
ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ಗಾನಮಾಡ
ಬಲ್ಲವರು (ದೇವತಾನ್ತರ ಭಜನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ) ದುಃಖಗಳಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿ
ಬಾಳುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಸ್ವಪ್ನೋಪನಾದನುಭವಾದಮುತೋಽಪ್ಯಲಬ್ಧ-

ಸ್ವಾಪೇಕ್ಷಿತೇ ಶರಣಿತಿ ವ್ಯಸನಾದ್ವಿಸಂಜ್ಞೇ |

ಯೇ ಹೃದ್ರದೇವಮುಖತಃ ಪರಿಹರ್ತುಕಾಮಾ-

ಸ್ತೇ ವಾರಿತಾಸ್ತದುಚಿತಜ್ಞ ಗಿರೈನ ಷಷ್ಠೇ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಇಚ್ಛಾಸಾರಥ್ಯಯೋಗಾತ್ಪ್ರಹರಣನವನಾಚ್ಛ್ರೀತುಲಸ್ಯಾಥ್ಯಮಾಳೇ-
ಸ್ತುತ್ಯಾಂಘ್ರೋಃ ಪಾದಧೂಲ್ಯಾ ಸ್ವಜನಭಜನತತ್ಪಾದಧೂಳಿನಮೋಭಿಃ |
ತನ್ಮೂಲಸ್ಯಾಂಘ್ರನುತ್ಯಾ ತದಿತರಭಜನತ್ಯಾಗಪೂರ್ವೋಪಸತ್ತ್ವಾ
ದೇವಂ ಪ್ರಾಚಿಖ್ಯಪತ್ ಸ್ವಪ್ರಣಯಿಷು ಭಿಷಜಂ ಕೇಸರಸ್ರಗ್ವಿಭೂಷಃ ||

(ಈ ಷಷ್ಠದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಆರನೆಯದಶಕದಲ್ಲಿ — ಶ್ರೀ ಶಠಾರಿಮುನಿವರೈರು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಂ ಪಡೆದು ಮೋಹಿತರಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಾಯಿಕಾಜನನಿಯರು ಹ್ವದ್ರದೇವತಾಭಜನವಂ ಮಾಡಿ ಅವಳ ರೋಗಪಂಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ನಾಯಕಿಯ ಸಖಿಯು ಅವರ ವೃಥಾಶ್ರಮವನ್ನೂ ಅಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ನಿವಾರಣಮಾಡಿ, ಶ್ರೀ ಭಗವನ್ನಾ ಮಸಂಕೀರ್ತನ - ಭಾಗವತಪಾದಧೂಳೀಪ್ರಯೋಗ - ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇವಳಿಗೆ ರೋಗ ಶಾಂತಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಚತುರ್ಥ ಶತಕದಲ್ಲಿ — ಸಪ್ತಮದಶಕ.

(ಶೀಲಮಿಲ್ಲಾಚ್ಛಿಟಿಯನ್ನೇಳುವಂ—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ — ಶ್ರೀ ಶಠಾರಿಮುನಿವರೈರು ಮೋಹಶಾಂತಿಯಂ ಪಡೆದು ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಅಹೋರಾತ್ರ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಶೀಲಮಿಲ್ಲಾಚ್ಛಿಟಿಯನ್ನೇಳುವಂ ಶಿಯ್‌ವಿನ್ಯಯೋ
ಪೆರಿದಾಲ್,
ಞಾಲಮುಣ್ಣಾಯ್ ಞಾನಮೂರ್ತಿ ನಾರಾಯಣಾವೇಷ್ಟೆಱ್,
ಕಾಲಮ್‌ತೋಱುವಂ ಯಾನಿರುನ್ದು ಕೈತಲ್ಯೆ
ಪೂಶಲಿಟ್ಟಾಲ್,
ಕೋಲಮೇನಿ ಕಾಣವಾರಾಯ್ ಕೂವಿಯುಮ್
ಕೊಳ್ಳಾಯ್.

ಪ್ರ|| ಇಾಲಮ್-ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಉಣ್ಣಾಯ್-ಭಕ್ಷಿಸಿ ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು
ರಕ್ಷಿಸಿದವನೇ! ಇಾನಮೂರ್ತಿ-ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿಯೇ! ನಾರಾಯಣಾ-ಸರ್ವ
ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಆಧಾರಭೂತನಾದ ನಾರಾಯಣನೇ! ಎನು ಎನು-ಎಂದು ಅನೇಕಾ
ವೃತ್ತಿ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಹೇಳಿ, ಕಾಲಮ್‌ತೋಷ್ಠಮ್-ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ,
ಯಾ - ನಾನು, ಇರುನ್ದು - (ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ) ಬಂದು,
ಕೈತಲೈವೂಶಲಿಟ್ಟಾಲ್-(ಕೈಯನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು) ಮಹಾಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಕೂಗಿದರೆ,
ಕೋಲಮೇನಿ-ದರ್ಶನೀಯವಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಶರೀರವನ್ನು, ಕಾಣ-ನಾನು ಕಂಡು
ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ, ವಾರಾಯ್-ನೀನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂವಿಯುಮ್‌ಕೊಳ್ಳುಯ್
-ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ. (ಆದುದರಿಂದ) ಶೀಲಮಿಲ್ಲಾ
ಶಿಷಿಯನೇಲುಮ್-(ನಾನು) ಒಳ್ಳೇ ಶೀಲವಿಲ್ಲದ ಅಜ್ಞಾನಾದ ಕ್ಷುದ್ರಚೇತನನಾಗಿ
ದ್ದರೂ, ಶಿಯ್‌ವಿನೈಯೋ! - ಮಾಡಿದ ಪಾಪವೋ, ಪೆರಿದಾಲ್-ಅತ್ಯಧಿಕವಾದುದು
ದಲ್ಲವೇ!

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಲೋಕಾನಾಮಸಿ ರಕ್ಷಕಸ್ತ್ವಮನಿಶಂ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪೋ ಹರಿ-

ಹೇರ್! ನಾರಾಯಣ! ಮಾಧವೇತಿ ಸತತಂ ತ್ವಾಮೇವ ಸಂಕೀರ್ತಯ ||

ದ್ರಷ್ಟುಂ ಸುಂದರಮೂರ್ತಿಮೇವ ಹಿ ತವ ಶ್ರೀನಾಥ! ಕಾಂಕ್ಷೇ ಸದಾ

ನಾಯಾಸಿ ತ್ವಮಹೋ! ನ ಮಾಂ ನಯಸಿ ಚೇತ' ಕ್ಷುದ್ರಸ್ಯ ಮೇಘಂ

ಮಹತ್ ||

ತಾ|| (ಎಷ್ಟು ಸಲ ಎಷ್ಟು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಕೂಗಿದಾಗ್ಯೂ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು
ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ಇರುವಂತೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಮಹಾಪಾಪದ ಅಧಿಕೃತವನ್ನು ಏನೆಂದು
ಹೇಳಲಿ?—ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.) 'ಸರ್ವಲೋಕೋಪಕಾರಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಜ್ಞಾನ
ಮೂರ್ತಿಯೇ! ನಾರಾಯಣನೇ!' ಎಂದು ನಾನು ಅನೇಕಾವೃತ್ತಿ ಮಹಾಧ್ವನಿ
ಯಿಂದ ಕೂಗಿದಾಗ್ಯೂ ನೀನು ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು
ಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಶೀಲವಿಲ್ಲದ ಅಲ್ಪನಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಾನು ಮಾಡಿರುವ
ಪಾಪವು ಅಪಾರವಾಗಿರುವುದು! ಆಶ್ಚರ್ಯ!

(೨) ಕೊಳ್ಳೆಮಾಳಾ ವಿನ್ಬವೆಳ್ಳೆಮ್ ಕೋದಿಲ್ ತನ್ನಿಡುಮ್, ಎಕ್
ವಳ್ಳಲೇಯೋ ವೈಯೆಮ್ ಕೊಣ್ಡ ವಾಮನಾವೋ ವೆಷ್ಟು,
ನಳ್ಳಿರಾವುಮ್ ನೆಕಪಕಲುಮ್ ನಾನಿರುನ್ನೊಲಮಿಟ್ಟಾಲ್,
ಕಳ್ಳಮಾಯಾ ವುನ್ನೈಯೇಕಣ್ ಕಾಣ ವನ್ನಿಯಾಯೇ.

ಪ್ರ|| ವೈಯಮ್-ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಕೊಣ್ಡ-ಅಳಿದುಕೊಂಡ, ವಾಮನಾವೋ
ವಾಮನನೇ!, ಕೊಳ್ಳ-ಅನುಭವಿಸಿ ಅನುಭವಿಸಿ, ಮಾಳಾ-ಎಲ್ಲೆ ಕಾಣದಂತಿರುವ,
ಇನ್ಬವೆಳ್ಳೆಮ್-ಆನಂದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು, ಕೋದು ಇಲ-ದೋಷವಿಲ್ಲದಂತೆ, ತನ್ನಿ
ಡುಮ್-ನನಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ, ಎಕ್ವಳ್ಳಲೇಯೋ - ವನ್ನ ಮಹೋದಾರಶೀಲ
ನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಎನು ಎನು-ಎಂದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಳ್ಳ ಇರಾವುಮ್-ಮಧ್ಯ
ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೂ, ನೆಕಪಕಲುಮ್-(ಸರ್ವಪ್ರಕಾಶಕವಾದ) ಒಳ್ಳೇ ಹಗಲಿನಲ್ಲೂ, ನಾನ್-
ನಾನು, ಇರುನ್ನು-(ಅನ್ಯಕಾರ್ಯಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ) ಇದ್ದು, ಓಲಮಿಟ್ಟಾಲ್-ಉದ್ಘೋಷಿ
ಸಿದರೆ, ಕಳ್ಳಮ್ ಮಾಯಾ-ಕೃತ್ರಿಮನಂತೆ ಮಾಯಾಮಯನಾದ ಅನ್ತರಾತ್ಮನೇ!,
ಉನ್ನೈ-ನಿನ್ನನ್ನು, ಎಕ್ ಕಣ್ ಕಾಣ-ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಣುವಂತೆ, ವನ್ನ ಈ
ಯಾಯ್-ಬಂದು (ನನಗೆ) ತರುವುದಿಲ್ಲ. (ಓ-ಅಯ್ಯೋ! ಏನುಮಾಡಲಿ?—
ಎಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು.)

(ಸ-ಗಾ-ರೆ ||)—

ಮಾತುಂ ಭೂಮಿತಲಂ ಹಿ ವಾಮನವಪುಸ್ತುಂ ಮಾಮುದಾರಾಶಯ-
ಸ್ತಾನನ್ನಾವೃತವಾರಿಧೌ ಚ ಕುರುಷೇ ಮಗ್ನಂ ಮಹಾನಿತ್ಯಹಮ್ |
ಏವು ಹಂತ! ದಿವಾನಿಶಂ ಚ ಸತತಂ ತ್ವಾಮೇವ ಸಂಕೀರ್ತಯೇ
ಮಾಯಾಮೂರ್ತಿರಹೋ ! ನ ಮೇ ನಯನಯೋರ್ದ್ರಷ್ಟುಂ ಹಿ ಪಾತ್ರಂ
ಭವಾನ್ ||

ತಾ|| (ನಿನ್ನ ಮಹಾದಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ನಾನು ಎಷ್ಟುಕೂಗಿದಾಗ್ಯೂ
ನೀನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನನಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ—ಏನುಮಾಡಲಿ?—ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.)
“ ಸರ್ವಲೋಕವನ್ನೂ ಅಳಿದು ವಶೀಕರಿಸಿದ ವಾಮನನೇ ! ಅಪಾರವಾದ ಆನಂದ
ಸಮುದ್ರವನ್ನು ನನಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಮಹೋದಾರಸ್ವಭಾವನೇ! ”—ಎಂದು
ನಾನು ರಾತ್ರಿಯೂ ಹಗಲೂ ಏಕಪ್ರಕಾರ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರೂ ನೀನು ಒಳಗೆ (ಅನ್ತ
ರಾತ್ಮನಾಗಿ) ಕೃತ್ರಿಮನಂತೆ ಮಾಯಾವಿಯಾಗಿ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೀಯೆ

ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ?—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(೩) ಈವಿಲಾದ ತೀವಿನೈಕಳೆತ್ತನೈ ಶೆಯ್ದನೇಕೋಲ್,
ತಾವಿ ವೈಯಮ್‌ಕೋಣ್ಡವೆನ್ನಾಯ್ ತಾಮೋದರಾವೆಪ್ಪಿಪ್ಪ,
ಕೂವಿಕ್ಕೂವಿ ನೆಣ್ಣುರುಕಿ ಕ್ಕಣ್‌ಪನಿ ಶೋರ ನಿಪ್ಪಲ್,
ಪಾವಿನೀ ಯೆಪ್ಪಿಪ್ಪಿಶೋಲ್ಲಾಯ್ ಪಾವಿಯೇಕ್ ಕಾಣ ವೆನ್ನೇ.

ಪ್ರ|| ಈವು ಇಲಾದ-ಅವಿನಾಶ್ಯವಾದ, ತೀವಿನೈಕಳ್-ಕ್ರೂರವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು, ಎತ್ತನೈ-ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ ಎಷ್ಟು, ಶೆಯ್ದನೇಕೋಲ್-ನಾನು ಮಾಡಿದೆನೋ, ತಾವಿ-(ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಿಂದ)ಅಳಿದು, ವೈಯಮ್‌ಕೋಣ್ಡ-ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಶೀಕರಿಸಿದ, ಎನ್ನಾಯ್-ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ!, ತಾಮೋದರಾ ದಾಮೋದರನೇ!, ಎನಿನ್ನು-ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ, ಕೂವಿಕ್ಕೂವಿ-ಕೂಗಿಕೂಗಿ, ನೆಣ್ಣುರುಕಿ-ಮನಸ್ಸು ದ್ರವೀಭೂತವಾಗಿ, ಕ್ಕಣ್‌ಪನಿಶೋರ-ಕಣ್ಣುನೀರಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ, ನಿಪ್ಪಲ್ - (ಅರ್ಥಿಯಿಂದ ನಾನು) ನಿಂತರೆ, ಪಾವಿಯೇಕ್-ಪಾಪಿಯಾದ ನಾನು, ಕಾಣ-ಕಾಣುವಂತೆ, ವೆನ್ನ-(ನೀನು) ಬಂದು, “ನೀ ಪಾವಿ-ನೀನು ಪಾಪಿ” ಎನ್ನು-ಎಂದು, ಒನ್ನುಶೋಲ್ಲಾಯ್-ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. (ಅದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪಾದಾಭ್ಯಾಂ ಜಗದಾಕ್ರಮಂ ರಚಯಿತಾ ಸ್ವಾಮೀ ಚ ದಾಮೋದರೋ
ವಿಖ್ಯಾತೋಽಸ್ಮಿ ಭವಾನಿತಿ ಸ್ವಯಮಹಂತ್ಯತಾದ್ಭುಷ್ಯ ಚಾದ್ರಾಶಯಃ |
ಪೂರ್ಣಾಶ್ರುರ್ಯದಿ ಚಾಸ್ಮಿ ಮಾಂ ನ ಹಿ ಭವಾನ್ ಪಾಪೀ ಕಿಲಾಸೀತ್ಯೆಹೋ!
ವಾಚಂ ವಕ್ತಿ! ಮಮಾಸ್ಮಿ ಪಾಪಸರಣಿನಿತ್ಯಾವಿನಾಶ್ಯಾ ತತಃ ||

ತಾ|| (ನನಗೆ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ, “ನೀನು ಪಾಪಿ”—ಎಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ನೀನು ಹೇಳಬಹುದಷ್ಟೆ!—ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) ಅವಿನಾಶ್ಯವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದೆನೋ! ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳಿದುಕೊಂಡ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ದಾಮೋದರನೇ! ಎಂದು ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಕೂಗಿಕೂಗಿ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿ ಕಣ್ಣುನೀರಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿರು

ವಂತೆ ನಾನು ನಿಂತರೂ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ “ನೀನು ಪಾಪಿಯಾದುದರಿಂದ
ನಿನಗೆ ನಾನು ದೃಶ್ಯನಾಗುವುದಿಲ್ಲ” — ಎಂದು ಮಾತನ್ನಾಡರೂ ಹೇಳ
ಬಾರದೇ? ಅದನ್ನೂ ನೀನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

(೪) ಕಾಣವಂದೇ ಕಣ್ಮುಕಪ್ಪೇ ತಾಮರೈಕ್ಕಣ್ ಪಿಱ್ಱು,
ಆಣಿಶೆನ್ನೊನ್ನೇನಿ ಯೆನ್ನಾಯ್ ನಿಷ್ಟರುಳಾಯ್ ಪಿಱ್ಱು,
ನಾಣಮಿಲ್ಲಾ ಚಿಱ್ಱುತಕ್ಕೈಯೇನ್ ನಾನಿಬ್ಬಿಲಿಱ್ಱುವದೇ,
ಪೇಣಿವಾನೋರ್ ಕಾಣಮಾಟ್ಟು ಪ್ಪೇಡುಡೈಯಪ್ಪನೈಯೇ.

ಸ|| ವಾನೋರ್—ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳು, ಪೇಣಿ (ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ
ಅನುಗುಣವಾಗಿ) ಆದರಿಸಿ, ಕಾಣಮಾಟ್ಟು—(ತಾವು) ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಲ್ಲದವ
ರಂತೆ, ಪೀಡು ಉಡೈ—ಮಹತ್ತ್ವವುಳ್ಳ, ಅಪ್ಪನೈ—ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಆಣಿಶೆನ್ನೋ—
ಶುದ್ಧಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಬಂಗಾರದಂತೆ ಸ್ಪೃಹಣೀಯವಾದ, ಮೇನಿ — ದಿವ್ಯಮಂಗಳ
ವಿಗ್ರಹವುಳ್ಳ, ಎನ್ನಾಯ್—ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ತಾಮರೈಕ್ಕಣ್—ತಾನರೆಯಂತಿರುವ,
ಕಣ್ಣುಗಳು, ಪಿಱ್ಱು—ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಲ್ಲಿ, ಕಾಣ—(ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ) ಕಾಣುವಂತೆ,
ವನ್ನ—ಬಂದು, ಎಣ್ಣುಮುಕಪ್ಪೇ—ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ, ನಿನ್ನರುಳಾಯ್—ನೀನು
ಕೃಪೆಯಿಂದ ನಿಲ್ಲು, ಎನ್ನು ಎನ್ನು—ಎಂದು ಹೇಳಿಹೇಳಿ, ನಾಣಮಿಲ್ಲಾ—ನಿರ್ಲಜ್ಜನಾದ,
ಶಿಱ್ಱುತಕ್ಕೈಯೇ—ಹೃದ್ರಸ್ವಭಾವನಾದ, ನಾನ್—ನಾನು, ಇಬ್ಬಿ—ಇಲ್ಲಿ, ಅಲಿಱ್ಱುವದಾ
ಎಣ್ಣುಮೊರೆಯಿಡುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಬ್ರಹ್ಮೇನ್ನಾದಿಸುರವ್ರಜೈರಪಿ ಭವಾ ಭಕ್ತೈರ್ನ ದೃಶ್ಯೋಽಸ್ತೃಣೋ !
ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ತವ ತಾದೃಶಂ ಹಿ ಪರಮಂ ಸ್ವಾಮಿ ! ಸುನರ್ಣಾಕೃತೇ !
ಪದ್ಮಾಕ್ಷ ! ತ್ವಮಿಹೈವ ಮೇ ನಮನಯೋರ್ವ್ಯಶ್ಯೋ ಭವೇತ್ಯಪ್ಯಹಂ
ನಿರ್ಲಜ್ಞೋ ನನು ವಚ್ಚಿ ನೀಚಹೃದಯಃ ! ಕಿಂ ಸ್ಫಾಫಲಂ ಮೇಽತ್ರ ವಾ ? ||

ತಾ|| (ಬ್ರಹ್ಮೇನ್ನಾದಿಗಳಿಗೂ ಅದೃಶ್ಯವಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಕಾಣ
ಬೇಕೆಂದು ವೃಥಾ ಆಶೆಪಡುವ ಹೃದ್ರಶೀಲನಾದ ನಾನು ನಿರ್ಲಜ್ಜನಲ್ಲವೇ ?—ಎನ್ನು
ತ್ತಾರೆ.) “ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳೂ ಅದರದೊಡನೆ ಕಾಣಬೇಕೆಂದರೂ ಸಾಧ್ಯ
ವಲ್ಲದಷ್ಟು ಮಹತ್ತ್ವವುಳ್ಳ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಸ್ಪೃಹಣೀಯವಾದ, ಶುದ್ಧ ಸ್ವರ್ಣ-
ವರ್ಣವುಳ್ಳ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನಾನು ದರ್ಶನಮಾಡುವಂತೆ ನೀನು

ನನ್ನ ಮುಂದೆ (ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ನಿನ್ನ ಲೋಚನಪದ್ಮಗಳೊಡನೆ) ಬಂದುನಿಲ್ಲು,
—ಎಂದು ನಾನು ಹೈದ್ರಸ್ವಭಾವನಾಗಿದ್ದರೂ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತೇನಲ್ಲವೆ ? ಇದರಿಂದ
ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ನನ್ನಂತಹ ನಿರ್ಲಿಂಗರುಂಟೇ?—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(೫) ಅಪ್ಪನೇ ಯೆಡಲಾಳಿಯಾನೇ ಯಾತ್ ಕಡಲೈಕ್ಕಡೈನ್ದ

ತುಪ್ಪನೇ, ಉತ್ತೋಳಕ್ಕಳ ನಾನ್ಮಮ್ ಕಣ್ಣಿಡ

ಕೂಡುಬೊಲಿಪ್ಪ,

ಎಪ್ಪೊಡುಮಮ್ ಕಣ್ಣಿನೀರಕ್ಕೊಣ್ಣಾವಿ ತುವರನ್ದು

ತುವರನ್ದು

ಇಪ್ಪೊಡುಮದೇ ವನ್ನಿಡಾಯೆಪ್ಪೈತ್ತಯೀನ್ ನೋಕ್ಕುವನೇ.

ಪ್ರ|| ಅಪ್ಪನೇ - ಉಪಕಾರಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ !, ಅಡಲಾಳಿಯಾನೇ-
ವಿರೋಧಿಪಾಶಕವಾದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವನೇ, ಅಡಕಡಲೈ-ಅಗಾಧವಾದ
ಸಮುದ್ರವನ್ನು, ಕಡೈನ್ದ-ಮಥನಮಾಡಿದ, ತುಪ್ಪನೇ-ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನೇ, ಉ-
ತ್ತೋಳಕ್ಕಳ ನಾನ್ಮಮ್-ನಿನ್ನ ತೋಳುಗಳು ನಾಲ್ಕನ್ನೂ, ಕಣ್ಣಿಡಕೂಡುಬೊಲಿ-
ಕಂಡುಬಿಡಬಹುದೋ ? ಎನು-ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಎಪ್ಪೊಡುಮಮ್-ಯಾವಾಗಲೂ,
ಕಣ್ಣಿನೀರಕ್ಕೊಣ್ಣು-ಕಣ್ಣಿನೀರು ಸುರಿಸಿ, ಅವಿ-ಪ್ರಾಣವು, ತುವರನ್ದು ತುವರನ್ದು
—ಶುಷ್ಕಶುಷ್ಕವಾಗಿ ಒಣಗಿಹೋಗಿ, ಇಪ್ಪೊಡುಮದೇ-ಈಗಲೇ, ವನ್ನಿಡಾಯ್-ಬಂದು
ಬಿಡು, ಎನು-ಎಂದು ತ್ವರೆಯೊಡನೆ ಕೂಗಿ, ಎತ್ತೆಯೇ-ಚಪಲನಾದ ನಾನು,
ನೋಕ್ಕುವನೇ-(ನೀನು ಬರುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು) ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವೆನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸ್ವಾಮಿನ್ನಾಶ್ರಿತವತ್ಸಲೋಽಸಿ ಹಿ ಹರೇ ! ಶ್ರೀಚಕ್ರಪಾಣೇ ! ಭವಾನ್

ವೀರೋ ವಾರಿಧಿಮುನಃನೋ ನನು ಭುಜೈರ್ದಿವೈಶ್ವತುರ್ಭಿಸ್ತವ |

ಇತ್ಯೇವಂ ಸತತಂ ಸಬಾಷ್ಪನಯನಃ ಪ್ರಾಣೈಶ್ಚ ಶುಷ್ಕಾಯಿತ್ಯೇ-

ರಾಕ್ರನ್ನಾಮ್ಯಧುನೈವ ಸತ್ಪರಮಹಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಹಿ ಮೇ ಚಾಪಲಾತ್ ||

ತಾ|| (“ಮಹೋಪಕಾರಕನೇ ! ಚಕ್ರಪಾಣಿಯೇ ! ಸಮುದ್ರಮಥನಮಾಡಿ
ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಮೃತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನೇ ! ನಿನ್ನ ನಾಲ್ಕು ತೋಳು
ಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ನಾವು ಹೇಗೆ ಬಿಡುವೆವು ?”—ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಯಾವಾಗಲೂ

ಕಣ್ಣು ನೀರು ಸುರಿಸಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವು ಶುಷ್ಕವಾಗಿ—“ನೀನು ಈಗಲೇ ಬಾ”—
ಎಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಅತಿಚಪಲನಾದ ನಾನು ನೀನು ಬರುತ್ತೀಯೆಂದು
ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನೋಡಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವೆನು.

(೬) ನೋಕ್ಕಿ ನೋಕ್ಕಿ ಯುನ್ನೈಕ್ಯಾಣ್ವಾನ್ ಯಾನೆನದಾವಿಯುಳ್ಳೇ
ನಾಕ್ಕುನೀಳ್ವೆನ್ ಘನಮಿಲ್ಲೈ ನಾಳ್ತೋಱುಮೆನ್ನುಡೈಯೆ,
ಆಕ್ಕೈಯುಳ್ಳು ಮಾವಿಯುಳ್ಳುಮಲ್ಲ ಪುಣತ್ತಿನುಳ್ಳುಮ್,
ನೀಕ್ಕಮಿಪ್ಪಿ ಯೆಬ್ಬುಮ್ ನಿಱೈಯ್ ನಿನ್ನೈತ್ತ ಯೆನಿನ್ನೆನಿನ್ನೇ.

ಪ್ರ|| ನಾಳ್ತೋಱುಮ್-ಪ್ರತಿದಿನವೂ, ಎನ್ನುಡೈಯ-ನನ್ನ, ಆಕ್ಕೈಯುಳ್ಳು
ಮ್-ಶರೀರದೊಳಗೂ (ಹೃದಯದಲ್ಲೂ), ಅವಿಯುಳ್ಳುಮ್-ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೂ,
ಅಲ್ಲ-ಮಿಕ್ಕ, ಪುಣತ್ತಿನುಳ್ಳುಮ್ - (ಬಹಿರ್ಭೂತವಾದ) ಇಂದ್ರಿಯಾದಿಗಳಲ್ಲೂ,
ನೀಕ್ಕಮಿಪ್ಪಿ-ಒಂದನ್ನೂ ಬಿಡದಂತೆ, ಎಬ್ಬುಮ್-ನಿನಾಯ್ - ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲೂ
ನಿಂತವನೇ!, ನಿನ್ನೈ ಅನಿನ್ನೆನಿನ್ನ-ನಿನ್ನನ್ನು (ಜ್ಞಾನದಿಂದ) ತಿಳಿದು ತಿಳಿದು,
ಉನ್ನೈಕ್ಯಾಣ್ವಾನ್-(ಸುಂದರವಿಗ್ರಹವಾದ) ನಿನ್ನನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು,
ನೋಕ್ಕಿ ನೋಕ್ಕಿ-ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿ, ಯಾ - (ಚಪಲನಾದ) ನಾನು,
ಎನದು ಅವಿಯುಳ್ಳೇ-ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ, ನಾಕ್ಕು ನೀಳ್ವೆನ್-(ನಾಲಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರು
ವೆನು) ಅಶೇಷಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಘನಮ್-(ಅನ್ತರಾತ್ಮನು ಅದೃಶ್ಯನೆಂಬ) ಜ್ಞಾನವು,
ಇಲ್ಲೈ-(ನನಗೆ) ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಅನ್ತರ್ಮುಹ್ಯದಯೇಽಪಿ ಚಾತ್ಮನಿ ಒಹಿಶ್ಚಾಪಿ ಸ್ವಯಂ ಸಂತತಂ
ಭಾಸ್ವಾನೇವ ಭವಾನಿತಿ ಸ್ವಯಮುಹಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾಽಪಿ ಚಾನ್ತರ್ಹೃದಿ |
ದ್ರಷ್ಟುಂ ತ್ವಾಂ ಬಹುಧಾಽಸ್ಮಿ ಚಾಪಲವಶೋ ನೇತ್ರದ್ವಯೇನೇತ್ಯಹೋ !
ಮೌಢ್ಯಂ ಮೇ ಮಹದಸ್ತಿ ದುಸ್ಸಹಮಿದಂ ಕಿಂ ದುರ್ನಿವಾರಂ ಭವೇತ್ ? ||

ತಾ|| (ನೀನು ಅನ್ತರಾತ್ಮನಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಸವಂ ಮಾಡು
ತ್ತೀಯೆಂದು ತಿಳಿದುತಿಳಿದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು
ಅಶೇಷವಾದುದು ನನ್ನ ಜ್ಞಾನರೂಪದಿಂದಲೇ-ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.) ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನನ್ನ
ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ಆತ್ಮವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೂ ಇಂದ್ರಿಯಾದಿಗಳಲ್ಲೂ ನಿಂತಿರುವವನೇ! ನಿನ್ನ

ಅನ್ತರ್ಯಾಮಿತ್ವವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದು ತಿಳಿದೂ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಅಶೇಷತುಷ್ಟಿದೇನಲ್ಲವೆ ! ಇದಕ್ಕೆ ಚಪಲನಾದ ನನ್ನ ಮೌಢ್ಯವೇ ಕಾರಣ. (ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೨) ಅಪಿನಂದಪಿನ್ದ ತೇಷಿತೈಷಿ ಯಾನನದಾವಿಯುಳ್ಳೇ,
ನಿತ್ಯೇನ್ದ ಘನಮೂರ್ತಿಯಾಯೈ ನಿರ್ಮಲಮಾಕ ವೈತ್ತು,
ಪಿಪನ್ನುಮ್ ಶೆತ್ತುಮ್ ನಿಷ್ಠಿಡುಮ್ ಪೇದೈಮೈ
ತೀರ್‌ನೊಡ್ಡಿನೇ,
ನಱುನ್ನುತ್ತಾಯಿಕ್ ಕಣ್ಣಿಯಮ್ಮಾ ನಾನುನ್ನೈ
ಕ್ಕಣ್ಣುಕೊಣ್ಣೇ.

ಪ್ರ|| ನಱುಮ್ ತುಱಾಯಿಕ್-ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ ತುಳಸಿಯುಳ್ಳ, ಕಣ್ಣು-ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ಅಮ್ಮಾ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ (ಸರ್ವಾಧಿಕನೇ), ನಾನ್-ನಾನು, ಉನ್ನೈ-ನಿನ್ನನ್ನು, ಕಣ್ಣುಕೊಣ್ಣು - (ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಚಿನ್ನಿಸಿ) ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಅಪಿನಂದ ಪಿಪನ್ನು-(ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ಯಪ್ರಾಪಕಭಾವಗಳನ್ನು) ತಿಳಿದು ತಿಳಿದು, ತೇಷಿತೈಷಿ-ಜ್ಞಾನವೈಶದ್ಯವಂ ಪಡೆದು, ಯಾನ್-ನಾನು, ಎನದು ಅವಿಯುಳ್ಳೇ-ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾಶ್ರಯವಾದ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ, ನಿತ್ಯೇನ್ದ ಘನಮೂರ್ತಿಯಾಯೈ-ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು, ನಿರ್ಮಲಮಾಕ-ಸಂಶಯವಿಪರೈಯಾದಿ ದೋಷವಿಲ್ಲದಂತೆ, ವೈತ್ತು-(ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿ) ಇಟ್ಟು, ಪಿಪನ್ನುಮ್ ಶೆತ್ತುಮ್-ಜನನಮರಣಗಳಿಂದ, ನಿನ್ನು-ನಿಂತು, ಇಡುಮ್-ಕ್ಲೇಶಪಡುವ, ಪೇದೈಮೈ-ಜ್ಞಾನರಾಹಿತವನ್ನು (ಮೂಢತ್ವವನ್ನು), ತೀರ್‌ನೊಡ್ಡಿನೇ-ನಾಶಪಡಿಸಿದನಷ್ಟೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸ್ವಸ್ತಿಕ್ ದಿವ್ಯಸುಗಂಧರಮ್ಯತುಲಸೀಮಾಲಾಡ್ಯ ! ಸರ್ವೇಶ್ವರ !
ತ್ವಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾಽಪಿ ಚ ಚಕ್ಷುಷಾ ಹೃದಿ ಸದಾ ನಿಧ್ಯಾಯಿ ಶಾನ್ತೋಽನ್ತರಾ |
ಏಷೋಽಹಂ ಮಮ ಚಾನ್ತರಾತ್ರನಿ ಹರಿಂ ಜ್ಞಾನೈಕಮೂರ್ತಿಂ ಪರಂ
ಕೃತ್ವಾ ತ್ವಾಂ ಜನಿಮೃತ್ಯುಸಾಶಸರಣೇರ್ನೋಹಾಚ್ಚ ದೂರೀಕೃತಃ ||

ತಾ|| ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ ತುಳಸೀಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನಿಸಿ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದು ತಿಳಿದು ವಿಶಿ

ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಾಗಿ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನನಿಧಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಜನನಮರಣಾದಿ ಕ್ಲೇಶಜನಕವಾದ ಮೌಢ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿದೇನೆ. ಇದು ಸಾಲದು. (ನಿನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾದ್ವರ್ತನಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಆಶೆಪಡುತ್ತಿದೇನೆ.)

(೮) ಕಣ್ಣುಕೊಣ್ಣೆ ಕೈಕಳಾರ ನಿತ್ ತಿರುಪ್ಪಾದಬ್ಬಿಳಿಮೇಲೆ,
ಎಣ್ಣಿಶೈಯುಮುಳ್ಳ ಪೂಕ್ಕೊಣ್ಣೆತ್ತಿ ಯುಕನ್ನುಕನ್ನು,
ತೋಣ್ಣರೋಬ್ಬಿಳ್ ಪಾಡಿಯಾಡ ಚೋಚ್ಚಡಲ್ ಘಾಲತ್ತುಳ್ಳೇ
ವಣ್ಣುತಾಯಿ ಕಣ್ಣಿ ವೇಂದೇ ವನ್ನಿಡ ಕಿಲ್ಲಾಯೇ.

ಪ್ರ|| ಕಣ್ಣುಕೊಣ್ಣು-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಂಡು, ಎಣ್ಣಿ ಕೈ-ನನ್ನ ಹಸ್ತಗಳು, ಆರ-ಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ (ಮನೋರಥ ಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ), ನಿತ್-ನಿನ್ನ, ತಿರುಪ್ಪಾದಬ್ಬಿಳಿಮೇಲೆ - ಪಾದಗಳಮೇಲೆ, ಎಣ್ಣಾದಿಶೈಯುಮ್-ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ, ಉಳ್ಳ-ಉಂಟಾಗಿರುವ, ಪೂಕ್ಕೊಣ್ಣು-ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಎತ್ತಿ-ಸ್ತೋತ್ರದೊಡನೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಉಕನ್ನು ಉಕನ್ನು-ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಸರವಶ ರಾಗಿ, ತೋಣ್ಣರೋಬ್ಬಿಳ್-ಭಕ್ತೋತ್ತಮರಾದ ನಾವು, ಪಾಡಿಯಾಡ-ಗಾನ ನೃತ್ಯ ಗಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ, ಕಡಲ್ ಶೂಢ್ ಘಾಲತ್ತುಳ್ಳೇ-ಸಮುದ್ರಪರಿವೃತವಾದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ವಣ್ಣತುಲಾಯೀಕಣ್ಣಿ - ದಿವ್ಯತುಳಸೀಮಾಲಾಧರನಾದ, ವೇಂದೇ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ !, ವನ್ನಿಡಕಿಲ್ಲಾಯೇ-ನೀನು (ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ) ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)-

ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ತ್ವಾಂ ತವ ಪಾದಪದ್ಮಯುಗಳೇ ಹಸ್ತೈಸ್ಸನುಷ್ಠಾಪ್ಯಮಿ
ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸರ್ವದಿತೋಪಲಭ್ಯಕುಸುಮಾನ್ಯಾರಾಧ್ಯ ಚ ಸ್ತೋತ್ರತಃ |
ಹೃಷ್ಟ್ಯಾಸ್ಸನ್ಮುತಿ ಗೀತನೃತ್ಯಸಹಿತಾ ಭಕ್ತಾ ವಯಂ ಸ್ಯಾಮ ಚೇ-
ತ್ಯೇವಂ ತ್ವಂ ತುಲಸೀಪ್ರಜಾಽಜ್ಞಾತ ! ವಿಭೋ! ಲೋಕೇತ್ರ ನಾಗಚ್ಛಸಿ||

ತಾ|| ದಿವ್ಯತುಳಸೀಮಾಲಾಧರನಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕಂಡು ನನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಸಕಲವಿಧವಾದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೂ ಸ್ತೋತ್ರಗಳೊಡನೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಸರವಶನಾಗಿ ಭಕ್ತೋತ್ತಮರೊಡನೆಕೂಡಿ ಗಾನಮಾಡುವಂತೆಯೂ ನರ್ತನಮಾಡುವಂತೆಯೂ ನೀನು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಬಂದು ದೃಶ್ಯನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ಈ ನಮ್ಮ ಮನೋರಥವನ್ನು ಎಂದಿಗೆ ಸಫಲಮಾಡುತ್ತೀಯೋ ?—ಎಂದು ಭಾವವು.)

(೯) ಇಡಕಿಲೇನೊಪ್ಪಟ್ಟಕಿಲ್ಲೆನ್ನೆಮ್ಮುಲಕ್ ವೆಲ್ಲಕಿಲ್ಲೆಣ್,
ಕಡವನಾಕಿ ಕ್ಕಾಲಮ್ ತೋಱುಮ್ ಪೂಪ್ಪಟತ್ತೇತ್ತಕಿಲ್ಲೆಣ್,
ಮಡವನ್ನೆಳ್ಳಮ್ ಕಾದಲ್ ಕೂರ

ವಲ್ವಿನೈಯೇನಯಪ್ಪಾಯ್.

ತಡವುಕಿಣ್ಣೆನೆಬ್ಬಕ್ಕಾಣ್ಣು ಶಕ್ಕರತ್ತುಣ್ಣಲೈಯೇ.

ಪ್ರ|| ಒನ್ನು ಇಡಕಿಲೇ, ಒನ್ನು ಅಟ್ಟಕಿಲ್ಲೇ-(ಹಸಿವೂ ದಾಹವೂ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ) ನಾನು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಇಡಲಾರೆನು, ಒಂದು ಗುಟಕು ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲಾರೆನು. (ಹೀಗೆ ಕರ್ಮಯೋಗ ನಿಷ್ಠೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಜ್ಞಾನಯೋಗ ನಿಷ್ಠೆಯಾದರೂ ನನಗೆ ಇದೆಯೋ-ಎಂದರೆ) ಐಮ್ಮುಲಕ್ ವೆಲ್ಲಕಿಲ್ಲೆಣ್-ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ಜಯಿಸಲೂ ನಾನು ಶಕ್ತನಲ್ಲ. (ಭಕ್ತಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನ್ವಯವಿದೆಯೋ- ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ) ಕಡವನಾಕಿ - ನಿಯಮಗಳೊಡನೆಕೂಡಿ, ಕಾಲಮ್ ತೋಱುಮ್ - ತಕ್ಕಕಾಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಪೂಪ್ಪಟತ್ತು - ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಎತ್ತಕಿಲ್ಲೇ - ಆರಾಧಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲಾರೆನು. (ಹೀಗೆ ಅಕಿಂಚನನಾಗಿರುವ ನಾನು) ಮಡವಲ್ ನೆಜ್ಜುಮ್-ಹಠದೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಕಾದಲ್ ಕೂರ-ಅತ್ಯಾಶೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ, ವಲ್ವಿನೈಯೇ-ಮಹಾಪಾಪಗಳುಳ್ಳ ನಾನು, ಅಯಪ್ಪಾಯ್-ನನ್ನ ಮೌಢ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ, ಶಕ್ಕರತ್ತು ಅಣ್ಣಲೈಯೇ-ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೇ, ತಡವುಕಿಣ್ಣೆ-ಹುಡುಕುತ್ತಿದೇನೆ. ಎಬ್ಬಕ್ಕಾಣ್ಣು-ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆನು ?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಅನ್ನಂ ನೈವ ದದಾಮಿ ಜಾತುಚಿದಹಂ ಪಾನೀಯಮಪ್ಯರ್ಥನೇ
ಜ್ಞಾತುಂ ನೈವ ಜಯಾಮಿ ಪಜ್ಞಾ ಕರಣಗ್ರಾಮಂ! ನ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸದಾ |
ಪುಷ್ಪೈರರ್ಚಯಿತುಂ ಯತೇ ಸ್ತುತಿಪರಃ ಪಾಪೀ ಕಿಲಾಜ್ಞೋಽಸ್ಮೃತಹಂ
ದ್ರಷ್ಟುಂ ಚಕ್ರಧರಂ ತಥಾಽಪಿ ಕುತುಕೀ ಪಶ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಕ್ವಾಚ್ಯುತಮ್?||

ತಾ|| (ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಯೋಗ-ಜ್ಞಾನಯೋಗ-ಭಕ್ತಿಯೋಗಾದಿ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಮೌಢ್ಯದಕಾರ್ಯ-ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.) ನಾನು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಇಡುವವನಲ್ಲ; ಒಂದು ಗುಟಕು ನೀರನ್ನು

ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುವವನಲ್ಲ; ಇನ್ನಿಯವರನ್ನು ಜಯಿಸಲೂ ಶಕ್ತನಲ್ಲ; ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಭಕ್ತಿನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಆರಾಧಿಸಲೂ ಶಕ್ತನಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅಕಿಂಚನನಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪಾಪಿಷ್ಠನಾದ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾಧ್ಯದಿಂದ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ?

(೧೦) ಶಕ್ತರತ್ತಣ್ಣಲೇ ಯೆಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆನ್ನು ಕಣ್ಣೀರ್ ತದುಮ್ಬು,
ಪಕ್ಕಮ್‌ನೋಕ್ಕಿ ನಿಷ್ಟಲನ್ದೇ ಪಾವಿಯೇ ಕಾಣ್‌ಕಿ ನಿಲೇ,
ಮಿಕ್ಕಜಾನಮೂರ್ತಿಯಾಯ ವೇದವಿಳಕ್ಕಿನ್ನೆ, ಎ
ತಕ್ಕಜಾನಕ್ಕಣ್‌ಕಳಾಲೇ ಕಣ್ಣು ತೊವುವನೇ.

ಪ್ರ|| ಶಕ್ತರತ್ತಣ್ಣಲೇ - ಚಕ್ರಧಾರಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ !, ಎನು-ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತಾಳ್ಮೆನ್ನು-ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು, ಕಣ್ಣೀರ್ ತದುಮ್ಬು-ಕಣ್ಣು ನೀರು ತುಂಬಿರುವಂತೆ, ಪಕ್ಕಮ್‌ನೋಕ್ಕಿ-ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ, ನಿನು-ನಿಂತು, ಅಲನ್ದೇ-ಕ್ಲೇಶಪಟ್ಟೆನು. ಪಾವಿಯೇ-ಪಾಪಿಯಾದ ನಾನು, ಕಾಣ್‌ಕಿ ನಿಲೇ-ನೋಡಲಾರೆನು. ಮಿಕ್ಕ ಜಾನಮೂರ್ತಿಯಾಯ-ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನಾದ, ವೇದವಿಳಕ್ಕಿನ್ನೆ-ವೇದವೆಂಬ ದೀಪದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವನನ್ನು, ಎ-ನನ್ನ, ತಕ್ಕ-ಉಚಿತವಾದ, ಜಾನಕ್ಕಣ್‌ಕಳಾಲೇ-ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕಣ್ಣು-ಕಂಡು, ತೊವುವನೇ-ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತೇನೆಲ್ಲವೇ ! (ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನವಿಷಯವೇ ಆಗಬೇಕೋ ?)

(ಸ-ಗಾ-೮ ||)—

ಸ್ವಾಮಿ ! ಚಕ್ರಧರೇತಿ ಚಾರ್ತಹೃದಯೋ ನಮ್ರಶ್ಚ ಸಾಶ್ರುಸ್ತದಾ
ತ್ವಾಮನಿಸ್ವಿಷ್ಯ ವಿಷಾದವಾನಹಮಹೋ ! ಪಾಪೀ ನ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಹಿ |
ದಿನ್ಯಜ್ಞಾನನಿಧಿಂ ಹರಿಂ ಮುರರಿಪುಂ ವೇದೈಕವೇದ್ಯಂ ಕಿಲ
ತ್ವಾಮಾಲಿಂಗ್ಯ ಕೃತೀ ಭವಾಮಿ ಮನಸಾ ಮಜ್ಜಾ ನದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಭಜ ||

ತಾ|| ಚಕ್ರಧಾರಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ !—ಎಂದು ನಾನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು (ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು) ಕಣ್ಣು ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ಕ್ಲೇಶಪಟ್ಟೆನು. ಪಾಪಿಯಾದ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣಲಾರೆನು. (ಮರೆತುಬಿಡಲೂ ಆಗದಂತೆ) ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ ಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿಯಾದ ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ

ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂಡು ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಿದೇನೆಲ್ಲವೆ ! (ಇದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಬೇಕಿವನಿ ?)

(೧೧) ತ್ತುವಿನಿಷ್ಟ ಕಾದಲೃತನ್ನಾಲ್ ತಾಮರೈಕ್ಕಣ್ಣ ತನ್ನೈ,
ಕುರುವುಮಾಡ ತ್ತೇಕುರುಕೂರ್ ಮಾಱ್

ಶಡಕೋಪ್ ಶೋಲ್,

ವುಲಿಲಾದ ಲೋತಮಿಳ್ಳಕಳಾಯಿರತ್ತುಲಿಪ್ಪತ್ತುಮ್,

ತ್ತವಪ್ಪಾಡಿ ಯಾಡವಲ್ಲಾರ್ ಮೈಕುಂದ ಮೇಱುವರೇ.

ಪ್ರ|| ತ್ತುವಿ - ಸ್ವರೂಪೈಕೃತವಂ ಪಡೆದು, ನಿನ - ಸ್ಥಿರವಾದ, ಕಾದಲ್ ತನ್ನಾಲ್-ಭಗವದನುಭವಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ, ತಾಮರೈಕ್ಕಣ್ಣ ತನ್ನೈ-ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನಾದ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು, ಕುರುವುಮಾಡ-ಸಂಘೀಭೂತವಾದ ಮಾಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ, ತೇಕುರುಕೂರ್-ಕುರುಕಾಪುರೀಶ್ವರರಾದ, ಮಾಱ್-ಮಾಱ್ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯವುಳ್ಳ, ಶಡಕೋಪ್ - ನಮ್ಮಾಪ್ಪಾರ್, ಮ್ತುವಿಲಾದಶೋಲ್ - ಭಗವಂತನ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೂ ಬಿಡದ ಸೂಕ್ತಿರೂಪವಾದ, ಲೋತಮಿಳ್ಳಕಳ-ದಿವ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರಬಂಧಾತ್ಮಕವಾದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್-ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತುಮ್-ಈ ದಶಕವನ್ನು, ತ್ತುವ ಪಾಡಿ-ಇಂಪಾಗಿಹಾಡಿ, ಆಡವಲ್ಲಾರ್-ನರ್ತನಮಾಡಿ ಆಡಬಲ್ಲವರು, ಮೈಕುಂದಮ್-ಪರಮಪದವನ್ನು, ಮೇಱುವರ್-ಹತ್ತುವರು (ಹೊಂದುವರು)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಭಕ್ತ್ಯಾಽಸೌ ದೃಢಭಾವಬಂಧಭರಿತಸ್ತೋತುಂ ಸರೋಜಾಮೃತಂ

ರಮ್ಯಶ್ರೀಕುರುಕೇಶ್ವರಶ್ಚರಪುಃ ಪದ್ಯಾವಳೀಂ ದ್ರಾವಿಡಿಮ್ |

ದಿವ್ಯಾಂ ಹಿ ವ್ಯತನೋತ್ಸಹಸ್ರಗಣಿತಾಂ ತತ್ರಾಪಿ ಯೇ ನರ್ತನೈ-

ಸ್ತಚ್ಚೇದಂ ದಶಕಂ ಪಠಂತಿ ಭುವಿ ತೇ ಮೈಕುಂಠ ಮೇವಾಪ್ನುಯುಃ ||

ತಾ|| ಸ್ವರೂಪೈಕೃತವಂಪಡೆದು ನಿಂತು ಭಗವದನುಭವವಂ ಮಾಡಲು ಆಶೆಯಿಂದ, ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನಾದ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರೀಶ್ವರರಾದ ಶರಣಮುನಿವರರು ರಚಿಸಿದ [ದಿವ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಸೂಕ್ತಿರೂಪವಾದ ಸಹಸ್ರ ಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡಿ ನರ್ತನಮಾಡಬಲ್ಲವರು ಪರಮಪದವನ್ನು ಸೇರುವರು—(ಎಂದು ಪಠನಫಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.)

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ತದ್ಭೇಷಜಾತ್ಯ ಹರಿನಾಮಕಥಾಪ್ರಸಂಗಾತ್
 ಸಂಜ್ಞಾಮುಪೇತ್ಯ ಮುನಿರುದ್ಧಟ ದುಃಖಬೋಧಃ |
 ಆಪತ್ಸಖತ್ವಮುಖವಾಚಕತಸ್ತಮುಚ್ಚೈ-
 ರಾಕ್ರೂತ್ಯ ವಾಚ್ಛಾತಮಯಾಚತ ಸಸ್ತಮೇನ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಅಪದ್ಭನ್ಯತ್ವದೀಪ್ತಂ ನಿರವಧಿಕಮಹಾನಂದದಂ ಕ್ರಾಂತಲೋಕಂ
 ದುರ್ದರ್ಶಂ ದೇವತಾನಾಂ ಪಿತರಮನುಸಧಿಂ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಸ್ಥಮ್ |
 ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನೈಕಮೂರ್ತಿಂ ಧೃತಶುಭತುಳಸಿಂ ಚಕ್ರನಾಥಂ ಶ್ರುತೀನಾಂ
 ವಿಕ್ರಾಂತಿಸ್ಥಾನಮಿಶಂ ವಿಶದಬಹುಗುಣಂ ಪ್ರಾಕೃತಖಿನ್ನಶೃಠಾರಿಃ ||
 ದುಶ್ಕೀಲೋ ವಾಂಸಚಕ್ಷುರ್ನಿರವಧಿದುರಿತೋ ವಿಫಲಜೋ ವಿಲೋಲಃ
 ಪ್ರೇಕ್ಷಾಹೀನೋಽನ್ಯಸಂಗಾತ್ಕೃತಮಪಿ ಲಘುರ್ಯ ಶೀಲಮನ್ತರ್ದಧಾನಃ |
 ಕರ್ಮಜ್ಞಾನಾದಿಶೂನ್ಯೋ ನಿರುಪಧಿವಿಹಿತಾಂ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಂ ವಿನಿನ್ದನ್
 ಪ್ರಖ್ಯಾಪ್ಯೈವಂ ಸ್ವದೋಷಾಃ ಪತಿಗುಣರಸಿಕಸ್ತದ್ವಿಧೃಹ್ಯಾಂ ಚ ಚಕ್ರೇ ||

(ಈ ಸಪ್ತಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಏಳನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶಠಾರಿಮುನಿವರೈರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಕಟವಾದ ಆಶೆಯಿಂದ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತ, ಅವನ ಆಪತ್ಸಖತ್ವ-ನಿರವಧಿಕಾನಂದದಾಯಿತ್ವ-ವಿಕ್ರಾಂತಲೋಕತ್ವಾದಿ ಮಹಾಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೀರ್ತನಮಾಡಿ, ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಭವವು ಸಾಲದೆಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸಂಶ್ಲೇಷವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಚುರ್ಘ ಶತಕದಲ್ಲಿ—ಅಷ್ಟಮದಶಕ.

(ಏತಾಳುಮಿತ್ಯಯೋನುಮ್—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರೈರು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಂ ಪಡೆದು ಸರ್ವೇ
ಶ್ವರನಿಗೆ ಅನಾದರಣೀಯನಾದ ಆತ್ಮಾತ್ಮೀಯ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುಗಳೂ
ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ಏತಾಳುಮಿತ್ಯಯೋನುಮ್ ತಿಶೈಮುಕನುಮ್

ತಿರುಮಕಳುಮ್,

ಕೂತಾಳುಮ್ ತನಿಯುಡಮ್ಬು ಕುಲಮ್ ಕುಲಮಾ

ವಶುರರ್ ಕಳೈ,

ನೀತಾಕುಮ್ ಪಡಿಯಾಕ ನಿರುಮಿತ್ತು ಪ್ಪಡೈತೊಟ್ಟ,

ಮೂಱಾಳಕ್ ಕವರಾದ ಮುಣಿಮಾಮೈ ಕುತ್ಯೈವಿಲನೇ.

ಪ್ರ|| ಏತು ಆಳುಮ್-ವೃಷಭನಾಹನನಾದ, ಇತ್ಯಯೋನುಮ್-ಈಶ್ವರ
ನೆಂಬ ನಾಮಧೇಯವುಳ್ಳ ರುದ್ರನೂ, ತಿಶೈಮುಕನುಮ್ - ಚತುರ್ಮುಖನಾದ
ಬ್ರಹ್ಮನೂ, ತಿರುಮಕಳುಮ್-ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೂ, (ನಿತ್ಯಾನಪಾಯಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀ
ದೇವಿಯೂ), ಕೂತು ಆಳುಮ್-ಭಾಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳೆಂದು
ಅಭಿಮಾನಿಸಿರುವ, ತನಿ-ಅದ್ವಿತೀಯನಾಗಿ ಅಪ್ರಾಕೃತವಾದ, ಉಡಮ್ಬು - ದಿವ್ಯ
ಶರೀರವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಕುಲಮ್ ಕುಲಮಾ-ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ, ಆಶುರರ್ ಕಳೈ-
ಅಶುರರನ್ನು, ನೀತಾಕುಮ್ ಪಡಿಯಾಕ-ಧೂಳಿ ಧೂಳಿಯಾಗುವಂತೆ (ನಷ್ಟವಾಗು
ವಂತೆ), ನಿರುಮಿತ್ತು - ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಪ್ಪಡೈತೊಟ್ಟ - ಆಯುಧವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕಾರ್ಯ
ಮಾಡಿದ, ಮೂಱಾಳಕ್-ಶತ್ರುಧ್ವಂಸಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಕವರಾದ-
ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ, ಮುಣಿಮಾಮೈ-ಕಾನ್ತಿಯುಳ್ಳ ಶರೀರದಲಾವಣ್ಯದಿಂದ (ಮಣಿ
ವರ್ಣದಿಂದ), ಕುತ್ಯೈವು ಇಲಮ್-ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. (ಅದು ನಿಷ್ಫಲ
ವೆಂದು ಭಾವವು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಈಶಾನೋ ವೃಷಭಧ್ವಜೋಽಪಿ ಚತುರಾಸ್ಯೋಽಪಿ ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀರಸಿ
 ಸ್ವಸ್ತಸ್ಯಾ ನಮಿತಿ ಪ್ರಿಯಂ ವಪುರಹೋ! ಯಸ್ಯಾಶ್ರಿತಾಸ್ತಸ್ಯ ತು |
 ರಕ್ಷೋಬೃನ್ದವಿನಾಶಕಸ್ಯ ಚ ಹರೇರ್ನೋರ್ಚೇತ್ತ್ವಿಯಂ ಕಿಂ ಫಲಂ
 ಸೌಂದರ್ಯೇಣ ಮಹೋಜ್ಜ್ವಲೇನ ಮಣಿನಚ್ಚಾಸ್ತಾಕಮಜ್ಜೇಷು ನಾ? ||

ತಾ|| ವೃಷಭವಾಹನನಾದ ರುದ್ರನೂ, ಚತುರ್ಮುಖನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರಕ್ಷೇದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳೆಂದು ಭಾಗಮಾಡಿ ಅಭಿಮಾನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅವಯವಗಳುಳ್ಳ ಅಪ್ರಾಕೃತ ದಿವ್ಯಶರೀರದೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ವನಾಗಿಯೂ, ಅಸುರ ಸಂಘಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧೂಳಿಧೂಳಿಯಾಗ:ವಂತೆ ನಾಶಪಡಿಸಿದ ದಿವ್ಯಾಯುಧಧರನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗದೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ಕಾನ್ತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ.

(೨) ಮೆಣಿಮಾಮೈ ಕುಂತ್ಯವಿಲ್ಲಾ ಮಲರಮಾದರುತ್ಯಮಾರ್ಬಕ್,
 ಅಣಿಮಾನತ್ತಡವರೈ ತ್ತೋಳಡಲಾಡಿ ತ್ತಡಕ್ಕೈಯೇ,
 ಪಣಿಮಾನಮ್ ಪಿಡ್ಡೆಯಾಮೇ ಯಡಿಯೇನೈ ಪ್ಪಣಿಕೊಣ್ಡ,
 ಮೆಣಿಮಾಯೇ ಕವರಾದ ಮಡನೆಚ್ಚಾಲ್ ಕುಂತ್ಯವಿಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ಮಣಿ ಮಾಮೈ-(ನಿತ್ಯಸಂಶ್ಲೇಷದಿಂದ) ಉಜ್ಜ್ವಲಮಣಿಯ ಕಾನ್ತಿಗೆ, ಕುಂತ್ಯವು ಇಲ್ಲಾ-ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ, ಮಲರಮಾದರ್ - ಪದ್ಮೋದ್ಭವೆಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು, ಉತ್ಯ-ನಿತ್ಯವಾಸಮಾಡುವ, ಮಾರ್ಬಕ್-ವಕ್ಷಸ್ಥಲವುಳ್ಳ, ಅಣಿ ಅಭರಣಶೋಭಿತವಾದ, ಮಾನ-ವಿಶಾಲವಾದ, ತಡ-ಸುವೃತ್ತವಾದ, ವರೈ-ಉನ್ನತವಾದ ಗಿರಿಯಂತೆ ಇರುವ, ತೋಳ್-ತೋಳುಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಅಡಲ್ ಅಭಿ-ಶತ್ರುನಾಶಕವಾದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ತಡಕ್ಕೈಯೇ-ಮಹಾಹಸ್ತಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಪಣಿಮಾನಮ್-ಕೈಂಕರ್ಯವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌರವವೂ, ಪಿಡ್ಡೆಯಾಮೇ-ತಪ್ಪದಂತೆ, ಅಡಿಯೇನೈ-ದಾಸಭೂತನಾದ ನನ್ನನ್ನು, ಪಣಿಕೊಣ್ಡ - ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿದ, ಮಡಮಾಯೇ - ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನಾದ ಮಾಯಾಚೇಷ್ಟಿತನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಕವರಾದ - ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ, ಮಡನೆಚ್ಚಾಲ್-ವಿಧೇಯವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಕುಂತ್ಯವಿಲಮ್-ನಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ (ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸು ನಿಷ್ಫಲವಾದುದು.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಯಸ್ಯೋರಸ್ಯನಿಶಂ ವಸತ್ಯಹಹ! ಸಾ ನಿತ್ಯೋಜ್ಜ್ವಲಶ್ರೀರಸಿ
ಶ್ರೀದೇವೀ ಕಮಲಾ ತು ಯಸ್ಯ ಚ ಭುಜೌ ವೃತ್ತೌ ಶುಭೌ ಪೀನರೌ |
ಯಶ್ಚಕ್ರಂ ಕರತೋ ಬಿಭರ್ತ್ಯರಿಹರಂ ತೇನಾಸ್ಮಿ ಸೇವಾವಿಧೌ
ನಿತ್ಯಂ ಚಾಪಿ ನಿಯೋಜಿತಾ! ಮಮ ಮನಸ್ತಸ್ಯಾಪ್ರಿಯಂ ನಿಷ್ಕಲಮ್ ||

ತಾ|| ಉಜ್ಜ್ವಲಮಣಿವರ್ಣಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ
ಧರಿಸಿರುವವನಾಗಿಯೂ, ಪರ್ವತಸದೃಶ ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಚಕ್ರಪಾಣಿ
ಯಾಗಿಯೂ, ನನ್ನನ್ನು ಸಕಲ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ನಿಯಮಿಸಿದವನಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ಮಣಿವರ್ಣನಾದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅನಭಿಮತವಾದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು (ಎಷ್ಟು ವಿಧೇಯ
ವಾಗಿದ್ದರೂ) ನನಗೆ ನಿರರ್ಥಕವಾದುದು.

(೩) ಮಡನೆಣ್ಣಾಲ್ ಕುತ್ಯವಿಲ್ಲಾ ಮಕಳ್ ತಾಯ್
ಶೆಯ್ದೊರುಪೇಯ್ಚಿ,
ವಿಡನಣ್ಣ ಮುಲೈಶುವೈತ್ತ ಮಿಕುಣ್ಣಾನ್ ಚಿಱುಕ್ಕುವಿ,
ಪಡನಾಕತ್ತಣೈಕ್ಕಿಡನ್ ಪರುವರೈತ್ತೋಳ್
ಪರಮ್ ಪುರುಡ್,
ನೆಡುಮಾಯ್ ಕವರಾದ ನಿತ್ಯವಿನಾಲ್ ಕುತ್ಯವಿಲಮೇ

ಪ್ರ|| ಮಡನೆಣ್ಣಾಲ್ - (ಶಿಶುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ) ಒಳ್ಳೇಮನಸ್ಸಿನಿಂದ,
ಕುತ್ಯವಿಲ್ಲಾ - ಯಾವನ್ಯೂನತೆಯೂ ಇಲ್ಲದ, ತಾಯ್ ಮಕಳ್ - (ಯಶೋದೆಯೆಂಬ)
ತಾಯಿಯಂತೆ, ಶೆಯ್ದು - ತನ್ನನ್ನು ನೇಷದಿಂದ ಮರೆಸಿಕೊಂಡುಬಂದ, ಒರು ಪೇ
ಯ್ಚಿ - ಕೃತ್ರಿಮದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸಿಯ, ವಿಡನಣ್ಣ ಮ್ ಮುಲೈ - ವಿಷ
ಮಯಸ್ತನ್ಯವುಳ್ಳ ಮೊಲೆಯನ್ನು, ಶುವೈತ್ತ - ಹೀರಿ ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದ, ಮಿಕು ಣ್ಣಾ
ನಮ್ - ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ, ಶಿಱುಕ್ಕುವಿ - ಮುಗ್ಧಶಿಶುವಾದ, ಪಡನಾ
ಕತ್ತು ಅಣೈ - ವಿಶಾಲವಾದ ಘಟೆಯುಳ್ಳ ನಾಗಶಯನದಲ್ಲಿ, ಕಿಡನ್ - ಶಯನಮಾಡಿದ,
ಪರುವರೈತ್ತೋಳ್ - ಮಹಾಪರ್ವತಸದೃಶವಾದ ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳ, ಪರಮ್ ಪುರುಡ್ -
ಪರಮಪುರುಷನಾದ, ನೆಡುಮಾಯ್ - ನಿರವಧಿಕಾಶ್ಚರ್ಯ ಗುಣಚೇಷ್ಟಿತಗಳುಳ್ಳ ಶ್ರೀ
ಕೃಷ್ಣನು, ಕವರಾದ - ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ, ನಿತ್ಯವಿನಾಲ್ - ಸ್ತೀತ್ವಪೂರ್ತಿ (ತಾರು
ಣ್ಯಾದಿ-ಲಜ್ಜಾದಿ-ಗುಣಪೂರ್ತಿ) ಯಿಂದ, ಕುತ್ಯವು ಇಲಮ್ - ನಮಗೆ ಏನೂ
ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವತ್ಸಪ್ರೀತಿಯುತಾನ್ತು ಮಾತರಮಭೂದ್ವುಷ್ಪಾನುಕೃತ್ಯ ಸ್ವಯಂ
ಮಾಯಾಪೂತನಿರೂಪಿಣೀ ವಿಷಮಯಸ್ತನ್ಯಾ ಪುರಾ ಯಾ ತು ತಾಮ್ |
ಹನ್ತುಚ್ಚಾನ್ವನನಿರ್ಧೇಶ್ಚಿಶೋದ್ಯುಧಭುಜಸ್ಯಾನಸ್ತಶಯ್ಯಾಭೃತಃ
ಕೃಷ್ಣಸ್ಯಾಪ್ರಿಯಮೋನ ಯತ್ಕಿಲ ತತಃ ಸ್ತ್ರೀತ್ವಾತ್ಫಲಂ ಕಿಂ ಮನು ? ||

ತಾ|| ಶಿಶುವಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಯಶೋದೆಯಂತೆ ವೇಷವಂ ಧರಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಬಂದ ಪೂತನೆಯೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ವಿಷಮಯವಾದ ಸ್ತನವನ್ನು ಹೀರಿ
ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದ ದಿವ್ಯಚ್ಚಾನ್ವನನಿಧಿಯಾದ ಮುಗ್ಧಶಿಶುವಾಗಿಯೂ, ಶೇಷಶಾಯಿ
ಯಾಗಿಯೂ, ಮಹಾಪರ್ವತಸದೃಶ ಬಾಹುಯುಕ್ತನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪರಮ
ಪುರುಷನಾದ ನಿರವಧಿಕಾಶ್ಚರ್ಯಗುಣಜೇಷ್ಠತನು (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು) ಆಶೆಪಡದೆ ಇರುವ
ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಪೂರ್ತಿಯಿಂದ ನಮಗೇನುಪ್ರಯೋಜನ ? (ಅವನಿಗೆ ಭೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ನಮ್ಮ
ಸ್ತ್ರೀತ್ವಪೂರ್ತಿಯು ನಿರರ್ಥಕವಾದುದೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೪) ನಿತ್ಯವಿನಾಲ್ ಕುತ್ಸೆಯಿಲ್ಲಾ ನೆಡುಮ್ ಪಣೈತ್ತೋಳ್
ಮಡಪ್ಪಿನ್ನೈ,

ಪೊತ್ಯೈಯಿನಾಲ್ ಮುಲೈಯಣೈವಾಕ್
ಪೊರುವಿಡೈಯೇಡರತ್ತಕ್ಕನ್ನ,
ಕತ್ಯೈಯಿನಾರ್ ತುವರುಡುಕ್ಕೈ ಕಡೈಯಾವಿಕ್
ಕಛಿಕೋತ್ಕೃತಿ,

ಶತ್ಯೈಯಿನಾರ್ ಕವರಾದ ತಳಿರ್ನಿಱತ್ತಾಲ್ ಕುತ್ಸೆಯಿಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ನಿತ್ಯವಿನಾಲ್ - ಸ್ತ್ರೀತ್ವಪೂರ್ತಿಯಿಂದ, ಕುತ್ಸೆಯಿಲ್ಲಾ - ಯಾವ
ನ್ಯೂನತೆಯೂ ಇಲ್ಲದ, ನೆಡುಮ್ ಪಣೈತ್ತೋಳ್ - ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಸುವೃತ್ತವಾದ
ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳ, ಮಡಪ್ಪಿನ್ನೈ-ಭವ್ಯೆಯಾದ ನಪ್ಪಿನ್ನೈಯೆಂಬ ನೀಳಾದೇವಿಯ,
ಮುಲೈ-ಸ್ತನಗಳನ್ನು, ಅಣೈವಾ-ಆಲಿಂಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪೊತ್ಯೈಯಿನಾಲ್-(ತನ್ನ)
ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ, ಪೊರುವಿಡೈ ಏಳು-ಯುದ್ಧೋನ್ಮುಖವಾದ ವೃಷಭಗಳು ಏಳನ್ನೂ,
ಅಡರತ್ತು ಉಕನ್ನ-ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ ಸನ್ನೋಷಿಸಿದ. ಕತ್ಯೈಯಿ ಆರ್-ಕರೆಗಳಿಂದ
ತುಂಬಿದ, ತುವರುಡುಕ್ಕೈ-ಕೊಳೆಯಾದ (ತೋಲ್) ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ, ಕಡೈಯಾವಿ-
(ಹಾಲುಕರೆಯುವ) ಬಿದುರುಪಾತ್ರವನ್ನೂ, ಕಛಿಕೋಲ್-ಪಶುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವ

ಕೋಲನ್ನೂ, ಕೈ-ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ, ಶತ್ರುಯಿನಾರ್-ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೆಜ್ಜೆಮಣಿಗಳುಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿಯು (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು), ಕವರಾದ - ಅಪೇಕ್ಷಿಸದಿರುವ, ತಳಿರ್ ನಿಷತ್ತಾಲ್-ತಳಿರಿನಂತೆ ಭೋಗ್ಯವಾದ ಶರೀರದ ವರ್ಣದಿಂದ, ಕುತ್ಯಾವಿಲಮ್-ನಮಗೆ ಯಾವಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಪ್ರೀಸಾದ್ಗುಣ್ಯಯುತಾಂ ಸುಬಾಹುಯುಗಳಾಂ ಶುಭಾಂ ಸುಸ್ತನೀಂ
ಭೋಕ್ತುಂ ಯೋ ವೃಷಸಪ್ತಕಂ ಪ್ರಮಥಯತ್ ಹೃಷ್ಯೋ ವಿವರ್ಣಾಮ್ಬರಃ |
ಬಿಭ್ರಾಣೋಽಪಿ ಚ ದುಗ್ಧಪಾತ್ರಮಪಿ ಯೋ ದಣ್ಡಂ ಚ ಘಣ್ವಾನುಣಿಂ
ತಸ್ಯೇದಂ ಯದಿ ನ ಪ್ರಿಯಂ ಮನು ತನೋರ್ವರ್ಣಾಚ್ಚುಭಾಕ್ತಿಂ ಫಲಮ್? ||

ತಾ|| ಪ್ರೀತ್ವಪೂರ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸುದೀರ್ಘಬಾಹುಯುಕ್ತೆಯಾದ ನಿಳಾದೇವಿಯ
ಸ್ತನಾಲಿಂಗನಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮಹಾಬಲದಿಂದ ಸಪ್ತವೃಷಭಗಳನ್ನೂ ಮರ್ದನಮಾಡಿ
ತಾನು ಅವಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಂತೋಷಿಸಿದ ಪಶುಪಾಲಕನಾದ (ಸಕಲವಿಧಗೋಷ
ಸಾಮಗ್ರೀಪಕಿತನಾದ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಭಿಮತವಲ್ಲದ ಶರೀರದ ದಿವ್ಯಕಾನ್ತಿಯಿಂದ
ನಮಗೇನುಪ್ರಯೋಜನ?

(೫) ತಳಿರ್ನಿಷತ್ತಾಲ್ ಕುತ್ಯಾವಿಲ್ಲಾ ತ್ತನಿಚ್ಛಿತ್ಯಯಿಲ್
ವಿಳಪ್ಪುಯ್ಯಿ,

ಕಿಳಿಮೊಡ್ಡಿಯಾಳ್ ಕಾರಣಮಾ ಕಿಳರರಕ್ಕನ್ನಕರೆತ್ತ,

ಕಳಿಮಲರ್ ತುಡ್ಡಾಯಲದ್ಗಿಲ್ ಕಮ್ಮುಡಿಯಕ್

ಕಡಲ್‌ಘಾಲತ್ತು,

ಅಳಿಮಿಕ್ಕಾಕ್ ಕವರಾದ ವಟಿವಿನಾಲ್ ಕುತ್ಯಾವಿಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ತಳಿರ್ನಿಷತ್ತಾಲ್-ಚಿಗುರಿನಂತೆ ದರ್ಶನೀಯವಾಗಿಯೂ ಸುಕುಮಾರ
ವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಬಣ್ಣದಿಂದ, ಕುತ್ಯಾವಿಲ್ಲಾ-ಪರಿಪೂರ್ಣೆಯಾದ, ತನಿಚ್ಛಿತ್ಯ
ಯಿಲ್-(ರಾಕ್ಷಸಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ) ಏಕಾಕಿನಿಯಾಗಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ವಿಳಪ್ಪುಯ್ಯಿ
(ತಾನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬನ್ನದಿಂದ ಬಿಡಿಸುವವಳೆಂಬ) ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳ,
ಕಿಳಿಮೊಡ್ಡಿಯಾಳ್ - ಗಿಣಿಯಂತೆ ಮಧುರವಾದ ಭಾಷಣವುಳ್ಳ ಸೀತಾ
ದೇವಿಯು, ಕಾರಣಮಾ-ಕಾರಣವಾಗಿ (=ಸೀತಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ), ಕಿಳರ್-ದಾರಾ
ತ್ಮದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧತನಾದ, ಅರಕ್ಕ-ರಾವಣನ, ಕಿರ್‌ನಕರ್-ಎತ್ತರೈ ಪರಿಪೂರ್ಣ

ವಾದ ನಗರವನ್ನು, ಎರಿತ್ತ-ದಗ್ಧಮಾಡಿದ, ಕಳಿಮಲರ್-ಮಧುಸ್ಯನ್ನಿಯಾಗಿ ವಿಕ
ಸಿತವಾದ, ತುಳುಯಲಜ್ಜಲ್ - ತುಳಸೀಮಾಲೆಯಿಂದ, ಕಮ್ಲ-ಪರಿಮಳಭರಿತ
ವಾದ, ಮುಡಿಯ-ಕೀರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ಕಡಲ್-ಚಾಲತ್ತು-ಸಮುದ್ರದಿಂದ
ಪರವೃತವಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಅಕಮಿಕಾರ್-ಸಾಮ್ಯತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸು
ವಂತೆ ಇದ್ದ (ಶ್ರೀರಾಮರೂಪಿಯಾದ) ಸ್ವಾಮಿಯು, ಕವರಾದ-ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ,
ಅತ್ತಿನಿಲಲ್-(ನಮ್ಮ) ಜ್ಞಾನದಿಂದ, ಕುತ್ಸೈವಿಲಮ್-ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ
ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪೂರ್ಣಾಂ ಪಲ್ಲವಶೋಭಯಾಽಪಿ ಚ ಪೃಥಕ್ಕಾರಾಗೃಹಸ್ಥಾಂ ಚ ತಾಂ
ವಿಖ್ಯಾತಾಂ ಶುಕಭಾಷಿತಾಂ ಪುನರಪಿ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಚ ರಕ್ಷೋಽಧಿಸಮ್ |
ಹತ್ವಾ ತನ್ನಗಿರಿಂ ಪ್ರದಹ್ಯ ತುಳಸೀಸೌಗಂಧ್ಯಮೌಳೇರ್ಹರೇ-
ಭೂಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಭೃತಃ ಪ್ರಿಯಂ ನ ಯದಿ ತಜ್ಜ್ಞಾನಂ ಚ ಮೇನಿಷ್ಠಲಮ್ ||

ತಾ|| ಪಲ್ಲವಶೋಭೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದವಳಾಗಿಯೂ, ತಾನು ಏಕಾಕಿನಿ
ಯಾಗಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರ ಬಂಧವನ್ನೂ ಬಿಡಿಸುವವಳಾಗಿಯೂ, ಶುಕಭಾಷಿತೆ
ಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸೀತಾದೇವಿಗೋಸ್ಕರ ರಾವಣನನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ ಅವನ
ನಗರವನ್ನೂ ದಹಿಸಿದ—ದಿವ್ಯಕೀರೀಟಧಾರಿಯಾದ ಸಾಮ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾದ
ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಅಭಿಮತವಾಗದೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಏನುಪ್ರಯೋಜನ ?

(೬) ಅತ್ತಿನಿಲಲ್ ಕುತ್ಸೈವಿಲ್ಲಾ ವಕಲ್-ಚಾಲತ್ತುವರಟೆಯ,
ನೆಟಿಯೆಲ್ಲಾ ಮೆಡುತ್ತುರೈತ್ತ ನಿತ್ಪಳ್ಳಾನತ್ತೊರು ಮೂರ್ತಿ,
ಕುಟಿಯ ಮೂಣುಗುವಾಕಿ ಕೊಡುಮ್-ಕೋಳಾಲ್
ನಿಲಮ್-ಕೊಣ್ಣು,
ಕಿಟಿಯಮ್ನಾಕ್ ಕವರಾದ ಕಿಳೆರೊಳಿಯಾಲ್ ಕುತ್ಸೈವಿಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ಅತ್ತಿನಿಲಲ್ - ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕುತ್ಸೈವಿಲ್ಲಾ-
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಶೆಯೇ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಅಜ್ಞರಾದ, ಅಕಲ್-ಚಾಲತ್ತುವರ್-ವಿಸ್ತೀರ್ಣ
ವಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸನಾಗಿರುವವರು, ಅತ್ತಿಯ-ತಿಳಿಯುವಂತೆ, ನೆಟಿಯೆಲ್ಲಾ
ಮ್-(ಕರ್ಮಯೋಗಾದಿ ಪ್ರಪಂಚವೈಯ್ಯವಾದ) ಸಕಲೋಪಾಯಗಳನ್ನೂ, ಎಡುತ್ತು

ಉರೈತ್ತ - (ವೃತ್ತವಾಗುವಂತೆ ತಾನೇ) ಎತ್ತಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ, ನಿತ್ಯೋಚ್ಚಾನತ್ತು-
ಪರಿಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ, ಒರುಮೂರ್ತಿ-ಅದ್ವಿತೀಯಮೂರ್ತಿಯಾದ, ಕುಟಿಯ-
(ವಾಮನಾವತಾರವಾಗಿ) ಆಕರ್ಷಕರೂಪವುಳ್ಳ, ಮಾಣುರುವಾಕಿ - ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ
ವೇಷದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ, ಕೊಡುಮ್ ಕೋಳಾಲ-ವಂಚನೆಯಿಂದ ದಾನವಂ
ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ, ನಿಲಮ್ ಕೊಣ್ಣ-ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಶೀಕರಿಸಿದ, ಕಿಟಿ-ಒಳ್ಳೇ ಉಪಾಯ
ವಂತನಾದ, ಅನ್ಮಾ-ಸರ್ವೇಶ್ವರನು, ಕವರಾದ-ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ, ಕಿಳರ್
ಒಳಿಯಾಲ್ - ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ, ಕುತ್ಯವು ಇಲಮ್ - (ನಮಗೆ)
ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಜ್ಞಾನಾಪೇಕ್ಷಿತಹೀನಭೂತಲಭುವಾಂ ಸರ್ವಾನುಪಾಯಾಃ ಹರಿ-

ದ್ವಿವ್ಯಜ್ಞಾನನಿಧಿಶ್ಯುಭಾನುಪದಿಶಃ ಯೋ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಃ ಪುರಾ |

ಆಸೀದ್ವ್ಯಾನುನರೂಪಧೃಚ್ಚ ಧರಣೀಂ ಯೋ ವಜ್ಞಾನಾದಗ್ರಹೀತ್

ತನ್ತ್ರಜ್ಞಸ್ಯ ನ ತಸ್ಯ ಚೇತ್ವಿಯಮಹೋ ! ಲಾವಣ್ಯತಃ ಕಿಂ ಫಲಮ್ ? ||

ತಾ|| ಜ್ಞಾನಾಪೇಕ್ಷೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಮೂಢಜನರೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದು ಉಜ್ಜೀವಿ
ಸುವಂತೆ ಕರ್ಮಯೋಗಾದಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಯೋಗಪರೈತ್ತವಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ವೃತ್ತವಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ (ಗೀತಾಚಾರ್ಯನಾದ) ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ,
ವಾಮನಾವತಾರ ವೇಷದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿ ವಂಚನೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ
ವಶೀಕರಿಸಿದ ಉಪಾಯಜ್ಞಾನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅಭಿಮತವಾಗದೆ
ಇರುವ ನಮ್ಮ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ದೇಹಕಾಂತಿಯಿಂದ ಏನುಪ್ರಯೋಜನ ?

(೭) ಕಿಳರೊಳಿಯಾಲ್ ಕುತ್ಯವಿಲ್ಲಾ ವರಿಯುರುವಾಯ್

ಕಿಳರ್ನೆಡುನ್ದು,

ಕಿಳರೊಳಿಯ ವಿರಣಿಯನದಕಲ್ಮಾರ್ಬಮ್ ಕಿತ್ತಿತ್ತುಕನ್ನ,

ವಳರೊಳಿಯ ಕೆನಲಾಡಿ ವಲಮ್ಪುರಿಯ್, ಮಣಿನೀಲ

ವಳರೊಳಿಯಾಲ್ ಕವರಾದ ವರಿವಳ್ಳಿಯಾಲ್

ಕುತ್ಯವಿಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ಮಣಿನೀಲ-ನೀಲಮಣಿಯಂತೆ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ, ವಳರ್ ಒಳಿಯಾ-
ಅತಿಶಯಿತವಾದ ದೇಹಕಾನ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಕಿಳರ್ ಒಳಿಯಾಲ್ - ಅಭಿವೃದ್ಧ
ವಾದ ಔಜ್ಜ್ವಲ್ಯದಿಂದ, ಕುತ್ಯೈವಿಲ್ಲಾ-ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ, ಅರಿಯುರುವಾಯ್-
ಸಿಂಹರೂಪಿಯಾಗಿ, ಕಿಳರ್ ನ್ದು ಎಡುನ್ದು-(ಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ) ಉದ್ಭವಿಸಿ ಎದ್ದು, ಕಿಳರ್
ಒಳಿಯ-ಅಧಿಕವಾದ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ, ಇರಣಿಯನದು - ಹಿರಣ್ಯಾಸುರನ, ಅಕಲ್
ಮಾರ್ಬಮ್-ವಿಶಾಲವಾದ ವಕ್ಷಸ್ಥಲವನ್ನು, ಕಿಳ್ಳಿತ್ತು-ಶೀಳಿ, ಉಕನ್-ಸನ್ನುಷ್ಟ
ನಾದ, ವಳರ್ ಒಳಿಯ-ಪ್ರವೃದ್ಧವಾದ ಜ್ವಾಲೆಗಳುಳ್ಳ, ಕನಲ್ ಅಗ್ನಿ-ಅಗ್ನಿಸದೃಶ
ವಾದ ಚಕ್ರವನ್ನೂ, ವಲಮ್ಮುರಿಯ-ಸಾಂಚಿಜನ್ಯವೆಂಬ ಶಂಖವನ್ನೂ ಧರಿಸಿರುವ
ಸ್ವಾಮಿಯು, ಕವರಾದ-ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ, ವರಿವಳ್ಳೆಯಾಲ್-ಗೀರುಗಳುಳ್ಳ ಕೈ
ಬಳೆಗಳಿಂದ, ಕುರೈವಿಲಮ್-(ನಮಗೆ) ಯಾವಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸ್ವಾಭಾವ್ಯಾನ್ಮಣಿನೀಲವರ್ಣಸುತನುರ್ದೀಪೋಜ್ಜ್ವಲಶ್ರೀಧರ-

ಸ್ವಿಂಹೋಽಭೂಚ್ಛ ಹಿರಣ್ಯಾಕಾಸುರನುಹಾವಕ್ಷೋ ವಿದೀರ್ಯಪ್ರಿಯಃ |

ಭಕ್ತಾನಾಮಸಿ ಶಬ್ದಚಕ್ರಭೃದಸೌ ರಕ್ಷಾರ್ಥಮೇವಾಚ್ಯುತ-

ಸ್ತಸ್ಯೇದಂ ಯದಿ ನ ಪ್ರಿಯಂ ವಲಯತಃ ಕಿಂ ಸ್ಯಾತ್ಫಲಂ ಮೇ ಕರೇ? ||

ತಾ|| ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನಾಗಿ, ನಿತ್ಯೋಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಸಿಂಹರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ
ಸ್ತಂಭದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ, ಹಿರಣ್ಯಾಸುರನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲವಂ ಶೀಳಿ ಸನ್ನುಷ್ಟನಾದ
ಶಂಖಚಕ್ರಧರನಾಗಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಭಿಮತವಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಕೈಬಳೆಗಳಿಂದ ನಮ
ಗೇನು ಪ್ರಯೋಜ? (ಅವನಿಗೆ ಸಂಶ್ಲೇಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೋಗ್ಯವಾದರೆ ಈ ಬಳೆಗಳು
ಸಾರ್ಥಕಗಳೆಂದು ಭಾವವು).

(೮) ವರಿವಳ್ಳೆಯಾಲ್ ಕುತ್ಯೈವಿಲ್ಲಾ ಪೈರುಮುಕ್ಕಾಲ್‌ಡದ್ಗುರೈ,

ಎರಿಯುಲಮ್ ಪುಕಪೂದಿ ಯಿರುನಿಲಮುಕ್ ತುಯೈರ್

ತವಿರ್ತ್ತ,

ತೆರಿವರಿಯ ತಿವ್‌ಪಿರಮನಮರರ್‌ಕೋಕ್ ಪಣಿನ್ನೈತ್ತುಮ್,

ವಿರಿ ಪುಕ್ಕಾಕ್ ಕವರಾದ ಮೇಕಲ್ಪೆಯಾಲ್ ಕುತ್ಯೈವಿಲಮ್.

ಪ್ರ|| ವರಿ-(ಮುಖದಲ್ಲಿ) ದಿವ್ಯಚಿಹ್ನೆಗಳುಳ್ಳ, ವಳೆಯಾಲ-ಶ್ರೀ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ವೆಂಬ ಶಂಬದಿಂದ ಉಂಟಾದ, ಕುರೈವಿಲ್ಲಾ ಪೈರುಮುಕ್ಕಾಲ್ - ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಮಹಾಘೋಷದಿಂದ, ಅಡಬ್ಬಾರೈ-ಅವಿಘೇಯರಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು, ಎರಿ-ಪ್ರಜ್ಜ್ವಲಿಸುವ, ಅೂಲಮ್-ಭಯಾಗ್ನಿಯು, ಪುಕ-ಹೃದಯದೊಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸುವಂತೆ, ಊದಿ-ಊದಿ, ಮು-ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಇರುನಿಲಮ್-ಮಹಾ ಸೃಥಿವಿಯ, ತುಯರ್ - ಭಾರಕ್ಲೇಶವನ್ನು, ತವಿರ್ತ್ತ - ನಿವಾರಣಮಾಡಿದ, ತೆರಿವರಿಯ - ವಿನೇಚನೆಮಾಡಲು ದುಷ್ಕರವಾದ, ಶಿವೇ-ರುದ್ರನೂ, ಪಿರಮ್-ಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಅಮರರ್ ಕೋ-ದೇವೇಂದ್ರನೂ, ಪಣೆಂದ್ವ ಏತ್ತುಮ್-ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವಂತೆ, ನಿರಿ ಪುಕ್ಕುರ್ತಾ - ಮಹಾಕೀರ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಕವರಾದ - ಅಪೇಕ್ಷಿಸದ, ಮೇಕಲೈಯಾಲ್-ಕಾಂಚೀದಾಮ (ಒಡ್ಡಾಣ) ದಿಂದ, ಕುರೈವಿಲಮ್-ನನಗೆ ಯಾವಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರೆ ||)—

ದಿವ್ಯಧ್ವಾನಿಸುಪಾಂಚಜನ್ಯಮುಖತಶ್ಚಾಸೀದ್ರಿಪೂಣಾಂ ಹೃದಿ
ಪ್ರಜ್ವಾಲೋಽಸ್ಯ ಭಯಾನಲಃ ಕಿಲ ಪುರಾ ಭೂನ್ಯಾಸ್ತು ಭಾರಾಪಡಮ್ |
ಬ್ರಹ್ಮೇನ್ನಾದಿಶಿವಾದಯೋಽಪಿ ತಮಿಮಂ ನತ್ವಾ ಸ್ವಯಂ ತುಷ್ಟವು-
ರ್ಭದ್ರಸ್ಯಾಸ್ತಿ ನ ತು ಪ್ರಿಯಾ ಸುರುಚಿ ಕಾಂಚೀ ಚ ಮೇ ಸ್ಯಾದ್ವೃಥಾ||

ತಾ|| ದಿವ್ಯಘೋಷವುಳ್ಳ ಪಾಂಚಜನ್ಯದ ಮಹಾಧ್ವನಿಯಿಂದ ಶತ್ರುಗಳ ಹೃದಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭೇದಿಸಿ, ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಯಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಸುರಿದು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರೇನ್ನಾದಿಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅನಭಿಮತವಾದ ಕಾಂಚೀದಾಮದಿಂದ ನಮಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

(೯) ಮೇಕಲೈಯಾಲ್ ಕುಟ್ಟಿವಿಲ್ಲಾ ಮೆಲಿವುಳ್ಳ ವಕಲಲ್-ಕುಲ್
ಪೋಕಮಕಳ್ ಪುಕಳ್ತೆಂದೈ ವಿಱಲವಾಣ್
ಪುಯಮ್-ತುಣಿತ್ತು,
ನಾಕಮಿಶೈ ತ್ತುಯಿಲ್ವಾ ಪೋಲುಲಕೆಲ್ಲಾ ಮ್
ನೆನ್ನೊಡುಬ್ಬಿ,
ಯೋಕಣೈನಾ ಕವರಾದ ವುಡವ್ವಿನಾಲ್ ಕುಟ್ಟಿವಿಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ಮೇಕಲ್ವಿಯಾಲ್ - ಕಾಂಚೀದಾಮದಿಂದ (ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರದಿಂದ),
ಕುಟ್ಟುವಿಲ್ಲಾ - ಪೂರ್ಣೆಯಾದ, ಮೆಲಿವು ಉಗ್ರ - (ಅನಿರುದ್ಧ ಸಂಶ್ಲೇಷದಿಂದ
ಉಂಟಾದ) ಮಹೋತ್ಸಾಹವುಳ್ಳ, ಅಕಲ್ ಆಲಾಕುಲ್ - ವಿಶಾಲವಾದ ನಿತನ್ನು
ಪ್ರದೇಶದೊಡನೆಕೂಡಿದ, ಪೋಕಮಕಳ್-ಭೋಗಾನುಕೂಲಿಯಾದ ಉಷೆಯೆಂಬ
ಕನ್ಯೆಯ, ತನ್ನೈ-ತಂದೆಯೆಂಬ, ಪುಕ್ಕು-ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಳ್ಳ, ವಿಱಲ್-ಶೌರ್ಯವೀರಾ
ದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ವಾಣ-ಬಾಣನ, ಪುಯಮ್-ಭುಜಗಳನ್ನು, ತುಣಿತ್ತು-
ಕತ್ತರಿಸಿ, ನಾಕಮಿಶೈ - ನಾಗಪರೈಂಕದಮೇಲೆ, ತುಯಿಲ್ವಾಪೋಲ್-ನಿದ್ರೆ
ಮಾಡುವವನಂತೆ, ಉಲಕಿಲ್ಲಾಮ್-ಸರ್ವಲೋಕವೂ, ನನ್ನ ಒಡುಬ್ಬ-(ತನ್ನನ್ನು
ಆಶ್ರಯಿಸುವಂತೆ) ಸದ್ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲು, ಯೋಕು ಅಣೈವಾ-ಉಪಾಯ
ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡುವವನು, ಕವರಾದ-ಆಶಿಪಡದ, ಉಡಮ್ಮಿನಾಲ್-ಶರೀರದಿಂದ,
ಕುಟ್ಟುವಿಲಮ್-ನಮಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕಾಂಚೀದಾಮಲಸತ್ತನುಶ್ಚ ತನುಜಾ ಸಾಽಭೂದುಷಾ ಚ ಸ್ನುಷಾ
ಕೃಷ್ಣಸ್ಯೇತಿ ಸುಕೀರ್ತಿಶೌರ್ಯಶಠಧಿರ್ಬಾಣಾಸುರೋ ವೀರೈವಾ |
ಛಿತ್ವಾ ಬಾಹುಪರವ್ವರಾಮುಪಿ ಹರಿಸ್ತಸ್ಯಾಸ್ತೃಸೌ ಯೋಗಭಾಜ್
ನಿದ್ರಾವಾನಿವ ಶೇಷತಲ್ಪ ಇದ ಮೇ ಕಾಯೋ ವೃಧಾಽಸ್ಯಾಪ್ರಿಯಃ ||

ತಾ|| ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಾದಿಪೂರ್ಣೆಯಾದ ಉಷೆಗೆ ತಂದೆಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ
ಬಾಣಾಸುರನ ಭುಜಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿದವನಾಗಿಯೂ, ಶೇಷಶಾಯಿಯಾಗಿ ಜಗ
ದ್ರಕ್ಷಣಚಿಂತೆಯಿಂದ ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವವನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಗೆ
ಅನಭಿಮತವಾದ ನನ್ನ ಶರೀರದಿಂದ ನನಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? (ಎಂದು ಶ್ರೀಶತಾರಿ
ಯೆಂಬ ನಾಯಕಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.)

(೧೦) ಉಡಮ್ಮಿನಾಲ್ ಕುಟ್ಟುವಿಲ್ಲಾ ವುಯಿರ್ ಪಿರಿನ್ನ
ಮೆಲೈತ್ತುಣ್ಡುಮ್,
ಕಿಡನ್ನನಪೋಲ್ ತುಣಿಪಲವಾ ವಶುರರ್ಕುಡ್ಡಾಮ್
ತುಣಿತ್ತುಕನ್ನ,
ತಡಮ್ ಪುನಲ ಶಡೈಮ್. ಡಿಯಾ ತನಿಯೊರು
ಕೂಱಮರ್ನ್ದು ತ್ರಯುಮ್,
ಉಡಮ್ಮುಡೈಯಾ ಕವರಾದ ವುಯಿರಿನಾಲ್
ಕುಟ್ಟುವಿಲಮೇ.

ಪ್ರ|| ಉಡವ್ವಿನಾಲ್ ಕುಟ್ಟುವಿಲ್ಲಾ - ಶರೀರಪೋಷಣದಿಂದ ಮಹಾಕಾಯ
ರಾದ, ಅಶುರರ ಕುಕ್ಕುವಾ-ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘಗಳನ್ನು, ಉಯಿರ್ ಪಿರಿನ್ನ-(ಇನ್ನ
ನಿಂದ ಭಿನ್ನವಕ್ಷರಾಗಿ) ನಿಷ್ಪ್ರಾಣರಾದ, ಮಲೈತ್ತುಣ್ಣಮ್ - ಪರ್ವತಖಂಡಗಳು,
ಕಿಡನ್ನನಪೋಲ್-ಬಿದ್ದಿರುವಂತೆ, ಪಲತುಣಿಯಾ-ಅನೇಕಖಂಡಗಳಾಗಿ, ತುಣಿತ್ತು
ಉಕನ್ನ - ಕತ್ತರಿಸಿ (ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಕಂಟಕವಾಯಿತೆಂದು) ಸನ್ನುಷ್ಟನಾದ,
ತಡಮ್ಪುನಲ - ಅತಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಪ್ರವಾಹವುಳ್ಳ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ಶಡೈ
ಮುಡಿಯ-ಜಟಾಮಕುಟಧಾರಿಯಾದ ರುದ್ರನು, ತನಿ ಅಮರ್ನ್ದು-ತನಗೆ ಆಶ್ರಯ
ವೆಂದು ಹೊಂದಿ, ಒರುಕೂಳು-ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಉಟ್ಟಾಯಮ್ - ನಿತ್ಯವಾಸ
ಮಾಡುವ, ಉಡಮ್ಮು ಉಡೈಯಾ-ದಿವ್ಯಶರೀರವುಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಕವರಾದ-
ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ, ಉಯಿರಿನಾಲ್-(ನಮ್ಮ) ಆತ್ಮವಸ್ತುವಿನಿಂದ, ಕುಟ್ಟುವಿಲ್ಲಮ್-
ನನುಗೆ ಯಾವಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ನಿತ್ಯಂ ಯೇ ತು ಶರೀರಪೋಷಣವರಾಸ್ತಾಂಶ್ಚಾಸುರಾಃ ಖಣ್ಣಯೇ
ಭಿತ್ತ್ವಾ ಪರ್ವತಸನ್ನಿಭಾನಪಿ ಹರಿರ್ಕೃಷ್ಣೋ ಒಭವನ್ಮಾದ್ರವಃ |
ತಂ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಶ್ರೀಶಂಕರಶ್ಚ ಜಟಿಯಾ ಗಜ್ಜಾಧರೋ ಭಕ್ತಿತ-
ಸ್ತಸ್ಯಾಯಂ ಯದಿ ನ ಪ್ರಿಯೋಽಸ್ಮಿ ತು ಹರೇರಾತ್ಮಾಽಸ್ಮಿ ಮೇ
ಸ್ಯಾದ್ವೃಧಾ ||

ತಾ|| ನಿತ್ಯವೂ ಶರೀರಪೋಷಣಪರರಾಗಿ ಮಹಾಕಾಯರಾದ ಅಸುರರ
ಸಂಘಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರ್ವತಖಂಡಗಳಂತೆ ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕಿ, ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಕಂಟಕ
ವಾಯಿತೆಂದು ಸನ್ನುಷ್ಟನಾದವನಾಗಿಯೂ, ಗಂಗಾಧರನಾದ ರುದ್ರನೂ ಒಂದು
ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಭಾಗವೆಂದು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ವಾಸಮಾಡುವಂತಹ ದಿವ್ಯಶರೀರವುಳ್ಳ
ವನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣರೂಪಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅನಭಿಮತವಾದ
ಆತ್ಮವಸ್ತುವಿನಿಂದ ನನುಗೆನುಪ್ರಯೋಜನ ?

(೧೧) ಉಯಿರಿನಾಲ್ ಕುಟ್ಟುವಿಲ್ಲಾ ವಲಕೇಳ್ ತನ್ನುಳ್ಳೊಡುಕ್ಕಿ,
ತಯಿರ್ ವೆಣ್ಣೆಯುಣ್ಣಾನೈ ತಡಮ್ ಕುರುಕೂರ್,

ಚ್ಚೆಡಕೋಪ್ಪ,
ಶೆಯಿರಿಲ್ ಶೋಲ್ಲಿಶೈವಾಲೈ ಯಾಯಿರತ್ತುಳ್ಳಿಪ್ಪತ್ತಾಲ್,
ವಯಿರಮ್ ಶೇರ್ ಪಿಱಪ್ಪುತ್ತು ಮೈಕುನ್ನಮ್ ನಣ್ಣುವೇರೇ.

ಪ್ರ|| ಉಯಿರಿನಾಲ್ - ಜೀವಾತ್ಮವರ್ಗಗಳಿಂದ, ಕುತ್ಸ್ಯವಿಲ್ಲಾ-ಪರಿಪೂರ್ಣ
ನಾದ, ಏಕ್ಯುಲಕು-ಸಮಸ್ತ (ಏಕು) ಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ತನ್ನಳ್ ಒಡುಜ್ಜಿ-
ತನ್ನಲ್ಲೇ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಇಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವವನಾಗಿ, ತಯಿರ್ವಣ್ಣೆಯ-ಮೊಸರನ್ನೂ
ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನೂ, ಉಣ್ಣಾನ್ನೈ-ಭಕ್ಷಿಸಿದ ಸರ್ವಸುಲಭನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು,
ತಡಮಾಕುರುಕೂರ್-ವಿಶಾಲವಾದ ಕುರುಕಾಪುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ, ಶಡಕೋಷ
ನಮ್ಮಾಪ್ಪಾರ್, ಶೆಯಿರ್ ಇಲ್-(ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ) ದೋಷಗನ್ಧವಿಲ್ಲದ, ಶೊಲ್-
ದಿವ್ಯಸೂಕ್ತಿಯಾದ, ಇಶೈಮಾಲೈ - ಗಾನಮಾಲಾರೂಪವಾದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್-
ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್-ಈ ದಶಕದಿಂದ, ವಯಿರಮಾಶೇರ್-
ವಜ್ರದಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅನಾದಿಸಿದ್ಧವಾದ, ಪಿಱುಪ್ಪು-ಜನ್ಮವನ್ನ (ಸಂಸಾರ
ಬನ್ಧವನ್ನು), ಅಱುತ್ತು-ಛೇದಿಸಿ, ವೈಕುನ್ಢಮ್-ಪರಮಪದವನ್ನು, ನಣ್ಣು ವರೇ-
ಹೊಂದುವರಪ್ಪೆ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಆತ್ಮಾನಸ್ತುಕಲಾತ್ಯ ಯಸ್ಯ ವಪುಷಿ ಶ್ರೀಶಸ್ಯ ಸನ್ನಾರಿತಾ-

ಸ್ತಂ ಕೃಷ್ಣಂ ನವನೀತದುಗ್ಧಧಿಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕ್ತಚಿತ್ತಂ ಹರಿಮ್ |

ಸ್ತೋತುಂ ಶ್ರೀಕರುಕೇಶ್ವರಶ್ಚರಪುರ್ವಿವ್ಯಂ ಸಹಸ್ರಂ ಜಗಾ

ತತ್ರೇದಂ ದಶಕಂ ಪಠಂತಿ ಯದಿ ತೇ ಧಾಮ ಪ್ರಯಾನ್ತೃವ್ಯಯಮ್ ||

ತಾ || ಜೀವಾತ್ಮವರ್ಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ
ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವ ದಧಿನವನೀತಭಕ್ಷಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡು
ವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರೈರು (ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ) ರಚಿಸಿದ ಗಾನಮಾಲಾ
ರೂಪವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವನ್ನು ಪಠನಮಾಡುವವರು
ಅನಾದಿಸಿದ್ಧವಾದ (ದೃಢಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾದ) ಸಂಸಾರಬನ್ಧವನ್ನೂ ಛೇದಿಸಿ ಪರಮ
ಪದವನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಏಸಂ ರುದನ್ನಪಿ ಶರಾರಿರಲಬ್ಧಕಾಮು-

ಸ್ತೋತ್ರೇವೇಕ್ಷಣೈಕಪರತಾಮವಧಾರ್ಯ ಶಾರೀಃ |

ತಚ್ಛೇಷಾದಿರಹಿತೇ ಸಕಲೇ ಸ್ವಕೀಯೇ

ಸ್ತಸ್ತಿಸ್ತಪಿ ಸ್ಫುರಿತನಿಸ್ಫುರತೋಽಷ್ಟಮೇ ಒಭೂತ್ ||

(ದ್ರ ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಸೌಂದರ್ಯದೌ ಸ್ವಕೀರ್ಯೇ ಹೃದಿ ಚ ಖನಿಕರೇ ಪೂರ್ಣತಾಯಾಂ ಚ ಕಾನ್ತಾ
ಸಮ್ಯಜ್ಜ್ಞಾನೇ ಪ್ರಕಾಶೇ ವಲಯರಶನಯೋರ್ವರ್ಷ್ಯಾಣಿ ಸ್ವಸ್ವರೂಪೇ |
ಸ್ಯಾದ್ವಿಷ್ಣೋರೈದ್ಯದ್ಯುಪೇಕ್ಷಾ ತದಿದಮಖಿಲಮುನ್ನೂಲನೀಯಂ ತದೀಯೈ-
ರಿತ್ಯೋಚೇ ಕಾರಿಸೂನುಸ್ತದುಪರಿ ಕಥಯಂಸ್ತಂ ಶಿವಾದ್ಯಾಶ್ರಿತಾಜ್ಞಮ್ ||

(ಈ ಅಷ್ಟಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ) —

ಈ ಎಂಟನೆಯದಶಕದಲ್ಲಿ — ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರೈರು ನಾಯಿಕಾವಸ್ಥೆಯಂ
ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಮನೋರಥ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಿನ್ನರಾದುದರಿಂದ,
ಭಗವಂತನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನಾದರವಂ ಮಾಡಿದಾನೆಂದು ಈ ನಾಯಕಿಯು ತಿಳಿದು
ಕೊಂಡು, ಅವನಿಗೆ ಅಭಿಮತವಲ್ಲದ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ-ಮನಸ್ಸು-ಪ್ರೀತ್ಯಪೂರ್ತಿ-
ಲಾವಣ್ಯ-ಜ್ಞಾನ-ಪ್ರಕಾಶ-ಕೈಬಳಿ-ಒಡ್ಡಾಣ-ಶರೀರ - ಆತ್ಮಾ-ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ
ನಿರರ್ಥಕಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ, ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಆತ್ಮಾತ್ಮೀಯ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುಗಳೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ
ಗಳೆಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಳೆಂದು—ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಚತುರ್ಥ ಶತಕದಲ್ಲಿ—ನವಮದಶಕ.

(ನಣ್ಣಾದಾರ್ ಮುಖವಲಿಪ್ಪ—)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರೈರು ಭಗವದ್ವಿಮುಖರಾದ ನಾಸ್ತಿಕರನ್ನು
ನೋಡಲಾರದೆ ಸಂತಪ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಹತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.)

(೧) ನಣ್ಣಾದಾರ್ ಮುಖವಲಿಪ್ಪ ನಲ್ಲುನ್ದಿಕ್ಕಿ ಕರೈನ್ನೇಜ್ಜಿ,
ಎಣ್ಣಾರಾ ತ್ತುಯರ್ ವಿಳೈಕ್ಕುಮಿವೈಯೆನ್ನು
ವುಲಕಿಯುತ್ಕೃತಿ,
ಕಣ್ಣಾಳಾ ಕಡಲ್ ಕಡೈನ್ದಾ ಯುನಕುಲಕ್ಕೇ
ವರುಮ್ ಪರಿಶು,
ತಣ್ಣಾವಾದಡಿಯೇನೈ ಪ್ಪಣಿಕಣ್ಣಾಯ್ ಶಾಮಾಣೆ.

ಪ್ರ || ನಣ್ಣಾದಾರ್ - (ಶತ್ರುತ್ವದಿಂದ) ಅನುಕೂಲವೃತ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು, ಮುಪ್ಪುವಲಿಪ್ಪ-(ಇವನ ಅನರ್ಥಕ್ಷೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ) ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ನಗುವವನ ರಾಗುವಂತೆಯೂ, ನಲಃಉಗ್ರಹಾರ್-ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಸಹೃದಯರಾದ ಬಂಧುಗಳು, ಕಶ್ಯೆನ್ದು ಏಜ್ಞ-(ಇವನಿಗೆ ಯಾವ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುವುದೋ ಎಂದು) ಕ್ಲೇಶ ಪಟ್ಟು ಅಳುವಂತೆಯೂ, ಎಣ್ ಆರಾ-ಗಣನೆಮಾಡಲಾಗದ (ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ), ತುಯರ್ - ದುಃಖಗಳನ್ನು, ವಿಕ್ಲೈಕ್ಕಮ್ - ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ, ಇವೈ ಉಲಕಿಯತ್ಯೈ-ಈ ಲೋಕಯಾತ್ರಿಗಳು, ಎನ್ನ-ಏನಾಗುವೆಯೋ ? (ವಾಚಾ ವರ್ಣಿ ಸಲಶಕೃವಾಗುವೆಯಲ್ಲವೆ ?) ಕಣ್ಣಾಳಾ - (ನಿರುಪಾಧಿಕಬಂಧುವಾದ) ಕರುಣಾ ನಿಧಿಯೇ !, ಕಡಲಾಕಡೈನ್ದಾಯ್-ಸಮುದ್ರಮಥನ ಮಾಡಿದವನೇ !, ಉನಕ್ಕು ಲ್ ಕೈ-ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ವಶ್ಯನಾಗಿ, ವರುಮ್ ಪರಿಶು-ನಾನು ಬರುವಂತೆ, ತಣ್ಣಾ ವಾದು-ವಿಳಂಬಮಾಡದೆ, ಅಡಿಯೇನೈ-(ನಿನಗೇ ದಾಸನಾದ) ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು, ಶಾಮಾಱು-(ನಿನ್ನ ಶರೀರವಿಯೋಗವಾಗುವಂತೆ, ಪಣಿಕಣ್ಣಾಯ್-“ನೋಕ್ಷ ಯಿಷ್ಯಾಮಿ”-ಎಂತೆ) ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನೀನು ಹೇಳು .

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿಸ್ತುತಪೂರ್ವಕಾಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಃ ಕ್ಲೇಶಾ ಅಮಿಾ ಭೂತಲೇ
ಸ್ಥಿಗ್ಧಾನಾಂ ಬಹುದುಃಖಹೇತವ ಇತಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವಯು ತ್ಯಾಂ ಶ್ರಿತಾಃ |
ಕಾರುಣ್ಯಮ್ಬುನಿಧೇ ! ಸಮುದ್ರಮಥನ ! ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮದ್ವಯೇ
ಮಾಮದ್ಯೈವ ನಿಯೋಜ್ಯ ಮೇ ಕುರು ತನೋರ್ವಿಶ್ಲೇಷಮಾತ್ಮನಿ ಕಮ್ ||

ತಾ|| ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀತನರಿಗೆ ಸಂಕಟವು ಬಂದಾಗ ಶತ್ರುಗಳು ಸಂತುಷ್ಟ ರಾಗಿ ನಗುತ್ತಾರೆ. ಬಂಧುಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಲೋಕ ಯಾತ್ರೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ವರ್ಣಿಸಲಶಕೃವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ (ನಿರುಪಾಧಿಕ ಬಂಧುವಾಗಿ) ಕರುಣಾನಿಧಿಯಾಗಿಯೂ, (ಸಮುದ್ರಮಥನಮಾಡಿ) ಮಹೋಪಕಾರಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ನಾನು ಹೊಂದುವಂತೆ, ನೀನು ನನಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವಿಯೋಗವೆಂಬುದಾಡಿಸಿ (ನೋಕ್ಷವಂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು) ಅಭಯವಚನವನ್ನು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಹೇಳು.

(೨) ಶಾಮಾಱುಮ್ ಕೆಡುಮಾಱುಮ್ ತಮರುಗ್ರಹಾರ್

ತಲೈತ್ತಲೈಪ್ಪೆಯ್ಯು,
ಏಮಾಱಿ ಕ್ಕಿಡನ್ನಲಗ್ರಹ ಮಿಮೈಯೆನ್ನು ವುಲಕಿಯತ್ಯೈ,
ಆಮಾಱು ಸ್ವಟಿಯೇನಾನರವಣೈಯಾಯಮ್ಬಾನೇ,
ಕೂಮಾಱ ವಿರೈಕಣ್ಣಾಯಡಿಯೇನೈ ಕ್ಕುಱಿಕೊಣ್ಣೇ.

ಪ್ರ|| ಶಾಮಾನ್ಯಮ್ - (ಹಠಾತ್ತಾಗಿ) ಮರಣಹೊಂದುವ ಪ್ರಕಾರವೂ, ಕೆಡುಮಾನ್ಯಮ್ - (ಐಶ್ವರ್ಯಾದಿ ಸಮೃದ್ಧಿ) ನಷ್ಟವಾಗುವ ಪ್ರಕಾರವೂ, ತಮರ್-ಜ್ಞಾತಿಗಳೂ (ಸವಿಾಪ ಬಂಧುಗಳೂ), ಉತ್ತರಾರ್ - ಸಮೃದ್ಧಿಗಳೂ, (ಬಂಧು ಮರಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ) ತಲೈತ್ತಲೈಪ್ಪೆಯ್ಯು - (ತಲೆ ತಲೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು) ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರುಬಿದ್ದು, ಏಮಾತ್ತಿ-ಪ್ರಲಾಪಾದಿಗಳೆನಿಸುವುದು, ಕೆಡನ್ನು-ಹೊರಳಾಡುತ್ತ, ಅಲಗ್ನಮ್-ಮೊರೆಯಿಡುವ ಘೋಷವೂ, ಇವೈ-ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ, ಎನ್ನ ಉಲಕಿಯಾಪ್ಪು-ಎಂತಹ ಲೋಕಯಾತ್ರಾಪ್ರಕಾರಗಳು? ನಾ-ನಾನು, ಆಮ್-ಆಮೆ-ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಮುಗಿಯುವುದೆಂಬ ರೀತಿಯನ್ನು, ಒಂದು ಅಪ್ರಿಯೇ-ಯಾವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲಾರೆನು. ಅರವಣೈಯಾಯ್-ಶೇಷಭೂತನಾದ ಅನಂತನ ಮೇಲೆ ಶಯನಮಾಡಿರುವ, ಅಮಾನೇ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ !, ಅಡಿಯೇನೈ-ದಾಸಭೂತನಾದ ನನ್ನನ್ನು, ಕುಣಿಕೊಣ್ಣು - (ದುಃಖಸಹನಲ್ಲವೆಂದು) ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಕೂಮಾನ್-ಕೂಗಿ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ನಿರೈಕಣ್ಣಾಯ್-ತ್ವರೆಮಾಡು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಮೃತ್ಯುಶ್ವಾಸಿ ಹಠಾತ್ಪವೇದಿಹ ಧನಧ್ಯಂಸೋಽಪಿ ಚ ಜ್ಞಾತಯೋ
ಬನ್ನಿನಾಂ ನಿವಹಾಸ್ತಲಾತಲಿ ಪತನ್ಯೇವ ಪ್ರಲಾಪಾಕುಲಾಃ |
ಹಾ! ಹಾ! ಹನ್ತ! ಜಗತ್ತಿಲೇದೃಶಮಹೋ! ಕಿಂ ಸ್ಯಾನ್ನ ವೇದ್ಮಿ ಸ್ವಯಂ
ಮಾಂ ಶೇಷಂ ತವ ಶೇಷನಾಥ! ಕಥಮಪ್ಯಾಹೂಯ ಧನ್ಯಂ ಕುರು ||

ತಾ|| ಈ ಲೋಕಯಾತ್ರೆಯು ಅತಿದುಸ್ಸಹವಾಗಿದೆ. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಮರಣವೂ, ಐಶ್ವರ್ಯಾದಿ ಸಮೃದ್ಧಿನಾಶವೂ, ಜ್ಞಾತಿಬಂಧುವರ್ಗಗಳ ಮಹಾಪ್ರಲಾಪಗಳೂ ಸಮೃದ್ಧಿವಿಸುತ್ತ ವರ್ಣಿಸಲಶಕ್ಯವಾಗಿವೆ. ಈ ಲೋಕಯಾತ್ರಾಪ್ರಕಾರವು ಹೇಗೆ ಸಮಾಪ್ತವಾಗುವುದೋ ನಾನು ಒಂದನ್ನೂ ಅರಿಯೆನು. ಆದುದರಿಂದ ಶೇಷ ಶಾಯಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನೀನು ದಾಸಭೂತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೩) ಕೊಣ್ಣಾಟ್ಟುಮ್ ಕುಲಮ್ ಪುನೈವುಮ್

ತಮರುಗ್ಗುರಾರ್ ವಿಠುನಿದಿಯುಮ್,

ವಣ್ಣಾರ್ ಪೂಯ್ಕುಲಾಳುಮ್

ಮನೈಯೊಡ್ಡಿಯವುಯಿರ್ಮಾಯ್ದಲ್,

ಕಣ್ಣಾರ್ಗ್ಗನುಲಕಿಯಾಪ್ಪು ಕ್ಕಡಲ್ವಣ್ಣಾ ವಡಿಯೇನೈ,

ಪ್ಪಣ್ಣೇಪೋಲ್ ಕರುದಾದುನ್ನುಡಕ್ಕೇ ಕೂಯ್ ಪ್ಪಣಿಕೊಳ್ಳೇ

ಪ್ರ || ಕೊಣ್ಣಾಟ್ಟುಮ್ - (ಧನಿಕರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಜನರು ಮಾಡುವ) ಸ್ತೋತ್ರವೂ, ಕುಲಮ್ ಪುನೈವುಮ್ - (ಕುಲೋತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ನಟಿಸುವವರ) ಆಭಿಜಾತೃವೂ, ತಮರ್ - (ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದುಸೇರುವ) ಜ್ಞಾತಿಗಳೂ, ಉತ್ತರಾರ್ - ಸಮೃದ್ಧಿಗಳೂ, ವಿಘುನಿದಿಯುಮ್ - ಮಹಾ ನಿಧಿನಿಕ್ಷೇಪವೂ, ವಣ್ಣು ಆರ್ ಪೂಮ್ ಕುಲಾಳುಮ್ - ಭ್ರಮರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ (ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ) ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಕೇಶಪಾಶವುಳ್ಳ (ಭೋಗ್ಯೆಯಾದ) ಸ್ತ್ರೀಯೂ, ಮನೈ - ಮಹಾಪ್ರಾಸಾದವೂ (ಉಪರಿಗೆಯ ಮನೆಯೂ), ಒಳ್ಳಿಯ - ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ (ತನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತೆ), ಉಯಿರಾಮಾಯ್ದಲ್ - (ಹಠತ್ತಾಗಿ) ಪ್ರಾಣವಿನಾಶವಾಗೋಣವೆಂಬ, ಉಲಕಿಯತ್ಯೈ - ಈ ಲೋಕಯಾತ್ರಾಸ್ವಭಾವವನ್ನು, ಕಣ್ಣು - ಕಂಡು, ಅಹ್ಲೈ - (ನಾನು) ಸಹಿಸಲಾರೆನು. ಕಡಲ್ವಣ್ಣಾ - ಸಮುದ್ರವರ್ಣನಾದ ಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವನೇ (ಸೌಂದರ್ಯನಿಧಿಯೇ!), ಅಡಿಯೇನೈ - ದಾಸನಾದ ನನ್ನನ್ನು, ಪಣ್ಣೇಪೋಲ್ - ಪೂರ್ವದಂತೆ, ಕರುದಾದು - ನೆನೆಯದೆ, ಉ ಅಡಿಕೈ - ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಿಗೇ, ಕೂವಿ - ಕೂಗಿ, ಪಣಕೊಳ್ - ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬೇಕು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಂ ಚ ಕುಲೀನತಾಮಪಿ ಭುವಿ ಜ್ಞಾತ್ಯಾದಿಬನ್ಧುನಃ

ಶ್ರೀಸೌಭಾಗ್ಯಮಪಿ ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಚ ತರುಣೀಂ ಪ್ರಾಸಾದಮವ್ಯುತ್ಕೃತಮ್ |

ತ್ಯಕ್ತುಂ ಯೇ ವಿಲಪಂತಿ ಮೃತ್ಯುಸಮಯೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನ ಚೈತಾಃ ಸಹೇ!

ಸೌಂದರ್ಯಮ್ನುನಿಧೇ ! ನ ಮಾಂ ತ್ಯಜ ಪುರೇವಾಹೂಯ ದಾಸ್ಯೇ ಕುರು||

ತಾ|| ಜನರ ಸ್ತೋತ್ರವಚನವೂ, ತನ್ನ ಸತ್ಕುಲಾನ್ನತೃವೂ, ಜ್ಞಾತ್ಯಾದಿಬನ್ಧುವರ್ಗಗಳೂ, ಮಹಾನಿಧಿರೂಪವಾದ ಸಮೃತ್ತೂ, ಭೋಗ್ಯೆಯಾದ ಸ್ತ್ರೀಯೂ, ಮಹಾಭವನವೂ—ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಂತೆ ತಾನು ಹಠತ್ತಾಗಿ ಮರಣವಂ ಹೊಂದುವ ಈ ಲೋಕದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆನು. ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಗಂಭೀರಸ್ವಭಾವನಾದ ಸೌಂದರ್ಯನಿಧಿಯೇ! ನಾನು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಇದೇನೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ, ಈಗಲೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿನ್ದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸು.

(೪) ಕೊಳ್ಳೆಪ್ಪ ಕಿಳರ್‌ನ್ನೈಯ್ ಪೆರುಮ್ ಶೆಲ್ವಮ್ ನೆರುಪ್ಪಾಕ, ಕೊಳ್ಳೆಪ್ಪ ತಮಮೂಡು ಮಿವೈಯೆನ್ನು ಪುಲಕಿಯತ್ಯೈ, ವೆಳ್ಳಲೇ ಮಣಿವಣ್ಣಾ ವುನಕ್ಕುತ್ಕೇ ವೆರುಮ್ ಪರಿಶು, ವೆಳ್ಳಲಾ ಶೆಯ್ದೆಯೇನೈ ಯುನದರುಳಾಲ್ ವಾಕ್ಕಾಯೇ.

ಪ್ರ|| ವಾಬ್ಬ ನೀರ್-ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಗೆ ಎಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಮುದ್ರಜಲವುಳ್ಳ, ಮಲರುಲಕಿಲ್ - ನಿಕ್ಷೀರ್ಣವಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಟ್ಟುಸವುಮ್-ನಿಲ್ಲೋಣವೂ, ತಿರಿವನವುಮ್-ಸಂಚರಿಸೋಣವೂ ಉಳ್ಳ, ಆಬ್ಬ -ಆಯಾ ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿರುವ, ಉಯಿರ್ ಕಳ್-ಜೀವಾತ್ಮವರ್ಗಗಳು, ಈಬ್ಬ-ಇಲ್ಲಿ, ಪಿಪ್ಪು ಇಪ್ಪು ಪಿಣಿ ಮೂಪ್ಪಲ್ - ಜನನ ಮರಣ ವ್ಯಾಧಿ ವಾರ್ಧಕಗಳಿಂದ, ತಕರ್ ಪುಣ್ಣುಮ್-ಮರ್ದಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನೇಲ್-ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ, ವೆಮ್ ನರಕಮ್-ಕ್ರೂರವಾದ ರೌರವಾದಿ ನರಕಗಳೂ ಉಂಟಾಗುವುವು. ಇನ್ನೆ ಎನ್ನ ಉಲಕಿಯತ್ಕೃ-ಇವೆಲ್ಲಾ ಎಂತಹ ಲೋಕಯಾತ್ರಾಪ್ರಕಾರಗಳು? ಮಣಿವಣ್ಣಾ- ನೀಲಮಣಿವರ್ಣನೇ!, ನೀ-ನೀನು, ಎನ್ನೈ-ನನ್ನನ್ನು, ವಾಬ್ಬ-ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಅಡಿಯೇನೈ-ದಾಸಭೂತನಾದ ನನ್ನನ್ನು, ಮುಕ್ಕೇಲ್ - ಮೋಹಾವಿಷ್ಟನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಡ (ವಂಚಿಸಬೇಡ).

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಪೃಥ್ವೀಂ ವಾರಿಧಿಸಂವೃತಾಂ ಹಿ ಮನುಜಾ ಆಶ್ರಿತ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತ್ಯಮಿಾ
 ಸರ್ವೇ ಚಾತ್ರ ಹಿ ಸಜ್ಜಾರಸ್ತಿ ಜನನವ್ಯಾಧ್ಯಾಧಿಮೃತ್ಯಾರ್ತಭಿಃ |
 ಕ್ರೂರಾಸ್ತುಚಿ ಚ ರೌರವಾದಿನರಕಾ ಏವಂ ಹಿ ಯಾತ್ರಾ ನೃಣಾಂ
 ದಾಸ್ಯೇ ನೂಂ ಮಣಿವರ್ಣ! ತೇ ಕುರು ಸದಾ ಮಾ ಮೋಹಯ ಶ್ರೀಧರ||

ತಾ|| ಸಮುದ್ರಜಲಾವೃತವಾದ ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಪೃಥಿವಿಯಲ್ಲಿ ಜೀತನರು ನಿಂತು ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಜನನ ಮರಣ ವ್ಯಾಧಿ ಜರೆಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿ, ಇದರ ಮೇಲೂ ಘೋರವಾದ ರೌರವಾದಿ ನರಕಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಎಂತಹ ಲೋಕಯಾತ್ರಾಸ್ವಭಾವಗಳು! (ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಹಿಸಲಾರೆನು) ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ವಂಚಿಸದೆ (ಮೋಹಪಡಿಸದೆ) ಈಗಲೇ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

(೬) ಮುಕ್ಕೇ ವಲ್ವಲೈವ್ವಡುತ್ತಿ ಕ್ಕುವೈತ್ತಿಟ್ಟು ಕ್ಕೊಪ್ಪಣ್ಬರ್,
 ಅಪಪ್ಪೊರುಳ್ಳೈ ಯೆನೊರೊರಿವೈ ಯೆನ್ನವುಲಕಿಯಿತ್ಕೃ
 ವೆಚಿತ್ತುಳವ ಮುಡಿಯಾನೇ ವಿನೈಯೇನೈ ಯುನಕ್ಕಡಿಮೈ
 ಅಪಕ್ಕೊಣ್ಡಾಯ್, ಇನಿಯೆನ್ನಾರಮುದೇ
 ಕೂಯರುಳಾಯೇ.

ಪ್ರ|| ಮುಖ್ಯಕ್ಕೆ-ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕಿ (ಭಯೋತ್ಪಾದನವಂ ಮಾಡಿ),
ವಲವಲೆಪ್ಪಡುತ್ತಿ-ತನ್ನ ಮಹಾಪಾಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ, ಕುಮ್ಮಿತ್ತಿಟ್ಟು-ಪೀಡಿಸಿ, ಕೊಂದು
-ಕೊಂದು, ಉಣ್ಣು-ತಮ್ಮ ಉದರಭರಣವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅಪ್ರಾಪ್ತರುಳ್ಳ-
ಧರ್ಮಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು, ಅಪ್ರಾಪ್ತ-ತಿಳಿದು, ಓರಾರ್ - ನಿರೂಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ (ಇದೇ
ನಮಗೆ ಉಚ್ಚೇವನವೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ.) ಇವೈ ಎನ್ನ ಉಲಕಿ ಯತ್ಯಾ-
ಇವೆಲ್ಲಾ ಎಂತಹ ಲೋಕಸ್ವಭಾವಗಳು? ವೆತ್ತಿತುಳವಮ್ - ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ
ತುಳಸಿಯುಳ್ಳ, ಮುಡಿಯಾನೇ - ಕಿರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವನೇ!, ವಿನೈಯೇನೈ-
ಪಾಪಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು, ಉನಕ್ಕು - ನಿನಗೆ, ಅಪ್ರ - ಅನನ್ಯಾರ್ಹವಾಗಿ, ಅಡಿಯ
ಕೊಂಡಾಯ್-ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದವನೇ!, ಎ ಆರಮುದೇ-ನನ್ನ
ಪರಿಪೂರ್ಣವೃತ್ತ ಸ್ವರೂಪನೇ!, ಇನಿ-ಇನ್ನು ಮೇಲೆ (ಹೀಗೆ ನನಗೆ ಆರ್ತಿ
ಯುಂಟಾದಮೇಲೆ) ಕೂಯರುಕಾಯ್-ಕೂಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಕ್ಷುದ್ರಾಃ ಕ್ಷೋಭಮಪೀಹ ಬನ್ಧನಮಪಿ ಭ್ರಷ್ಟಾ ನೃಣಾಂ ಪೀಡನಂ
ಹಾ!ಹಾ! ಹಂತ! ವಧಂ ಚ ಕುರ್ವತ ಇಮೇ ಸ್ವಸ್ತೋದರಾರ್ಥಂ ಬಲಾಃ|
ಧರ್ಮಂ ನೈವ ವಿದುರ್ಜಗತ್ಯಹಹ! ಕಿಂ ಯಾತ್ರೇದೃಶೀ? ತೇಽಸ್ಮೃಹಂ
ದಾಸೋಽಘಿ ತುಲಸೀಸ್ರಗಂಜಾತ! ಸುಧಾಸಿನೋ! ವೃಣುಷ್ವಾದ್ಯ
ಮಾಮ್ ||

ತಾ|| ಕ್ಷುದ್ರರಾದವರು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕಿ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾಶದಲ್ಲಿ
ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಪೀಡಿಸಿ ಕೊಂದು ಸ್ವೋದರಭರಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಧರ್ಮಮಾರ್ಗವನ್ನೇ
ಇವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆಂತಹ ಲೋಕಸ್ವಭಾವವೋ! ಎಲೈ ದಿವ್ಯ
ಕಿರೀಟಧಾರಿಯೇ! ಪಾಪಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನೂ ನಿನ್ನ ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ
ಕೊಂಡಿರುತ್ತೀಯೆ! ನನ್ನ ಪೂರ್ಣವೃತ್ತಸ್ವರೂಪನೇ! ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು
ವಿಲಂಬಮಾಡದೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೭) ಆಯೇ ಯಿವ್ವಲಕತ್ತು ನಿಪ್ಪನವುಮ್ ತಿರಿವನವುಮ್,
ನೀಯೇ ಮುಡ್ ಶೌರುಪುರುಳುಮಿಷ್ಟಿ ನೀ ನಿಷ್ಟಮೈಯಾಲ್,
ನೋಯೇ ಮೂಪ್ಪಿಪ್ಪಿಪ್ಪಿಪ್ಪಿಣಿಯೇ
ಯೆಷ್ಟಿವೈಯೊಡಿಯ
ಕ್ಕೂಯೇ ಕೊಳ್ಳಡಿಯೇನೈ ಕೊಡುವಲಕಮ್ ಕಾಟ್ಟೀಲೇ.

ಪ್ರ|| ಇ ಉಲಕತ್ತು - ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ನಿಶ್ಚಿನವುಮ್ - ನಿಶ್ಚೋಣವೂ, ತಿರಿವನವುಮ್ - ಸಂಚರಿಸೋಣವೂ, ನೀಯೇ ಆಯ್ - ನೀನೇ ಆಗಿ, ಮುಗ್ಧಾ ಒರು ವೊರುಳುಮ್ - ಬೇರೆ ಒಂದುವದಾರ್ಥವೂ, ಇನಿ - ಇಲ್ಲದಂತೆ, ನಿ-ನೀನು, ನಿ ನ ನೈಯಾಲ - ನಿಂತಿರೋಣದರಿಂದ, (ತನ್ನ ಶರೀರದ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ತಾನೇ ನಿವಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ) ನೋಯೇ - ವ್ಯಾಧಿಯೂ, ಮೂಪ್ಪೇ - ವಾರ್ಧಕವೂ, ಪಿಪ್ಪವೇ - ಜನನವೂ, ಇಪ್ಪವೇ - ಮರಣವೂ, ಪಿಣಿಯೇ - ನೋವೂ, ಎನ - ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ, ಇವೈ - ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ, ಒಬ್ಬಿಯು - ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ, ಅಡಿಯೇನೈ - ದಾಸಭೂತನಾದ ನನ್ನನ್ನು, ಕೂಯೇ ಕೊಳ್ - ಕರೆದುಕೋ; ಕೊಡು ಉಲಕಮ್ - ದುಷ್ಟವಾದ (ಕ್ಲೇಶಜನಕವಾದ) ಈ ಲೋಕವನ್ನು, ಕಾಟ್ಟೀಲೇ - ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಡ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಲೋಕೇಽಸ್ತಿನ್ನಖಿಲಾತ್ಮಕೋಽಸ್ತಿ ಹಿ ಭವಾನೇವ ಸ್ವಯಂ ಸಜ್ಜರಃ
ಸ್ಥಿತಾ ಚಾಸ್ತಿ ನ ಕಿಂಚಿದನ್ಯದಹಹ ! ತ್ವತ್ಸಂಶ್ರಿತಂ ಮಾಂ ಕುರು |
ಅಹೂಯ ಸ್ವಯಮೇವ ಮಾಂ ಜನಿಜರಾವ್ಯಾಧ್ಯಾಧಿಹೀನಂ ಕುರು
ಶ್ರೀಮಃ! ಕ್ಲೇಶಭರಾದಿ ತೇಽತ್ರ ಜಗತಿ ತ್ವಂ ಮಾಂ ನ ತು ಸ್ಥಾಪಯೇ||

ತಾ|| ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳೂ ನೀನೇ ಆಗಿರೋಣದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊರತು ಬೇರೆ ಒಂದುವದಾರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಅದುದರಿಂದ (ನಿನ್ನ ಶರೀರದ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ನೀನೇ ನಿವಾರಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ) ಈ ಲೋಕದ ಜನ್ಮ ಜರಾಮರಣ ವ್ಯಾಧ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಶಪಡಿಸುವಂತೆ ದಾಸನಾದ ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೋ. ಈ ದುಷ್ಟಲೋಕವನ್ನು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಡ.

(೮) ಕಾಟ್ಟಿ ನೀ ಕರಂದ್ವಮಿಱುಮ್ ನಿಲನೀರ್ ತೀವಿಶುಮ್ಬುಕಾಲ್,
ಈಟ್ಟಿನೀ ವೈತ್ತಮೈತ್ತ ವಿಮೈಯೋರ್ ವಾಳ್ ತನಿಮುಟ್ಟೈ,
ಕೋಟ್ಟೈಯಿನಿಲ ಕಡೆತ್ತೆನ್ನೈ ಯುಕ್ ಕೋಱುಮ್
ಶೋದಿ ಯುಯರತ್ತು,
ಕೊಟ್ಟುರಿಯ ತಿರುವಡಿಕ್ಕಳಿಜ್ಜಾಸ್ತು ಕೂಟ್ಟುದಿಯೇ.

ಪ್ರ|| ಕಾಟ್ಟಿ-(ಪೂರ್ವಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ) ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿ, ನೀ-ನೀನು, ಕರನ್ನ
(ಪ್ರಳಯ ದಶೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ) ಮರೆಸಿ, ಉಮ್ಮಿಮ್-ಪುನಃ ಉದ್ಭವಿ
ಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ, ನಿಲನೀರ್-ತೀವಿಶುಮ್ಮುಕಾಲ್-ಸೃಧಿವ್ಯಪ್ತೇಜಸ್ಸು-ಆಕಾಶ-
ನಾಯುಗಳನ್ನು, ಈಟ್ಟಿ-(ಪಂಚೀಕರಣ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ) ಸೇರಿಸಿ, ವೈತ್ತು-(ಇವು
ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ) ಅವರಣವಾಗಿ ಮೇಲುಗಡೆ ಇಟ್ಟು, ಇವೈಯೋರ್ - ದೇವತೆಗಳಿಗೆ,
ವಾಘ್-ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗುವಂತೆ, ಅವೈತ್ತು-ಕಲ್ಪಿಸಿದ, ತನಿಮುಟ್ಟೈ-ಅದ್ವಿತೀಯ
ವಾದ ಅಂಡವೆಂಬ, ಕೋಟ್ಟೈಯಿನೈ (ನಿಲ್)-ಮಹಾದುರ್ಗವನ್ನು, ಕ್ಕುಟ್ಟಿತ್ತು-
ದಾಟಿಸಿ, ಎನ್ನೈ-ನನ್ನನ್ನು, ಉಕ್ಕೊಮ್ಮುಮ್ ಶೋದಿ-ನಿನ್ನ ಅಪಾರ ತೇಜೋಮಯ
ವಾದ, ಉಯರತ್ತು - ಉರ್ಧ್ವಲೋಕವಾದ ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ, ಕೂಟ್ಟಿರಿಯ-
ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದ, ತಿರುವಡಿಕ್ಕಳ್-ಪಾದಗಳನ್ನು, ಎಳ್ಳಾನ್ತು - ಯಾವಾಗ,
ಕೂಟ್ಟುದಿ-ಸೇರುವಂತೆ ಕೃಪೆಮಾಡುತ್ತೀಯೋ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ವಿಶ್ವಂ ಸರ್ವಮಪಿ ಪ್ರಕಾಶ್ಯ ಜಠರೇ ಕೃತ್ವಾಽಪಿ ಚೋದ್ಗೀರ್ಯ ಚ
ಪ್ರೋದ್ಯಾವ್ಯಾಪಿ ಪೃಥಿವ್ಯಬಗ್ನಿಪನನಾಕಾಶಾಃ ಬಹುಸ್ಸೌಫಯಃ |
ದೇವಾದೀನಪಿ ತತ್ರ ಚಾಣ್ಡನಿಲಯಃ ವಿಭ್ರಾಜಸೇ ತ್ವಂ ಹರೇ !
ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ತೇ ಪರಮಂ ಪದಂ ಪದಯುಗೇ ತೇ ಮಾಂ ಕದಾ ಯೋಜಯೇಃ||

ತಾ|| ಸರ್ವಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ನುಂಗಿ ಪುನಃ
ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅವರಣವೆನಿಸುವ ನೀನು ದೇವತೆ
ಗಳಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಅಂಡವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ದಾಟುವಂತೆ
ಮಾಡಿ, ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ನಿರವಧಿಕ ತೇಜೋಮಯವಾದ ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ (ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ
ಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ) ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಸೇರಿಸುವೆಯೋ !
(ಆ ಸಮಯವು ತಿಳಿದರೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಧರಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೯) ಕೂಟ್ಟುದಿ ನಿ ಕುರೈಕ್ಕುಲ ಕಳಿಮೈಯೋರುವುಂ
ತೋತ್ತಾವಕ್ಕೈ ಶೆಯ್ದು

ಆಟ್ಟುದಿ ನೀ ಯರವಣೈಯಾಯುಡಿಯೇನುಮದುವತಿವಃ,
ವೇಳ್ಳೈಯೆಲ್ಲಾ ಮ್ ವಿಡುತ್ತೆನ್ನೈ ಯು ತಿರುವಡಿಯೇ
ಶುಮನ್ನೂಲ,

ಕೂಟ್ಟಿರಿಯ ತಿರುವಡಿಕ್ಕಳ್ ಕೂಟ್ಟಿನೈಯಾ ಕಣ್ಣೇನೇ.

ಪ್ರ|| ನೀ-ನೀನು, ಕುರೈ-ನಿರತಿಶಯಭೋಗ್ಯವಾದ, ನಿಃಕ್ರೂರಕಳ್-ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಕೂಟ್ಟುದಿ-ಅಶ್ರಿತರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ. (ಸ್ವಯತ್ನಪರ ರಾದರೆ) ಇವೈಯೋರುಮ್-ದೇವತೆಗಳೂ, ತೊಡುವಕ್ಕೈ-ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸಲಾರ ದಂತೆ, ಶೆಯ್ದು-ಮಾಡಿ, ಅಟ್ಟುದಿ - ಅಲೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ. ಅರವಣೈ ಯಾಯ್-ಶೇಷಶಾಯಿಯೇ !, ಅದು-ಆ ನಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು, ಅಡಿಯೇನುಮ್- ದಾಸನಾದ ನಾನೂ, ಅತ್ತಿರ್ವ-ತಿಳಿದು ಇರುತ್ತೇನೆ; (ಹೇಗೆಂದರೆ-) ವೇಳ್ಳೈಯೆಲ್ಲಾ ಮ್-ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಿವೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ, ವಿಡುತ್ತ - (ಸವಾಸನವಾಗಿ) ಬಿಡಿಸಿ, ಎನ್ನೈ-ನನ್ನನ್ನು, ಉ ತಿರುವಡಿಯೇ - ನಿನ್ನ ಭೋಗ್ಯತಮವಾದ ಪಾದ ಗಳನ್ನು, ಶುಮುಂದ-ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ, ಉಲ-ಅನುಸಂಚಾರಮಾಡುವಂತೆ, ಕೂಟ್ಟಿ ಅರಿಯ- (ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡವರಿಗೂ) ಹೊಂದಲು ದುರ್ಲಭವಾದ, ತಿರುವಡಕ್ಕಳ್- ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಕೂಟ್ಟಿನೈ-ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀಯೆ. ನಾ-ನಾನು, ಕಣ್ಣೇ - ಇದ ನ್ನಿಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿದೆನು ಏ-ನಿಶ್ಚಯ !

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಭೋಗ್ಯೇ ತ್ವಚ್ಚರಣಾರವಿವ್ಯಯುಗಳೇ ತ್ವಂ ಯೋಜಯಸ್ಯಾಶ್ರಿತಾಃ
ಪ್ರಾಚ್ಛೈರ್ದೇವಗಣೈರಪಿ ಸ್ವಯತನ್ಯೈರ್ಮೋ ನ ಹಿ ತ್ವಂ ಹರಿಃ |
ಸ್ವಾಮಿ! ನಾಗಶಯಾದ್ಯ ವೇದ್ವಿ ಹೃದಯಂ ತೇಹಂ ಚ ದಾಸೋ ಜನೋ
ಮಾಂ ಚಾನನ್ಯಪರಂ ವಿಧಾಯ ತವ ಪಾದಾಬ್ಜೇ ಕಿಲಾಯೋಜಯಃ ||

ತಾ|| ನೀನು ಅಶ್ರಿತರನ್ನು ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ; ಇತರ ರನ್ನು (ದೇವತೆಗಳೇ ಅದರೂ) ಕೈಬಿಟ್ಟು ಅಲೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ; ಎಲೈ ಶೇಷಶಾಯಿಯೇ ! ನಿನ್ನ ಇಂತಹ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದಿರುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ರುಚಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿ, ನಾನು ಭೋಗ್ಯತಮವಾದ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀಯೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಸತ್ಯ !

(೧೦) ಕಣ್ಣು ಕೇಟ್ಟುಹ್ ಧುಮೋನ್ದೊಡ್ಡಲುಮೈಜ್ಞರುವಿ
ಕಣ್ಣವಿನ್ನಮ್, ತೆರಿವರಿಯವಳವಿಲ್ಲಾ ಚ್ಚಿಹ್ ಧಿನ್ನಮ್,
ಬಣ್ಣೊಡಿಯಾಳ್ ತಿರುಮಕಳುಮ್ ನೀಯುಮೇ ನಿಲಾನಿಟ್ಟ
ಕ್ಕಣ್ಣಶದಿರ್ ಕಣ್ಣೊಡ್ಡಿನೈನಡೈನೈನು ತಿರುವಡಿಯೇ.

ಪು|| ಕಣ್ಣು-(ರೂಪವನ್ನು) ಕಂಡು, ಕೇಟ್ಟು-(ಶಬ್ದವನ್ನು) ಕೇಳಿ, ಉಗ್ರಾ-
(ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು) ಅನುಭವಿಸಿ (ಮುಟ್ಟಿ), ಮೋನ್ನು - (ಗಂಧವನ್ನು) ಅಘ್ರಾಣಿಸಿ,
ಉಣ್ಣು-(ರಸವನ್ನು) ಭುಜಿಸಿ, ಉಲ್ಲಾಮ್ - ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ, ಐಜ್ಜುರುವಿ-
ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದಲೂ, ಕಣ್ಣು-ಅನುಭವಿಸಿದ, ಇನ್ನಮ್-ಐಶ್ವರ್ಯಸುಖವೂ,
ತೇವು ಆರಿಯ-ತೀಳಿಯಲು ಅಶಕ್ಯವಾದ, ಅಳವಿಲ್ಲಾ - ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ, ಶಿಶ್ನಿ
ನೈಮ್ (ಶಿಷ್ಯ ಇನ್ನಮ್)-(ಭಗವದನುಭವಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ) ಆತ್ಮಾನುಭವ
ಸುಖವೂ, ಒಣ್ಣತೊಡಿಯಾಳ್ - ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಹೆಸರಾಭರಣಗಳುಳ್ಳ, ತಿರುಮಕ
ಳುಮ್-ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೂ, ನೀಯುಮೇ-ನೀನೂ ಕೂಡಿ, ನಿಲಾನಿಱ್ವು-ನಿಂತಿರು
ವಂತೆ, ಕಣ್ಣು-ನಿರೂಪಿಸಿದ, ಶದಿರ್ - ಒಳ್ಳೇ ಉಪಾಯವನ್ನು, ಕಣ್ಣು-(ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ
ವಾಗಿ) ಕಂಡು, ಒಬ್ಬಿನೇ - (ಆ ಐಶ್ವರ್ಯ-ಕೈವಲ್ಯಗಳೆಂಬ ಪ್ಲವದ್ರಪುರುಷಾರ್ಥ
ಗಳನ್ನು) ತ್ಯಜಿಸಿದೆನು. ಉ ಆ ತಿರುವಡಿ-(ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವಾದ) ನಿನ್ನ ಪಾದ
ಗಳನ್ನೇ, ಅಡೈನ್ನೇ-(ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ) ಹೊಂದಿದೆನು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕರ್ಣ್ಯ ಪರಿಸ್ಪೃಶನ್ನಪಿ ಕಿಲಾಘ್ರಾಯಾಪಿ ಭುಕ್ತ್ವೇಂದ್ರಿಯೈ-
ರ್ನಾನಾಭೋಗ್ಯಸುಖಂ ತ್ಯಜನ್ನಪಿ ಚ ತಾಮಾತ್ಮಾನುಭೂತಿಂ ತ್ಯಜ ||
ಶ್ರೀದೇವೀಂ ರಮಣೀಯಭೂಷಣಯುತಾಂ ತ್ವಾಂ ಚಾಪ್ರಮೇಯಂ ಹರಿಂ
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮೇ ಪುರುಷಾರ್ಥಮಪ್ರತಿಭಟಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋಽಸ್ಮಿ
ತೇಽಜ್ಞುರ್ದ್ವಯಮ್ ||

ತಾ|| ಶಬ್ದಸ್ಪರ್ಶ ರೂಪ ರಸಗಳನ್ನಂಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿ
ಸುವ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿದ ಐಶ್ವರ್ಯವೂ, ತೀಳಿಯಲಶಕ್ಯವಾದ
ಮಹಾಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂಬ ಕೈವಲ್ಯವೂ (ಆತ್ಮಾನುಭವವೂ) ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿ ತೋರು
ವಂತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನೂ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸುವ
ಉಪಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು, ಆ ಐಶ್ವರ್ಯಕೈವಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ಲವದ್ರವೆಂದು ನಾನು ತ್ಯಜಿಸಿ
ದೆನು. ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿದು ಆಶ್ರಯಿಸಿದೆನು.

(೧೧) ತಿರುವಡಿಯೈ ನಾರಣನೈ ಕ್ಕೇಶವನೈ ಪ್ಪರಂಶುದರೈ
ತ್ತಿರುವಡಿಶೇರ್ವದು ಕರುದಿ ಚ್ಚೆಱುಮ್ ಕುರುಕೂರ್

ಚ್ಚಡಕೋಪ್,

ತಿರುವಡಿಮೇಲುರೈತ್ತೈಕಮಿಡ್ಡಾಯಿರತ್ತಳಿಪ್ಪತ್ತಮ್,
ತಿರುವಡಿಯೈ ಯಡೈವಿಕ್ಕುಮ್ ತಿರುವಡಿಶೇರ್ನೊಡ್ಡುಮಿನೇ

ಪ್ರ|| ತಿರುವಡಿಯೈ-ಸರ್ವಶೇಷಿಯಾದ, ನಾರಣನೈ-(ಸರ್ವಾನ್ತ ರಾತ್ಯನಾದ) ನಾರಾಯಣನನ್ನು. ಕೇಶವನೈ - (ಕೇಶಿಹನ್ತಾ ಆದ=ಶತ್ರುನಾಶಕನಾದ) ಕೇಶವನನ್ನು, ಪರಂಶುಡರೈ-“ಪರಂಜ್ಯೋತಿಃ” ಎಂಬ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು, ತಿರುವಡಿಶೇರ್ವಡು ಕರುದಿ - ಅವನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಆಶೆಪಟ್ಟು, ಶ್ರೀಮಾ ಕುರುಕ್ಕೂರ್-ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಭೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಕುರುಕಾ ಪುರಿಗೆ ನಿರ್ವಾಹಕರಾದ, ಶಡಕೋರ್ಪ-ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್, ತಿರುವಡಿಮೇಲ್-ಅವನ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ, ಉರೈತ್ತ-ಹೇಳಿದ (ರಚಿಸಿದ), ತಮ್ಮಿ ಆಯಿರತ್ತುಳ್-ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರಬಂಧವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತುಮ್-ಈ ದಶಕವೂ, ತಿರುವಡಿಯೇ-ಈ ಭಗವತ್ಪರಣಗಳನ್ನೇ, ಅಡೈವಿಕ್ಕುಮ್-ಹೊಂದಿಸುವುದು. ತಿರುವಡಿ-ಆ ಪಾದಗಳನ್ನೇ, ಶೇರಾನ್ದು - ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಒನ್ನುಮಿನೇ - (ಪೃಥಕ್ ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ) ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಕೈಂಕರ್ಯಮಾಡಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜಗತಾಂ ಶರಣ್ಯಮಪಿ ತಂ ನಾರಾಯಣಂ ಕೇಶವಂ
ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚಾಪಿ ಪರಂ ಸ್ತುವನ್ನಪಿ ಚ ತತ್ಪಾದಾಬ್ಜಸಕ್ತಾಶಯಃ |
ಭಕ್ತಶ್ಚೀಕುರುಕೇಶ್ವರಶ್ಚರಣೈಃ ಪ್ರೇಚೇ ಸಹಸ್ರಂ ಶುಭಂ
ತತ್ರೇದಂ ದಶಕಂ ಚ ತತ್ಪದಯುಗಂ ಸನ್ಮಾಸಯೇತ್ಪ್ರಾಪ್ನುತ ||

ತಾ|| ಸರ್ವಲೋಕಶರಣ್ಯನಾದ ನಾರಾಯಣನಾಗಿಯೂ ಕೇಶವನಾಗಿಯೂ ಪರಜ್ಯೋತಿಷ್ವರೂಪನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾ ಪುರೀಶ್ವರರಾದ ಶಡಕೋಪಮುನಿವರೈರು ಅವನ ಪಾದಸಂತ್ರಯಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ದ್ರಾವಿಡ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧವಾದ ಸಹಸ್ರಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕವು ಪಠನಮಾಡುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಚರಣಾರವಿನ್ದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಚರಣಯುಗಳನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಂದಿ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯವೆಂಬೊಡೆ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರಿ.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಶೋಚನ್ಮನಿಸ್ಸ್ಯಸದೃಶಂ ಚ ಸಹಾಯಮಿಚ್ಛೇ
ಲೋಕಂ ವಿಲೋಕ್ಯ ವಿಪರೀತರುಚಿಂ ವಿಷಣ್ಣಃ |
ಅತ್ರತ್ಯನಾಸಮಸಹೃ ಹರಿಣಾ ಸ್ವನಾಸಂ
ವೈರುಣ್ಯಕೇ ಪ್ರಕಟಿತಂ ನನಮೇ ದದರ್ಶ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಕಾರುಣ್ಯಾದಭಿಮಾಧೀ ತದುಪರಿಶಯತಸ್ತತ್ಸಮಾನಾಜ್ಞವರ್ಣಃ
ಖ್ಯಾತೌದಾರ್ಯಸ್ಸದಾನೇ ರುಚಿರಮಣಿರುಚಿರ್ವೇಷತೋಽತೀವ ಭೋಗ್ಯಃ |
ಆತ್ಮತ್ವೇನಾನುಭಾವ್ಯೋ ದುರಧಿಗಮಪದೋ ಬನ್ಧನೋಕ್ಷಸ್ತತನ್ತ್ರ-
ಸ್ವಾಸ್ವನ್ಯಪ್ರೇಮೋಪರೋಧೀ ಸ್ವದತ ಇಹ ವಿಭುಸ್ತತ್ಪದೋತ್ಕೃಣ್ಣಿತಾಯ ||

ತಾಮೈಸ್ಸಮ್ಪನ್ನಿದುಃಖೈಸ್ಸುವಿಭವಮರಣೈಸ್ತಾಪಕೃದ್ಭೋಗ್ಯಸಂಜ್ಞೈ-
ರ್ದುರ್ಗತ್ಯಾಜ್ಞಾತಿವೃತ್ತೇರನಿತರವಿಧುತೇರಣ್ಣಕಾರಾನಿರೋಧಾತ್ |
ಪ್ರಹೀಭಾವೋಜ್ಞತತ್ತ್ವಾತ್ಪಲಘುಸುಖಪರಿಸ್ವಜ್ಞತಶ್ಚಾತಿಶೋಚ್ಯಂ
ವಿಶ್ವಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ನ ಶಕ್ತೋ ನಿಜಪದನಯನೇ ನಾಥತಿಸ್ತ ಸ್ವನಾಥಮ್ ||

ಸ್ವಾನಾಂ ನಿರ್ವಾಹಕತ್ವಾದಹಿಪತಿಶಯನಾದಭಿವರ್ಣಸ್ವಭಾವಾ-
ದತ್ಯನ್ತೋದಾರಭಾವಾದ್ವಲಭಿದುಪಲವದ್ಧರ್ಶನೀಯತ್ವಯೋಗಾತ್ |
ಸನ್ಮೃತಿತ್ವಾತ್ಪಲಸ್ಯಾಪ್ರಿಯಕರಣಮುಖೈರಣ್ಣಸೃಷ್ಟೌ ಪಟುತ್ವಾತ್
ಸುಪ್ರಾಪತ್ವಾದಿಭಿಸ್ತಂ ಫಲಮತುಲಮನೈದ್ಭಜುಷಾಮೇಷ ನಾಥಮ್ ||

(ಈ ನವಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ)—

ಈ ಒಂಬತ್ತನೆಯದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಣಿಮುನಿವರೈರು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ
ಚೇತನರ ನಾಸ್ತಿಕ್ಯವನ್ನೂ ದೌರಾತ್ಮ್ಯವನ್ನೂ ಕಂಡು ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ತಮ್ಮ
ಈ ಲೋಕವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಮಪದವನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ,
ಭಗವಂತನ ಕರುಣ್ಯ-ಸೌಶೀಲ್ಯ-ಸೌಲಭ್ಯ-ಸೌಂದರ್ಯ-ವಾತ್ಸಲ್ಯಾದಾರ್ಪಾದಿ ಮಹಾ
ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ, ಈ ಲೋಕದ ಐಶ್ವರ್ಯ-ಕೈವಲ್ಯಾದಿ
ಹೃದ್ರವುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ಪರವುರುಷಾರ್ಥವಾದ
ಭಗವತ್ಚರಣಯುಗಳವನ್ನೇ ಮಾನಸಾನುಭವದಿಂದ ಹೊಂದಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿದಾರೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಚತುರ್ಥ ಶತಕದಲ್ಲಿ — ದಶಮದಶಕ.

(ಒಪ್ಪನು ತೇವುನು —)

(ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ — ಶ್ರೀ ಶರಣಮುನಿವರರು ದೇವತಾನ್ತರ ಭಜನಮಾಡುವವರನ್ನು
ನೋಡಿ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಅವರೂ ಉಜ್ಜೀವಿಸಲಿ — ಎಂದು ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ
ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಪರತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪದೇಶವಂ
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಶಕವು ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರೀಶ್ವರ
ವಿಷಯಕವಾದುದು.)

(೧) ಒಪ್ಪನು ತೇವುನುಲಕುಮುಯಿರುನು

ಮುಹುಮು ಯಾದುಮಿಲ್ಲಾ,

ಅಪ್ಪ, ನಾನ್ಮುಕೆ ತೆನ್ನೊಡು

ತೇವುನುಲಕೋಡುಯಿರ್ ಪಡೈತ್ತಾಳ್,

ಕುಪ್ಪನುಮೋಲೆ ಮುಣಿಮಾಡನೀಡು

ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್

ನಿಪ್ಪವಾದಿಪ್ಪಿರಾನ್ ನಿಪ್ಪ ಮುಹುಮುತೈಯ್ವುಮು ನಾಡುದಿರೇ.

ಪ್ರ|| ಒಪ್ಪನು — ಸ್ವರೂಪೈಕ್ಯವಂ ಹೊಂದುವಂತೆ ಲಯಿಸುವ, ತೇವುನು —
ದೇವಜಾತಿಯೂ, ಉಲಕುಮು — ಲೋಕವೂ, ಉಯಿರುಮು — (ಮನುಷ್ಯಾದಿ)
ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗವೂ, ಮುಹುಮು — (ಸಮಸ್ತರೂಪ) ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ,
ಯಾದುಮು — ಇತರ ಸಕಲಪದಾರ್ಥಗಳೂ, ಇಲ್ಲಾ ಅನು — ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ
(ಪ್ರಳಯವಂ ಹೊಂದಿದಾಗ), ನಾನ್ಮುಕೆ ತೆನ್ನೊಡು — ಚತುರ್ಮುಖನೊಡನೆ ಸೇರಿ,
ತೇವು ಉಲಕು ಉಯಿರ್ — ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ
ಗಳನ್ನೂ, ಪಡೈತ್ತಾಳ್ — ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದವನಾದ, ಕುಪ್ಪನುಮೋಲೆ — ಪರ್ವತದಂತೆ
ಇರುವ, ಮುಣಿಮಾಡನು — ರತ್ನಮಯನಾದ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳು, ನೀಡು — ಉನ್ನತವಾಗಿ
ವ್ಯಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್ — ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ, ನಿನ್ನ —

ನಿಂತಿರುವ, ಆದಿಪ್ರರಾ - ಆದಿನಾಥನು (ಜಗತ್ಕಾರಣಭೂತನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು),
ನಿಷ್ಟು-ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಮುಕ್ತೈತ್ತಿಯಮ್-ಬೇರೆ ದೇವತೆಯನ್ನು, ನಾಡು
ದಿರೇ-(ನೀವು) ಹುಡುಕುತ್ತೀರಲ್ಲವೇ ? (ಇದು ನಿಮ್ಮ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ
ದಿಲ್ಲವೇ ?)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೇವಾಕ್ಷಾಪಿ ಯದಾ ನ ಸನ್ನಿ ಭುವನಾನ್ಯಾತ್ಮಾನ ಏವಂ ತಥಾ
ಸರ್ವಂ ನಾಸ್ತಿ ತದಾ ಚತುರ್ಮುಖಮುಖಾ ದೇವಾಂಶ್ಚ ಲೋಕಾಃ ಸೃಜಾ |
ಜೀವಾಂಶ್ಚಾಪ್ಯಯಮಾದಿನಾಥ ಇಹ ಹಿ ಶ್ರೀರತ್ನ ಸೌಧಾವೃತೇ
ಭಾತ್ಯೇವಂ ಕುರುಕಾಪುರೇ ! ಕಿಮಿತರದ್ವೈವನ್ನು ಮೃಗ್ಯಂ ಚ ವಃ ? ||

ತಾ || ದೇವಲೋಕ ಮನುಷ್ಯಲೋಕಾದಿಗಳೂ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ
ಲಯಿಸಿ ಇರುವಾಗ, ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಚತುರ್ಮುಖನೊಡನೆ ಸೇರಿ ಸಕಲ
ದೇವಲೋಕ ಮನುಷ್ಯಲೋಕಾದಿಗಳನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದವನಾದ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾ
ಪುರೇನಾಥನು (ಆದಿನಾಥನು) ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ನೀವು ದೇವತಾಂತರವನ್ನು
ಹುಡುಕುತ್ತೀರಲ್ಲ ! (ಇದು ನಿಮ್ಮ ಮೌಢ್ಯವೃತ್ತಿವಲ್ಲವೇ ? — ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ಅವನನ್ನೇ ಭಜಿಸಿರಿ—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.)

(೨) ನಾಡಿ ನೀರ್-ವಣಿಪ್ಪುಮ್ ದೆಯ್ಯಮುಮುಮ್ಮೈಯುಮುಮ್
ಪಡೈತ್ತಾಳ್,

ವೀಡಿಲ್ ಶೀರ್ ಪುಕಡಾದಿಪ್ಪಿರಾನವ್ ಮೇವಿಯುತ್ತು
ಕೋಯಿಲ್,

ಮಾಡಮಾಳಿಕೈ ಶೂಞ್ನ್ದಕಾಯ : ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನೈ,
ಪ್ಪಾಡಿಯಾಡಿ ಪ್ಪರವಿ ಚ್ಚೆನ್ನಿಕ್ಕಳ್ ಪಲ್ಲುಲಕ್ಕೀರ್ ಪರನ್ನೇ.

ಪ್ರ|| ನೀರ್-ನೀವುಗಳು, ನಾಡಿ-ನಿರೂಪಿಸಿ, ವಣಿಪ್ಪುಮ್ - ನಮಸ್ಕರಿಸುವ,
ದೆಯ್ಯಮುಮ್-ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಉಮ್ಮೈಯುಮ್-ನಿಮ್ಮನ್ನೂ, ಮು-ಪೂರ್ವ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪಡೈತ್ತಾಳ್-ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದವನಾಗಿ, ವೀಡಿಲ್ ಶೀರ್ - ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ
ನಿತ್ಯಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳುಳ್ಳವನೆಂದು, ಪುಕಡು-ಖ್ಯಾತಿಯುಳ್ಳ, ಆದಿಪ್ರರಾ ಅವ-
ಪ್ರಭಮೋಪಕಾರಕನಾದ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಮೇವಿ-(ಆಶ್ರಿತಾಭಿಮುಖ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ)

ಹೊಂದಿಕೊಂಡು, ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು, ಕೋಯಿಲ್ - ಸ್ಥಾನವಾದ, ಮಾಡ
ಮಾಳಿಗೆ ತೊಟ್ಟು - ಭವನಗಳಿಂದಲೂ ಸೌಧಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿವೃತವಾದ, ಅಥ
ಕಾಯ-ರಮಣೀಯವಾದ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನ್ನೆ-ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರಿಯನ್ನು, ಪಲ್
ಉಲಕೀರ್-ನಾನಾಲೋಕವಾಸಿಗಳಿರಾ !, ಪಾಡಿ-ಹಾಡಿ, ಆಡಿ-(ಹರ್ಷದಿಂದ)
ನರ್ತನಮಾಡಿ, ಪರವಿ-ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಪರನ್ನು ತೆನ್ನಿಕಳ್-ಸರ್ವತ್ರ ಸಂಚಾರ
ಮಾಡಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಕಿಲ ದೈವತಂ ಚ ಸಕಲಂ ಯುಷ್ಮಾಂಶ್ಚ ಪೂರ್ವಂ ಸೃಜ
ನಿತ್ಯಾನನ್ತಗುಣಾಮ್ಬುರಾಶಿರಯಮೇವಾಸ್ತಾದಿನಾಥೋ ಹರಿಃ |
ಅಸ್ಯೇದಂ ಕಿಲ ಸನ್ನಿಧಾನಮಖಿಲ್ಯಲೋಕೈರ್ಭವದ್ವಿಸ್ಸದಾ
ಸ್ತೋತವ್ಯಂ ಕುರುಕಾಪುರಂ ನಾಚಿಮಯಂ ಗಾನ್ಧೀಶ್ಚ ನೃತ್ಯಶ್ಚುಭೈಃ ||

ತಾ|| ನೀವುಗಳು ಭಜಿಸುವ ದೇವತಾನ್ತರಗಳನ್ನೂ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ
ನಿತ್ಯಕಲ್ಯಾಣಗುಣಭರಿತನಾದ ಅದಿನಾಥನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರಿಯು
ದಿವ್ಯಭವನ ಸೌಧಪರಿವೃತವಾಗಿ ರಮಣೀಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಕಲ
ಲೋಕವಾಸಿಗಳಾದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ತುತಿಸಿ ಗಾನನೃತ್ತಾದಿಗಳಿಂದ ಹೃಷ್ಯರಾಗಿ
ಸಂಚರಿಸಿರಿ. (ಈ ಕುರುಕಾಪುರಿಯೇ ನಿಮಗೆ ಪರಮಪ್ರಾಪ್ಯವೆಂದು ಭಾವವು.)

(೩) ಪರನ್ನ ದೇವ್ಯಮುಮ್ ಪಲ್ಲಲಕಮುಮ್

ಪಡ್ಯೇತ್ಪಡನೇ ವಿಖ್ಯುಹ್ನಿ,

ಕೃರನ್ನಮಿಹ್ನನ್ನ ಕಡನ್ನಿಡನ್ನದು ಕಣ್ಡುಮ್

ತೇಯಿಕಿಲ್ಲೀರ್,

ತಿರದ್ಗಿಳಾಲಮರರ್ ವಣಜ್ಜುಮ್ ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್,

ಪರನ್ನಿರಮೃಷ್ಟಿ ಪ್ಪಲ್ಲಲಕೀರ್ ದೇವ್ಯಮ್ ಮುಹ್ನಿಲ್ಲೈ

ಪೇಶುಮಿನೇ.

ಪ್ರ|| ಪರನ್ನ - ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ, ದೇವ್ಯಮುಮ್ - ದೇವತಾವರ್ಗವನ್ನೂ,
ಪಲ್ಉಲಕಮ್ - ಬಹುವಿಧ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಪಡ್ಯೇತ್ - ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅನು-
(ಪ್ರೇಮಯುಬಂದ) ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಉಡನೇ-ಒಟ್ಟಿಗೆ, ವಿಖ್ಯುಹ್ನಿ-ನುಂಗಿ, ಕರನ್ನ
-ಮರೆಸಿ ಇಟ್ಟು, ಉಮಿಹ್ನನ್ನ - ಪುನಃ ಉದ್ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕಡನ್ನ

(ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಅಳಿದು)-ವಶೀಕರಿಸಿ, ಇಡನ್ನದ್ದು-(ವರಾಹರೂಪಿಯಾಗಿ) ಉದ್ಧರಿಸಿದುದನ್ನೂ (ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ), ಕಣ್ಣುಮಾ-(ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ) ತಿಳಿದೂ, ತೆಳೆಯಕ್ಕಿಲ್ಲೇರ-(ನೀವು) ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾರಿರಿ. ಅಮರರಾ-ದೇವತೆಗಳೂ, ಶಿರಬ್ಬಿ ಳಾಲ್-ತಲೆಗಳಿಂದ, ವಣ್ಣುಮಾ-ನಮಸ್ಕರಿಸುವ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್ಳಾ-ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ, ಪರಣ-ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ, ತಿಷ್ಠಮನಿ-ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಮಗ್ಗುಲು ದೆಯ್ಯಮಾ-ಬೇರೊಂದು ದೈವವೂ, ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ-ಇಲ್ಲ; (ಹಾಗೆ ಉಂಟಾದರೆ) ಪಲ್-ಉಲಕ್ಕೇರಾ - ಸಕಲವಿಧಲೋಕವಾಸಿಗಳಾದ ನೀವು, ಪೇತುರ್ಪಿ-ಹೇಳಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)-

ದೇವಾನಪತ್ಯಖಿಲಾನಶೇಷಭುವನಂ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ್ವಯಂ ಭಕ್ಷಯತ್
ಗುಪ್ತಾ ಚೋದ್ಗಿರತೀಹ ಮಾತಿ ಚ ಸಮುದ್ಧರ್ತಾಽಸ್ತಿ ಲೋಕಾಃ! ಪುನಃ |
ಏವಂ ಹಂತೆ! ವಿಲೋಕ್ಯ ವಿತ್ಥ ನ ಹಿ ಯದ್ದೇವೈಶ್ಚ ವನ್ದ್ಯೇಹರಿ-
ಸ್ಸಾಮ್ಯಾಸ್ತೇ ಕುರುಕಾಪುರೇ ಕಿಮಪರಂ ದೈವಂ ಭವೇದ್ಭ್ರೂತ ಭೋಕಿ ||

ತಾ|| ದೇವಾದಿಸಮಸ್ತಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವು ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನುಂಗಿ ಉದರದಲ್ಲಿ ಮರೆಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಅಳಿದು ವಶೀಕರಿಸಿ ವರಾಹಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಿ- ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಗವಂತನು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈದೃಶವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾರಿರಿ. ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಸೇವ್ಯವಾದ ಶ್ರೀ ಕುರು ಕಾಪುರೀನಾಥನಾದ ಪರಾತ್ಪರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೊಂದು ದೈವವುಂಟೆ ? ಸಕಲ ಲೋಕವಾಸಿಗಳಾದ ನೀವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿರಿ.

(೪) ಪೇತನಿಷ್ಠ ತಿವನುಕ್ಕುಮ್ ಪಿರಮು ತನಕ್ಕುಮ್

ಪಿಱರ್ಕ್ಕುಮ್,

ನಾಯಕನವನೇ, ಕಪಾಲನನ್ನೊಕ್ಕುತ್ತು ಕ್ಕಣ್ಣು ಕೊಣ್ಣಿತ್ತ,
ತೇಷಮಾದಿಳ್ ಶೂರ್ಣ್ ನ್ನುಕಾಯ

ತಿರುಕುರುಕೂರದನುಳ್ಳ,

ಈಶಪಾಲೋರವಮ್ ಪತ್ಮದಲೆನ್ನಾವದಿಲಿಜ್ಜಿಯರ್ಕ್ಕೇ.

ಪ್ರ|| ಪೇಶ ನಿನ-(ಈಶ್ವರತ್ವಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ) ಕೀರ್ತಿತನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ, ಶಿವನು ಕೃಮ್-ರುದ್ರನಿಗೂ, ಪಿರಮೃತನ ಕೃಮ್-ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ, ಪಿಞರಾ ಕೃಮ್-ಇತರ ದೇವತಾದಿಗಳಿಗೂ, ನಾಯಕ-ನಾಯಕನಾದವನು, ಅವನೇ-(ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ) ಅವನೇ (ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ). (ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ) ಕಪಾಲಮ್-(ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಪಾತಕಿಯಾದ ರುದ್ರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಕ್ತನಾದ) ಶಿರಃಕಪಾಲವನ್ನು, ನಲ್ ಮೋಕ್ಷತ್ತು-(ಸಹಸ್ರಧಾಭಿನ್ನವಾಗುವಂತೆ) ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಚರಿತ್ರದಲ್ಲಿ (ಮಹಾಭಾರತೇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣು ಕೊಣ್ಣೆ-ನಿರೂಪಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. (ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ) ತೇಶಮ್ ಮಾಮದಿಳ್ ಶೂನ್ಯ-ತೇಜೋಮಯವಾಗಿ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತವಾಗಿ, ಅಹುಕಾಯ - ರಮಣೀಯವಾದ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್-ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ಇರುವ, ಈಶಪಾಲ್-ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಓರ್ ಅವಮ್-ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನೂ, ಕಟ್ಟುಡಲ್-ಭಾವಿಸುವ, ಇಲಿಜ್ಜಿ ಯರ್ಕ್ಕು-ಲೈಂಗ ಮತಸ್ಥರಿಗೆ, ಎನ್ನಾವದು-ಏನು ಲಾಭವುಂಟಾಗುವುದು?

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಖ್ಯಾತಸ್ಯಾಪಿ ಶಿವಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಚ ವಿಧೇರನ್ಯಾತ್ಮನಾಂ ಚಾಪ್ಯಹೋ !
ನಾಥೋಽಸೌ ಹಿ ಕಪಾಲಮೋಕ್ಷಚರಿತೇ ದೃಶ್ಯಂ ಕಿರೈತತ್ತು ವಃ |
ತೇಜೋಧಾಮ್ನಿ ಚ ರಮ್ಯವಪ್ರಕುರುಕಾಪುರ್ಯಾಂ ಚಕಾಸ್ತೀಶ್ವರ-
ಸ್ತಸ್ತ್ರಿ ದೋಷಲವಬ್ರುವಾಮುಪಿ ಫಲಂ ಕಿಂ ವಾಽಸ್ತ್ಯಹೋ! ಲಿಂಗಿನಾಮ್?

ತಾ|| ಈಶ್ವರನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ರುದ್ರನಿಗೂ ಅವನಿಗೆ ತಂದೆಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಇತರ ದೇವತಾದಿಗಳಿಗೂ ನಾಥನಾದವನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲಮೋಕ್ಷದ ಉಪಾಖ್ಯಾನದಿಂದ ತಿಳಿಯಿರಿ. ದಿವ್ಯ ತೇಜೋಮಯ ಪ್ರಾಕಾರಾವೃತವಾದ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಏನೋ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸುವ ಲೈಂಗ ಮತಸ್ಥರಿಗೆ ಅಂತಹ ದೋಷಾರೋಪಣದಿಂದ ಏನು ಲಾಭವುಂಟಾಗುವುದು? (ಅವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನರ್ಥಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಆಗುವುದೆಂದು ಭಾವವು.) ಅಂತಹ ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಾಗಿ ಉಜ್ಜೀವಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ

(೫) ಇಲಿಬ್ಬತ್ತಿಟ್ಟ ಪುರಾಣತ್ತೀರುಮ್ ಶಮಣರುಮ್
ಶಾಕ್ತಿಯೆರುಮ್,
ವಲಿನ್ನು ವಾದುಶೆಯ್ಯಾರ್‌ಕಳುಮ್ ಮುಠ್ಠುಮ್
ನುಮ್ ದೆಯ್ಯಮುವಾಕಿ ನಿಷ್ಟಾ,
ಮಲಿನ್ನು ಶೆನ್ನೆಲ್‌ಕವರಿವೀಶುಮ್
ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್,
ಪೊಲಿನ್ನು ನಿಷ್ಠಪಿರಾಕ್ ಕಣ್ಣೀರೊಪ್ಪುಮ್ ಪೊಯ್ಯಿಲ್ಲೈ
ಪೋಠ್ಠುಮಿನೇ.

ಪ್ರ|| ಇಲಿಬ್ಬತ್ತು ಇಟ್ಟ-ಲಿಂಗವೂಜೆಯನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವ, ಪುರಾಣತ್ತೀರುಮ್-ಲೈಂಗಾದಿತಾಮಸಪುರಾಣನಿಷ್ಠರಾದ ನೀವುಗಳೂ, ಶಮಣರುಮ್-(ಬಾಹ್ಯಸ್ಮೃತಿನಿಷ್ಠರಾದ) ಶ್ರಮಣರೂ, ಶಾಕ್ತಿಯರುಮ್-ಬೌದ್ಧರೂ, ವಲಿನ್ನು-ಶುಷ್ಕತರ್ಕಗಳಿಂದ, ವಾದುಶೆಯ್ಯಾರ್‌ಕಳುಮ್-ವಾದಿಸುವ (ವೈಶೇಷಿಕಾದಿಮತಸ್ಥರಾದ) ನೀವುಗಳೂ, ಮುಠ್ಠುಮ್-ಬೇರೆ, ನುಮ್‌ದೆಯ್ಯಮುಮ್ - ನಿಮ್ಮನಿಮ್ಮ ದೇವತೆಗಳೂ, ಆಕಿನಿನ್-ಎಲ್ಲವೂ ತನಗೇ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವಂತೆ ನಿಂತಿರುವವನು, ಶೆನ್ನೆಲ್‌ಮಲಿನ್ನು-ಕೆಂಪುಬತ್ತವು ತುಂಬಾಬೆಳೆದು, ಕವರಿವೀಶುಮ್-(ತೆನೆಗಳಿಂದ) ಚಾಮರದಂತೆ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್-ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ, ಪೊಲಿನ್ನುನಿಷ್ಠಪಿರಾಕ್-(ಪರತ್ವ ಸೌಲಭ್ಯಾದಿ ಸಕಲಗುಣ) ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಎಂದು, ಕಣ್ಣೀರ್ - ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. (ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ) ಒನುಮ್ ಪೊಯ್ ಇಲ್ಲೈ-ಒಂದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. (ಆದುದರಿಂದ) ಪೋಠ್ಠುಮಿನೇ-ಅವನನ್ನೇ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||) —

ಲೈಂಗಾಶ್ವಾಸಿ ಪುರಾಣವಾದಿನ ಇಮೇ ಯೂಯಂ ಚ ತೇ ಶ್ರಾಮಣಾ-
ಶ್ಯಾಕ್ಯಾದ್ಯಾಸ್ಸಹಸಾ ಚ ವಾದನಿರತಾ ಯಾ ದೇವತಾಸ್ತತ್ತ್ವ ವಃ |
ಸರ್ವಾತ್ಮಾಽಪಿ ಸ ಏವ ವಿಶ್ವವಪುಷಾಽಸ್ತು ದ್ವಿಹಿಕೇದಾರತೋ
ರಮೈಽಽಸ್ಮಿ ಕುರುಕಾಪುರೇ ಗಣನಿಧಿರ್ಮಿಥ್ಯಾ ನ ಹಿ! ಸ್ತೂಯತಾಮ್ ||

ತಾ|| ಲೈಂಗಾದಿಪುರಾಣವಾದಿಗಳೂ ಶ್ರಮಣರೂ ಶಾಕ್ಯರೂ ವೈಶೇಷಿಕಾದಿ ಮತಸ್ಥರೂ ಆದ ನೀವುಗಳೂ ಮತ್ತು ನೀವು ವಾಜಿಸುವ ದೇವತೆಗಳೂ—ಎಲ್ಲಾ ತನಗೇ ವಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವವನು ಬಹುವ್ರೀಹಿಸಸ್ಯಾದಿ ಭರಿತವಾದ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯ ಪೊಲಿನ್ನುನಿನಪಿರಾಃ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ (ಇದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ) ನೀವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನೇ ಸ್ತುತಿಸಿರಿ.

(೬) ಪೋಹ್ಲಿ ಮ್ಹೂರ್ ದೆಯ್ಯಮ್ ಪೇಣ

ಪುಷ್ಪಿಟ್ಟುಮೈಯಿನ್ನೇ,

ತೇಹ್ಲಿ ವೈತ್ತದೆಲ್ಲಿರುಮ್

ವೀಡುವೆಹ್ಲಾಲಾಲಕ್ಕಿಲ್ಲೆಯೆಪ್ಪೆ,

ಶೇಹ್ಲಿಲ್ ಶೆನ್ನೆಲ್ ಕಮಲಮೋದ್ಗುಮ್

ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್,

ಅಹ್ಲವಲ್ಲವಕ್ ಮಾಯಮ್ ಕಣ್ಣೀರದಣ್ಣಿನೊಡ್ಡಮಿನೇ.

ಪ್ರ|| ಮುಗ್ಧಾ ಓರ್-ಬೇರೆ ಒಂದು, ದೆಯ್ಯಮ್ - ದೈವವನ್ನು, ಪೋಹ್ಲಿ- ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನಾಡಿ, ಪೇಣ-ಆದರಿಸುವಂತೆ, ಪುಷ್ಪಿಟ್ಟು-ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟು, ಉಮ್ಮೈ- ನಿಮ್ಮನ್ನು, ಇನ್ನೇ - ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ, ತೇಹ್ಲಿ ವೈತ್ತದು - (ಇತರ ದೇವತಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ) ವಿಶ್ವಾಸಪರರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟು ಇರೋಣವು, ಎಲ್ಲಿರುಮ್ ವೀಡು ಪೆಹ್ಲಾಲ್ - ಎಲ್ಲರೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆ, ಉಲಕು - ಲೋಕ ಮರ್ಯಾದೆಯು, ಇಲ್ಲೈ - ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದು, ಎನ್ನೇ-ಎಂದೇ. (ಇದೆಲ್ಲಾ) ಶೇಹ್ಲಿಲ್ - ಕೆಸರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಶೆನ್ನೆಲ್ ಕಮಲಮ್ ಓಜ್ಜು - ಕೆಂಪುನೆಲ್ಲಾ ಕಮಲವೂ ತುಂಬಾ ಬೆಳೆಯುವ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್-ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿರುವ, ಅಹ್ಲವಲ್ಲವಕ್-ಶಕ್ತನಾಗಿ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲವನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ, ಮಾಯಮ್ ಕಣ್ಣೀರ್-ಮಾಯೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅದು-ಅದನ್ನು, ಅಣ್ಣಿನ್ನು ಅಣ್ಣಿನ್ನು-ತಿಳಿದುತಿಳಿದು, ಓಡುಮೀ-ಆ ಮಾಯೆಯನ್ನು ದಾಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಓಡಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಸ್ತುತ್ವಾನ್ಯಮುಪಿ ದೇವತಾಂತು ಭಜತೇ ಯುಷ್ಮಾಃ ಒಹಿಷ್ಯತ್ಯ ಯ ಸ್ತೇವಂ ತತ್ರ ಚ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಹೃದಯಾಃ ಕುರ್ಯಾದಿದಂ ಮಾಯಯಾ| ಮುಕ್ತಿಶ್ಚೇತ್ತು ಭವಾದ್ಯಕಾಂ ಜಗದಹೋ! ಕಾಸ್ತ್ರಾತಿಗಂ ಸ್ಯಾದಿತಿ ವ್ರೀಹ್ಯಬ್ಜೈಃ ಕುರುಕಾಪುರೇ(೭ಕಿಭರಿತೇ ಭಾತ್ಯೇಷ ಹಿ! ತ್ವರ್ಯತಾಮ್ ||

ತಾ|| ದೇವತಾಂತರವನ್ನು ಭಜಿಸಿ ಆದರಿಸುವಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟುರೋಣವು ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಲೋಕಮರ್ಯಾದೆಯು ನಿಲ್ಲಲಾರದು ಎಂದೇ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರೇಶ್ವರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮಾಯೆಯೇ—ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಮಾಯೆಯನ್ನು ದಾಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಲಾಯನಮಾಡಿ ಅವನನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರಿ.

(೭) ಓಡಿಯೋಡಿ ಪ್ಪಲಪಿಪ್ಪುಮ್ ಪಿಪಿನ್ನು,
ಮುಹೂರ್ತ ದೇಯ್ಯಮ್

ಪಾಡಿಯಾಡಿ ಪ್ಪಣಿನ್ನು, ಪಲ್‌ಪಡಿಕಾಲ್
ವಡಿಯೇಚಿಕ್ಕಣ್ಣೀರ್,

ಕೂಡಿವಾನವರೇತ್ತನಿಷ್ಟ ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್,
ಆಡುಪುಳ್ಳೊಡಿ ಯಾದಿಮೂರ್ತ್ತಿಕ್ಕಡಿವೈ ಪುಕುವದುವೇ.

ಪ್ರ|| ಮುಹೂರ್ತ ದೇಯ್ಯಮ್-ಬೇರೆ ಒಂದು ದೇವತೆಯನ್ನು, ಪಾಡಿಯಾಡಿ-ಹಾಡಿನಂತೆ ನಮಾಡಿ; ಪಣಿನ್ನು-ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಪಲ್‌ಪಡಿಕಾಲ್-ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ವಡಿ-ಆಯಾ ತಾಮಸಶಾಸ್ತ್ರಮಾರ್ಗದಿಂದ, ಏತಿ-ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಓಡಿ ಯೋಡಿ-(ಗರ್ಭನರಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ) ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಪಲಪಿಪ್ಪುಮ್ ಪಿಪಿನ್ನು-ಅನೇಕವಿಧ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಕಣ್ಣೀರ್ - ನೀವುಗಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರಾಣಿ ಅನುಭವಿಸಿದಿರಷ್ಟೆ. (ಅದುದರಿಂದ) ವಾನವರ್-ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಕೂಡಿ-ಸೇರಿ, ಏತ್ತ-ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವಂತೆ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್-ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ, ನಿನ-ನಿಂತ, ಆಡುಪುಳ್‌ಕೊಡಿ - (ಭಗವದನುಭವದಿಂದ) ಆಡುವ ಗರುಡನನ್ನು ಧ್ವಜವಾಗಿ ಉಳ್ಳ, ಆದಿಮೂರ್ತ್ತಿಕ್ಕು - ಸರ್ವಕಾರಣಭೂತನಾದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ, ಅಡಿವೈಪುಕುವದು - ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರಿ.

(ಸ-ಗಾ-ರ||)—

ಧಾವನ್ನೋಲಿಸಿ ಚ ಭೂಯ ಏವ ಬಹುಧಾ ನಾನಾಜನೀಃ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಚಾ-
ಪ್ರಾಶ್ರಿತ್ಯೇತರದೈವತಂ ಚ ವಿವಿಧ್ಯರ್ಗಾನ್ನೈಶ್ಚ ನೃತ್ಯಾದಿಭಿಃ |
ಯೂಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತಫಲಾಃ ಕಿಲಾದ್ಯ ಸುರಬೃಹ್ನೈಷ್ಯಸ್ಯ ತಾಪ್ತೈಶ್ಚಿತು-
ಶ್ಶ್ರೀವಿಷ್ಣೋಃ ಕುರುಕಾಪುರೇಶ್ವರ ಭಜನಂ ಸ್ಯಾದಾದಿಮೂರ್ತೀರ್ವರಮು||

ತಾ|| ನೀವುಗಳೆಲ್ಲಾ ದೇವತಾನ್ತರವನ್ನು ಹಾಡಿ ಸರ್ತನಮಾಡಿ ಪುನಃ ಸ್ತರಿಸಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಭಜಿಸಿ, ಗರ್ಭನರಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅನೇಕವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಕಂಡಿರುತ್ತೀರಷ್ಟೆ— ಈಗಲಾದರೂ (ಆಪ್ತದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು), ನೀವುಗಳು ಸರ್ವ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಸೇವ್ಯನಾದ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರೀಶ್ವರನಾದ ಅದಿಮೂರ್ತಿಗೇ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರಿ.

(೮) ಪುಕ್ಕಡಿಮೈಯಿನಾಲಾ ತನ್ನೈಕ್ಕೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಕಣ್ಣೆಯನವನೈ,
ನಕ್ಕಪಿರಾನುವುಷ್ಟುಯ್ಯಕ್ಕೊಡ್ಡದು ನಾರಾಯಣನರುಳೇ,
ಕೊಕ್ಕಲರ್ತಡಮ್ ತಾಡ್ತವೇಲಿ ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್,
ಮಿಕ್ಕವಾದಿಪ್ಪಿರಾನ್ ನಿಜ್ ಮುನ್ಶೈತ್ತೆಯ್ಯಮ್
ವಿಳಮ್ಮುದಿರೇ.

ಪ್ರ|| ಅಡ್ಡಮೈಯಿನಾಲಾ ಶೇಷವೃತ್ತಿಯಿಂದ (ದಾಸ್ಯದಿಂದ), ಪುಕ್ಕ-ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ತನ್ನೈ-ತನ್ನನ್ನು, ಕಂಡ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿದ, ಮಾರ್ಕಣ್ಣೆಯನವನೈ-ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದವನನ್ನು, ನಕ್ಕಪಿರಾನುಮ್-ದಿಗವ್ವರನಾದ ರುದ್ರನೂ, ಅನು-ಆ ಪ್ರಳಯದಶೆಯಲ್ಲಿ, ಉಯ್ಯಕ್ಕೊಡ್ಡದು - ಉಜ್ಜೀವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದು, ನಾರಾಯಣ ಆರುಳೇ, ಶ್ರೀವನ್ನಾರಾಯಣನ ಕೃಪೆಯೇ ; (ಅದುದರಿಂದ) ಕೊಕ್ಕು-ಅಲರ್-ಕೊಕ್ಕುರೆಯಂತೆ ಅಲರುವ ಹೂವುಗಳುಳ್ಳ, ತಡಮ್-ತಾಡ್ತವೇಲಿ-ವಿಶಾಲವಾದ ತಾಳೇಬೇಲಿಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ್-ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ, ಮಿಕ್ಕ-ಸರ್ವಾಧಿಕನಾದ, ಅದಿಪ್ಪಿರಾನ್-ಅದಿನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯು, ನಿಜ್-ನಿಂತಿರುವಲ್ಲಿ, ಎ ಮುನ್ಶಾ ತೆಯ್ಯಮ್ - ಬೇರೆ ಯಾವ ದೈವವನ್ನೂ, ವಿಳಮ್ಮುದಿರ್-ಸ್ತುತಿಸುವಿರಿ ? (ಇನ್ನು ಯಾವುದನ್ನು ದೈವವೆಂದು ನೀವು ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಹೇಳುವಿರಿ ?)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದಾಸ್ಯಾತ್ಮಂ ಶಿವಮಾಶ್ರಿತಃ ಕಿಲ ಮುನಿರೋಽಪಿ ಮೃಕಣ್ಣಾತ್ಮಜ-
ಸ್ತೇನಾಭೂತುರಿರಕ್ಷಿತತ್ವ ತದಿದಂ ನಾರಾಯಣಾನುಗ್ರಹಾತ್ |
ಪುಲ್ಲೋತ್ತುಲ್ಲಸುಗಂಧ ಸೂನವಿಲಸತ್ಪತ್ಯೇತಕೀಭೂಷಿತೇ
ಭಾತಿ ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರೇ ಪ್ರಭುರಸಾವಾದ್ಯಃ! ಕಿಮನ್ಯೈಸ್ತುತ್ಯೈಃ ? ||

ತಾ|| ದಿಗಮ್ಬರನಾದ ರುದ್ರನನ್ನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆಶ್ರಯಿಸಿದಾಗ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ರಕ್ಷಕವಾದುದು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಕೃಪೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. (ಆ ರುದ್ರನಿಗೆ ರಕ್ಷಣಶಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತಷ್ಟೆ.). ಆದುದರಿಂದ ದಿವ್ಯಕೇತಕೀ ಪುಷ್ಪಾಲಂಕೃತವಾದ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಗೆ ನಾಥನಾದ ಆದಿಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ದೈವವೆಂದು ನೀವು ಸ್ತುತಿಸಬೇಡಿರಿ.

(೯) ವಿಳಮ್ಬಮಾಱುಶಮಯಮುಮೈಯಾಕಿಯುಮ್
ಮುಹುಮ್ ತನ್ನಾಲ್,
ಅಳನ್ನ ಕಾಣ್ಡುಕ್ಕುರಿಯನಾಕಿಯ ವಾದಿಪ್ಪಿರಾನಮರುಮ್,
ವಳಬ್ಬೊಳ್ ತಣ್ ಪಣೈಶೂನ್ದೊಕ್ಕಾಯ್
ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನೈ,
ಉಳಬ್ಬೊಳ್ ಘನತ್ತುಳ್ ವೈಮ್ಮಿನುಮ್ಮೈಯುಯ್ಯ
ಕ್ಕೊಣ್ಣು ಪೋಕ್ಕುಟಿಲೇ.

ಪ್ರ|| ವಿಳಮ್ಬಮ್-ಶಬ್ದಾಡಂಬರ ಮಾತ್ರವುಳ್ಳ, ಅಱುಶಮಯಮುಮ್-ಬಾಹ್ಯಷಣ್ಮತಗಳೂ (ಚಾರ್ವಾಕ-ಶಾಕ್ಯ-ಕ್ಷನಣಕ-ವೈಶೇಷಿಕ-ಸಾಂಖ್ಯ-ಪಾಶುವತ ಮತಗಳೂ), ಮುಹುಮ್ - ಮತ್ತೂ ಅನೇಕ ಕುದೃಷ್ಟಿಮತಗಳೂ, ಅವೈಯಾಕಿಯುಮ್-ಸಭೆಗಳಾಗಿ ಸೇರಿದರೂ, ತಣ್ಪಾಲ್ - ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವನಾದ ತನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅಳನ್ನ-ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ, ಕಾಣ್ಡುಕ್ಕು-ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ, ಅರಿಯನಾಕಿಯ-ಅಶಕ್ಯನಾದ, ಆದಿಪ್ಪಿರಾಃ-ಆದಿನಾಥನು (ಸರ್ವಕಾರಣಭೂತನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು), ಅಮರುಮ್-ಆದರದೊಡನೆ ವಾಸಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನವಾದ, ವಳಮ್ ಕೊಳ್ - ದರ್ಶನೀಯವಾಗಿ, ತಣ್-ಶ್ರಮಹರವಾಗಿರುವ, ಪಣೈ - ಜಲಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ, ಶೂನ್ದು-ಪರಿವೃತವಾಗಿ, ಅಕ್ಕಾಯ-ನಿರತಿಶಯ ಭೋಗ್ಯವಾದ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂರದನೈ-ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯನ್ನು, (ನೀವುಗಳು) ಉಮ್ಮೈ-ನಿಮ್ಮನ್ನು, ಉಯ್ಯಕ್ಕೊಣ್ಣು-ಉಜ್ಜೀ ವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪೋಕ್ಕುಟಿಲ್ - ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಉಳಮ್-ಕೊಳ್ ಘನತ್ತು (೪)-ನಿಮ್ಮ ಮಾನಸಜ್ಞಾನದೊಳಗೆ, ವೈಮ್ಮಿ-ಇಡಿರಿ. (ಶ್ರೀ ಕುರು ಕಾಪುರಿಯನ್ನೇ ಅನವರತ ಸ್ಮರಿಸಿರಿ.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ಶಬ್ದಾಡವ್ಯುರಣ್ಣತಾದಿಸಮಯೈರ್ದುಃಪ್ಪೈಃ ಕುದ್ಯಷ್ಟಾಭಿ-
ಶ್ಯಕ್ಯೋ ನೈವ ಹಿ ವಾತುಮಸ್ತಿ ಚ ಹರಿಗ್ಯಷ್ಟಾದಿನಾಥಾಪ್ತಯಃ |
ತಸ್ಯೇದಂ ಶುಭಸನ್ನಿಧಾನಮತುಲಂ ಶೀತಾಮ್ಬುಧಾರಾವೃತಂ
ರಮ್ಯಂ ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರಂ ಹೃದಿ ಸದಾ ಧೈಯಂ ಹಿ ವೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಭಿಃ||

ತಾ (ಶಬ್ದಾಡಂಬರ-ಶುಷ್ಕತರ್ಕಾದಿ - ಬಸುಳನಾದ) ಬಾಹ್ಯಪಣ್ಯತೆಗಳೂ
ಕುದ್ಯಷ್ಟಿವರ್ಗಗಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಭಿಸೇರಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ತಿಳಿಯಲು
ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಅವನು ಜ್ಞಾನಗೋಚರನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸರ್ವ
ಜಗತ್ಪಾರಣಭೂತನಾದ ಅದಿನಾಥನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ (ರಮಣೀಯವಾದ) ಶ್ರೀ
ಕುರುಕಾಪುರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಿಸಿ ನೀವುಗಳು
ಉಜ್ಜೀವಿಸಿರಿ.

(೧೦) ಉಷುವದಾವದತ್ತೇವ್ರಮೆವ್ವಲಕಜ್ಜಳುಮ್ ಮುಹ್ಮಯಮ್
ತನ್ವಾಲೆ,
ಮುಷುವಿಲ್ ಮೂರ್ತ್ಯೋಡೋತ್ತಿತ್ತನೈಯುಮ್
ನಿಷ್ಟವಣ್ಣಮ್ ನಿಷ್ಟವೇ,
ಶೇಟಿವಿಲ್ ಚೈನ್ನೆಲ್ ಕರುಮ್ಬೋಡೋಜ್ಜು
ತರುಕ್ಕುರುಕೂರದನುಳ,
ಕುಟಿಯ ಮಾಣುರುವಾಕಿಯ ನೀಳ್
ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತನುಕ್ಕಾಳ್ಚೈಯ್ವದೇ.

ಪ್ರ|| ಎತ್ತೀವುಮ್-ಸಕಲದೇವತಾವರ್ಗವೂ, ಎವ್ವಲಕಜ್ಜಳುಮ್-ಸಮಸ್ತ
ಲೋಕಗಳೂ, ಮುಹ್ಮಯಮ್-ಮತ್ತೂ ಸಕಲಜೀವಿವೈವರ್ಗಗಳೂ, ಇತ್ತನೈಯುಮ್-
ಇವುಗಳೆಷ್ಟೂ, ತಣಸಾಲ-ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದೊಳಗೆ, ಮುಷುಇಲ್-ನಿರ್ದೋಷವಾದ,
ಮೂರ್ತ್ಯೋಡೋತ್ತು-ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಅತಿಶಯಕರವಾಗಿ,
ನಿಷ್ಠವಣ್ಣಮ್-ಅವನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗದಂತೆ, ನಿಷ್ಟವೇ-ನಿಂತಿರುವಲ್ಲಿ,
(ಅಂತಹ ಮಹತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ) ಶೇಟಿವಿಲ್-ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಶೆನ್ನೆಲ್-ಕೆಂಪುಬತ್ತ, ಕರು
ಮ್ಬೋಡು-ಕಬ್ಬು ಸಹಿತ, ಓಜ್ಜು-ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ, ತಿರುಕ್ಕುರುಕೂ
ರನುಳ-ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ, ಕುಟಿಯ-ವಾಮನನಾಗಿ, ಮಾಣುರುವಾಕಿಯ-

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ರೂಪವುಳ್ಳ, ನೀಳ್ - ನಿರತಿಶಯಭೋಗ್ಯವಾದ, ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತಮಕ್ಕು-
ಕುಂಭಲೀಲಾಪರನಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ, ಆಳ್ ಶಿಯ್ಯದೇ - ಕೈಂಕರ್ಯಮಾಡೋಣವೇ,
ಉಱುವದು ಅವದು-ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿಯೂ ಉಚಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪುರುಷಾರ್ಥವು.

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)—

ದೇವಾಸ್ತೇಽಶ್ವಖಿಲಾಸ್ತಮಸ್ತಭುವನಾನ್ಯನ್ಯಾನಿ ಚಾಸ್ಯ ಪ್ರಭೋ-
ದಿವ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿರತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿಭವೈರ್ಭಾರಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವ್ಯತಾಮ್ |
ಸೋಽಯಂ ಶ್ರೀಕುರುಕಾಪುರೇ ಸುರುಚಿರೈರ್ವೀರ್ಹೀಕ್ಷುಕಾಷ್ಟೈರಪಿ
ಕ್ಷೇತ್ರೈರೇವ ಲಸತ್ಯಹೋ ! ನಟುತನುರ್ಯಃ ಕುನ್ಬಲೀಲಾಶ್ರಯಃ ||

ಶಾ|| ಸಕಲ ದೇವತಾವರ್ಗವೂ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳೂ ಸಕಲ ಚಿದಚಿದ್ವರ್ಗ
ಗಳೂ ಅವನ ಸ್ವರೂಪದೊಳಗೆ ನಿರ್ದೋಷವಾದ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹದಂತೆ ಸೇರಿ
ಕೊಂಡು ಸ್ವರೂಪವೃತ್ತಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ನಿಂತಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಮಹತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅನು
ಗುಣವಾಗಿ ಇಷ್ಟವೀಹಿಸಮೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ವಾಮನ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾದ ಕುಂಭಲೀಲಾ ರಸಿಕನಿಗೆ (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ) ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡೋ
ಣವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮತ್ತು ಉಚಿತವಾದ ಪುರುಷಾರ್ಥವು.

(೧೧) ಆಳ್‌ಚ್ಚೆ ಯ್ವಾಚ್ಚಿಪ್ಪಿರಾನ್ಯೈ ಚ್ಚೇರ್‌ನ್ದವೆ

ವಣ್ಣಕುರುಕೂರ್ ನಕರಾಣ್,

ನಾಳ್‌ಕಮ್ಪು ಮೆಕ್ಕಿಮೊಲೈ ಮಾರ್ಬಿನೆನ್ ಮೂಱ್

ಶಡಕ್ಕೋಪ್ಪೆ,

ವೇಳ್ಳೈಯಾಲ್ ಚ್ಚೊನ್ನ ಪಾಡಲಾಯಿರತ್ತುಳಿಪ್ಪತ್ತುಮ್

ವಲ್ಲಾರ್,

ಮಿಾಳ್‌ಚ್ಚೆಯಿಪ್ಪಿ ವೈಕುನ್ದಮಾನಕರಂ ಮುತ್ತುದು

ಕೈಯದುವೇ.

ಪ್ರ|| ಆಳ್‌ಚ್ಚೆಯ್ಯು-(ಪರೋಪದೇಶರೂಪವಾದ) ವಾಚಿಕ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು
ಮಾಡಿ, ಆಳ್ವಿಪ್ಪಿರಾನ್ಯೈ-ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಶೇರ್‌ನ್ದವೆ-ಆಶ್ರಯಿಸಿ
ದವರಾದ, ವಣ್ಣ ಕುರುಕೂರ್ ನಕರಾಣ್ - ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾಪುರೇನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿ,
ನಾಳ್‌ಕಮ್ಪು-ಅಭಿನವ ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ, ಮುಕ್ಕಿಮೊಲೈ - ವಕುಳಮಾಲಿಕೆ

ಯನ್ನು, ಮಾರ್ಬರ್ನ್-ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿಯುಳ್ಳ, ಮ್ಯಾಕ್ ಶಡಕೋರ್ಪ-ಮ್ಯಾನೆಂಬ ನಾನುಧೇಯವುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿಮುನಿವರರು, ವೇಳ್ಳಿಯಾಲ್-ಅತ್ಯಾದರದಿಂದ, ಶೊನ್ನಪಾಡಲ್-ಹೇಳಿದ (ರಚಿಸಿದ) ಗಾನರೂಪವಾದ, ಆಯಿರತ್ತುಳ್ - ಸಹಸ್ರ ಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು, ಇಪ್ಪತ್ತುಮ್-ಈ ದಶಕವನ್ನು, ವಲ್ಲಾರ್-ಬಲ್ಲವರೆ, ಕೈಯದು-ಹಸ್ತಗತವಾದುದು, ಮಘು ಅದು - ಅದಕ್ಕಿಂತಮೇಲೆ, ಮಿಕ್ಕಿಯಿನ್ನಿ - ಪುನರಾ ವೃತ್ತಿಯಿಲ್ಲದ, ವೈಕುನ್ಠಮಾನಕರೇ-ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠ ಮಹಾನಗರವೇ. (ಪರಮ ಪದವೇ ಅವರಿಗೆ ಹಸ್ತಗತವಾಗುತ್ತವೆ.)

(ಸ-ಗಾ-ರ ||)

ಭಾತಿ ಶ್ರೀಕುರುಕಾವುರೇಶ್ವರ ವಚಸಾ ತಂ ಚಾಧಿನಾಥಂ ಭಜೇ

ನಿತೋದ್ಯದ್ಯಕುರಾವಳೀಂ ಹೃದಿ ವಹೇ ಮಾರತ್ಯಲಾರಿಮುನಿಃ |

ಉತ್ಪಾಹಾತ್ಕಿಲ ತತ್ಕೃತೇ ತು ದಶಕಂ ಚೈತತ್ಸಹಸ್ರೇ ವಿಮು-

ರೈ ತೇಷಾಂ ನ ಪುನರ್ಭವೋಽಸ್ತಿ ! ಪರಮಂ ಹಸ್ತೇಽಸ್ತಿ ದಿವ್ಯಂ
ಪದಮ್ ||

ತಾ|| ಪರೋಪದೇಶರೂಪವಾದ ವಾಂಚಿಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀ ಚಕ್ರ ಪಾಣಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಕುರುಕಾವುರೇಶ್ವರರಾಗಿಯೂ, ಅಭಿನವ ಪರಿಮಳಭರಿತ ವಕುಳಮಾಲಾಧರರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮ್ಯಾನೆಂಬ ಶ್ರೀ ಶತಾರಿ ಮುನಿವರರು ರಚಿಸಿದ ಗಾನರೂಪವಾದ ಸಹಸ್ರ ಪದ್ಯಮಾಲೆಯೊಳು ಈ ದಶಕ ವನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾದ್ವೈಕುಂಠಲೋಕವೇ ಹಸ್ತಗತವಾಗುವುದು.

(ದ್ರ-ಉ-ಸಂ ||)—

ಬನ್ಧೇ ಸಮೇಽಪಿ ಹರಿಣಾ ನಿಖಿಲಾತ್ಮರಾಶೇಃ

ಸಂಸಾರಹೇತುಮಿತರತ್ರ ಪರತ್ವಬೋಧಮ್ |

ವೇದೇತಿಹಾಸಮುಖತಃ ಪರಿಹೃತ್ಯ ಕೌರೇ-

ರರ್ಚಾತನೋಸ್ತು ದಶಮೇ ವ್ಯವೃಣೋತ್ಪರತ್ವಮ್ ||

(ದ್ರ-ಉ-ತಾ-ರ ||)—

ಕಲ್ಪಾಂತೇಽಪಿ ಸ್ಥಿತತ್ವಾತ್ ಸಕಲಸುರಗಣಸ್ರಷ್ಟೃಭಾವಾಜ್ಞಾನಾನಾಂ
ರಕ್ಷಾದ್ಯಾಪಾದಕತ್ವಾಚ್ಛವಿಧಿಭರಣಾತ್ ಸರ್ವದೇವಾತ್ಮಭಾವಾತ್ |
ತತ್ತ್ವತ್ಯರಾನ್ಮುರೂಪಂ ಫಲವಿತರಣತೋ ವೈನತೇಯಧ್ವಜತ್ವಾತ್
ಮಾರ್ಕಣ್ಡೇಯಾನನಾದೇಃ ಪ್ರಭುಮಥ ಶರಣಿತ್ವಾಹ ಸರ್ವಾಮರೋಚ್ಛಮ್ ||

ನಿತ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಂ ತುರ್ಯೇ ಸಹಜಬಹುಲಸದ್ಬೋಗ್ಯಮನೋನ್ಯಸಕ್ತಂ
 ಕ್ಲೇಶಾಪಾದಿಸ್ವತುಲ್ಯಂ ಸ್ವಜನಕೃತಕೃತಾರ್ಥೈಶ್ಚ ತಿಂ ಸ್ನೇಹವೈದ್ಯಮ್ |
 ಸಂಯುಕ್ತಂ ಸದ್ಗುಣಾಘೈಃ ಸ್ವಜನಪರಿಹೃತೋಪೇಕ್ಷ್ಯಮಿಷ್ಟಾರ್ಥರೂಪಂ
 ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ನಿಶ್ಕೇಷಭೋಗಾದಮನುತ ಶತಕೇ ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮಮ್ ||

(ಈ ದಶಮದಶಕದ ಸಾರಾಂಶ)——

ಈ ಹತ್ತನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ—ಶ್ರೀ ಶರಣಿಮುನಿವರ್ಮರು ಶ್ರೀ ಕುರುಕಾವುರೀ
 ಶ್ವರನಾದ ಆದಿನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯವೇ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥ
 ವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ, ದೇವತಾನ್ತರ ಭಜನದೋಷಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ, ಇತರ ಮತಸ್ಥರ
 ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗರ್ಹಣಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಸಕಲಲೋಕ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯ
 ಕಾರಣತ್ವಾದಿ ರೂಪವಾದ ಪರಾತ್ಪರತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಶಕ
 ವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದವರಿಗೆ ಪರಮ ಪದವು ಹಸ್ತಗತವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದೆಂದು
 ಫಲವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

(ಈ ಚತುರ್ಥಶತಕದ ಸಾರಾಂಶ)——

ಈ ಚತುರ್ಥಶತಕದಲ್ಲಿ—(೧) ಐಶ್ವರ್ಯಕೈವಲ್ಯಾದಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳ ಅಸ್ಥಿರ
 ತ್ವವೂ ಅಲ್ಪತ್ವವೂ (೨) ಶ್ರೀ ಭಗವದವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ವಾದತುಲಿಸಿಯ ಅಸೇ
 ಕ್ಷೆಯೂ (೩) ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಸರ್ವಸ್ವ ಸಮರ್ಪಣವೂ (೪) ಸದೃಶವಸ್ತು
 ದರ್ಶನದಿಂದ ಮೋಹವಶ್ಯತೆಯೂ (೫) ಸರ್ವೇಶ್ವರ ಮಂಗಳಾಶಾಸನವೂ (೬)
 ಹೃದ್ರದೇವತಾರಾಧನ ನಿಂದನವೂರ್ವಕವಾದ ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ಸಂಕೀರ್ತನಾದಿಗಳ
 ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವೂ (೭) ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹದರ್ಶನಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ (೮) ಸರ್ವೇಶ್ವರ
 ನಿಂದ ಆದರಿಸಲ್ಪಡದ ಆತ್ಮಾತ್ಮೀಯಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯತ್ವವೂ (೯) ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ವಿಮು
 ಖತ ಸಹವಾಸಕ್ಕಿಂತ ದೇಹತ್ಯಾಗವೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಸ್ವೀಕಾರಪ್ರಾರ್ಥನವೂ (೧೦)
 ದೇವತಾನ್ತರಪರರನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಪರಾತ್ಪರನೆಂದು
 ಉಪದೇಶದ ಪ್ರಕಾರವೂ—ಕ್ರಮೇಣ ಹತ್ತುದಶಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಶರಣಿಮುನಿ
 ವರ್ಮರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಗವಚ್ಚರಣಿಯುಗಳ
 ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವೇ ಪ್ರಿಯತಮವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿದೆ.



ಶ್ರೀಮದ್ವ್ಯಾಧವಶೈಲಶೃಂಗರವಿಣಾ ಶ್ರೀಕಲ್ಪಿಸಿಂಹಾತ್ಮನಾ
ಶ್ರೀಮಲ್ಲೇಶ್ವರಕೃಷ್ಣಸನ್ನಿಧಿಜುಷಾ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಾಣಮಿಹ |
ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜಗತಾಂ ತಮಶ್ಯಮಯತಾ ಕರ್ಣಾಟವಾಣ್ಯಾಽಧುನಾ
ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಂ ಶತಕಂ ಚತುರ್ಥಮತುಲಂ ಗಾಧಾಸಹಸ್ರೇ ಮುನೇಃ ||

ಲಲಿತಸರಣಿನಾಮ್ನಾ ಕೋಮಲಾ ದಿವ್ಯಭಾವಾ
ಜಯತು ಜಗತಿ ಟೀಕಾ ಮೇಽತ್ರ ಕರ್ಣಾಟವಾಣ್ಯಾ |
ಶರಣಪುನುನಿಗಾಧಾದಿವ್ಯಸಾಹಸ್ರಮಾಲಾ—
ವಿವೃತಿರವ್ಯುತ್ಪೂರ್ಣಾ ಲೋಕಸಂಜೀವಿನೀಯಮ್ ||

ಸಹಸ್ರಗಾಧಾರತ್ನಾವ್ಯಾಖ್ಯಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಮಯಾ ಕೃತಾ |
ಗೌರ್ವಾಣೀ ! ಶತಕಂ ತತ್ರ ಚತುರ್ಥಂ ವಿವೃತಂ ಶುಭಮ್ ||
ಮಮ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಪಿಸಿಂಹಸ್ಯ ಭಕ್ತಾ ಭಗವತೋ ಹರೇಃ |
ಶರಾರಿವತ್ಸಯಂ ಭೋಗ್ಯಾಃ ಪರಮಾನಂದಮಾಪ್ನುಯುಃ ||

ಇಂತು ಶ್ರೀ ಶರಾರಿಮುನಿವರೈ ವಿರಚಿತವಾದ
ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳೆಯೆಂಬ

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಹಸ್ರಗಾಧಾತ್ಮಕ—ದ್ರಾವಿಡ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧ
ಲಲಿತಸರಣಿಯೆಂಬ ಕರ್ಣಾಟಭಾಷಾಟೀಕೆಯೋಳ್
ಚತುರ್ಥಶತಕದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತೇ ಶರಕೋಪಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಂಹಾಯ ಭಗವತೇ ನಮಃ

ನ. ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಆಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.